

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operational Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Indicatori naționali pentru dezvoltare durabilă RAPORT TERITORIAL

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

INSTITUTUL
NAȚIONAL DE
STATISTICĂ

DEPARTAMENTUL PENTRU
DEZVOLTARE DURABILĂ

www.poca.ro

**Indicatori naționali
pentru dezvoltare durabilă
RAPORT TERITORIAL**

Editura Institutului Național de Statistică

București

2023

Coordonatorii publicației:

Tudorel ANDREI - Președinte

Marian CHIVU - Vicepreședinte

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

László BORBÉLY - Consilier de stat

DEPARTAMENTUL PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ

Coordonatorii ediției:

Carmen Aurelia ROMANIUC - Coordonator proiect partener

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Ileana Luminița BĂLĂLĂU - Manager proiect

DEPARTAMENTUL PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ

Autori:

Date: echipa de implementare a proiectului cod SIPOCA 613/MySMIS 127545

Analiză și interpretare:

Carmen Aurelia ROMANIUC

Daniela ANASTASIU

Elena BĂNICĂ

Ioana DIMA

Florentina Viorica GHEORGHE

Nela NĂDRAG

Florina Mihaela SAVU

Artur Emilian SIMION

Hărți: Eduard LUCA

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Tehnoredactare și machetare:

Daniela ANASTASIU, Elena BĂNICĂ,

Ioana DIMA, Florentina Viorica GHEORGHE,

Nela NĂDRAG, Carmen Aurelia ROMANIUC,

Florina Mihaela SAVU, Artur Emilian SIMION

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Coperta: Bogdan DRĂGHIA

Editura Institutului Național de Statistică

ISBN 978-606-8590-42-4

Cuvânt înainte	4
Introducere	6
Tablou de bord	7
Abrevieri	8
Pilonul social	9
Pilonul de mediu	66
Pilonul economic	99
Concluzii	120

Prof. univ. dr. TUDOREL ANDREI

Președinte

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Dezvoltarea durabilă - un concept și o țintă aflate în prim-planul preocupărilor omenirii contemporane prezintă, în România, o particularitate care nu poate fi eludată. Am în vedere, desigur, inegalitățile, chiar discrepanțele, ca nivel de dezvoltare și ca resurse existente în plan teritorial între diversele regiuni și macroregiuni și, în cadrul acestora, între zonele urbane și cele rurale.

Fără recunoașterea acestei realități pe care, în ultimă instanță, o definim sub numele de *calitatea vieții* și fără comensurarea sa cât mai exactă prin indicatori statistici specifici, atingerea celor 17 obiective care converg către apropierea României, până în anul 2030, de nivelul mediei Uniunii Europene, rămâne un ideal de nerealizat. Într-o țară în al cărui contur o regiune, București-Ilfov, situată ca putere economică și ca venituri semnificativ deasupra mediei europene are, la mică distanță, una dintre cele mai sărace regiuni ale Europei, Nord-Est, progresul general nu se poate obține altfel decât printr-o planificare diferențiată a dezvoltării, cu măsuri și alocări cumpănit distribuite în funcție de situația prezentului.

O Românie *fără sărăcie, fără inegalități de gen, fără violență domestică, cu risc zero de foamete*, cu șansa accederii la un *nivel superior de educație pentru toți cetățenii săi și cu o sănătate protejată* printr-un sistem eficient, echilibrat și sigur, într-un *mediu curat, ferit de poluare și permițând o dezvoltare economico-socială durabilă*, este nu doar un ideal, ci și o posibilitate absolut realizabilă. Cum? Simplu: plecând de la cunoașterea punctului de la care inițiem demersurile. Și pentru ca această cunoaștere să fie cât mai completă, apare acum prezenta publicație pe care o propune Institutul Național de Statistică, având în Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă al Guvernului României nu doar un partener și un sprijin, ci și pe principalul beneficiar. În acest sens, statistica oficială a țării a fost și rămâne acel furnizor de informație pe care se poate așeza temeinic viitoarea Românie durabilă.

Pentru edificarea acesteia, sunt convins că **”România Durabilă - indicatori naționali pentru dezvoltare durabilă - RAPORT TERITORIAL”**, rezultat al inteligenței profesionale și al dăruirii statisticienilor din institutul nostru, răspunde pe deplin scopului în care a fost elaborată, de sinteză relevantă a informațiilor statistice privind nivelul, din perspectiva dezvoltării durabile, a României anului 2023.

LÁSZLÓ BORBÉLY

Consilier de stat

DEPARTAMENTUL PENTRU
DEZVOLTARE DURABILĂ

Publicația de față este deosebit de importantă întrucât aduce în atenție cele mai noi date disponibile privind evoluția a nu mai puțin de 111 indicatori naționali pentru dezvoltarea durabilă, pe regiuni de dezvoltare. Acești indicatori reflectă o stare de fapt și fundamentează deciziile privind politicile publice la nivel local în ceea ce privește dezvoltarea durabilă a comunităților.

Această publicație reprezintă rezultatul proiectului amplu „România Durabilă”, coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene. Scopul proiectului a fost de a crea cadrul strategic și instituțional de implementare a *Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*. Pe lângă finalizarea cadrului instituțional robust și funcțional la nivel central, am reușit să creăm și instrumente care vin în sprijinul implementării strategiei la nivel local.

Progresul realizat de România în implementarea *Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă* a fost prezentat în vara anului 2023 la Forumul Politic de Nivel Înalt privind Dezvoltarea Durabilă, desfășurat la New-York, prin Raportul Național Voluntar. Faptul că efortul României s-a bucurat de aprecieri din partea celorlalte state și a fost invitată cu diverse alte ocazii să își prezinte exemplele de bună-practică se datorează și buneii colaborări pe care am avut-o cu Institutul Național de Statistică în elaborarea Raportului Național Voluntar. Prin relația instituțională dezvoltată în ultimii ani, prin implicarea și mobilizarea altor instituții publice centrale, reușim să facem disponibile date statistice de calitate, ceea ce este extrem de important în procesul de implementare și monitorizare a *Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*.

Publicația este destinată unui public larg, inclusiv factorilor de decizie, organizațiilor neguvernamentale, mediului academic și celor interesați de dezvoltarea durabilă. Vă invit să o parcurgeți cu atenție și cu gândul că fiecare dintre noi, prin activitatea pe care o desfășoară și prin stilul de viață pe care îl alege, poate contribui la îmbunătățirea situației statistice a unuia sau mai multor indicatori.

PREZENTARE GENERALĂ

Obiectivele de dezvoltare durabilă au fost stabilite în anul 2015 ca parte a Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a Organizației Națiunilor Unite (ONU). Semnatarii au adoptat un cadru politic cu 17 obiective, abordând probleme precum sărăcia, foamea, sănătatea și bunăstarea, educația, egalitatea de gen, mediul și clima, pacea și justiția. Dezvoltarea durabilă urmărește echilibrarea aspectelor sociale, economice și de mediu, tratându-le în strânsă interdependență.

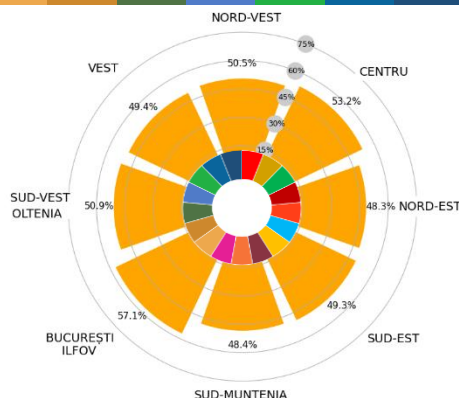
România s-a angajat să realizeze Agenda 2030 prin politicile sale interne și prin elaborarea de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă a Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030 (SNDDR 2030). Progresul României în îndeplinirea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) este măsurat printr-un set de indicatori statistici adaptați contextului național și european, Institutul Național de Statistică publicând în anul 2023 două rapoarte de monitorizare a rezultatelor.

ODD-urile au și o dimensiune regională și se estimează că atingerea a aproximativ 65% dintre obiective depinde de contribuția autorităților locale și regionale prin integrarea acestora în planurile și politicile lor de dezvoltare. Eforturile de dezagregare a datelor indicatorilor de dezvoltare durabilă în profil teritorial au fost finalizate, iar realizările regionale sunt prezentate în raportul de față. Monitorizarea ODD-urilor la nivel regional poate constitui suport pentru consolidarea eforturilor naționale, sprijinirea strategiilor de dezvoltare regională și furnizarea unei imagini mai ample a tendințelor din interiorul țării, evidențiind coeziunea și disparitățile teritoriale.

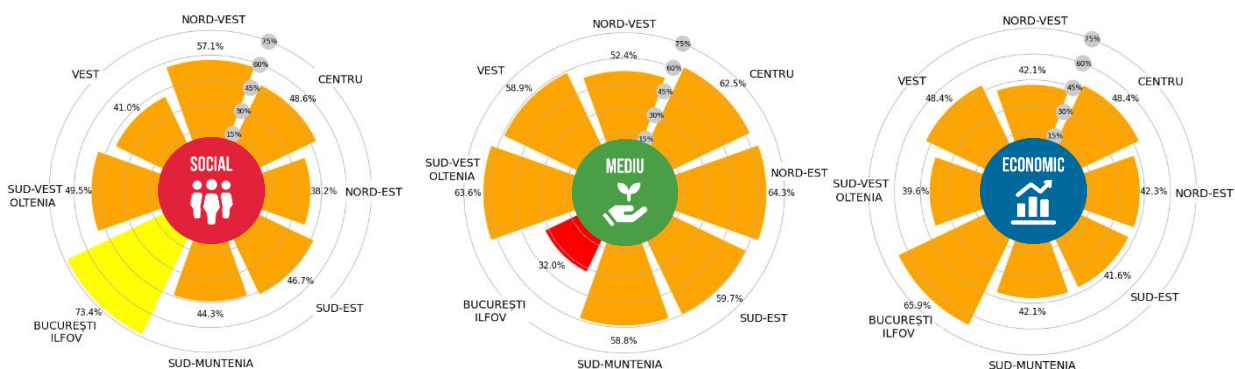
Acest raport reprezintă o contribuție la eforturile decidenților politici și ale altor părți interesate de a implementa, urmări și evalua atingerea SNDDR 2030. Suntem conștienți de faptul că doar un document nu poate cuprinde complexitatea și varietatea provocărilor pe care dezvoltarea durabilă le implică. În consecință, acest raport se limitează la un diagnostic al progreselor înregistrate până în prezent și al provocărilor viitoare. Ținând cont că dintre cei 291 de indicatori naționali de dezvoltare durabilă, doar 111 au disponibile dezagregări la nivel teritorial, sunt evidente și provocările în construirea și măsurarea indicatorilor Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă. Utilizarea înregistrărilor administrative, deținute de diferite instituții publice constituie subiectul cu cel mai mare potențial de a îmbunătăți acoperirea, dezagregarea, oportunitatea și eficiența statisticilor și astfel, setul de indicatori la nivel teritorial poate deveni mai cuprinzător, permițând o mai mare comparabilitate între regiuni și chiar județe.

ANES	Agenția Națională Pentru Egalitate de Șanse pentru Femei și Bărbați
ANCPPI	Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară
ANIF	Administrația Națională de Îmbunătățiri Funciare
ANM	Administrația Națională de Meteorologie
ANPIS	Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială
DGPCI	Direcția Generală de permise de conducere și înmatriculări
EUROSTAT	Oficiul de Statistică al Uniunii europene
ha	Hectar
IGI	Inspectoratul General pentru Imigrări
IGPR	Inspectoratul General al Poliției Române
IGSU	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
INS	Institutul Național de Statistică
kg	Kilogram
km	Kilometru
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MDLPA	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
m ³	Metru cub
MMSS	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale
PIB	Produsul intern brut
p.p.	Puncte procentuale
UE	Uniunea Europeană

Scor total regiuni de dezvoltare

Progres regiuni de dezvoltare - piloni de Dezvoltare Durabilă

Evaluare regiuni de dezvoltare - piloni de Dezvoltare Durabilă

ODD Regiuni	Total		Pilon social		Pilon de Mediu		Pilon Economic	
	Scor	Progres	Scor	Progres	Scor	Progres	Scor	Progres
Nord-Vest	50,5%	→	57,1%	→	52,4%	→	42,1%	→
Centru	53,2%	→	48,6%	→	62,5%	→	48,4%	→
Nord-Est	48,3%	→	38,2%	→	64,3%	→	42,3%	→
Sud-Est	49,3%	→	46,7%	→	59,7%	→	41,6%	→
Sud-Muntenia	48,4%	→	44,3%	→	58,8%	→	42,1%	→
București - Ilfov	57,1%	→	73,4%	↗	32,0%	↓	65,9%	→
Sud-Vest Oltenia	50,9%	→	49,5%	→	63,6%	→	39,6%	→
Vest	49,4%	→	41,0%	→	58,9%	→	48,4%	→

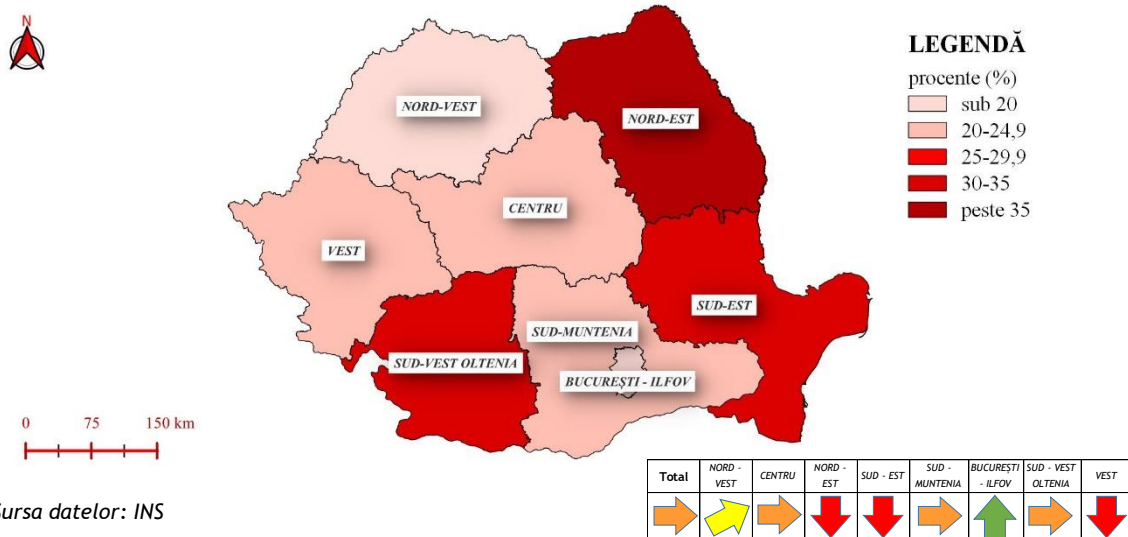
Obiectivul 1 - Fără sărăcie

S1. Rata sărăciei relative (AROP), pe sexe, grupe de vârstă, regiuni de dezvoltare și macroregiuni

În anul 2021, rata sărăciei relative (AROP) a înregistrat un minim al ultimilor 10 ani (22,5%), în scădere cu 1,1 p.p. față de anul 2008 și cu 0,9 p.p. comparativ cu anul anterior. Dacă rata medie anuală de creștere, de -0,37%, din perioada 2008-2021, se menține, se estimează că în anul 2030 AROP ar atinge nivelul de 21,8%, cu 10,0 p.p. peste ținta stabilită în SNDDR 2030, de reducere a ratei sărăciei relative cu 50% față de anul 2018 (*Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă*).

La nivel regional se înregistrează un grad mare de polarizare, astfel că AROP aferent regiunii Nord-Est (35,1% în 2021) este mult mai mare (+32,2 p.p.) comparativ cu AROP pentru regiunea București-Ilfov (2,9% în 2021). Singura regiune care ar putea atinge ținta propusă în strategie pentru acest indicator înainte de anul 2030 ar putea fi regiunea București-Ilfov, care, dacă ar păstra rata medie anuală de creștere din perioada 2008-2021 (-4,94%), ar atinge ținta în anul 2027. Există 3 regiuni pentru care AROP este în creștere în perioada analizată și, în consecință, se îndepărtează de ținta din strategie: regiunea Nord-Est (+1,7 p.p. 2021 față de 2008), regiunea Sud-Est (+4,0 p.p. 2021 față de 2008) și regiunea Vest (+4,6 p.p. 2021 față de 2008). Conform AROP, cele mai sărace regiuni, în anul 2021, erau: Nord-Est (35,1%), Sud-Vest Oltenia (30,3%) și Sud-Est (30,1%). Reducerea ratei de sărăcie are un impact pozitiv din punct de vedere social, ducând la incluziune socială activă, acces cu mai multă ușurință la sistemul de educație și cultură, incluziune pe piața muncii, îmbunătățire a condițiilor de locuit, precum și la creșterea accesului la asistență medicală de înaltă calitate.

Figura S1. Rata sărăciei relative (AROP), pe regiuni de dezvoltare, în anul 2021

Obiectivul 1 - Fără sărăcie

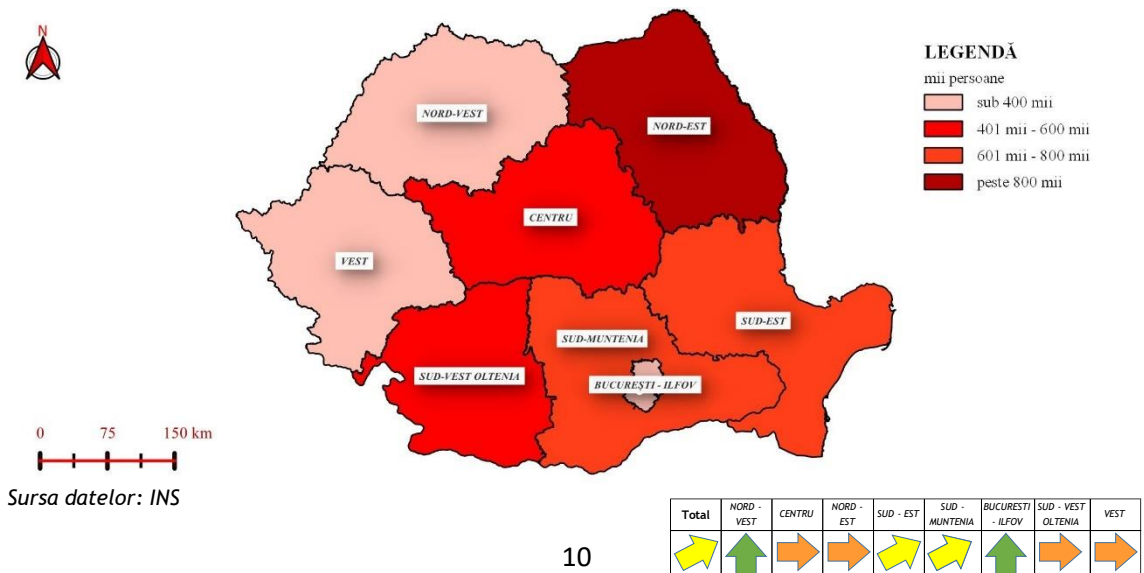
S2. Numărul persoanelor sărace, pe sexe, grupe de vârstă, regiuni de dezvoltare și macroregiuni

Numărul persoanelor sărace din România în anul 2021 a fost de 4.318 mii persoane, în scădere cu 13,8% față de anul 2014. Dacă se menține rata medie anuală de creștere din perioada 2014-2021 de -2,11%, ținta stabilită prin SNDDR de reducere până în anul 2030 a numărului persoanelor sărace cu 50% față de anul 2018, nu poate fi atinsă. Conform estimărilor, în anul 2030 încă vor exista 3.565 mii persoane sărace, față de 2.302 mii persoane cât reprezintă ținta estimată din SNDDR 2030.

Evoluții pozitive în direcția atingerii țintei SNDDR 2030 au fost înregistrate la nivelul regiunii București-Ilfov și al regiunii Nord-Vest, unde ratele medii anuale de creștere din perioada 2014-2021 au fost de -6,52% și respectiv, de -5,53%. Prin menținerea acestor rate, în aceste două regiuni ținta SNDDR 2030 ar putea fi atinsă. În anul 2021, în regiunea București-Ilfov au fost înregistrate 68 mii persoane sărace, de 16,5 ori mai puțin decât în regiunea Nord-Est (1121 mii persoane).

În celelalte regiuni ale țării, ratele medii anuale de creștere din perioada 2014-2021 au variat între -4,42% în regiunea Vest (363 mii persoane în anul 2021, față de 498 mii persoane în anul 2014) și 0,12% în regiunea Sud-Vest Oltenia, unde numărul persoanelor sărace a crescut de la 574 mii persoane în anul 2014 la 579 mii persoane în anul 2021. Prin reducerea numărului persoanelor sărace este stimulată participarea tuturor indivizilor la economie, ceea ce conduce la creștere economică, menținerea păcii și a coeziunii sociale. Totodată, contribuie la deschiderea de oportunități educaționale și la reducerea bolilor și a mortalității precum și la diminuarea inegalităților sociale și economice.

Figura S2. Numărul persoanelor sărace, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2021

Obiectivul 1 - Fără sărăcie

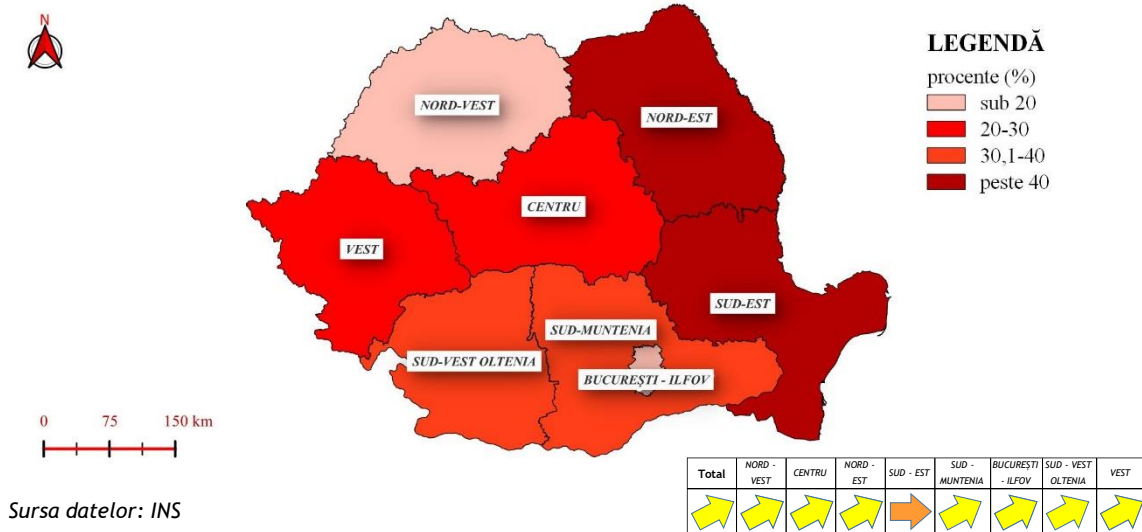
S3. Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE), pe sexe, grupe de vârstă, regiuni de dezvoltare și macroregiuni

Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE) a fost de 30,4% în anul 2020, corespunzătoare unui număr de aproape 5,9 milioane de persoane, în scădere atât față de anul 2019 (-0,8 p.p.) cât și față de anul 2008 (-13,8 p.p.). Dacă rata medie anuală de creștere, de -3,07%, din perioada 2008-2020, se menține, se estimează că în anul 2030 AROPE ar atinge nivelul de 22,3%, cu 8,1 p.p. sub nivelul înregistrat în anul 2020, dar departe de ținta stabilită în SNDDR 2030 (*Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii*).

La nivel regional se înregistrează discrepanțe foarte mari, astfel că AROPE aferent regiunii Sud-Est (43,2% în 2020) este mult mai mare (+30,6 p.p.) comparativ cu AROPE pentru regiunea București-Ilfov (12,6% în 2020). Regiunea București-Ilfov, dacă ar păstra rata medie anuală de creștere din perioada 2008-2020 (-7,94%), ar fi cea mai aproape de ținta din SNDDR pentru anul 2030 (5,5%). Regiunea Sud-Est, cu o rată medie anuală de creștere de numai -0,65%, în perioada 2008-2020, se va afla cel mai departe de ținta din SNDDR în anul 2030, cu o valoare estimată pentru AROPE de 40,5%. Conform AROPE, regiunile aflate în cel mai mare risc de sărăcie sau excluziune socială, în anul 2020, erau: Sud-Est (43,2%), Nord-Est (41,4%) și Sud-Vest Oltenia (38,7%).

Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială se confruntă cu o multitudine de dezavantaje, pornind de la lipsa unui loc de muncă, condiții precare de locuit, deprivarea materială, îngrijirea inadecvată a sănătății, până la bariere în accesul la învățământ și cultură.

Figura S3. Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE), pe regiuni de dezvoltare, în anul 2020

Obiectivul 1 - Fără sărăcie

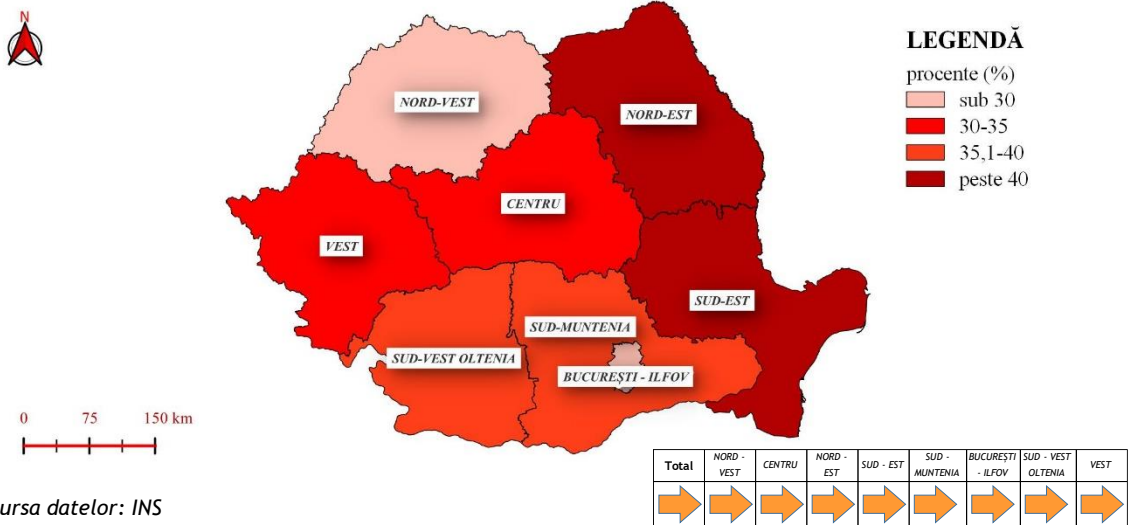
S4. Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (ARPE) - definiție nouă, pe sexe, grupe de vârstă, regiuni de dezvoltare și macroregiuni

Acest indicator a fost revizuit în anul 2021 pentru monitorizarea atingerii Obiectivelor Europa 2030 privind sărăcia și excluderea socială. AROPE (definiție nouă) a fost de 34,5% în anul 2021, în scădere atât față de anul 2020 (-1,1 p.p.) cât și față de anul 2015 (-10,0 p.p.). Dacă rata medie anuală de creștere, de -4,15, din perioada 2015-2021, se menține, se estimează că în anul 2030 AROPE (definiție nouă) ar atinge nivelul de 22,6%, cu 10,9 p.p. sub nivelul înregistrat în anul 2021, dar departe de ținta stabilită în SNDDR 2030 (*Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii*).

La nivel regional se înregistrează discrepanțe foarte mari, astfel că AROPE (definiție nouă) aferent regiunii Sud-Est acoperă peste 50% din populație în 2021 și este cu 33,7 p.p. peste rata înregistrată în regiunea București-Ilfov (16,4% în 2021). Regiunea București-Ilfov, dacă ar păstra rata medie anuală de creștere din perioada 2015-2021 (-8,85%), ar fi cea mai aproape de ținta din SNDDR pentru anul 2030 (7,1%). Regiunea Sud-Est, cu o rată medie anuală de creștere de numai -1,60%, în perioada 2015-2021, se va afla cel mai departe de ținta din SNDDR în anul 2030, cu o valoare estimată pentru AROPE (definiție nouă) de 43,3%. Conform AROPE (definiție nouă), regiunile aflate în cel mai mare risc de sărăcie sau excluziune socială, în anul 2021, erau: Sud-Est (50,1%), Nord-Est (42,7%) și Sud-Vest Oltenia (39,1%).

Reducerea ratei riscului de sărăcie sau excluziune socială are un impact pozitiv din punct de vedere social, ducând la incluziune socială activă, acces cu mai multă ușurință la sistemul de educație și cultură, incluziune pe piața muncii, îmbunătățire a condițiilor de locuit, precum și la o creștere a accesului la asistență medicală de înaltă calitate.

Figura S4. Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (ARPE-definiție nouă), pe regiuni de dezvoltare, în anul 2021

Obiectivul 1- Fără sărăcie

S5. Persoane aflate în deprivare materială severă, pe sexe, grupe de vârstă, regiuni de dezvoltare și macroregiuni

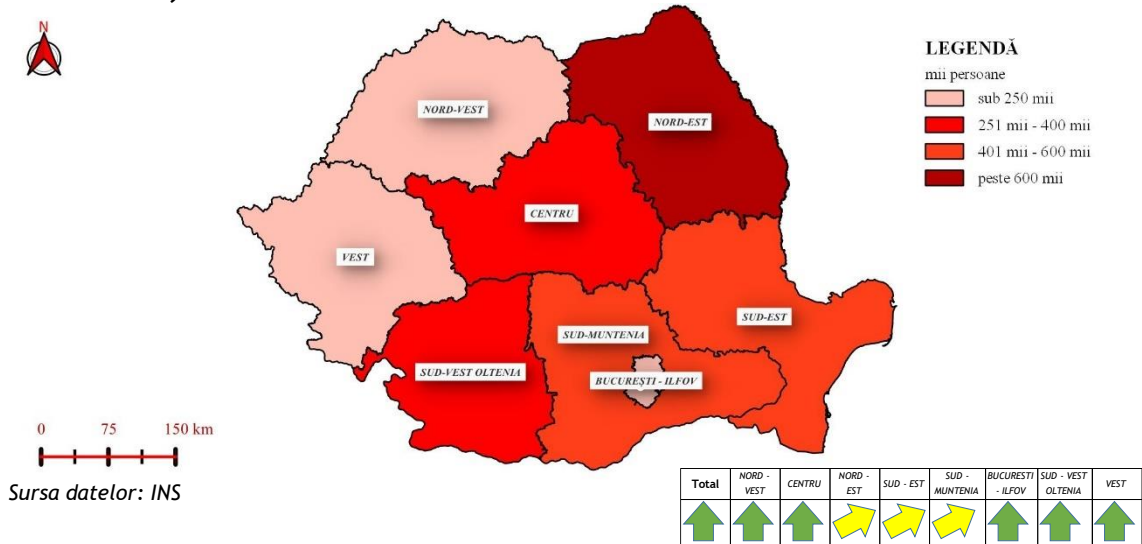
Numărul persoanelor aflate în deprivare materială severă a scăzut în anul 2020 față de anul 2014 cu 42,9% (de la 5.167 mii persoane în anul 2014, la 2.950 mii persoane în anul 2020), cu o rată medie anuală de creștere de -8,92%. În condițiile menținerii acestei rate anuale de creștere, ținta SNDDR 2030 de reducere cu 50% față de anul 2018 a numărului persoanelor aflate în deprivare materială severă până în anul 2030, ar putea fi atinsă și chiar depășită, estimările evidențiind că în anul 2030 numai 1.159 mii persoane ar mai fi afectate.

La nivel regional, cea mai afectată este regiunea Nord-Est, unde 618 mii persoane trăiau în condiții de deprivare materială severă în anul 2020. Prin menținerea ratei anuale de creștere de -7,57% din perioada 2014-2020, în anul 2030 se estimează reducerea numărului persoanelor afectate la 281 mii, sub nivelul țintei de 320 mii persoane. La polul opus, se situează regiunea Vest, unde s-a înregistrat un număr de 152 mii persoane afectate în anul 2020, de 4,1 ori mai puțin decât în regiunea Nord-Est, cu o rată medie anuală de creștere de -15,35%.

Potrivit estimărilor, toate regiunile țării ar putea atinge ținta din SNDDR în condițiile păstrării ratelor medii anuale de creștere din perioada 2014-2020. Pe lângă regiunea Vest, alte regiuni cu rate medii anuale de creștere, peste nivelul înregistrat pe total țară, sunt regiunea Centru (cu o rată de -11,11%), regiunea Nord-Vest (-10,97%) și regiunea București-Ilfov (-10,17%).

Reducerea numărului persoanelor aflate în deprivare materială severă reprezintă o etapă esențială pentru construirea unei societăți echitabile, mai sănătoase și prospere.

Figura S5. Persoane aflate în deprivare materială severă, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2020

Obiectivul 1 - Fără sărăcie

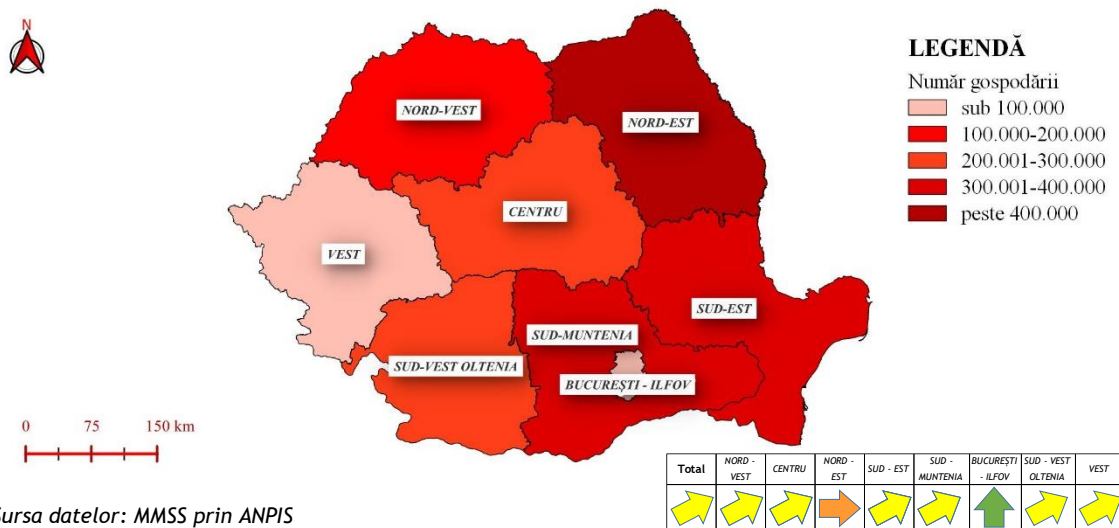
S6. Numărul beneficiarilor propuși a fi plătiți în cadrul programului "Ajutorul social pentru asigurarea venitului minim garantat"

În luna decembrie 2022, comparativ cu luna decembrie 2012, numărul beneficiarilor propuși pentru a fi plătiți în cadrul programului „Ajutorul social pentru asigurarea venitului minim garantat” a scăzut atât la nivel de țară (-23,8%), cât și în toate regiunile, cu dinamici cuprinse între -46,3% (regiunea București-Ilfov) și -2,3% (regiunea Nord-Est). În regiunea Nord-Est se înregistra cel mai mare număr de beneficiari în luna decembrie 2022 (37249), aceștia reprezentând 22,7% din numărul total de beneficiari înregistrat la nivel de țară.

În regiunile de sud ale României, numărul beneficiarilor programului "Ajutorul social pentru asigurarea venitului minim garantat" era de peste 80 mii în luna decembrie 2022: regiunea Sud-Muntenia - 28,7 mii, regiunea Sud-Est - 26,7 mii și regiunea Sud-Vest Oltenia - 25,1 mii. Regiunile București-Ilfov (1,1 mii) și Vest (7,2 mii) au înregistrat cei mai puțini beneficiari în luna decembrie 2022.

Acordarea de ajutoare financiare familiilor și persoanelor singure, fără venituri sau cu venituri foarte mici, aflate în situații de criză, are un impact social pozitiv deoarece scade riscul ca acestea să ajungă să trăiască în sărăcie.

Figura S6. Numărul beneficiarilor propuși a fi plătiți în cadrul programului "Ajutor social pentru asigurarea venitului minim garantat", pe regiuni de dezvoltare, în luna decembrie 2022

Sursa datelor: MMSS prin ANPIS

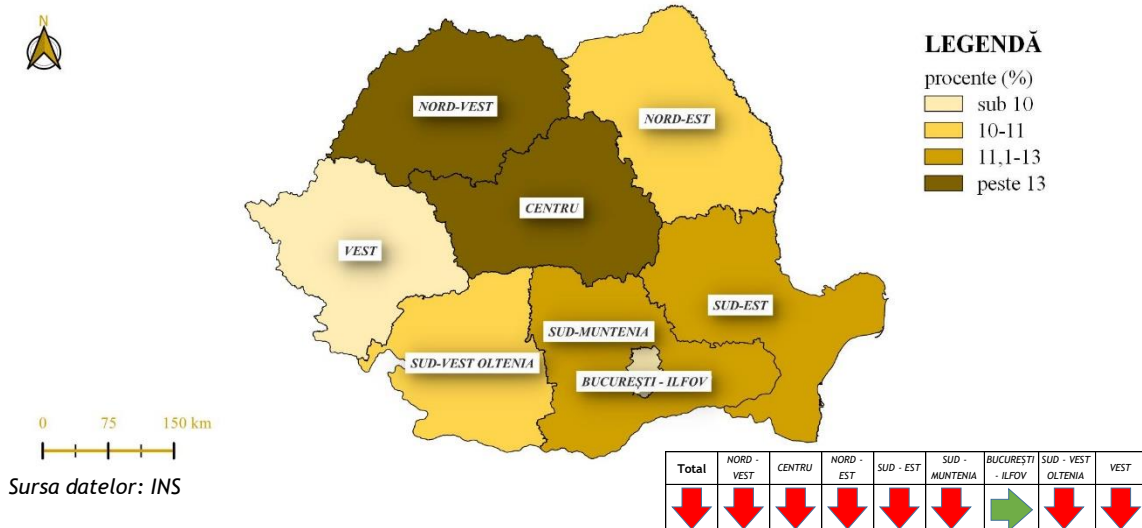
Obiectivul 2 - Foamete "zero"

S7. Rata de obezitate pentru persoanele de 18 ani și peste, pe sexe și pe medii de rezidență

Rata de obezitate pentru România se afla, în anii 2008 și 2014, sub ținta de 10% populație obeză stabilită în SNDDR 2030. În anul 2019, se înregistra o creștere a ponderii populației obeze în totalul populației rezidente atât față de anul 2014 (+1,6 p.p.) cât și față de anul 2008 (+3,3 p.p.) și ținta de 10% era depășită cu 0,9 p.p. Ponderea populației obeze din România în anul 2019 (10,9%) a fost mai mică cu 5,6 p.p. comparativ cu nivelul UE (16,5%). În perioada 2008-2019, rata medie anuală de creștere a ponderii populației obeze a fost de 3,33%, iar, în perspectiva unei evoluții asemănătoare, indicatorul se va îndepărta de ținta stabilită și ar putea ajunge la 15,6% în anul 2030. Cu toate acestea, atât la nivelul UE, cât și în cazul României se înregistrează un trend crescător al ratei de obezitate, iar indicatorul trebuie atent analizat de decidenții politicilor de sănătate publică.

La nivel regional, în doar două regiuni din opt se înregistra, în anul 2019, o rată a obezității sub ținta de 10%: regiunea București-Ilfov (6,9%) și regiunea de Vest (8,8%). Rata de obezitate din regiunea Centru (13,8% în 2019) este cu 6,9 p.p. mai mare decât cea înregistrată în regiunea București-Ilfov (6,9% în 2019) și cu 2,9 p.p. mai mare decât media pe țară în 2019 (10,9%). Din cele opt regiuni ale României, în șapte se înregistrează un trend crescător, astfel că, dacă se va păstra rata medie anuală din perioada 2014-2019, în anul 2030 aceste regiuni vor depăși ținta de 10% stabilită în SNDDR. În acest context, este necesară adoptarea unor măsuri de sănătate publică, atât la nivel de țară, cât și pe fiecare regiune în parte, în funcție de specificul ei, pentru corecția evoluției indicatorului pentru atingerea țintei.

Figura S7. Rata de obezitate pentru persoanele de 18 ani și peste, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2019

Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

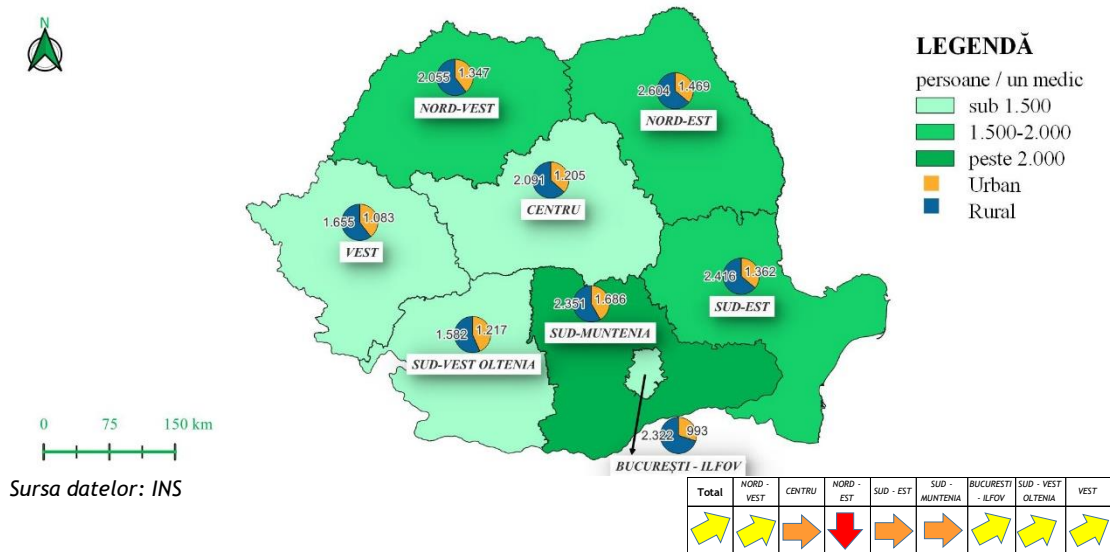
S8. Numărul locuitorilor care revin la un medic de familie pe medii de rezidență și pe județe

În perioada 2008-2022, s-a redus numărul locuitorilor care revin la un medic de familie de la 1.949 de locuitori în anul 2008 la 1.531 în anul 2022, cu o rată medie anuală de creștere de -1,71%, trend înregistrat în majoritatea regiunilor de dezvoltare. Menținerea ratei medii anuale de creștere, din perioada 2008-2022, va contribui la scăderea numărului de locuitori ce revin la un medic de familie la 1.334 în anul 2030. Analizând numărul locuitorilor care revin la un medic de familie pe medii de rezidență, s-a constatat scăderea acestuia în toate regiunile din mediul urban cu rate medii anuale de creștere de la -0,70% în regiunea Nord-Est la -5,34% în regiunea București-Ilfov. Dacă rata medie anuală de creștere, de -3,03% din perioada 2008-2022 în mediul urban, se menține, numărul locuitorilor care revin la un medic de familie ar putea ajunge în anul 2030 la 930 de locuitori.

Situația din mediul rural indică un număr mare de persoane ce revin la un medic de familie, iar rata medie anuală de creștere de 0,32%, înregistrată în perioada 2008-2022, indică înrăutățirea situației.

Din analiza datelor se constată necesitatea unor politici și măsuri de sănătate publică prin care să se poată asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente.

Figura S8. Numărul locuitorilor care revin la un medic de familie, pe medii de rezidență și regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

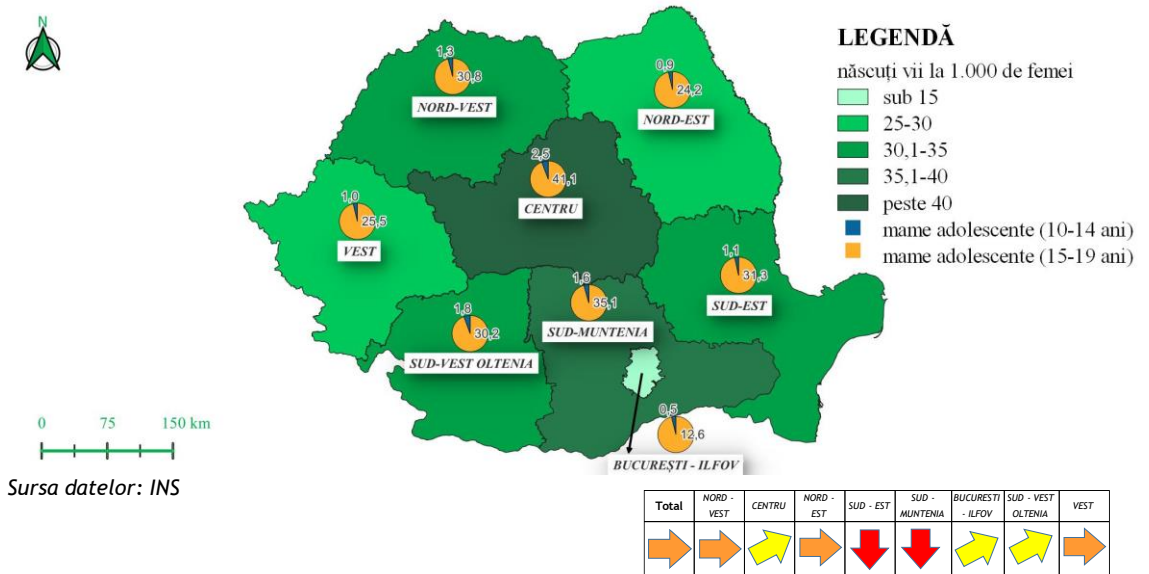
S9. Rata nașcuților vii de către mame adolescente (10-14 ani, 15-19 ani) la 1.000 femei din grupa de vârstă corespunzătoare

În România, rata nașcuților vii de către mame adolescente (10-14 ani) a fost relativ constantă în perioada 2008-2022, (1,2 nașcuți vii la 1.000 de femei în anul 2008; 1,3 în anul 2022), înregistrând o rată medie anuală de creștere de 0,57%.

Rata nașcuților vii de către mame adolescente (15-19 ani) a scăzut în perioada 2008-2022 de la 37,1 în anul 2008 la 28,8 nașcuți vii la 1.000 de femei în anul 2022 înregistrând o rată medie anuală de creștere de -1,79%. Tendința de reducere a ratei nașcuților vii de către mame adolescente (15-19 ani) s-a menținut în toate regiunile de dezvoltare cea mai mare rată fiind înregistrată în regiunea Centru (40,5 nașcuții vii) și cea mai mică în regiunea București-Ilfov (12,1 nașcuți vii), cu o diferență de 28,4 nașcuți vii la 1.000 de femei din grupa respectivă de vârstă, în anul 2022.

Prin menținerea ratelor medii anuale de creștere din perioada 2008-2022, este posibil ca în anul 2030 să se ajungă la 1,4 nașcuți vii la 1.000 de femei în cazul mamelor adolescente cu vârsta între 10 și 14 ani și la 24,9 nașcuți vii la 1.000 de femei în cazul mamelor adolescente cu vârsta între 15 și 19 ani.

Figura S9. Rata nașcuților vii de către mame adolescente (10-14 ani, 15-19 ani) la 1000 femei din grupa de vârstă corespunzătoare, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

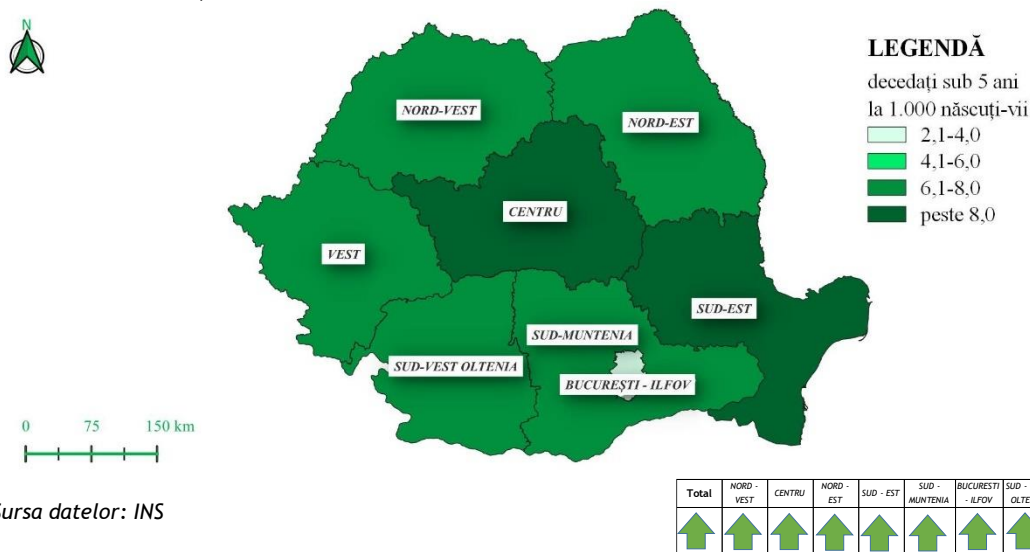
S10. Rata mortalității copiilor sub 5 ani la 1000 născuți-vii

În perioada 2008-2022 rata mortalității copiilor sub 5 ani s-a îmbunătățit înregistrând valori de la 12,9 în anul 2008 la 7,4 decedați sub 5 ani la 1.000 născuți vii în anul 2022 și o rată medie anuală de creștere de -3,89%, dar cu menținerea unor valori încă ridicate. Dacă această rată medie anuală de creștere din perioada 2008-2022 se menține, rata mortalității copiilor sub 5 ani poate ajunge la 5,4 decedați la 1.000 născuți vii în anul 2030.

Tendința de reducere a ratei mortalității copiilor sub 5 ani se menține în toate regiunile de dezvoltare în perioada 2008-2022, cea mai mare scădere fiind înregistrată în regiunea Sud-Muntenia (-7,2 decedați la 1.000 născuți vii) și cea mai mică în regiunea Centru (-3,9 decedați la 1.000 născuți vii), în anul 2022 comparativ cu anul 2008. În anul 2022, nivelul ratei mortalității copiilor sub 5 ani la 1.000 născuți vii a înregistrat cea mai mare valoare în regiunea Sud-Est (8,7 decedați) iar cea mai mică în regiunea București-Ilfov (3,6 decedați) diferența între aceste regiuni fiind de 5,1 decedați sub 5 ani la 1.000 născuți vii.

Rata mortalității infantile și a copiilor cu vârsta sub 5 ani a scăzut foarte mult, datorită evoluției medicinei și a aparatelor performante. Un rol important în acest sens îl joacă și sănătatea maternă și a nou-născuților, observându-se că din ce în ce mai multe femei se duc la control medical de cel puțin patru ori în timpul sarcinii.

Figura S10. Rata mortalității copiilor sub 5 ani la 1000 născuți-vii, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

S11. Rata mortalității materne la 100.000 de născuți-vii

În perioada 2008-2022, rata mortalității materne a scăzut de la 13,5 în anul 2008 la 13,0 decese materne la 100.000 născuți-vii în anul 2022, cu o rată medie anuală de creștere de -0,27%. Menținerea ratei medii anuale de creștere, din perioada 2008-2022, poate conduce la scăderea ratei mortalității materne în anul 2030 la 12,7 decese materne la 100.000 născuți vii.

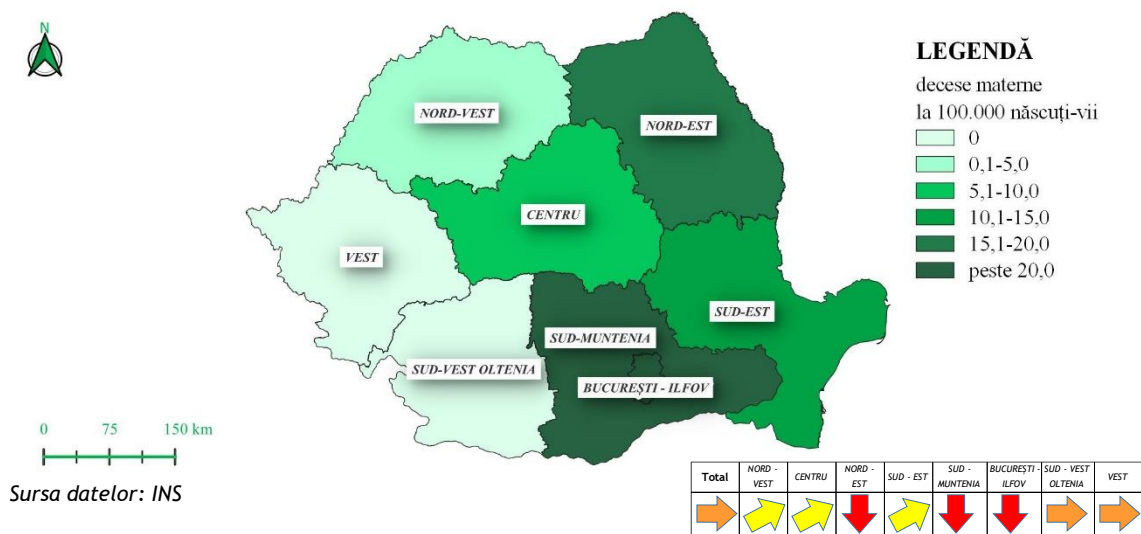
La nivel regional rata mortalității materne a scăzut în anul 2022, față de anul 2008, în regiunile Centru de la 21,6 la 9,3 decese materne la 100.000 născuți-vii, Sud-Est de la 21,3 la 10,4 decese și Nord-Vest de la 6,9 la 4,2 decese.

Rata mortalității materne a crescut în anul 2022, față de anul 2008, în regiunile Sud-Muntenia de la 15,8 la 27,1 decese materne la 100.000 născuți-vii, Nord-Est de la 9,4 la 18,9 decese și în regiunea București-Ilfov de la 4,1 la 22,4 decese.

În anul 2022, comparativ cu anul 2021, rata mortalității materne a crescut numai în regiunea Sud-Est cu 1,5 decese materne la 100.000 născuți-vii. În celelalte regiuni de dezvoltare s-au înregistrat scăderi în anul 2022, față de anul anterior, cu valori cuprinse între -30,1 decese (Nord-Vest) și -3,3 decese (Centru).

Deficitul de medici de familie în anumite județe, numărul scăzut de paturi, lipsa de educație și informare, a dotărilor din maternități, precum și lipsa fondurilor caselor de asigurări de sănătate sunt doar câteva dintre motivele pentru care România are o rată destul de ridicată a mortalității materne.

Figura S11. Rata mortalității materne la 100.000 de născuți-vii, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

S12. Rata mortalității neonatale

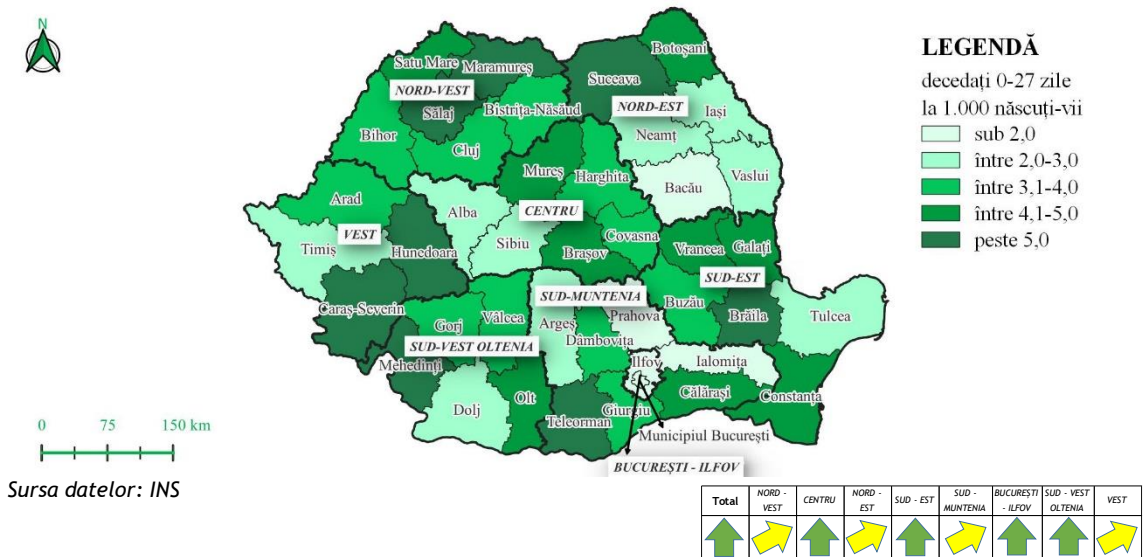
Rata mortalității neonatale (0-27 zile) a scăzut în perioada 2008-2022, de la 6,2 decedați la 1.000 născuți-vii în anul 2008, la 3,5 în anul 2022, rata medie anuală de creștere din această perioadă fiind de -4,06%.

Comparativ cu anul 2008, în anul 2022 la nivel de județ, în Caraș-Severin și Satu Mare au fost înregistrate scăderi semnificative, de aproximativ 7 decedați la 1.000 născuți-vii, cu o rata medie anuală de creștere de -5,31%, respectiv -5,95%. La polul opus se situează județele Giurgiu, Hunedoara, Sălaj și Teleorman, unde au fost înregistrate creșteri ale deceselor.

În anul 2022, între județe există discrepanțe mari, nivelul cel mai ridicat al ratei mortalității neonatale a fost înregistrat în județul Sălaj (7 decedați la 1.000 născuți vii, cu o rată medie anuală de creștere de 0,89%), iar cel mai scăzut în județul Ialomița (0,9 decedați la 1.000 născuți vii, cu o rata medie anuală de creștere de -13,93%).

Cele mai multe decese neonatale au loc în prima săptămână de viață, iar principalele cauze sunt nașterea prematură, complicațiile legate de naștere (asfixia sau lipsa respirației la naștere), infecțiile și malformațiile congenitale.

Figura S12. Rata mortalității neonatale, pe județe, în anul 2022

Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

S13. Rata deceselor cauzate de tumori

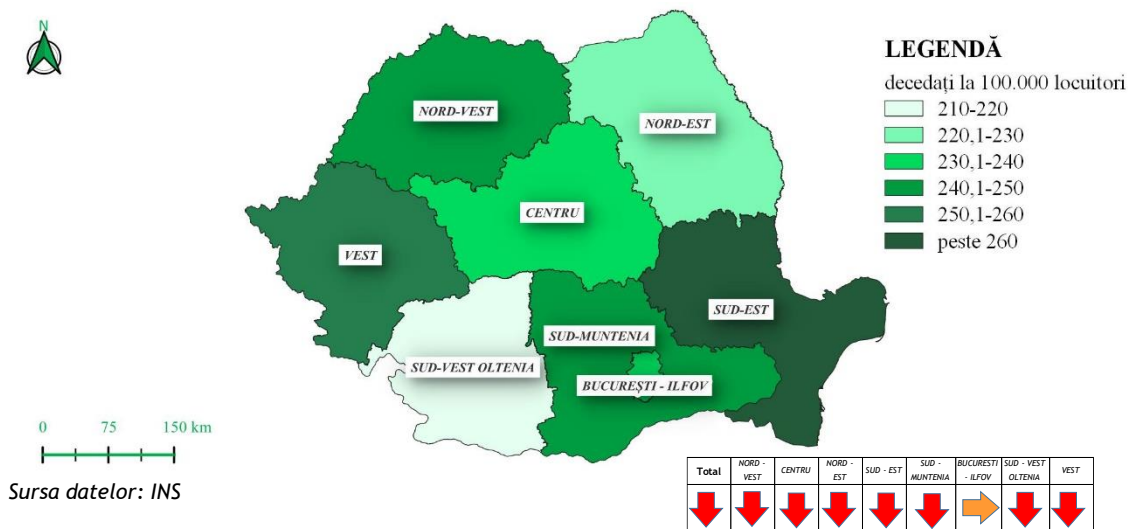
În perioada 2008-2022, rata deceselor cauzate de tumori a înregistrat un trend ascendent, crescând de la 206,2 decese cauzate de tumori la 100.000 de locuitori în anul 2008 la 240,4 în anul 2022. Pentru atingerea țintei SNDDR 2030 de reducere cu o treime a ratei deceselor cauzate de tumori în anul 2030 (177 decese) este necesară o rată medie anuală de creștere de -3,75%.

La nivelul regiunilor de dezvoltare ratele medii anuale de creștere din perioada 2008-2022 au valori cuprinse între 0,71% în regiunea Centru și 1,69% în regiunea Sud-Est. Conform acestor rate evoluția indicatorului are un sens opus țintei SNDDR 2030.

În regiunea București-Ilfov rata deceselor cauzate de tumori a scăzut de la 237,8 în anul 2008 la 233,4 decese la 100.000 de locuitori, cu o rată medie anuală de creștere de -0,13%. Ținta SNDDR 2030 de reducere cu o treime a deceselor cauzate de tumori, (173,5 decese), ar putea fi atinsă în anul 2030 cu o rată medie anuală de creștere de -3,64%.

O posibilă explicație obiectivă a nivelului ridicat al deceselor cauzate de tumori în România este aceea că se manifestă efectele dezastrului de la Cernobîl.

Figura S13. Rata deceselor cauzate de tumori, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

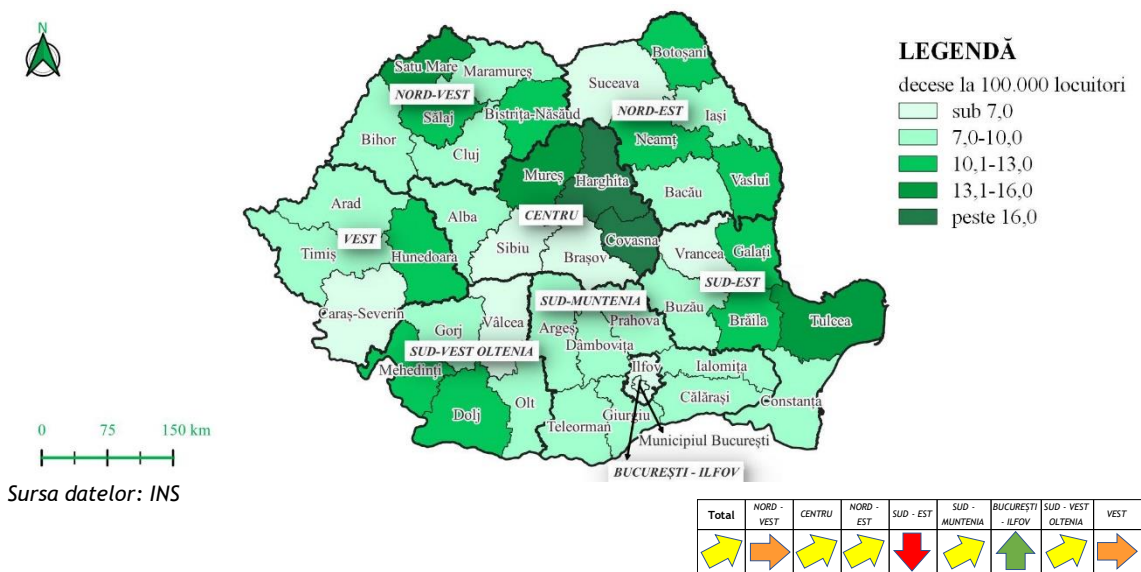
S14. Rata sinuciderilor

Rata sinuciderilor a scăzut în perioada 2008-2022, de la 11,0 decedați la 100.000 de locuitori în anul 2008, la 8,9 în anul 2022, rata medie anuală de creștere din această perioadă fiind de -1,48%. Prin menținerea ratei medii anuale de creștere din perioada 2008-2022, la nivel național, ținta de reducere cu o treime a mortalității cauzate de sinucideri poate fi atinsă (6,7 decedați la 100.000 de locuitori) în anul 2040. Un număr de 6 județe au atins deja ținta de reducere cu o treime față de nivelul anului 2018 a mortalității cauzate de sinucideri, respectiv Bacău, Gorj, Sibiu, Suceava, Teleorman și Vâlcea. Prin menținerea ratei medii anuale de creștere din perioada 2008-2022, un număr de cinci județe vor atinge ținta de reducere cu o treime față de nivelul anului 2018 a mortalității cauzate de sinucideri până în anul 2030, respectiv Bihor, Caraș-Severin, Covasna, Ilfov și Sălaj.

Comparativ cu anul 2008, în anul 2022, cinci județe (Bihor, Covasna, Iași, Ilfov și Vâlcea) au avut cea mai mare scădere, de aproximativ 6 decedați la 100.000 de locuitori, cu o rata medie anuală de creștere cuprinsă între -1,97 și -6,23%. La polul opus se situează județele Argeș, Bistrița-Năsăud, Botoșani, Brăila, Buzău, Dolj, Harghita și Mehedinți, unde au fost înregistrate creșteri ale numărului de decese.

În anul 2022, nivelul cel mai ridicat al ratei sinuciderilor a fost înregistrat în județul Harghita (27,2 decedați la 100.000 de locuitori) și în județul Covasna (18,6 decedați la 100.000 de locuitori), iar cel mai scăzut în județul Ilfov (4,5 decedați la 100.000 de locuitori), județul Vâlcea (3,8 decedați la 100.000 de locuitori) și în Municipiul București (3,9 decedați la 100.000 de locuitori).

Figura S14. Rata sinuciderilor, pe județe, în anul 2022

Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

S15. Rata mortalității datorată bolilor cardiovasculare, diabetului și bolilor respiratorii

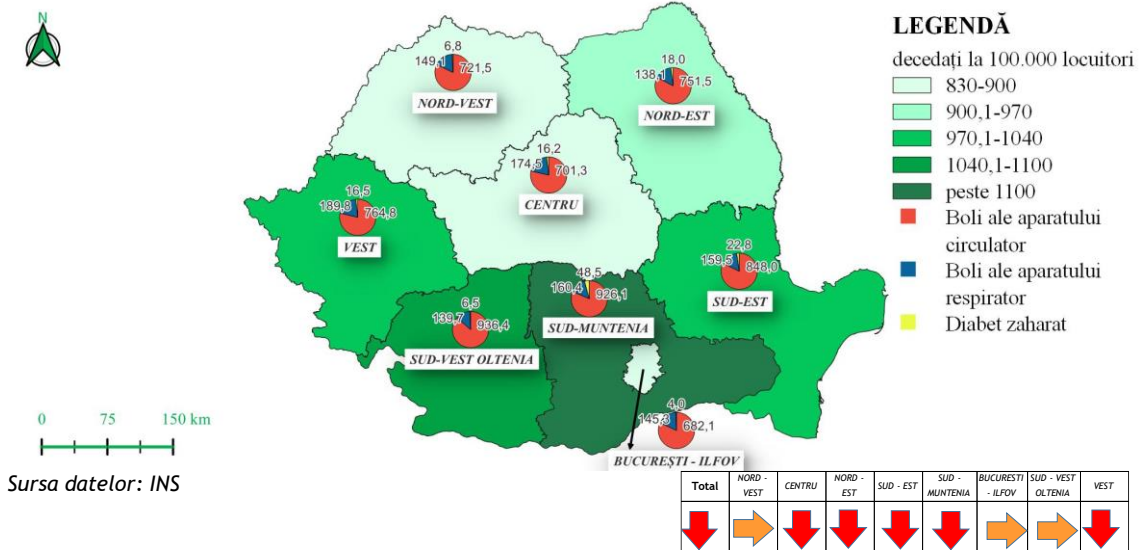
În perioada 2008-2022 rata mortalității cauzată de bolile cardiovasculare, diabet și de bolile respiratorii a crescut la nivel național cu rate medii anuale de creștere de 1,09%, 4,64% și respectiv de 7,76%.

La nivel regional, rata mortalității cauzată de bolile cardiovasculare și respiratorii avea aceeași tendință de creștere în toate regiunile de dezvoltare, cea mai mare rată medie anuală de creștere, în perioada 2008-2022, înregistrându-se în regiunea București-Ilfov (9,53%) pentru rata mortalității cauzată de bolile respiratorii, iar pentru rata mortalității cauzată de bolile cardiovasculare în regiunea Sud-Est (2,11%).

Mortalitatea cauzată de diabetul zaharat a înregistrat o creștere semnificativă în perioada 2008-2022, fiind aproape dublă în anul 2022, față de 2008 la nivel național. Rata medie anuală de creștere pentru rata mortalității cauzată de diabet din perioada 2008-2022 a înregistrat valori pozitive cuprinse între 1,00% în regiunea Centru (16,2 decedați la 100.000 locuitori) și 12,10% în regiunea Sud-Muntenia (48,5 decedați la 100.000 locuitori) în anul 2022. În același timp se observă o tendință de scădere a ratei mortalității cauzată de diabet, cea mai importantă scădere înregistrându-se în regiunea București-Ilfov de 4,0 decedați la 100.000 locuitori în anul 2022 cu o rată medie anuală de creștere de -3,72% în perioada 2008-2022.

Abordarea UE și în consecință și a României în ceea ce privește bolile netransmisibile implică pe de o parte un răspuns integrat, axat pe prevenire în toate sectoarele și domeniile de politică, și pe de altă parte inițiative de consolidare a sistemelor de sănătate.

Figura S15. Rata mortalității datorată bolilor cardiovasculare, diabetului și bolilor respiratorii, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

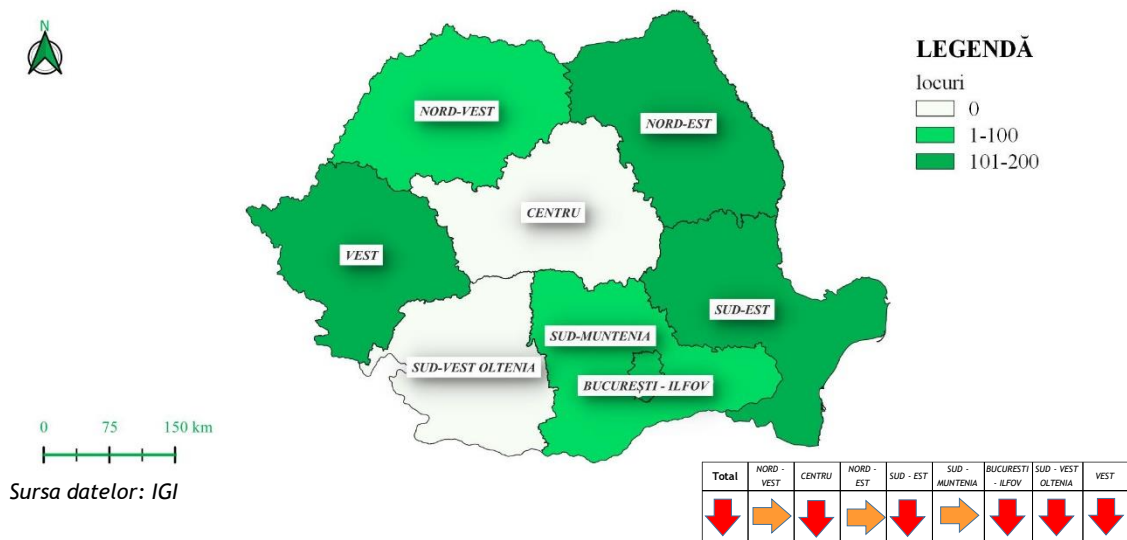
S16. Numărul centrelor de preluare a imigranților solicitanți de protecție și date privind capacitatea acestora

În anul 2021, numărul centrelor de preluare a imigranților solicitanți de protecție era egal repartizat între regiunile de dezvoltare (câte unul în fiecare), în majoritatea regiunilor de dezvoltare existând centre de preluare imigranți încă din anul 2008, în timp ce în regiunea Sud-Muntenia un astfel de centru a fost deschis în anul 2012.

Numărul locurilor disponibile în centrele de preluare a solicitanților de protecție a scăzut în perioada 2008-2021 cu o rată medie anuală de creștere de -2,88% la nivel național, în principal ca urmare a faptului că au fost demarate lucrări de renovare în mai multe centre, astfel fiind indisponibilizate capacitățile acestora.

La nivel regional cea mai mare scădere a locurilor de cazare a avut loc în regiunea București-Ilfov, de la 320 în anul 2008 la 96 de locuri în anul 2021, cu o rată medie anuală de creștere de -8,85%.

Figura S16. Capacitatea centrelor de preluare a imigranților solicitanți de protecție, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2021

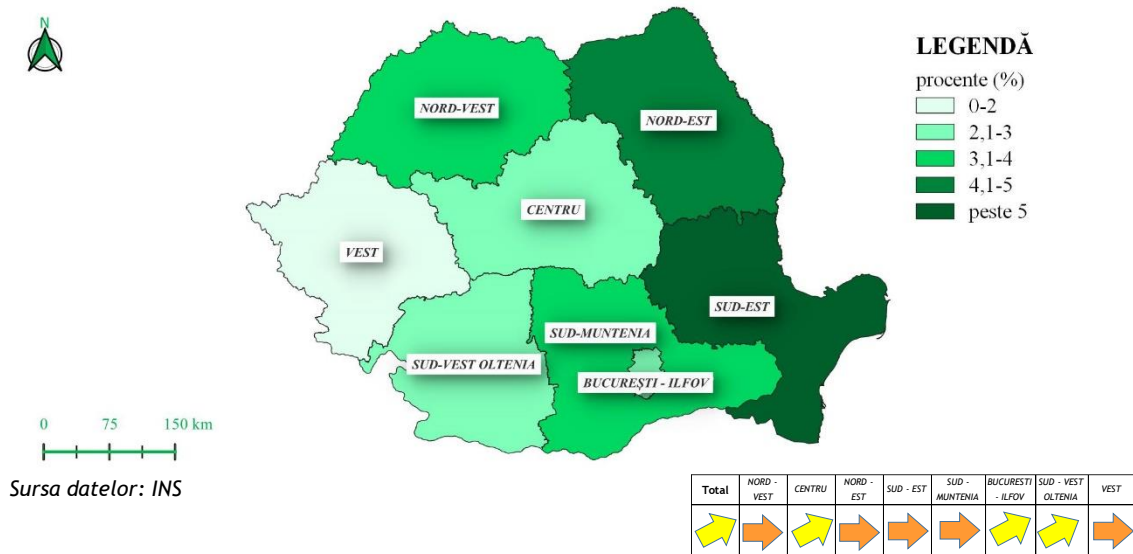
Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

S17. Persoane de 16 ani și peste care nu au putut consulta un medic specialist, în ultimele 12 luni, după motivul invocat

Din ponderea totală de 6,9% a persoanelor care nu au ajuns la un medic specialist în anul 2022, 3,4% din populația cu vârsta de 16 ani și peste a menționat costul ridicat al consultului ca fiind principalul motiv care a determinat nevoile nesatisfăcute, 1,0% au menționat ca motiv înscrierea pe o listă de așteptare pentru a ajunge la un medic specialist, iar 0,6% au precizat că "a așteptat ca problema să se rezolve de la sine". În perioada 2008-2022, ponderea persoanelor de 16 ani și peste care în ultimele 12 luni nu au putut consulta un medic specialist din cauza costului ridicat a avut un trend descendent (-6,5 p.p.) cu o rată medie anuală de creștere de -7,35%, trend care se păstrează la nivelul tuturor regiunilor de dezvoltare, cea mai mare scădere fiind înregistrată în regiunea Nord-Est (-9,2 p.p.), iar cea mai mică în regiunea Nord-Vest (-4,3 p.p.).

Deși ponderea totală a persoanelor care nu au ajuns la un medic specialist a scăzut de la 13,7% în anul 2008 la 6,9% în anul 2022, costul ridicat împiedică în mare parte persoanele cu afecțiuni medicale să consulte un medic specialist, generându-se astfel complicații și afecțiuni complexe care conduc la incapacitate de muncă și la creșterea riscului de sărăcie.

Figura S17. Ponderea persoanelor de 16 ani și peste care nu au putut consulta un medic specialist, din cauza costului ridicat, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

S18. Ponderea născuților vii care au beneficiat de asistență medicală la naștere în totalul născuților vii

Ponderea născuților vii care au beneficiat de asistență medicală la naștere în totalul născuților vii a fost în anul 2022 de 98,9%, în creștere cu 0,2 p.p. față de anul 2008 98,7% și cu 4,2 p.p. față de anul 2021, rata medie anuală de creștere din perioada 2008-2022 fiind de numai 0,01%.

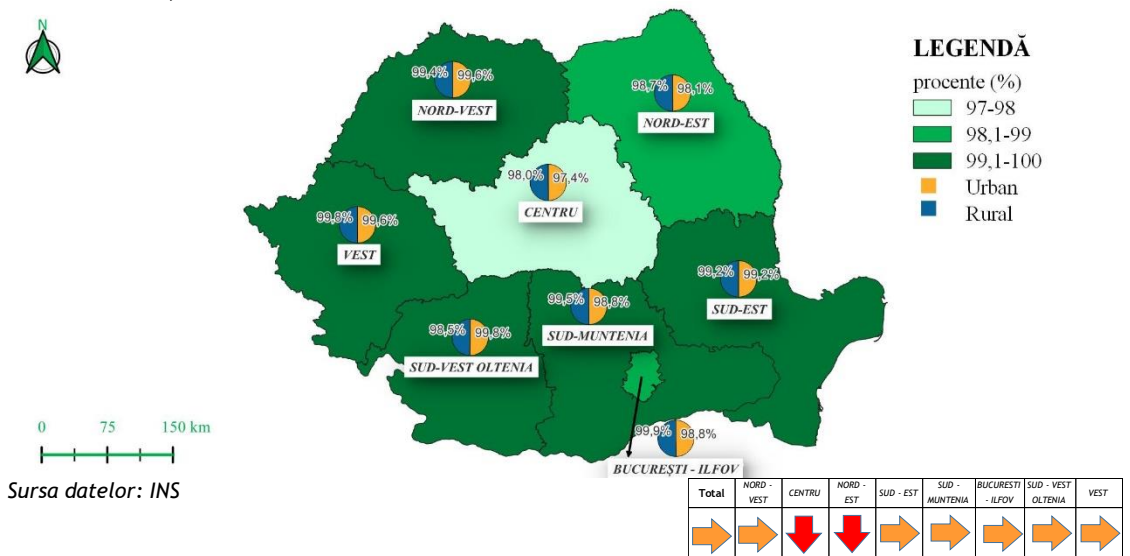
În anul 2030, ponderea născuților vii care beneficiază de asistență medicală la naștere în totalul născuților vii ar putea să ajungă la 99,0%, în condițiile menținerii ratei medii anuale de creștere din perioada 2008-2022.

În anul 2022 comparativ cu anul 2008, la nivelul regiunilor de dezvoltare au fost înregistrate atât creșteri ale ponderii născuților vii care au beneficiat de asistență medicală la naștere, dintre care cele mai importante în regiunile Sud-Vest Oltenia de 99,1% (+1,4 p.p.) și Nord-Vest 99,5% (+1,1 p.p.), cât și scăderi în regiunile Centru 97,7% (-1,6 p.p.) și Nord-Est 98,4% (-0,2 p.p.).

Din analiza datelor pe medii de rezidență, în perioada 2008-2022, se constată scăderea ponderii născuților vii care au beneficiat de asistență medicală la naștere în mediul urban (-0,1 p.p.) și creșterea acesteia în mediul rural (+0,6 p.p.).

Toți copiii au dreptul la servicii de sănătate, protecție socială și educație de calitate, în particular copiii vulnerabili și familiile acestora. Dreptul și accesul la serviciile de sănătate, supravegherea, îngrijirea și sfaturile acordate femeilor în timpul sarcinii, nașterii și imediat după naștere, sunt deosebit de importante pentru o societate dezvoltată.

Figura S18. Ponderea născuților vii care au beneficiat de asistență medicală la naștere în totalul născuților vii, pe medii de rezidență și regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

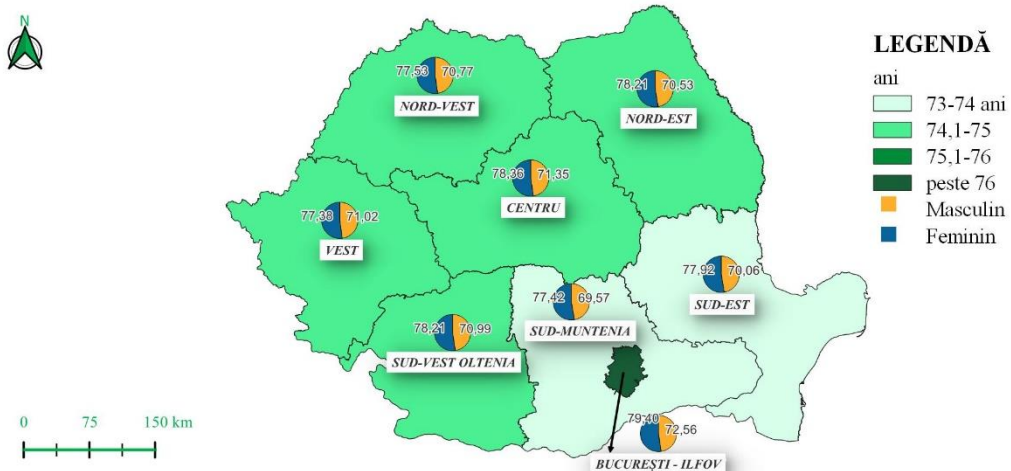
S19. Speranța de viață la naștere

În perioada 2008-2022, la nivel național, speranța de viață la naștere a crescut de la 73,5 ani în anul 2008 la 74,3 ani în anul 2022 cu o rata medie anuală de creștere de 0,08%. Diferența de gen cu privire la speranța de viață este în avantajul femeilor, în aceeași perioadă speranța de viață pentru persoanele de sex feminin a crescut de la 77,1 ani în anul 2008 la 78,0 ani în anul 2022, în timp ce speranța de viață în rândul persoanelor de sex masculin a crescut de la 70,0 ani la 70,8.

La nivel regional, în perioada 2008-2022, speranța de viață a crescut cu rate medii anuale de creștere cuprinse între 0,01% în regiunea Sud-Muntenia și 0,15% în regiunea Sud-Vest Oltenia. În anul 2022, cea mai mare speranță de viață s-a înregistrat în regiunea București-Ilfov (76,1 ani) și cea mai mică în regiunea Sud-Muntenia (73,3 ani). Speranța de viață în rândul persoanelor de sex masculin variază între 69,6 ani (regiunea Sud-Muntenia) și 72,6 ani (regiunea București-Ilfov), iar în rândul persoanelor de sex feminin între 77,4 ani (regiunile Sud-Muntenia și Vest) și 79,4 ani (regiunea București-Ilfov).

Prin menținerea ratei medii anuale de creștere din perioada 2008-2022 (0,08%), speranța de viață poate ajunge în anul 2030 la 74,8 de ani, situându-se mult sub nivelul UE din anul 2022 (80,7 ani).

Figura S19. Speranța de viață la naștere, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Total	NORD - VEST	CENTRU	NORD - EST	SUD - EST	SUD - MUNTENIA	BUCUREȘTI ILFOV	SUD - VEST OLTENIA	VEST
→	→	→	→	→	→	→	→	→

Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

S20. Rata mortalității infantile

În perioada 2008-2022, rata mortalității infantile a scăzut de la 11,0 în anul 2008 la 6,0 decedați la 1.000 de născuți vii, în anul 2022, cu o rată medie anuală de creștere de -4,24%, tendință de scădere înregistrată în toate regiunile de dezvoltare.

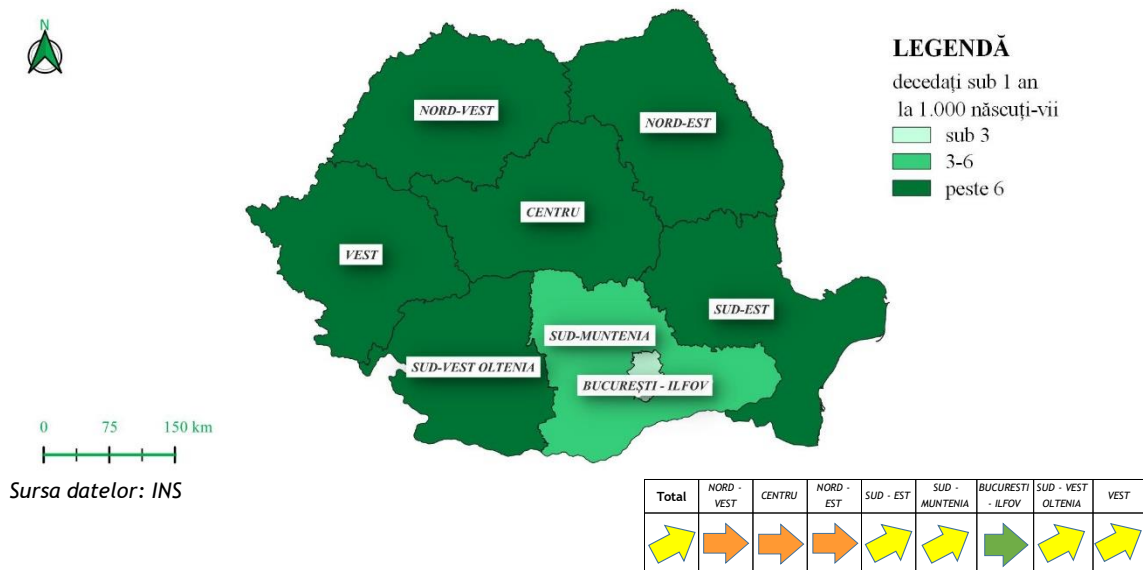
În anul 2022 comparativ cu anul 2008, rata mortalității infantile a înregistrat scăderi cuprinse între 3,9 decedați în regiunea Centru și 6,2 decedați la 1.000 născuți vii în regiunea Sud-Muntenia.

În anul 2022, cea mai mare rată a mortalității infantile s-a înregistrat în regiunea Sud-Est (7,2 decedați), iar cea mai mică în regiunea București-Ilfov (2,8 decedați la 1.000 de născuți vii).

Menținerea ratei medii anuale de creștere din perioada 2008-2022 (-4,24%) va permite atingerea nivelului UE din anul 2021, de 3,2 decese la 1.000 de născuți vii, în anul 2037 sau se poate aprecia ca nivelul UE ar putea fi atins în anul 2030 dacă rata medie anuală de creștere ar fi de -5,46%.

La reducerea acestui fenomen în România a contribuit și aderarea la UE, care a impus alinierea sistemului sanitar la normele și standardele europene, contribuind astfel la creșterea accesului populației la serviciile sanitare.

Figura S20. Rata mortalității infantile, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

S21. Numărul persoanelor decedate din cauza tulburărilor mintale și de comportament

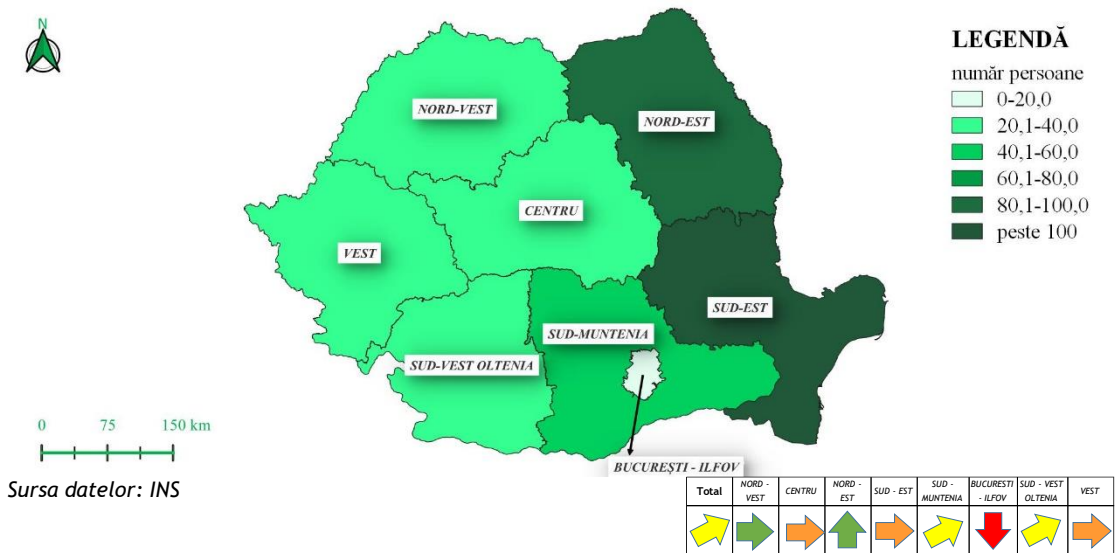
Numărul persoanelor decedate din cauza tulburărilor mintale și de comportament a scăzut de la 593 în anul 2008 la 411 în anul 2022, cu o rată medie anuală de creștere de -2,58%. Cu toate acestea, în intervalul 2008-2022 s-a înregistrat creșterea numărului persoanelor decedate în anii 2009 și 2010 pe fondul problemelor cauzate de criza economică și socială și în anul 2021 pe fondul crizei post-pandemie Covid-19.

La nivelul regiunilor de dezvoltare se constată același trend descendent în perioada analizată, mai puțin în regiunea București-Ilfov unde rata medie anuală de creștere a fost de 1,61%, iar numărul persoanelor decedate din cauza tulburărilor mintale și de comportament a crescut de la 12 în anul 2008 la 15 în anul 2022.

Există diferențe mari între regiunile de dezvoltare astfel că între regiunea Sud-Est și București-Ilfov diferența a fost de 115 persoane decedate, în anul 2022.

Atât tulburările mintale, cât și tulburările de comportament sau personalitate sunt afecțiuni psihologice care provoacă un grad mare de suferință mai ales pentru persoana în cauză însă uneori pot produce un nivel crescut de stres și pentru persoanele apropiate, astfel că ajutorul medical specializat trebuie să fie cerut cât mai devreme, pentru a putea ține simptomele sub control și pentru a putea asigura o calitate a vieții cât mai bună.

Figura S21. Numărul persoanelor decedate din cauza tulburărilor mintale și de comportament, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

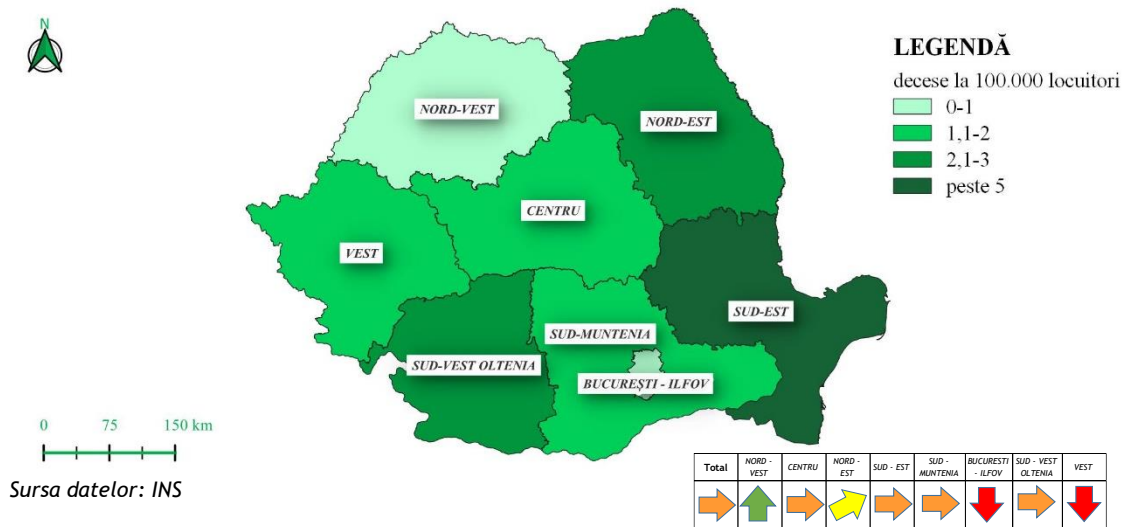
S22. Rata persoanelor decedate din cauza tulburărilor mintale și de comportament

În perioada 2008-2022, rata persoanelor decedate din cauza tulburărilor mintale și de comportament, a scăzut de la 2,6 decese la 100.000 de locuitori în anul 2008 la 2,2 decese la 100.000 de locuitori în anul 2022 cu o rată medie anuală de creștere de -1,19%. La nivel regional, în aceeași perioadă rata persoanelor decedate din cauza tulburărilor mintale și de comportament, a crescut în regiunile București-Ilfov (+0,2 decese la 100.000 de locuitori) și Vest (+0,1 decese la 100.000 de locuitori), a scăzut în regiunile Nord-Est (-1,3 decese la 100.000 de locuitori), Nord-Vest (-1,0 decese la 100.000 de locuitori), Sud-Muntenia (-0,4 decese la 100.000 de locuitori), Sud-Est și Sud-Vest Oltenia (-0,3 decese la 100.000 de locuitori), în timp ce în regiunea Centru s-a menținut la valoarea de 1,3 decese la 100.000 de locuitori. În anul 2022, între regiuni au existat discrepanțe mari, nivelul cel mai ridicat al ratei persoanelor decedate din cauza tulburărilor mintale și de comportament a fost înregistrat în regiunea Sud-Est (5,5 decese la 100.000 de locuitori, cu o rată medie anuală de creștere de -0,38%), iar cel mai scăzut în regiunea București-Ilfov (0,7 decese la 100.000 de locuitori, cu o rată medie anuală de creștere de 2,43%).

Atingerea țintei de reducere cu o treime a mortalității cauzate de tulburările mintale și de comportament (1,2 decese la 100.000 de locuitori) se poate realiza în anul 2072 prin menținerea ratei medii anuale de creștere din perioada 2008-2022, de -1,19%.

Conform Organizației Mondiale a Sănătății, una din opt persoane din lume suferă de o tulburare mintală. Tulburările mintale se numără printre cele mai importante cauze de deces la nivel mondial, iar depresia reprezintă prima cauză de dizabilitate în lume.

Figura S22. Rata persoanelor decedate din cauza tulburărilor mentale și de comportament, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 3 - Sănătate și bunăstare

S23. Valoarea exportului și importului de tutun, produse din tutun și produse alcoolice, pe zone intra-UE și extra-UE

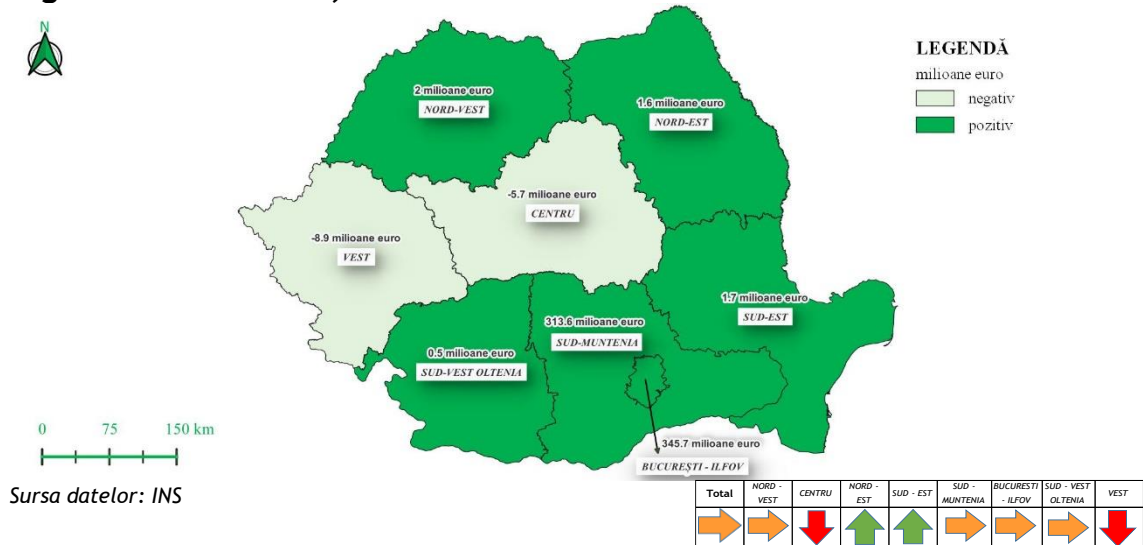
Tutunul este principala cauză a deceselor și bolilor care pot fi prevenite la nivel mondial, fiind în contradicție cu al treilea obiectiv de dezvoltare durabilă al ONU, care are în vedere asigurarea unei bune sănătăți pentru toți, în toate etapele vieții. În ciuda impactului tutunului asupra sănătății, industria țigărilor s-a dezvoltat la nivel mondial, comercializând în ultimii ani, pe lângă tutun și inovații precum țigările electronice sau produsele din tutun încălzit, care, la rândul lor, pot crea dependență, conțin substanțe precum nicotina, iar efectele lor reale asupra sănătății sunt încă puțin cunoscute.

Exporturile de tutun și produse din tutun ale României au fost în 2022 de 1,5 miliarde euro, iar importurile de 396 milioane euro, de unde rezultă un excedent al balanței comerciale de 1,1 miliarde euro. Rata medie anuală de creștere a soldului excedentar a fost de circa 15% în perioada 2011-2022.

Existența unor mari firme producătoare de produse din tutun în regiunile Sud-Muntenia și București-Ilfov a făcut ca acestea să contribuie la formarea a peste 60% din excedentul balanței comerciale cu tutun și produse de tutun în anul 2022. Dacă pentru regiunea Sud-Muntenia soldul pozitiv al balanței comerciale a crescut cu 14,9% în 2022 față de 2021, în cazul regiunii București-Ilfov, nivelul soldului pozitiv din anul 2022 s-a situat la doar 60% din cel al anului 2021.

Regiunile Centru și Vest au avut sold negativ al balanței comerciale cu tutun și produse de tutun în anul 2022, adică o creștere a importului care a determinat o evoluție negativă în raport cu ținta 10 a obiectivului 3 - reducerea consumului de substanțe nocive.

Figura S23. Soldul balanței comerciale cu tutun și înlocuitori de tutun, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Obiectivul 4 - Educație de calitate

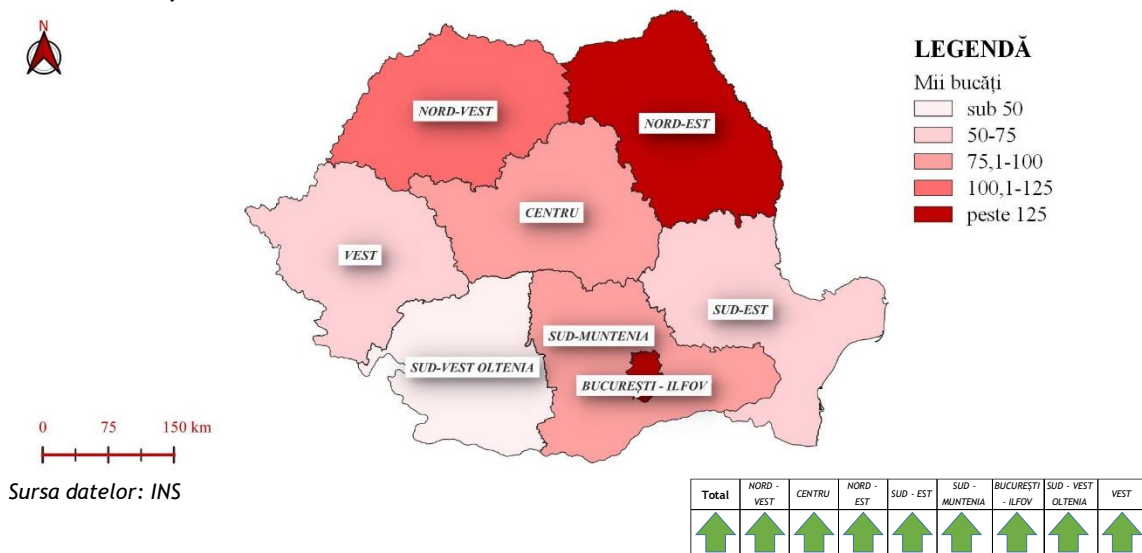
S24. Numărul echipamentelor IT din învățământ, din care numărul de calculatoare conectate la internet

Numărul echipamentelor IT din învățământ arată capacitatea de modernizare a sistemului de învățământ prin adaptarea metodelor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor. În anul 2022 existau 735,8 mii echipamente IT în învățământul românesc, de două ori mai multe decât cele înregistrate în anul 2014, cu o rată medie anuală de creștere de 8,91% (în medie +45,5 mii echipamente IT anual). Păstrând această rată medie anuală de creștere, se estimează că în anul 2030 se va ajunge la circa 1.456,9 mii echipamente IT în învățământ (dublu față de valoarea înregistrată în anul 2022).

La nivel regional, numărul echipamentelor IT din învățământ, aferente regiunii București-Ilfov (153,3 mii în anul 2022) a fost de 3,1 ori mai mare decât cel înregistrat în regiunea Sud-Vest Oltenia (49,6 mii) și reprezenta peste o cincime din numărul total de echipamente IT din învățământul românesc în anul 2022. Regiunea București-Ilfov a înregistrat și cea mai mare rată medie anuală de creștere din perioada 2014-2022 (14,75%), care, dacă se păstrează până în 2030, ar duce la triplarea numărului de echipamente IT din învățământul aferent acestei regiuni.

În majoritatea regiunilor s-au înregistrat creșteri de peste 50% ale numărul echipamentelor IT din învățământ, în perioada 2014-2022 și rate medii anuale de creștere de peste 5%. Capacitatea de adaptare a sistemului de învățământ la noile tehnologii și utilizarea acestora în procesul educațional devin din ce în ce mai importante și pentru sprijinirea incluziunii sociale la nivel regional.

Figura S24. Numărul echipamentelor IT din învățământ, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 4 - Educație de calitate

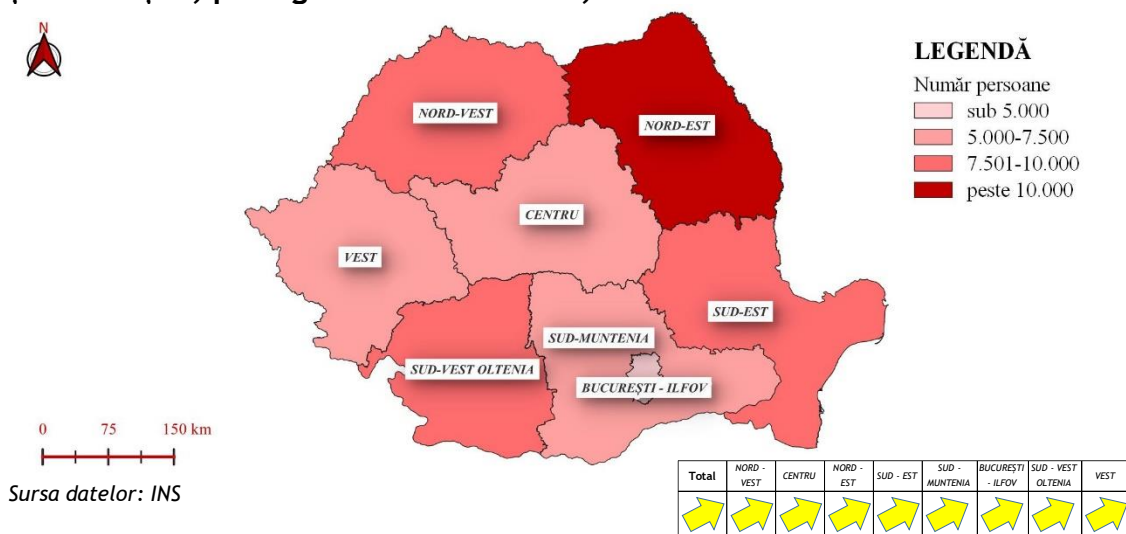
S25. Numărul de absolvenți ai învățământului profesional, postliceal și de maiștri

În anul 2010, desființarea Școlilor de Arte și Meserii a condus la înjumătățirea numărului de absolvenți ai școlilor profesionale, de la peste 100 de mii de elevi în anul 2008 la circa 35 de mii de elevi în 2010 și sub 5 mii în anul 2011. În perioada 2011-2021, numărul de absolvenți ai învățământului profesional, postliceal și de maiștri a crescut de 2,2 ori, ajungând la peste 61 mii de absolvenți în anul 2021. Pastrând rata medie anuală de creștere de 8,15% din perioada 2011-2021, în anul 2030 s-ar putea ajunge la circa 124 mii de absolvenți ai învățământului profesional, postliceal și de maiștri, peste numărul înregistrat în anul 2008.

La nivel regional s-a înregistrat aceeași tendință în perioada 2011-2021, cu creșteri cuprinse între 1,8 ori (în regiunile București-Ilfov și Centru) și 2,8 ori (în regiunea Sud-Muntenia). Numărul de absolvenți ai învățământului profesional, postliceal și de maiștri din regiunea Nord-Est (11,4 mii în anul 2021) a fost de 2,4 ori mai mare decât cel înregistrat în regiunea București-Ilfov (4,8 mii în 2021) și reprezenta circa o cincime din numărul total de absolvenți ai învățământului profesional, postliceal și de maiștri din România în anul 2021 (61,2 mii).

Creșterea numărului de absolvenți ai învățământului profesional, postliceal și de maiștri din perioada 2011-2021 se datorează măsurilor de reorganizare a învățământului profesional, măsuri care au condus la dobândirea de către elevi a unor cunoștințe necesare pentru piața muncii, la reducerea numărului de șomeri, la reducerea excluziunii sociale și, implicit, la creșterea ratei de ocupare la nivel național.

Figura S25. Numărul de absolvenți ai învățământului profesional, postliceal și de maiștri, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2021

Obiectivul 4 - Educație de calitate

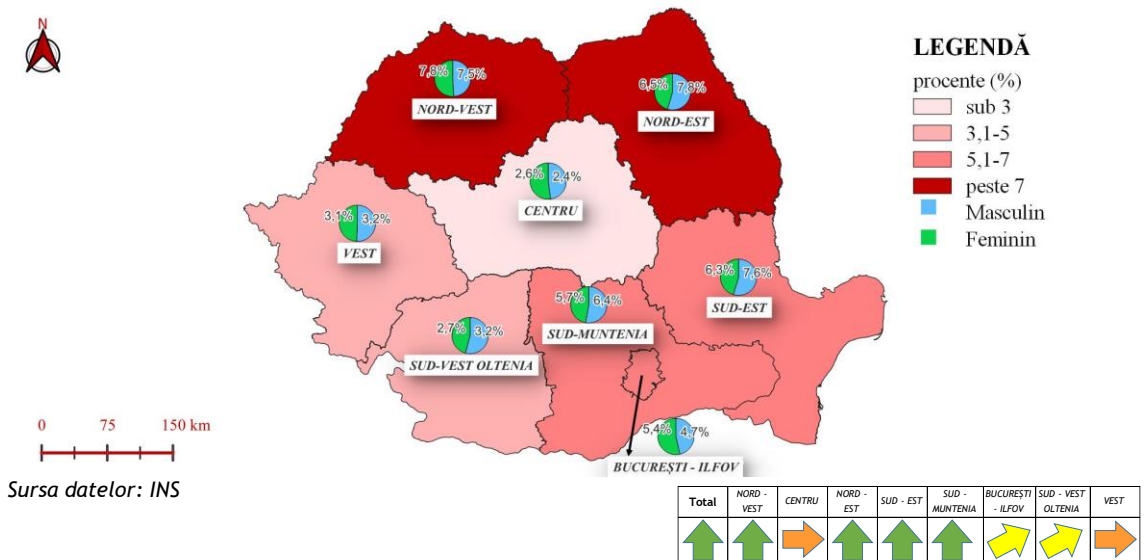
S26. Gradul de participare la procesul educațional sau de instruire al persoanelor de 25-64 ani, pe sexe

Gradul de participare la procesul educațional sau de instruire al persoanelor cu vârsta cuprinsă între 25-64 de ani a crescut de la 1,4% în anul 2010 la 5,4% în anul 2022 (+4,0 p.p.). Atât la nivel național, cât și în patru regiuni de dezvoltare (Nord-Vest, Nord-Est, Sud-Est și Sud-Muntenia), dacă se păstrează rata medie anuală de creștere din perioada 2010-2022 (11,91%), nivelul UE din anul 2022 (11,9%) ar putea fi atins înainte de anul 2030.

Gradul de participare la procesul educațional sau de instruire al persoanelor de 25-64 ani din regiunea Nord-Vest (7,7% în anul 2022) era cu 5,2 p.p. mai mare decât rata înregistrată în regiunea de Centru (2,5% în anul 2022) și cu 2,3 p.p. mai mare decât nivelul înregistrat la nivel de țară (5,4% în anul 2022). Trei regiuni ale țării înregistrau în anul 2022 o rată de participare la procesul educațional sub 3,5%: Vest (3,2%), Sud-Vest Oltenia (3,0%) și Centru (2,5%). Cele mai mari creșteri din perioada 2010-2022 au fost înregistrate în regiunile: Sud-Est (+5,6 p.p.), Centru (+5,8 p.p.) și Nord-Est (+6,0 p.p.).

Gradul redus de participare la educația și formarea adulților arată disfuncționalități în relația dintre angajatori, angajați și furnizorii de educație și formare profesională, precum și ineficiența sau orientarea insuficientă a programelor către nevoile pieței.

Figura S26. Gradul de participare la procesul educațional sau de instruire al persoanelor de 25-64 ani, pe sexe și regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Obiectivul 4 - Educație de calitate

S27. Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional de către tineri (18-24 ani), pe sexe

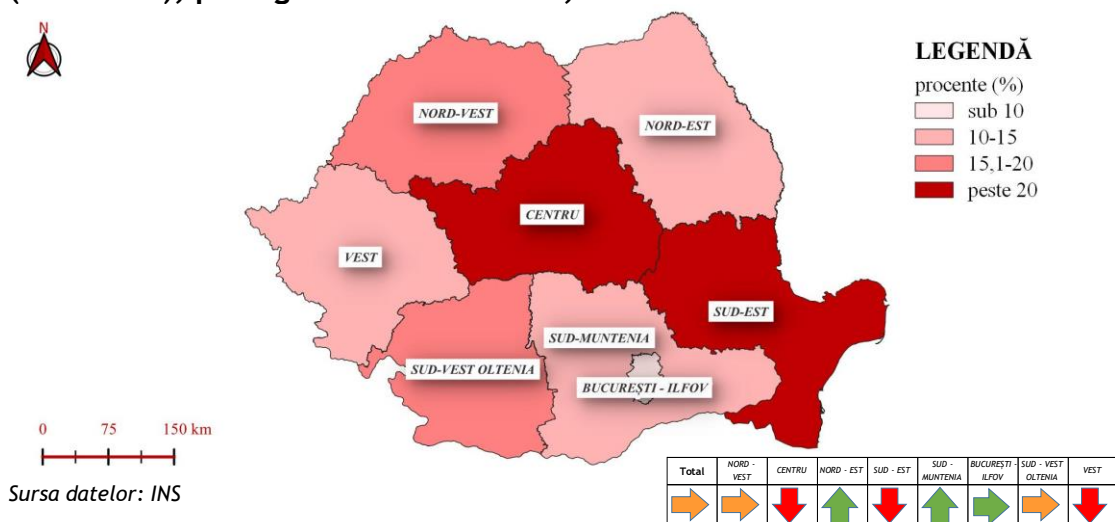
Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional a scăzut semnificativ de la 19,3% în 2010 la 15,6% în 2022. Rata medie anuală de creștere în perioada 2010-2022 a fost negativă, de -1,76%, iar dacă această tendință se menține, se estimează că în 2030 rata va fi de 13,5%, însă cu 3,9 p.p. peste nivelul UE din anul 2022.

Regiunea Nord-Est a înregistrat o scădere semnificativă a ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional de către tineri, de la 24,7% în 2010 la 14,6% în 2022. Deși rata medie anuală de creștere a fost de -4,29%, se estimează că pentru a atinge nivelul UE de 9,6% din anul 2022, va fi necesară o reducere suplimentară cu 0,9 p.p. până în 2030. Alte regiuni care au înregistrat scăderi ale ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional sunt regiunile Nord-Vest (de la 18,2% în 2010 la 15,9% în 2022), Sud-Muntenia (de la 22,2% în 2010 la 13,7% în 2022), București-Ilfov (de la 10,8% în 2010 la 8,1% în 2022) și Sud-Vest Oltenia (de la 20,6% în 2010 la 16,2% în 2022).

Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional de către tineri a crescut în regiunile Centru (de la 21,7% în 2010 la 23,4% în 2022), Sud-Est (de la 22,5% în 2010 la 23,1% în 2022) și Vest (de la 9,8% în 2010 la 11,4% în 2022).

Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional de către tineri este esențială pentru asigurarea unui viitor prosper și echitabil, atât pentru indivizi, cât și pentru societate în ansamblu. Este crucială o investiție continuă în educație și în implementarea politicilor educaționale care să susțină retenția și absolvirea cu succes a școlii de către tineri.

Figura S27. Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional de către tineri (18-24 ani), pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 4 - Educație de calitate

S28. Gradul de participare la procesul educațional sau de instruire al persoanelor de 25-64 ani, pe sexe

Gradul de participare la procesul educațional sau de instruire al persoanelor de 25-64 ani a crescut semnificativ în perioada 2010-2022, de la 1,4% la 5,4%. Rata medie anuală de creștere a fost de 11,91%, indicând o tendință de creștere accelerată. Dacă această tendință se menține, se estimează că în anul 2030 gradul de participare va ajunge la 13,3%, cu 1,4 p.p. peste nivelul UE din anul 2022 (11,9%).

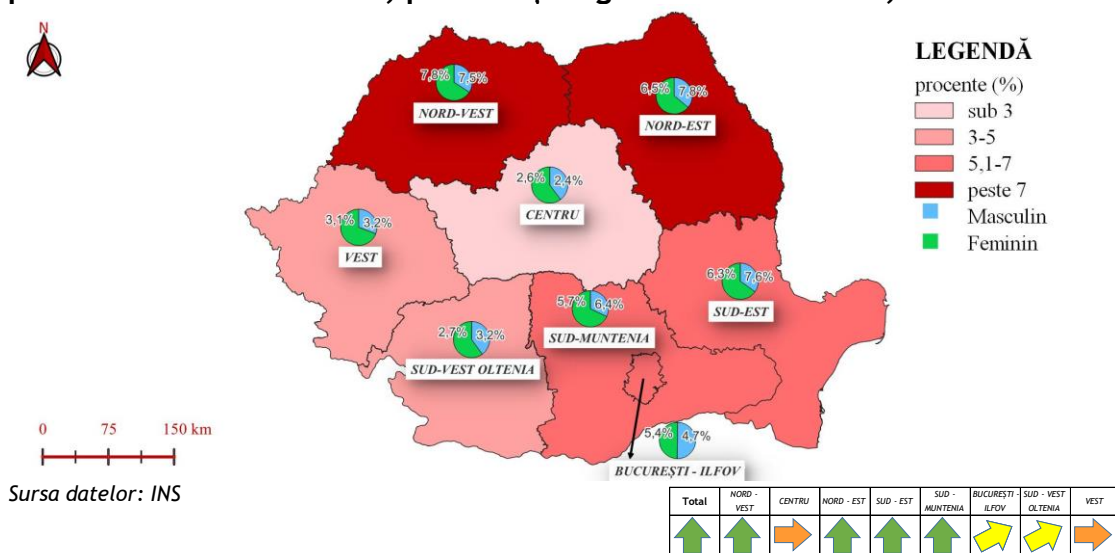
La nivel teritorial, toate regiunile de dezvoltare au înregistrat creșteri ale gradului de participare la procesul educațional sau de instruire al persoanelor de 25-64 ani. Cea mai mare creștere în perioada 2010-2022 a fost la nivelul regiunii Nord-Est (de la 1,2% la 7,2%) iar cea mai redusă în regiunea Centru (de la 1,2% la 2,5%).

Regiunea Nord-Vest a înregistrat cel mai însemnat grad de participare în anul 2022 (7,7%), la polul opus situându-se regiunea Sud-Vest Oltenia (3,0%).

Prin menținerea ratei medii anuale de creștere din perioada 2010-2022, calculată la nivel teritorial, patru regiuni de dezvoltare vor atinge în anul 2030 nivelul mediu al UE din anul 2022: Nord-Vest (rata medie anuală de creștere de 12,37%), Nord-Est (16,10%), Sud-Est (14,92) și Sud-Muntenia (15,34%).

Creșterea gradului de participare la procesul educațional sau de instruire reflectă un angajament pentru educație continuă și dezvoltare personală, care poate aduce beneficii semnificative pentru individ și societate. Forța de muncă bine pregătită și calificată conduce la creșterea competitivității și stimularea inovării și dezvoltării economice.

Figura S28. Gradul de participare la procesul educațional sau de instruire al persoanelor de 25-64 ani, pe sexe și regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

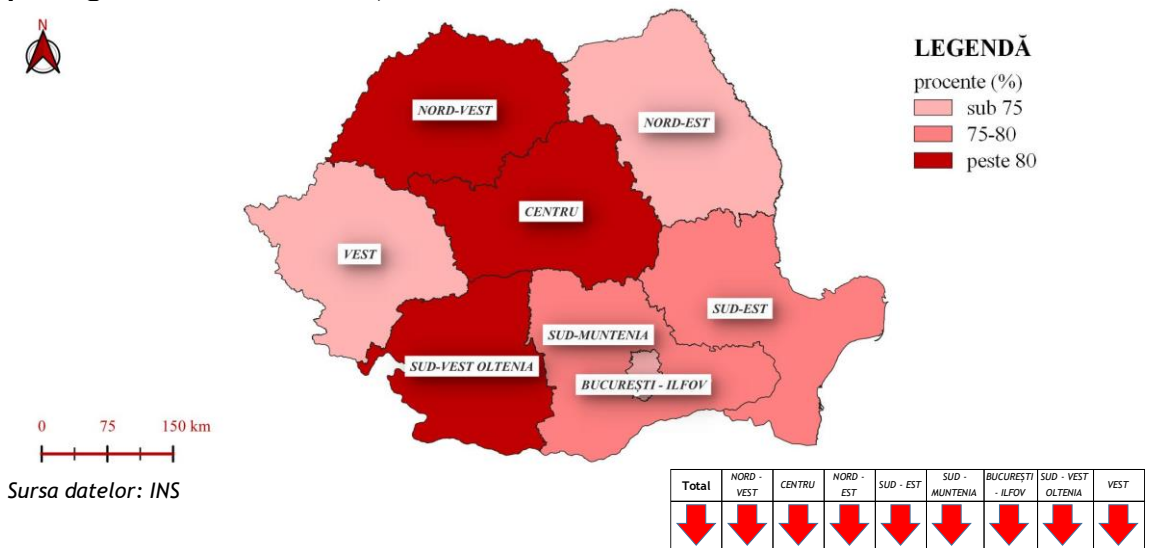
Obiectivul 4 - Educație de calitate

S29. Rata de participare la educația timpurie a copiilor cu vârsta cuprinsă între 3 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu

Rata de participare la educația timpurie a copiilor cu vârsta cuprinsă între 3 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu a scăzut cu 8,5 p.p., în anul 2021 (75,6%) față de anul 2013 (84,1%), înregistrând o rată medie anuală de creștere, în perioada 2013-2021, de -1,32%. În aceste condiții, nivelul UE (91,8% în anul 2021) nu poate fi atins. La nivel regional, rata de participare la educația timpurie a copiilor cu vârsta cuprinsă între 3 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu din regiunea Sud-Vest Oltenia (82,5% în anul 2021) este cu 15,2 p.p. mai mare decât rata înregistrată în regiunea București-Ilfov (67,3% în anul 2021) și cu 6,9 p.p. decât cea înregistrată la nivel de țară (75,6% în anul 2021). Aceste date indică tendințe regionale diferite în ceea ce privește participarea la educația timpurie, unele dintre regiuni înregistrând scăderi semnificative în ultimii 8 ani: Vest (-13,8 p.p.), Nord-Est (-11,0 p.p.) și Nord-Vest (-10,8 p.p.).

Este important să se analizeze factorii care pot influența aceste tendințe și să se ia măsuri pentru a îmbunătăți accesul la educația timpurie, în special în regiunile care înregistrează scăderi mari.

Figura S29. Rata de participare la educația timpurie a copiilor cu vârsta cuprinsă între 3 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2021

Obiectivul 5 - Egalitate de gen

S30. Numărul anual al femeilor victime ale unei forme de violență domestică, în vârstă de 18 ani și peste, astfel cum este înregistrat de către serviciile administrative, pe macroregiuni și regiuni de dezvoltare

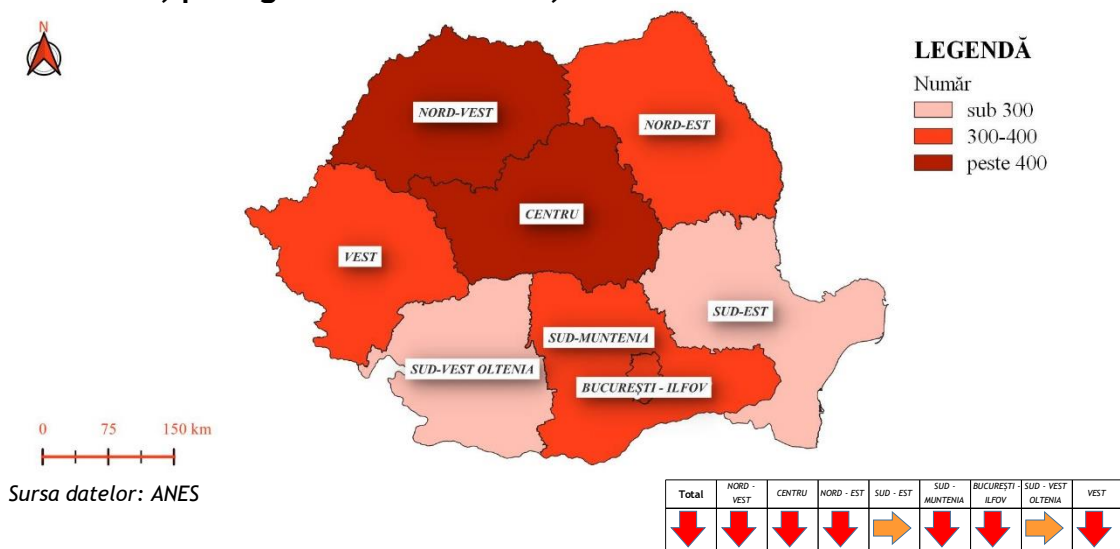
Numărul anual al femeilor victime ale violenței domestice a crescut semnificativ, de la 1.719 în 2016 la 3.055 în 2022, reprezentând o creștere de 77,7% în șase ani, cu o rată medie anuală de creștere de 10,06%. Dacă această tendință se menține, se estimează că în 2030 numărul femeilor victime ale violenței domestice va ajunge la 6.576 de persoane.

În majoritatea regiunilor de dezvoltare numărul anual al femeilor victime ale violenței domestice a crescut, cea mai mare creștere fiind înregistrată în regiunea Vest, de la 38 victime în anul 2016 la 390 victime în 2022 (de 9,2 ori). Cele mai multe femei victime ale violenței domestice înregistrate de serviciile administrative în anul 2022 au fost în regiunea Centru (673 victime), urmată de regiunea Nord-Vest (423 victime).

Regiunile Sud-Est și Sud-Vest Oltenia au fost regiunile de dezvoltare unde au fost înregistrate mai puține femei victime ale violenței domestice în anul 2022 față de anul 2016 (-18,7%, respectiv, -22,0%).

Este important de subliniat că violența domestică este o problemă gravă și complexă care necesită eforturi considerabile pentru prevenire și intervenție. Creșterea numărului de victime în unele regiuni subliniază nevoia de a acorda atenție sporită acestei probleme și de a dezvolta resurse și programe pentru ajutorarea victimelor și prevenirea acestui fenomen.

Figura S30. Numărul anual al femeilor victime ale unei forme de violență domestică, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 5 - Egalitate de gen

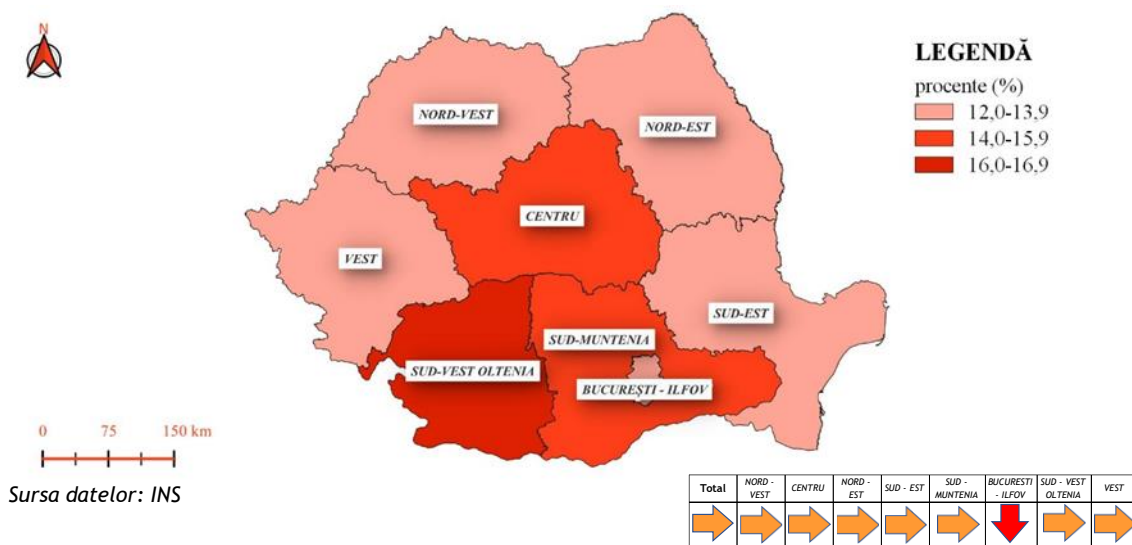
S31. Ponderea timpului petrecut pe activități casnice și de îngrijire neplătite, pe sexe, grupe de vârstă și medii de rezidență

La nivelul anului 2012, ponderea timpului petrecut cu activitățile casnice și de îngrijire neplătite, în medie, pe zi, a fost de 13,9%, în scădere cu 1,5 p.p. față de anul 2000. Reducerea acestei ponderi s-a manifestat în toate regiunile de dezvoltare, cu excepția regiunii București-Ilfov (+0,4 p.p.), pe seama creșterii ponderii în cazul bărbaților cu 1,1 p.p.). În anul 2012, cea mai mare pondere a fost înregistrată în regiunea Sud-Vest Oltenia (16,2%) iar cea mai mică, în regiunea Nord-Vest (12,8%).

Ponderea timpului petrecut de femei cu activitățile casnice, în medie, pe zi, a fost dublă față de cea a bărbaților, atât la nivel național cât și la nivel regional.

Rata medie anuală de creștere, în perioada 2000-2012, a fost de -0,85% pe total, în timp ce în cazul bărbaților a fost de -1,25%, iar în cazul femeilor de -0,83%. Pe regiuni de dezvoltare au fost înregistrate rate medii de creștere cuprinse între -1,68% în regiunea Nord-Est și 0,26% în regiunea București-Ilfov. Dacă aceste rate medii anuale se vor menține până în anul 2030, ponderea timpului petrecut cu activitățile casnice și de îngrijire neplătite va fi de 11,9%, cu menținerea unui ecart foarte mare între sexe. Reducerea disparității salariale dintre sexe și eliminarea discriminării presupun recunoașterea muncii domestice și de îngrijire pe care femeile, în special, o desfășoară fără remunerare și impun măsuri de sprijin care să asigure participarea egală a bărbaților la responsabilitățile casnice și de îngrijire neplătite.

Figura S31. Ponderea timpului petrecut pe activități casnice și de îngrijire neplătite, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2012

Obiectivul 5 - Egalitate de gen

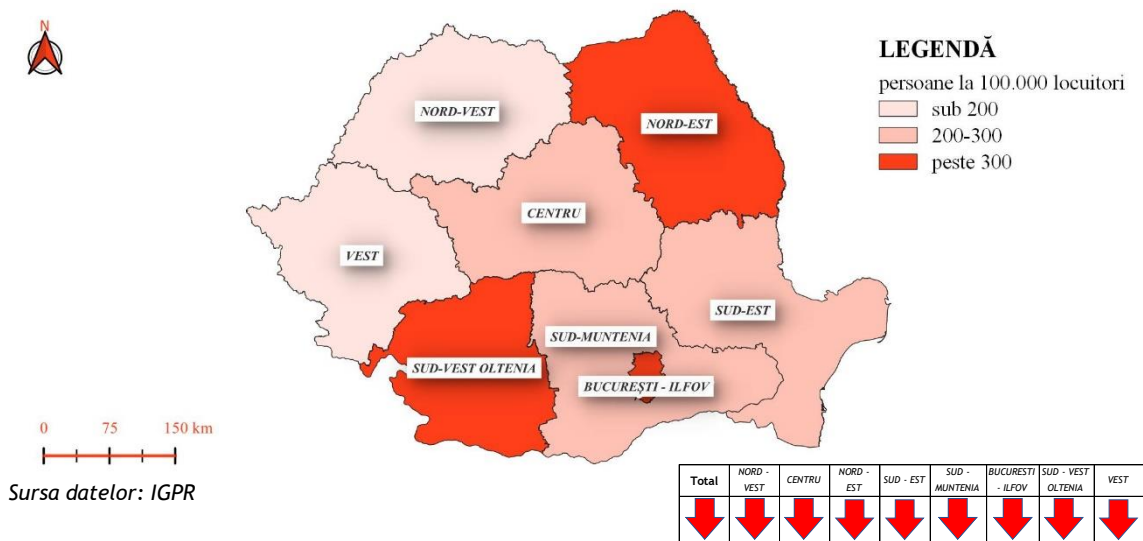
S32. Numărul victimelor infracțiunilor de violență domestică la 100.000 locuitori pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

În perioada 2014-2022, numărul victimelor infracțiunilor de violență domestică sesizate poliției, la nivel național, a crescut de la 145 victime la 100.000 de locuitori în anul 2014 la 303 victime în anul 2022 (de 2,1 ori mai multe).

La nivel teritorial, în anul 2014, cele mai multe victime ale violenței domestice la 100.000 locuitori s-au înregistrat în regiunile București-Ilfov (176), Nord-Est (166) și Sud-Muntenia (156). În anul 2022, în topul regiunilor cu cel mai mare număr de victime ale violenței domestice la 100.000 locuitori se mențin regiunea București-Ilfov (431 victime) și regiunea de Nord-Est (cu 374 victime), urmate de regiunea Sud-Vest Oltenia (334 victime). Cea mai mare rată medie anuală de creștere în perioada 2014-2022 a fost înregistrată în regiunea București-Ilfov (11,85%), iar cea mai mică în regiunea Vest (4,28%).

Evoluția indicatorului în perioada 2014-2022 ilustrează imposibilitatea atingerii țintei de eliminare a cazurilor de violență domestică până în anul 2030, având în vedere că rata medie de creștere anuală a numărului de cazuri la 100.000 de locuitori a fost de 9,70%. Dacă indicatorul își menține această evoluție, se estimează că în anul 2030 valoarea acestuia va ajunge la 636 victime la 100.000 de locuitori. Este necesară atât continuarea campaniilor care să conștientizeze și să sensibilizeze societatea față de efectele violenței domestice cât și intensificarea măsurilor de protecție și sprijin pentru victimele violenței care să aibe ca rezultat creșterea numărului de cazuri sesizate poliției și implicit reducerea numărului de potențiale viitoare victime.

Figura S32. Numărul victimelor infracțiunilor de violență domestică la 100.000 locuitori, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 5 - Egalitate de gen

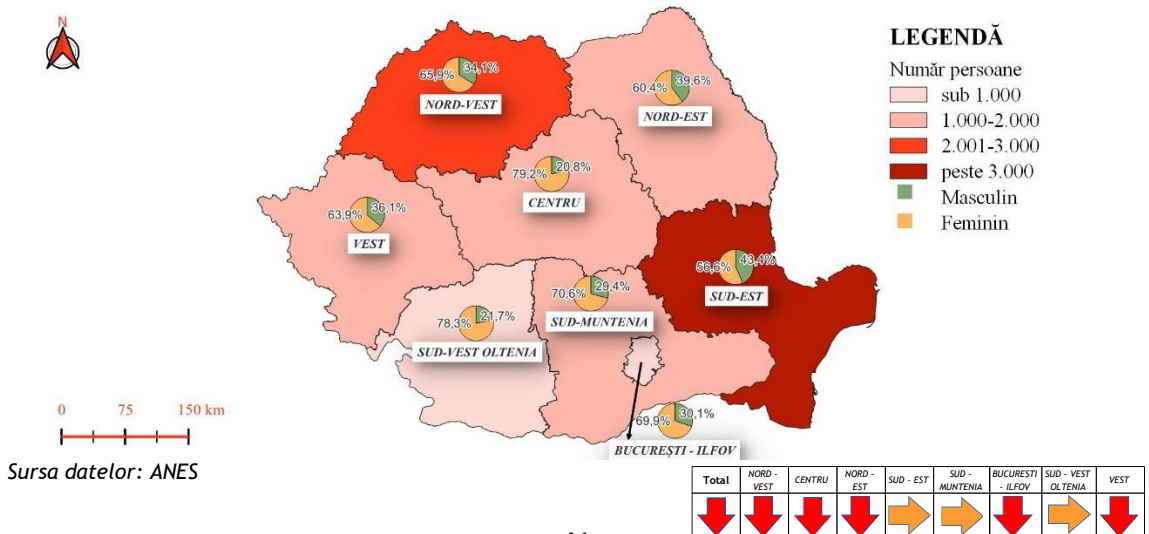
S33. Numărul victimelor violenței domestice pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și medii de rezidență, astfel cum este înregistrat de către serviciile administrative

În perioada 2016-2022, numărul victimelor violenței domestice a crescut cu 1.289. Rata medie anuală de creștere a cazurilor în această perioadă a fost de 1,76% pe total, determinată fiind de creșterea ratei medii anuale în cazul femeilor (3,71%), respectiv scăderea ratei medii anuale în cazul bărbaților (-1,23%). Aceste date relevă o înrăutățire a evoluției indicatorului și, în consecință, o îndepărtare față de ținta SNDRR 2030 de eliminare a tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare.

În anul 2022, numărul cazurilor de violență aflate în evidența serviciilor sociale a crescut față de anul 2021 (+353 victime de sex feminin și +108 victime de sex masculin). Peste 70,0% din numărul de victime ale violenței domestice care au beneficiat de servicii sociale în anul 2022 au fost înregistrate în: regiunea Sud-Est (26,8%), regiunea Nord-Est (16,7%), regiunea Vest (13,8%) și regiunea Nord-Vest (13,3%). În regiunea Sud-Vest Oltenia, numărul de victime a avut cea mai redusă pondere (3,6%).

Cele mai multe victime înregistrate în anul 2022 au fost în regiunea Sud-Est (1.965 victime de sex feminin și 1.506 de sex masculin) iar cele mai puține, în regiunea Sud-Vest Oltenia (369 victime de sex feminin și 102 de sex masculin). Față de anul 2021, numărul de victime din regiunea Sud-Vest Oltenia a scăzut în anul 2022 cu 48,6% în cazul femeilor și cu 59,5% în cazul bărbaților. Este necesară eficientizarea campaniilor de informare privind drepturile victimelor violenței și modul de accesare a serviciilor de protecție și asistență juridică, psihologică, socială și medicală ca suport pentru atingerea țintei SNDDR 2030.

Figura S33. Numărul victimelor violenței domestice, pe sexe și regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 5 - Egalitate de gen

S34. Numărul victimelor violenței domestice în funcție de categoria de vârstă (minori și adulți), pe sexe, astfel cum este înregistrat de către serviciile administrative

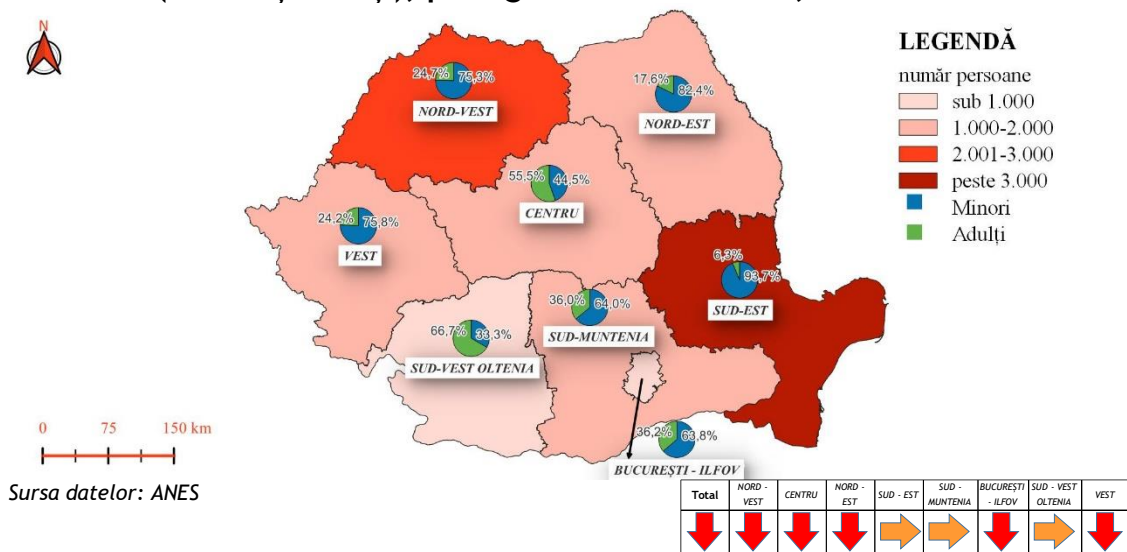
Cei mai afectați de fenomenul violenței domestice au fost copiii, 75,2% dintre victimele violenței domestice în anul 2022 fiind minori. Dintre victimele adulte, 95,1% au fost femei, în anul 2022.

În cazul minorilor, în perioada 2016-2022, s-a înregistrat o rată medie anuală de creștere de -0,08%, indicând o direcție bună, dar un ritm de scădere mult prea lent. În această perioadă, numărul victimelor minore a înregistrat creșteri semnificative în regiunile Nord-Est (+517), Vest (+292) și București-Ilfov (+250). În topul regiunilor cu cele mai mari scăderi ale numărului de victime minore au fost: Sud-Vest Oltenia (-1031), Sud-Muntenia (-234) și Centru (-113).

În cazul adulților, rata medie anuală de creștere în perioada 2016-2022 a fost de 9,37%, rată care, dacă s-ar menține la aceeași valoare, în anul 2030 numărul victimelor adulte ale violenței domestice ar depăși 6.500, mai mult decât triplu față de anul 2016. În perioada analizată, majoritatea regiunilor au înregistrat creșteri semnificative ale numărului de victime adulte ale violenței domestice, cu excepția regiunilor Sud-Est și Sud-Vest Oltenia care au înregistrat scăderi. Regiunea Centru a înregistrat cea mai mare creștere a numărului de victime adulte (+411) iar regiunea Vest a avut cea mai mare rată medie anuală de creștere (+48,72%) în perioada 2016-2022.

Eliminarea violenței de orice fel până în anul 2030, având ca punct de pornire eliminarea violenței în familie, va crea un mediu mai sigur, în special pentru copii și femei.

Figura S34. Numărul victimelor violenței domestice în funcție de categoria de vârstă (minori și adulți), pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: ANES

Obiectivul 5 - Egalitate de gen

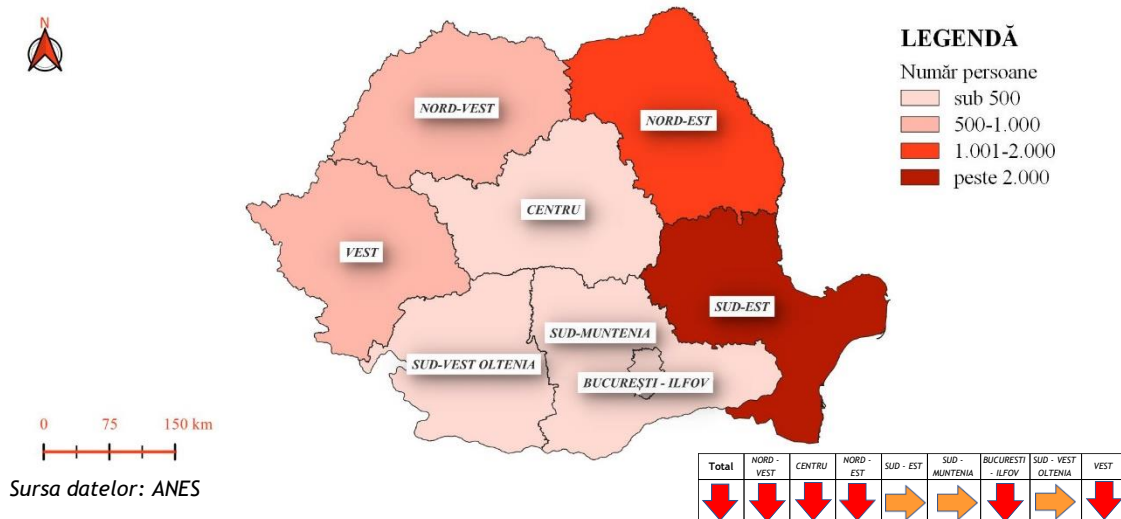
S35. Victimele violenței domestice, după tipul de violență astfel cum este înregistrat de către serviciile administrative

În perioada 2016-2022, serviciile de protecție socială au avut în evidență, anual, între 11.625 (în anul 2020) și 14.074 persoane (în anul 2019) care au fost victime ale violenței domestice. În anul 2022 au fost înregistrate 12.940 victime, cele mai multe în regiunea Sud-Est (3.471) și cele mai puține, în regiunea Sud-Vest Oltenia (471).

În funcție de principala formă de violență, cele mai multe persoane au fost afectate de violență prin deprivare sau neglijare (46,2% în anul 2022). Rata medie anuală de creștere a numărului de victime ale acestei forme de violență domestică, în perioada 2016-2022, a fost de -2,06%, fiind determinată de scăderea ratelor medii anuale de creștere în regiunea Sud-Vest Oltenia (-37,82%), regiunea Centru (-11,65%), regiunea Sud-Muntenia (-7,64%) și regiunea București-Ilfov (-4,27%). Regiunea Nord-Est a înregistrat cea mai mare rată medie anuală de creștere (+5,04%) în perioada 2016-2022. În perioada 2018-2021, numărul victimelor deprivării sau neglijării a scăzut anual, însă în anul 2022 au fost înregistrate cu 803 cazuri mai mult decât în anul 2021. Cele mai mari creșteri înregistrate în anul 2022 au fost în regiunea Sud-Est (+260), regiunea Vest (+239) și regiunea Nord-Est (+204). Reducerile cele mai mari ale numărului de victime ale deprivării sau neglijării, în anul 2022 comparativ cu anul 2021, au fost în regiunea Centru (-80) și regiunea sud-Vest Oltenia (-38).

Deși s-au făcut pași importanți din punct de vedere legislative al implicării instituțiilor abilitate în combaterea violenței domestice, mai sunt lucruri de realizat atât la nivel instituțional, cât și în ceea ce privește informare opiniei publice și percepția comunității asupra subiectului.

Figura S35. Victimele violenței domestice prin deprivare sau neglijare, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 5 - Egalitate de gen

S36. Numărul victimelor violenței domestice după tipul serviciilor sociale acordate victimelor astfel cum este înregistrat de către serviciile administrative

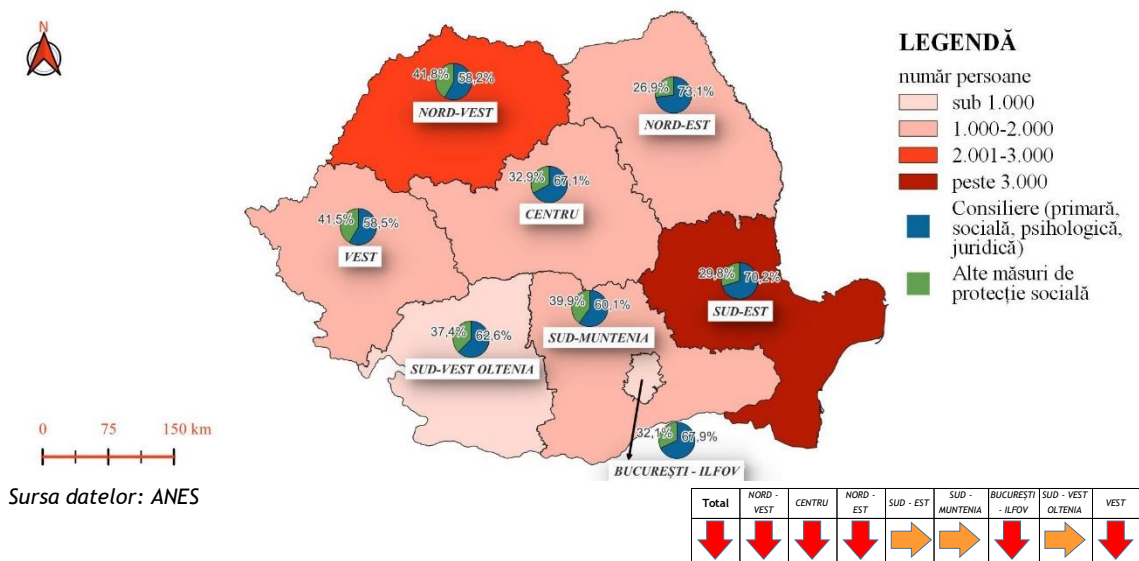
Numărul victimelor violenței domestice care au beneficiat de servicii sociale în perioada 2016-2022 a fost de 88.910. Rata medie anuală de creștere a fost de 1,76%, de la 11.651 în anul 2016 la 12.940 în anul 2022. În perioada 2016-2022 au fost accesate peste 282.000 servicii sociale. Cele mai multe servicii au fost accesate în regiune Sud-Est (87.644 servicii) iar cele mai puține, în regiunea Vest (14.332 servicii).

Eliminarea tuturor formelor de violență și crearea unui climat în care femeile sunt egale cu bărbații, până în anul 2030, trebuie să aibă ca punct de pornire prevenirea și combaterea violenței în familie și asigurarea accesului victimelor la servicii sociale specializate. Dacă rata medie anuală de creștere din perioada 2016-2022 s-ar menține la aceeași valoare până în anul 2030, se poate estima că numărul victimelor care ar accesa servicii sociale ar crește cu 15,0%.

În anul 2022, au fost accesate 42.645 servicii sociale, din care cele mai multe, 28,8% în regiunea Sud-Est și cele mai puține, 3,1% în regiunea Sud-Vest Oltenia.

Creșterea gradului de protecție a victimelor violenței prin îmbunătățirea accesului la servicii sociale și la educație și informare trebuie să constituie priorități permanente ale autorităților naționale, regionale și locale, pentru prevenirea violenței în familie și pentru preîntâmpinarea unor situații de încălcare repetată a drepturilor fundamentale ale victimelor violenței în familie.

Figura S36. Numărul victimelor violenței domestice care au accesat servicii sociale, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: ANES

Obiectivul 5 - Egalitate de gen

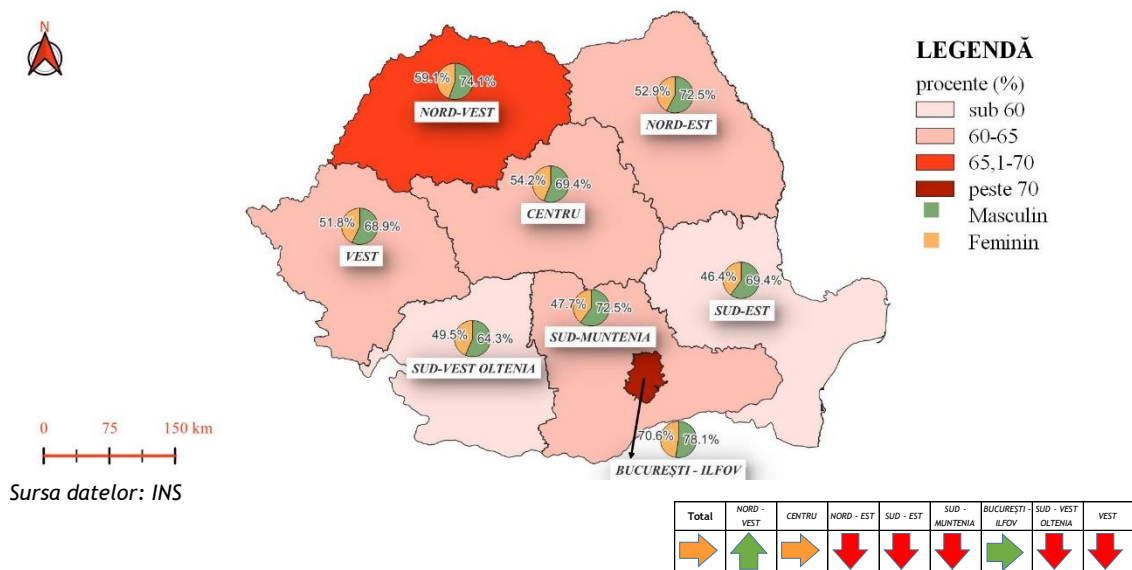
S37. Rata de ocupare pe total și pe grupe de vârstă și sexe (15-64 ani)

În anul 2022 rata de ocupare a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) a fost de 63,1%, în creștere atât față de anul anterior cu 1,2 p.p., cât și față de anul 2008 cu 0,5 p.p., dar cu 6,7 p.p. sub nivelul UE din anul 2022 (69,8%). În perioada 2008-2022 rata medie anuală de creștere a ratei de ocupare a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) a fost de numai 0,06%. Păstrând această rată medie anuală de creștere până în anul 2030, rata de ocupare a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) ar putea ajunge la 63,4%, cu 6,4 p.p. sub nivelul UE din anul 2022.

Rata de ocupare din regiunea București-Ilfov (74,2% în anul 2022) era cu 17,1 p.p. mai mare decât cea înregistrată în regiunea Sud-Vest Oltenia (57,1% în anul 2022) și cu 11,1 p.p. mai mare decât media pe țară în același an (63,1%). Aceste date oferă o perspectivă asupra evoluției ratei de ocupare în diferite regiuni ale României în perioada analizată, indicând tendințe de creștere sau scădere în funcție de fiecare regiune.

Este important să se analizeze factorii care influențează aceste tendințe și să se ia măsuri pentru a îmbunătăți ratele de ocupare, în special în regiunile care înregistrează scăderi semnificative.

Figura S37. Rata de ocupare pe sexe și regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 6 - Apă curată și sanitație

S38. Populația conectată la sistemul public de alimentare cu apă

Populația conectată la sistemul public de alimentare cu apă a crescut de la 11.337 mii persoane în anul 2008, la 14.277 mii persoane în 2022, rata medie anuală de creștere din această perioadă fiind de 1,66%.

Pentru atingerea țintei 2030, de 90% grad de conectare a populație, este necesar ca rata medie anuală de creștere din următorii ani să fie accelerată la 1,86%.

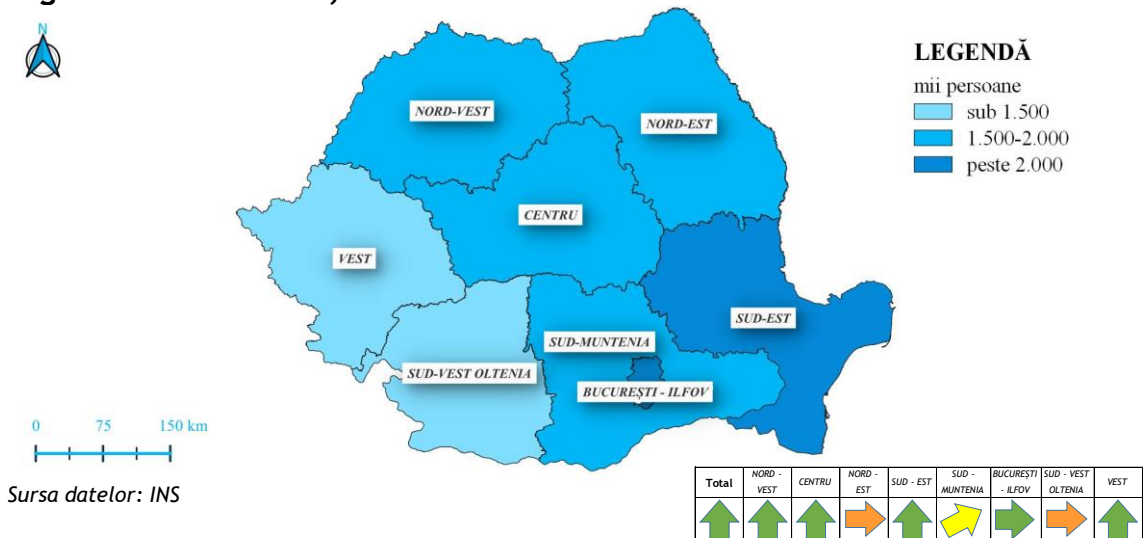
Regiunea Nord-Vest a avut cea mai mare rată medie anuală de creștere în perioada 2008-2022, de 2,21%, populația conectată crescând cu 35,9%.

La polul opus se situează regiunile Nord-Est și Sud-Muntenia cu cea mai scăzută rată medie anuală de creștere, de 1,44%, populația conectată înregistrând creșteri ale populației conectate cu 22,2%, respectiv 22,1%.

Singura regiune de dezvoltare, care a atins deja ținta 2030, este București-Ilfov. Regiunile Nord-Vest, Centru, Sud-Est și Vest vor atinge ținta 2030 în condițiile menținerii ratei medii anuale de creștere din perioada 2008-2022. Pentru celelalte trei regiuni este necesară accelerarea ratei medii anuale de creștere pentru atingerea țintei 2030: Nord-Est (3,58%), Sud- Vest Oltenia (2,74%), Sud-Muntenia (2,17%).

Accesul populației la serviciul public de alimentare cu apă conduce la îmbunătățirea nivelului și condițiilor de trai. De asemenea, extinderea alimentării cu apă contribuie la îmbunătățirea stării de sănătate, atât prin asigurarea igienei personale și a gospodăriei, precum și prin consumul apei potabile care îndeplinește standarde foarte stricte de calitate, astfel încât populația este protejată de efectele adverse ale contaminării apei.

Figura S38. Populația conectată la sistemul public de alimentare cu apă, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Obiectivul 6 - Apă curată și sanitație

S39. Procentul populației conectate la sistemul de canalizare în total populație

La nivel național, procentul populației conectată la sistemele de canalizare a fost în anul 2022 de 59,2%, în creștere cu 12,3 p.p. față de 2012.

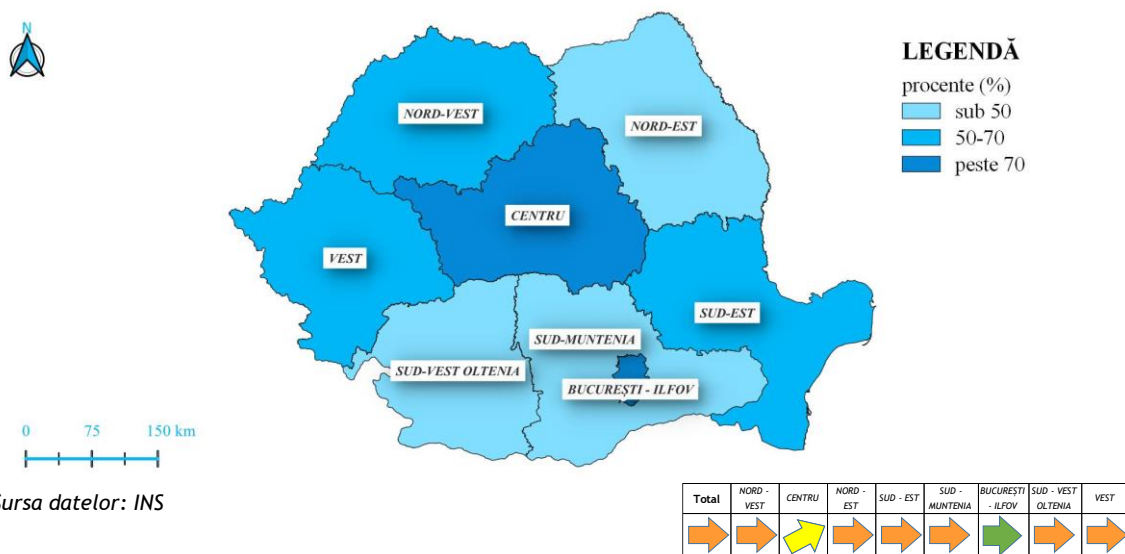
Gradul de conectare variază semnificativ între regiunile de dezvoltare. Astfel, în anul 2022, ponderea cea mai mare a populației conectate a fost în regiunea București-Ilfov (98,2%), urmată de regiunea Centru (70,7%), iar ponderile cele mai scăzute s-au înregistrat în regiunile Nord-Est (37,8%) și Sud-Muntenia (41,3%).

În perioada 2012-2022, cea mai mare rată medie anuală de creștere a fost în regiunea Sud-Muntenia (3,10%), iar cea mai mică în regiunea Nord-Est (0,62%).

Singura regiune care a atins ținta 2030 (90% grad de conectare) este București-Ilfov. În situația menținerii actualelor rate medii anuale de creștere, niciuna dintre celelalte regiuni de dezvoltare nu va atinge ținta 2030. Prin urmare, sunt necesare eforturi semnificative pentru accelerarea ratelor medii anuale de creștere, între 3,06% (regiunea Centru) și 11,45% (regiunea Nord-Est).

Creșterea ponderii populației conectate la alimentarea cu apă și canalizare contribuie la creșterea nivelului de trai, asigurând dezvoltarea spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială.

Figura S39. Procentul populației conectată la sistemele de canalizare, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Obiectivul 6 - Apă curată și sanitație

S40. Populația conectată la sistemele de canalizare și la stațiile de epurare pe medii rural/urban

Populația conectată la sistemele de canalizare a crescut în anul 2022 cu 20,7% față de 2013, înregistrând o rată medie anuală de creștere de 2,11% în această perioadă. Pentru atingerea țintei 2030, de 90% grad de conectare a populației, este necesar ca rata medie anuală de creștere să fie accelerată la 3,58%.

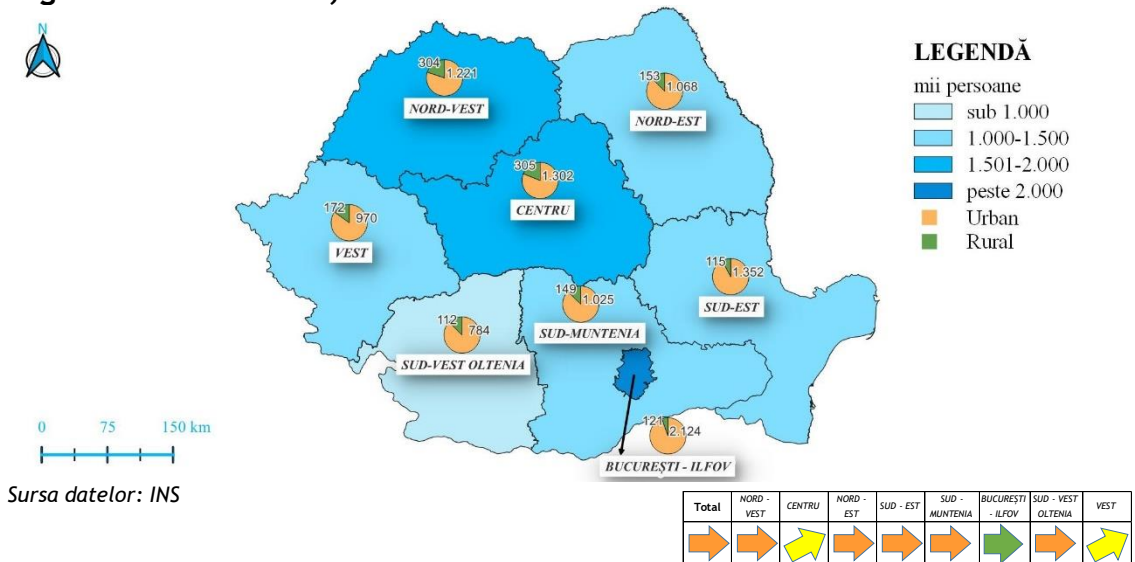
Cea mai mare rată medie anuală de creștere din perioada 2013-2022, a fost în regiunea Nord-Vest (2,95%), iar cea mai scăzută în regiunea Sud-Vest Oltenia (1,35%).

Populația din mediul rural conectată la sistemele de canalizare a crescut de 3,4 ori între anii 2013-2022, cu o rată medie anuală de creștere de 14,36%. Cea mai mare rată de creștere în mediul rural s-a înregistrat în regiunea București-Ilfov (16,98%), iar cea mai scăzută în regiunea Centru (10,26%).

În mediul urban ținta 2030 a fost atinsă. În ceea ce privește mediul rural, sunt necesare eforturi suplimentare pentru accelerarea ratei medii anuale de creștere în vederea atingerii țintei 2030 în toate regiunile, de la 12,27% (regiunea Centru) la 23,97% (regiunea Sud-Muntenia).

Conectarea populației la sistemele de canalizare și epurare contribuie la creșterea nivelului de trai și la îmbunătățirea condițiilor sanitare și de igienă. De asemenea, are un efect benefic asupra mediului, deoarece permite evacuarea controlată a apelor uzate, eliminând poluarea difuză, care contaminează solul și pânza freatică, contribuind la menținerea resurselor de apă la un nivel cantitativ și calitativ ridicat.

Figura S40. Populația conectată la sistemele de canalizare, pe medii, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 6 - Apă curată și sanitație

S41. Populația conectată la sistemul public de alimentare cu apă, în mediul rural

În anul 2022, populația din mediul rural conectată la sistemul public de alimentare cu apă a fost de 3.718.274 persoane (40,8% din populația rurală rezidentă), cu 49,5% mai mult decât în anul 2014 și o rată medie anuală de creștere de 5,16%. Totuși, pentru atingerea țintei 2030 (90% grad de conectare), este necesar ca rata medie anuală de creștere să ajungă la 10,38%.

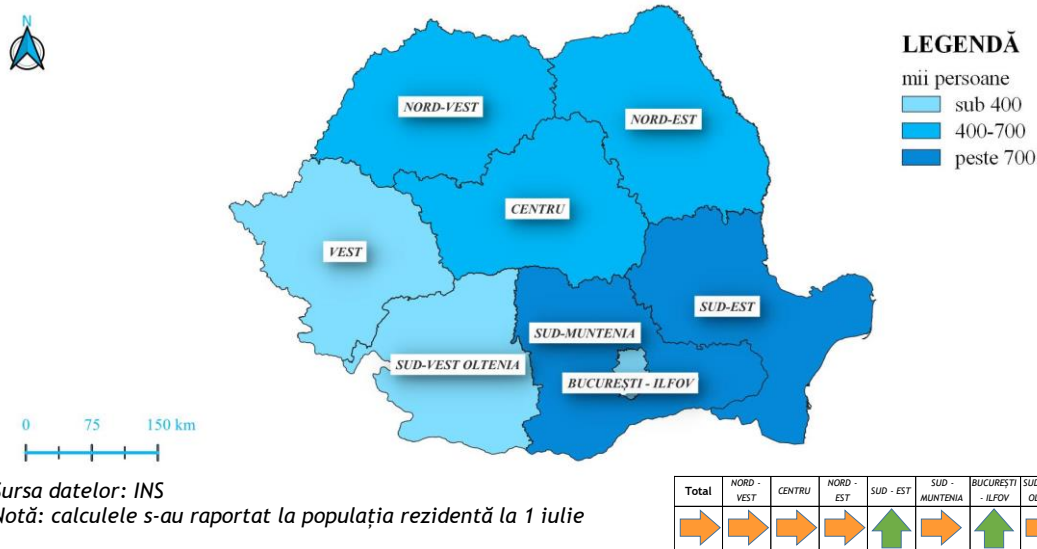
La nivelul regiunilor de dezvoltare, în anul 2022, gradul cel mai ridicat de conectare se regăsește în regiunile Sud-Est (64,6%) și Nord-Vest (50,3%), iar cel mai scăzut în regiunile Sud-Vest Oltenia (21,1%) și Nord-Est (23,7%).

În prezent, diferențele dintre zonele urbane și cele rurale sunt uriașe. În timp ce municipiile și orașele se apropie de 100% grad de conectare, în mediul rural se înregistrează o întârziere considerabilă.

Prin menținerea actualelor rate medii anuale de creștere, doar trei regiuni vor atinge ținta 2030, respectiv Sud-Est, București-Ilfov și Vest. Pentru celelalte regiuni este necesară accelerarea ratelor medii anuale de creștere între 4,24% (regiunea Sud-Est) și 19,92% (regiunea Sud-Vest Oltenia).

Creșterea accesului populației din mediul rural la serviciul public de alimentare cu apă contribuie la asigurarea echilibrului cu zonele urbane, esențial pentru dezvoltarea durabilă a României.

Figura S41. Populația conectată la sistemul public de alimentare cu apă, în mediul rural, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Notă: calculele s-au raportat la populația rezidentă la 1 iulie

Obiectivul 6 - Apă curată și sanitație

S42. Procentul populației conectată la sistemul public de alimentare cu apă

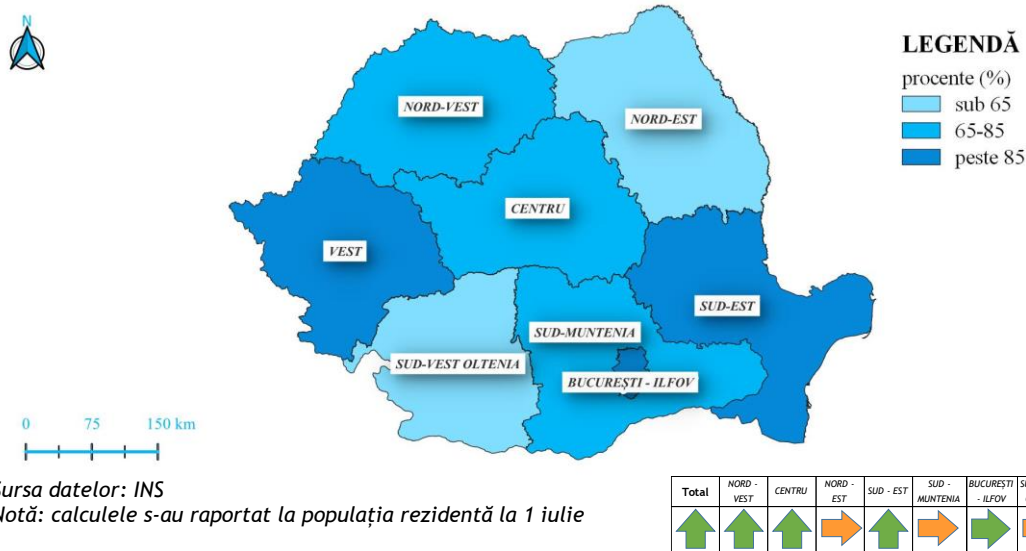
La nivel național, procentul populației conectată la sistemul public de alimentare cu apă a fost în anul 2022 de 74,9%, în creștere cu 14,6 p.p. față de 2012.

La nivel regional, în anul 2022, ponderea cea mai mare a populației conectate a fost în regiunea București-Ilfov (94,1%), urmată de regiunea Sud-Est (89,5%), iar ponderea cea mai scăzută s-a înregistrat în regiunea Nord-Est (50,7%), urmată de regiunea Sud-Vest Oltenia (63,4%).

Singura regiune care a atins ținta 2030, de 90% grad de conectare, este București-Ilfov. Foarte aproape de realizarea obiectivului sunt regiunile: Sud-Est, care necesită o creștere cu doar 0,5 p.p. față de 2022 și Vest, care necesită o creștere cu 2,2 p.p față de 2022.

Pentru celelalte regiuni de dezvoltare este necesară accelerarea ratelor medii anuale de creștere, între 1,37% (regiunea Centru) și 7,44% (regiunea Nord-Est).

Figura S42. Procentul populației conectată la sistemul public de alimentare cu apă, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Notă: calculele s-au raportat la populația rezidentă la 1 iulie

Obiectivul 8 - Muncă decentă și creștere economică

S43. Rata de ocupare pe total și pe grupe de vârstă (15-64 ani)

Rata de ocupare pentru populația cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani a crescut de la 62,6% în 2008 la 63,1% în 2022, cu o rată medie anuală de creștere de doar 0,06%. Dacă această tendință se menține, se estimează că în 2030 rata de ocupare va ajunge la 63,4%, sub nivelul UE din anul 2022 (69,8%). Pentru populația de sex feminin rata de ocupare a fost mai mică în anul 2022 comparativ cu cea înregistrată pentru populația de sex masculin (54,4% față de 71,5%).

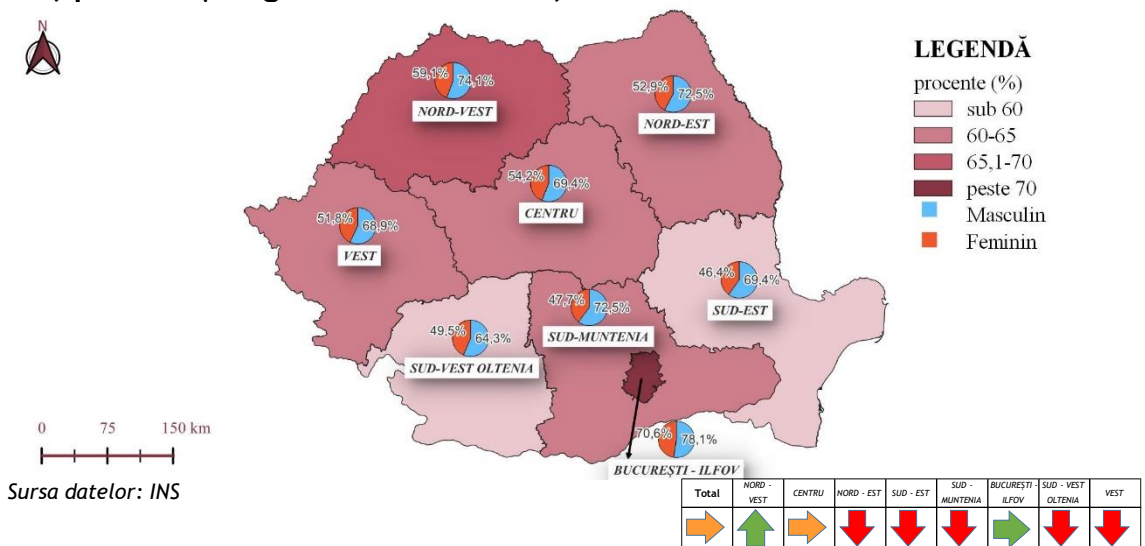
Cele mai mari rate de ocupare pentru populația cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani în anul 2022 au fost înregistrate în regiunile București-Ilfov (74,2%) și Nord-Vest (66,7%) iar cele mai mici în regiunile Sud-Vest Oltenia (57,1%) și Sud-Est (58,2%).

Pentru populația de sex masculin, regiunile cu cele mai mari rate de ocupare în anul 2022 au fost București-Ilfov (78,1%) și Nord-Vest (74,1%) în timp ce regiunile Sud-Vest Oltenia și Vest au avut cele mai mici rate (64,3%, respectiv 68,9%).

Și pentru populația de sex feminin regiunile București-Ilfov și Nord-Vest au înregistrat cele mai mari rate de ocupare în anul 2022 (70,6%, respectiv 59,1%) iar în regiunile Sud-Est și Sud-Muntenia au fost ratele cele mai reduse (46,4%, respectiv 47,7%).

În concluzie, evoluția ratei de ocupare variază semnificativ între regiuni, reflectând diferențele în dezvoltare economică și oportunități de angajare. Pentru a îmbunătăți ratele de ocupare, regiunile ar trebui să se concentreze pe dezvoltarea economică, crearea de oportunități de angajare și pregătirea forței de muncă.

Figura S43. Rata de ocupare pentru populația cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani, pe sexe și regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Obiectivul 8 - Muncă decentă și creștere economică

S44. Rata șomajului BIM pe total și sexe

Rata șomajului BIM pe total în anul 2022 a fost la același nivel cu cea înregistrată în anul 2008, de 5,6%. Cea mai mare rată a șomajului în perioada 2008-2022 a fost în anul 2011, de 7,2% iar cea mai mică în anul 2019, de 3,9%. Pentru a atinge ținta OECD de 4,56% în 2030, va fi nevoie de o reducere semnificativă a acestui fenomen. La nivelul țării, rata șomajului înregistrată pentru persoanele de sex masculin a fost mai mare decât cea în cazul persoanelor de sex feminine (6,0% față de 5,0% în anul 2022).

Cea mai mare rată a șomajului în anul 2022 a fost înregistrată în regiunea Sud-Vest Oltenia, de 8,8%, în creștere cu 2,5 p.p. față de anul 2008. În această regiune a existat și cea mai mare diferență între rata șomajului pentru persoanele de sex masculin și cele de sex feminin, de 4,9 p.p. (10,8% în cazul bărbaților și 5,9% în cazul femeilor).

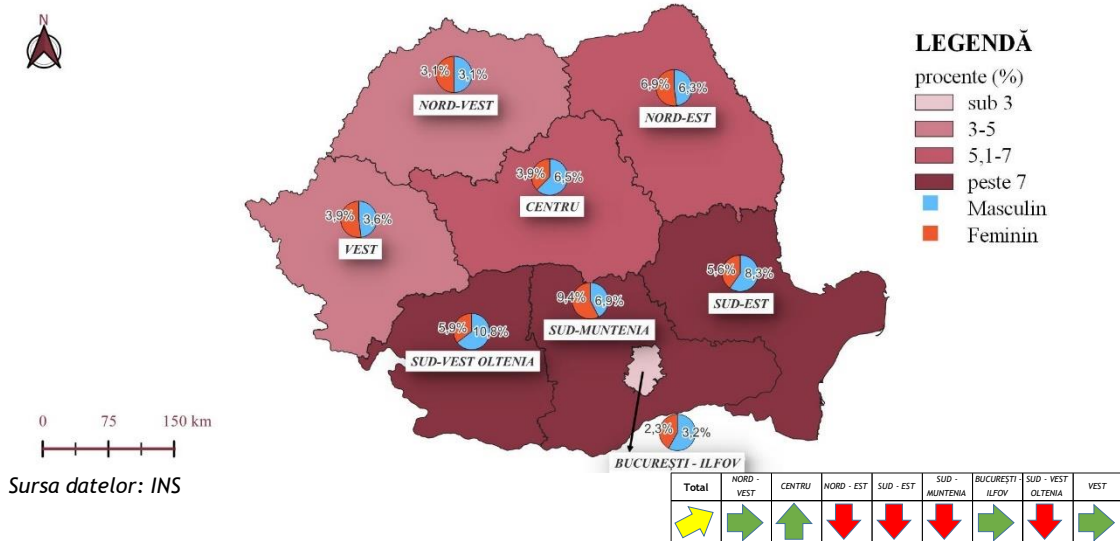
O altă regiune care a înregistrat creștere semnificativă a șomajului este regiunea Nord-Est (6,6% în anul 2022 față de 4,3% în anul 2008), cu o rată medie anuală de 3,11%.

Cele mai mari reduceri ale ratei șomajului le-au cunoscut regiunile Centru (-2,9 p.p., de la 8,3% în anul 2008 la 5,4% în anul 2022) și Vest (-1,8 p.p., de la 5,5% la 3,7%).

Trei din cele opt regiuni de dezvoltare au înregistrat în anul 2022 rate ale șomajului sub nivelul țintă stabilit de OECD: regiunea Nord-Vest (3,1%), regiunea București-Ilfov (2,7%) și regiunea Vest (3,7%).

Evoluția ratei șomajului a variat semnificativ între regiuni, unele reușind să reducă șomajul, în timp ce altele au înregistrat creșteri. Reducerea ratei șomajului este deosebit de importantă pentru o economie sănătoasă și pentru bunăstarea societății în ansamblu.

Figura S44. Rata șomajului BIM pe sexe și regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Obiectivul 10 - Inegalități reduse

S45. Venitul total mediu lunar pe o gospodărie

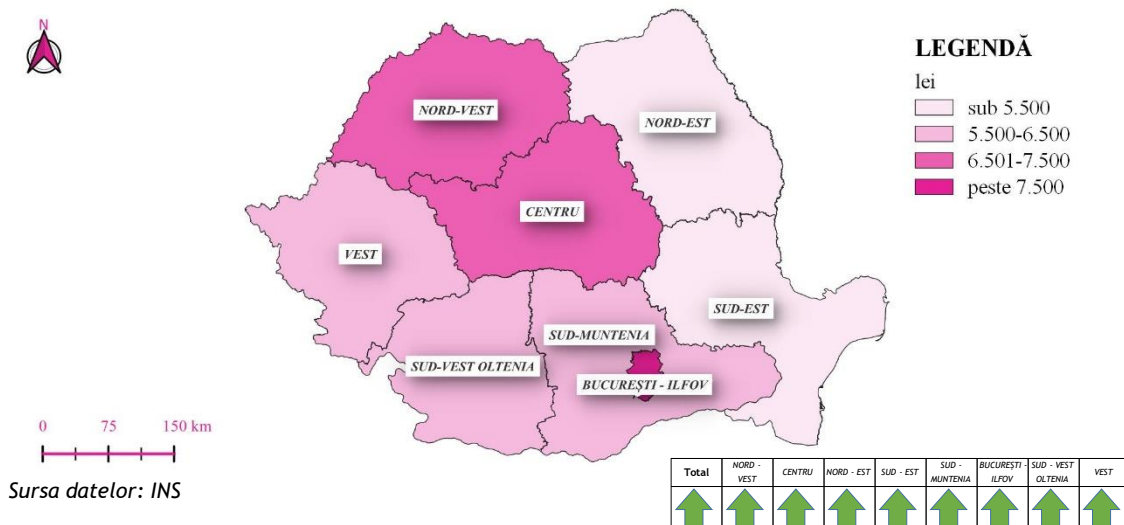
Venitul total mediu lunar pe o gospodărie a înregistrat o creștere semnificativă în perioada 2008-2022, de la 2.131,7 lei la 6.464,1 lei. Diferența dintre acești doi ani este de 4.332,5 lei, ceea ce reprezintă o creștere de 3 ori, cu o rată medie anuală de creștere de 8,25%. Aceasta indică o îmbunătățire semnificativă a nivelului de trai al populației în această perioadă.

În regiunea București-Ilfov a fost înregistrată cea mai mare creștere a venitului total mediu pe o gospodărie, de 3,4 ori, de la 2.845,5 lei în anul 2008 la 9.590,9 lei în anul 2022. Aceasta este regiunea cu cel mai mare nivel al venitului în anul 2022, cu 86,4% mai mare decât cel înregistrat în regiunea Nord-Est, unde a fost cel mai mic nivel al venitului mediu lunar pe gospodărie, de 5.145,4 lei.

Regiunea Nord-Vest este regiunea situată pe locul doi din punctul de vedere al venitului mediu lunar pe o gospodărie, care a crescut de la 2.193,7 lei în 2008 la 6.992,3 lei în 2022, diferența de 4.798,6 lei reprezentând o creștere de 3,2 ori, iar rata medie anuală de creștere din perioada 2008-2022 a fost de 8,63%.

A existat o creștere semnificativă a veniturilor medii lunare pe gospodărie în toate regiunile, reflectând o îmbunătățire majoră a nivelului de trai al populației în România în această perioadă. Cu toate acestea, există inegalități la nivel teritorial, cu regiunea București-Ilfov înregistrând cele mai mari venituri medii, în timp ce regiunile Nord-Est și Sud-Est au avut venituri medii mai reduse. Este important să se continue eforturile de reducere a inegalităților și de promovare a dezvoltării economice echilibrate în întreaga țară.

Figura S45. Venitul total mediu lunar pe o gospodărie, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

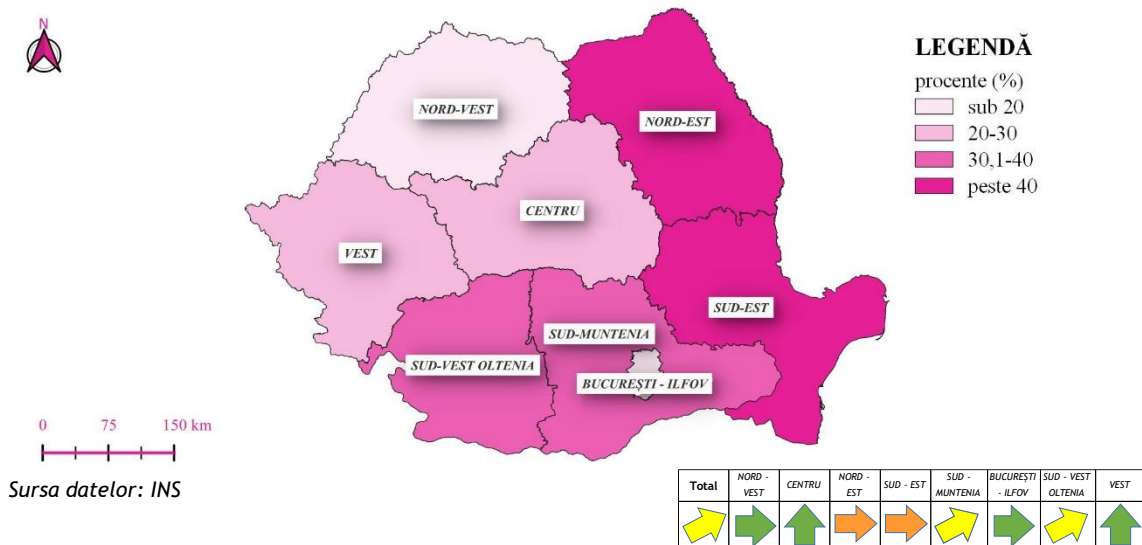
Obiectivul 10 - Inegalități reduse

S46. Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE), pe sexe, grupe de vârstă, regiuni de dezvoltare și macroregiuni

Analiza evoluției indicatorului AROPE arată că în perioada 2008-2020 ponderea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială a scăzut considerabil, de la 44,2% în anul 2008 la 30,4% în anul 2020 (-13,8 p.p.). Cu toate acestea, România continuă să se situeze departe de nivelul UE (21,6% în anul 2020). Dacă rata medie anuală de creștere din perioada 2008-2020 (-3,07%) se menține, se estimează că nivelul UE din anul 2020 de 21,6% ar putea fi atins de țara noastră în anul 2031.

La nivel regional, AROPE aferent regiunii Sud-Est (43,2% în anul 2020) a fost mult mai mare (+30,6 p.p.) față de AROPE înregistrat în regiunea București-Ilfov (12,6% în anul 2020). În doar două regiuni (Nord-Vest și București-Ilfov), în anul 2020, valoarea ratei AROPE se afla sub nivelul UE din același an. Păstrând ratele medii anuale de creștere la nivel regional, din perioada 2008-2020, se estimează că, în anul 2030, alte două regiuni (Centru și Vest) vor fi sub nivelul UE din anul 2020. Aceste date indică evoluția riscului de sărăcie sau excluziune socială în diferite regiuni de dezvoltare în perioada analizată, evidențiind tendințe semnificative de scădere în majoritatea regiunilor. Este important să se continue eforturile pentru reducerea sărăciei și excluziunii sociale în toate regiunile țării.

Figura S46. Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE), pe regiuni de dezvoltare, în anul 2020

Obiectivul 10 - Inegalități reduse

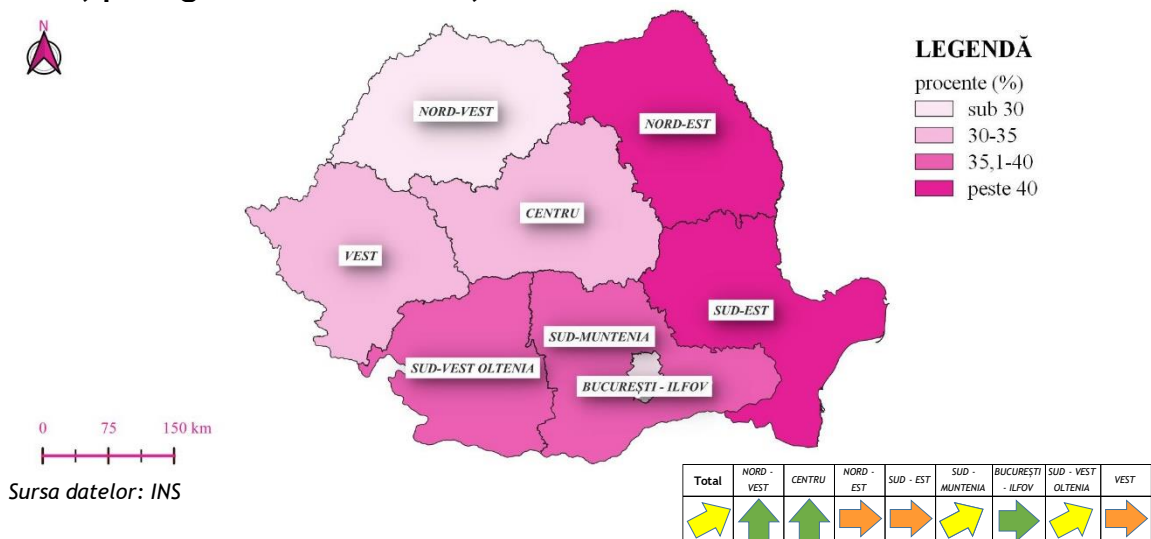
S47. Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE)-definiție nouă, pe sexe, grupe de vârstă, regiuni de dezvoltare și macroregiuni

Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială, (AROPE)-definiție nouă, a fost de 34,5% în anul 2021, în scădere atât față de anul 2020 cu 1,1 p.p., cât și față de anul 2015 cu 10,0 p.p., dar cu 12,8 p.p. peste nivelul UE din anul 2021 (21,7%). În perioada 2015-2021, în România rata medie anuală de creștere a fost de -4,15%. Pentru atingerea în anul 2030 a nivelului UE din anul 2021 (21,7%) este necesară o rată medie anuală de creștere de -5,02% în perioada 2021-2030.

La nivel regional, AROPE (definiție nouă) aferent regiunii Sud-Est (50,1% în anul 2021) este mult mai mare (+33,7 p.p.) față de AROPE calculat pentru regiunea București-Ilfov (16,4% în anul 2021) și cu 28,4 p.p. peste nivelul UE din anul 2021. În anul 2030 se estimează că, în afară de regiunea București-Ilfov, alte două regiuni ale României vor atinge nivelul UE din anul 2021 (Centru și Nord-Vest).

Reducerea ratei riscului de sărăcie sau excluziune socială la nivel regional are un impact pozitiv din punct de vedere social, ducând la incluziune socială, acces cu mai multă ușurință la sistemul de educație și cultură, incluziune pe piața muncii, îmbunătățire a condițiilor de locuit, precum și la o creștere a accesului la asistență medicală de înaltă calitate. Este important să se continue eforturile pentru reducerea sărăciei și excluziunii sociale în toate regiunile țării.

Figura S47. Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE)-definiție nouă, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2021

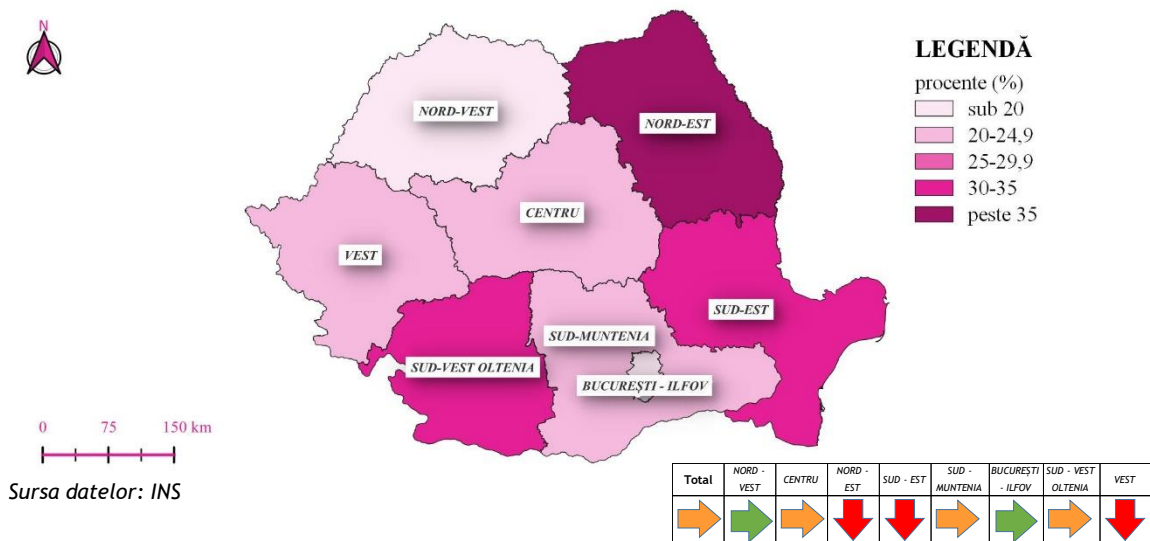
Obiectivul 10 - Inegalități reduse

S48. Rata sărăciei relative (AROP), pe sexe, grupe de vârstă, regiuni de dezvoltare și macroregiuni

Sărăcia este starea socială a persoanelor ale căror venituri sunt atât de scăzute, încât nu pot atinge un standard de viață considerat ca fiind acceptabil în societatea în care trăiesc. România continuă să se numere printre țările cu ponderi mari ale populației aflate în risc de sărăcie, estimat pe baza veniturilor disponibile pe adult-echivalent (22,5% în anul 2021), cu 5,7 p.p. peste nivelul UE din același an (16,8%). În anul 2021, rata riscului de sărăcie a scăzut atât față de anul anterior (-0,9 p.p.), cât și față de anul 2008 (-1,1 p.p.). În perioada 2008-2021, în țara noastră rata medie anuală de creștere a fost de numai -0,37%. Pentru ca România să atingă, în anul 2030, nivelul UE din anul 2021 (16,8%) este necesară o rată medie anuală de creștere de -3,19% în perioada 2021-2030.

La nivel regional AROP calculat pentru regiunea Sud-Est (30,1% în anul 2021) era cu mult mai mare (+27,2 p.p.) decât AROP aferent regiunii București-Ilfov (2,9% în anul 2021) și cu 7,6 p.p. peste media înregistrată la nivel național (22,5% în anul 2021). În doar două regiuni de dezvoltare (București-Ilfov cu 2,9% și Nord-Vest cu 14,9%, în anul 2021), AROP era sub nivelul UE (16,8% în anul 2021). Reducerea ratei de sărăcie la nivel regional are un impact pozitiv din punct de vedere social ducând la incluziune socială activă, accesul cu mai multă ușurință la sistemul de educație și cultură, incluziunea pe piața muncii, îmbunătățirea condițiilor de locuit, precum și accesul la asistență medicală de înaltă calitate.

Figura S48. Rata sărăciei relative (AROP), pe regiuni de dezvoltare, în anul 2021

Obiectivul 12 - Consum și producție responsabile

S49. Cheltuielile totale de consum medii pe o gospodărie

Cheltuielile totale de consum medii pe o gospodărie au crescut în perioada 2008-2022, de la 1.365 lei în anul 2008, la 3.450 lei în anul 2022, rata medie anuală de creștere din această perioadă fiind de 6,85%.

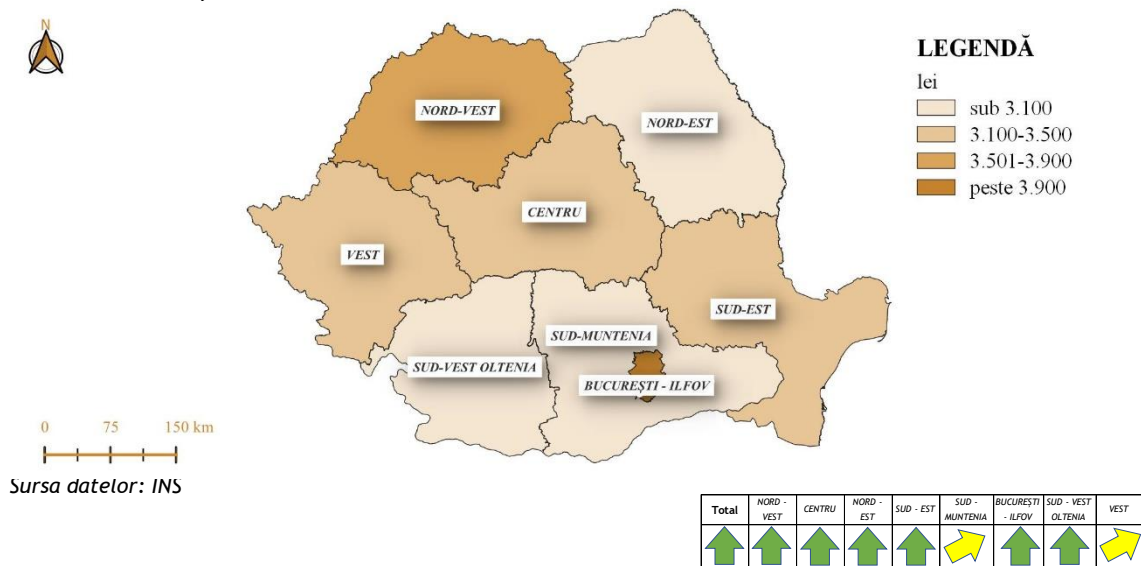
Regiunea București-Ilfov a avut cea mai mare rată medie anuală de creștere în perioada 2008-2022, de 7,57%, cheltuielile totale de consum medii pe o gospodărie crescând cu 177,9%.

Cea mai scăzută rată medie anuală de creștere, de 5,83%, a fost înregistrată în regiunea Vest, cheltuielile totale de consum medii pe o gospodărie crescând cu 121,1%.

În anul 2022, nivelul cel mai ridicat al cheltuielilor totale de consum medii pe o gospodărie a fost înregistrat în regiunea București-Ilfov (4.818 lei), iar cel mai scăzut în regiunea Nord-Est (3048 lei).

Gospodăriile au fost grav afectate de criza costului vieții, principalele categorii inflaționiste care au avut impact asupra gospodăriilor au fost alimentele, energia, combustibilul și chiria. Prețurile alimentelor au crescut rapid din cauza invaziei asupra Ucrainei, a Brexit-ului și a schimbărilor climatice care au afectat randamentele culturilor.

Figura S49. Cheltuielile totale de consum medii pe o gospodărie, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 16 - Pace, justiție și instituții eficiente

S50. Numărul de cazuri de violență domestică sesizate poliției pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

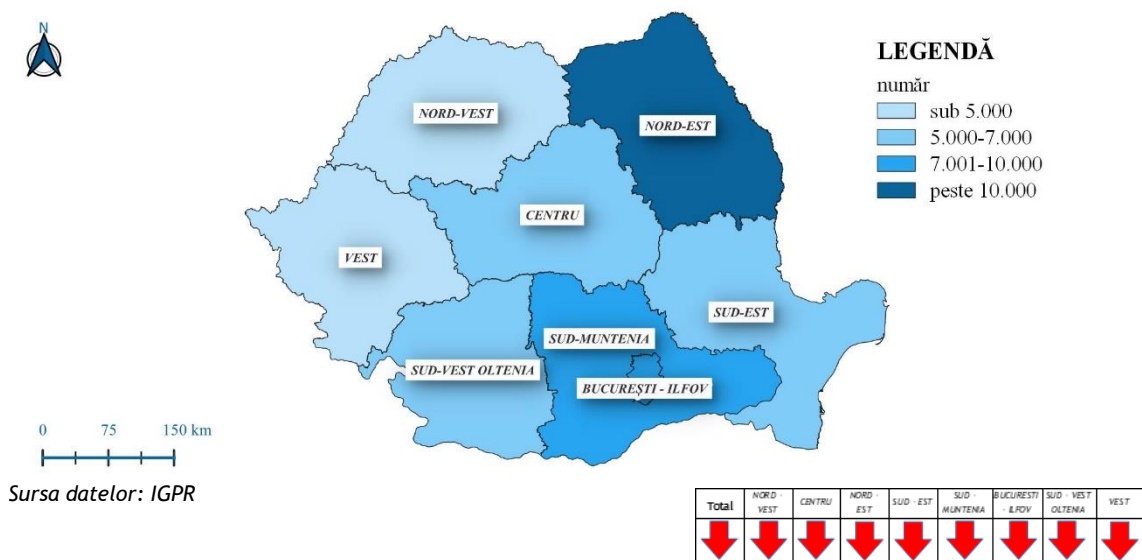
Numărul cazurilor de violență domestică sesizate poliției a crescut de 2,7 ori, la nivel național, de la 20,6 mii în anul 2010 la 55,2 mii în anul 2022. Comparativ cu anul precedent, în anul 2022 s-au înregistrat cu 6,1 mii cazuri mai mult, reprezentând o creștere în dinamică de 12,5%.

La nivel teritorial, cea mai mare creștere în anul 2022 a fost înregistrată în regiunea București-Ilfov (+26,6%), iar cea mai mică, regiunii Vest (+5,1%), comparative cu anul 2021.

În anul 2022, în topul regiunilor de dezvoltare, cumulând 52,1% din cazurile de violență domestică sesizate poliției s-au situat regiunile: Nord-Est (11,6 mii cazuri), București-Ilfov (9,5 mii) și Sud-Muntenia (7,7 mii). Cel mai mic număr de cazuri, în anul 2022, a fost înregistrat în regiunea Vest (3,0 mii cazuri, reprezentând 5,5% din numărul total). În perioada 2010-2022, numărul de cazuri de violență domestică sesizate poliției a crescut cu o rată medie anuală de 8,56%, indicând o direcție greșită a fenomenului și îndepărtarea față de ținta de reducere semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe.

Violența domestică este un fenomen care necesită atât o abordare interinstituțională, cât și implicarea comunității și a societății civile pentru încurajarea populației de a raporta cazurile de violență domestică, doar în acest fel putând fi prevenită victimizarea acestora și stopat acest fenomen.

Figura S50. Numărul de cazuri de violență domestică sesizate poliției, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 16 - Pace, justiție și instituții eficiente

S51. Numărul victimelor infracțiunilor de violență domestică la 100.000 locuitori, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Numărul total al victimelor infracțiunilor de violență domestică la 100.000 locuitori a fost de 2,1 ori mai mare în anul 2022 față de anul 2014 (+159 victime).

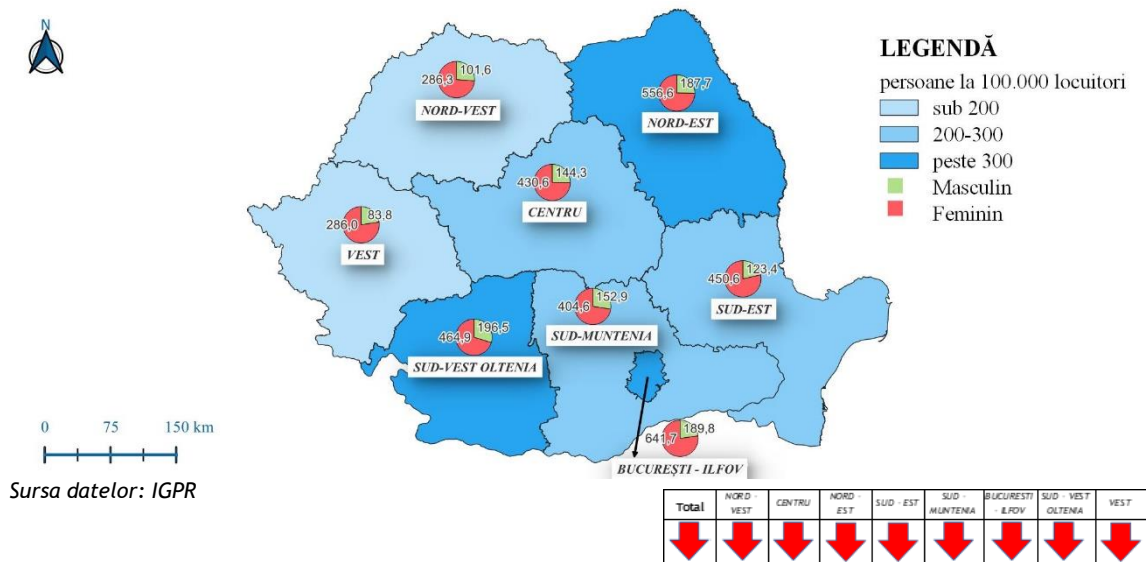
În anul 2022, numărul victimelor de sex feminin era de 3,0 ori mai mare decât cel al victimelor de sex masculin, în creștere alarmantă față de anul 2014 când raportul feminin/masculin era de 1,8 la 100.000 de locuitori.

Tendința generală de creștere a numărului anual de victime ale unei forme de violență domestică se manifestă atât la nivel de total țară cât și la nivel de regiune de dezvoltare, pentru ambele sexe. În perioada 2014-2022, numărul femeilor victime ale infracțiunilor de violență domestică la 100.000 locuitori a crescut cu o rată medie anuală de 11,65%, în timp ce numărul bărbaților a crescut cu o rată medie anuală de 4,97%. Evoluția indicatorului este nefavorabilă pentru toate regiunile de dezvoltare și pentru ambele sexe, tendința înregistrată fiind în sens opus față de ținta anului 2030, de reducere semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe.

În anul 2022, cele mai multe femei victime ale violenței domestice la 100.000 locuitori au fost înregistrate în regiunea București-Ilfov (642 la 100 mii locuitori), de 2,2 ori mai multe decât în regiunea Vest (286 la 100 mii locuitori).

Numărul infracțiunilor de violență domestică cu victime de sex masculin din regiunea Sud-Vest Oltenia (197 la 100 mii locuitori în 2022) a fost de 2,3 ori mai mare față de cel înregistrat în regiunea Vest (84 la 100 mii locuitori în 2022).

Figura S51. Numărul victimelor infracțiunilor de violență domestică la 100.000 locuitori, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 16 - Pace, justiție și instituții eficiente

S52. Numărul cazurilor de violență domestică, soldate cu decesul victimei pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare

În perioada 2008-2022, 6.144 de victime au decedat ca urmare a violenței domestice, cele mai multe fiind înregistrate în regiunea Nord-Est (1.610), urmată de regiunea Sud-Est (946) și regiunea Sud Muntenia (763).

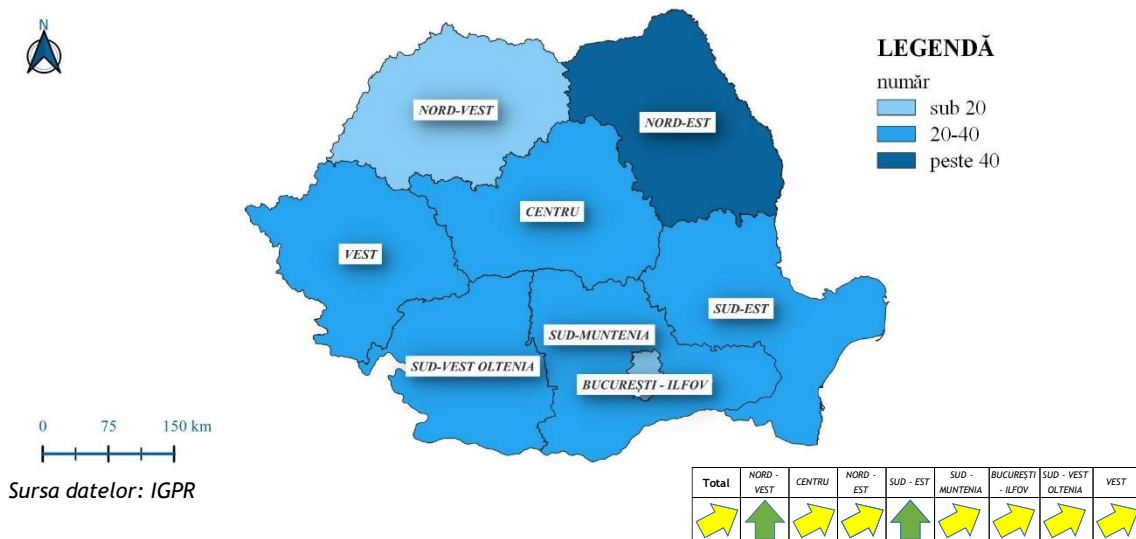
Numărul cazurilor de violență domestică soldate cu decesul victimei a scăzut cu 62,0%, de la 597 victime în anul 2008 la 227 victime în anul 2022.

Rata medie anuală de creștere a numărului cazurilor de violență domestică soldate cu decesul victimei, la nivel național, a fost de -6,67% în perioada 2008-2022. Dacă această rată medie anuală s-ar menține la aceeași valoare până în anul 2030, se poate estima că numărul victimelor decedate ca urmare a violenței domestice ar scădea cu 42,5%, evoluție convergentă către ținta de reducere semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe.

Cinci regiuni au avut rate medii de creștere mai mici decât rata medie anuală pe total țară pentru perioada 2008-2022: regiunea Sud-Est (-9,50%), regiunea Nord-Vest (-8,41%), regiunea Centru (-7,76%), regiunea București-Ilfov (-7,15%) și regiunea Sud-Muntenia (-7,01%). Cea mai mare rată medie anuală de creștere a fost în regiunea Nord-Est (-4,83%).

După o creștere cu 63,8% în anul 2021 față de anul 2020, numărul de cazuri de violență domestică, soldate cu decesul victimei, a scăzut în anul 2022 la mai puțin de jumătate comparativ cu anul 2021 (-56,4%).

Figura S52. Numărul cazurilor de violență domestică, soldate cu decesul victimei, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 16 - Pace, justiție și instituții eficiente

S53. Numărul victimelor violenței domestice pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și medii de rezidență, astfel cum este înregistrat de către serviciile administrative

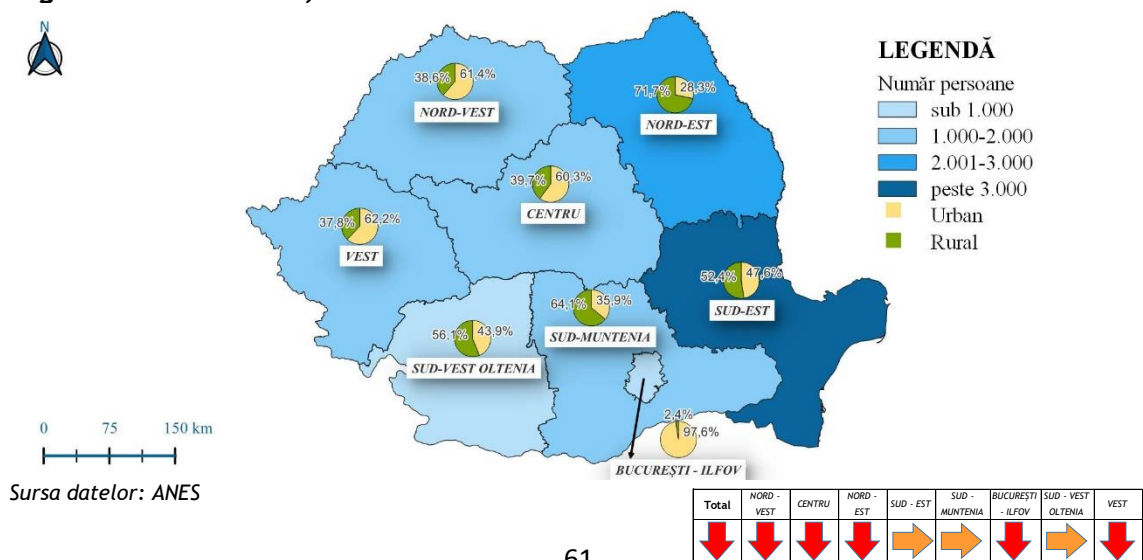
În perioada 2016-2022 au fost înregistrate 88.910 victime ale violenței domestice, 52,6% dintre acestea în mediul urban și 47,4% în mediul rural. Rata medie anuală de creștere a cazurilor în această perioadă a fost de 1,76% pe total, determinată fiind de creșterea ratei medii anuale în mediul urban (4,08%), respectiv scăderea ratei medii anuale în mediul rural (-0,40%). Aceste date relevă o înrăutățire a evoluției indicatorului și, în consecință, o îndepărtare față de ținta SNDRR 2030 de stopare a abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii.

Numărul victimelor violenței domestice aflate în evidența serviciilor administrative în anul 2022 a crescut față de anul 2021 (+461 victime). Pe medii de rezidență, numărul de victime a crescut în mediul urban (+521 victime în anul 2022 față de anul 2021), în timp ce în mediul rural a scăzut (-60).

În anul 2022, în mediul urban, numărul victimelor violenței domestice a fost de 8 ori mai mare în regiunea Sud-Est (1.652) față de cel mai mic număr de victime, înregistrate în regiunea Sud-Vest Oltenia (207 victime). În mediul rural, numărul victimelor violenței domestice din regiunea Sud-Est (1819 victime) a fost de 75,8 ori mai mare față de regiunea București-Ilfov, unde s-au înregistrat cele mai puține victime (24).

Sunt necesare măsuri complexe aplicabile de către instituțiile statului, cu scopul de reducere a fenomenului violenței domestice, de sprijinire a potențialelor victime și descurajare a potențialilor agresori de a comite fapte de violență domestică, urmărindu-se schimbarea comportamentului social al acestora din urmă și reducerea factorilor care favorizează, direct și indirect, comiterea actelor de violență domestică.

Figura S53. Numărul victimelor violentei domestice, pe medii de rezidență și regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 16 - Pace, justiție și instituții eficiente

S54. Numărul victimelor violenței domestice în funcție de categoria de vârstă (minori și adulți), pe sexe, astfel cum este înregistrat de către serviciile administrative

Violența domestică afectează în foarte mică măsură bărbații, într-o mai mare măsură femeile și extrem de mult minorii. În timp ce numărul victimelor bărbați a variat între 140 și 207 persoane anual, în perioada 2016-2022, numărul femeilor victime a fost de 10 până la 19 ori mai mare.

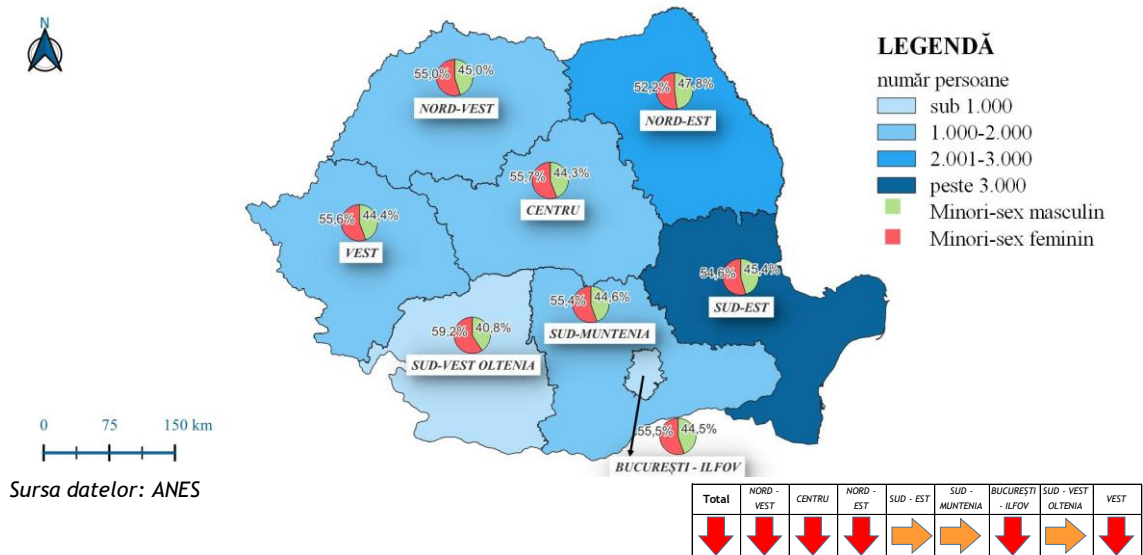
În anul 2022, cele mai multe victime adulte ale violenței domestice au fost în regiunea Centru (687 victime, din care 98,0% femei), urmată de regiunea Nord-Vest (427 victime, din care 99,1% femei). Cele mai puține victime adulte în anul 2022 au fost în regiunea Sud-Est (219 victime, din care 87,2% femei).

Cele mai multe victime minore ale violenței domestice înregistrate în anul 2022 au fost în regiunea Sud-Est (3.252 victime, din care 54,6% fete), regiunea Nord-Est (1.783 victime, din care 52,2% fete) și regiunea Vest (1.356 victime, din care 55,6% fete). În regiunea Sud-Vest Oltenia au fost cele mai puține victime minore în anul 2022 (157 victime, din care 59,2% fete).

În cazul femeilor, rata medie anuală de creștere din perioada 2016-2022 a fost de 10,06% la nivel național. La nivel teritorial, rate medii anuale de creștere negative au fost în regiunile Sud-Vest Oltenia (-4,06) și Sud-Est (-3,40%), spre deosebire de cele ale celorlalte regiuni de dezvoltare, cuprinse între 6,80% în regiunea Nord-Est și 47,42% în regiunea Vest.

În cazul minorilor, regiunea Sud-Vest Oltenia s-a remarcat cu cele mai mici rate de creștere în perioada 2016-2022 (-26,95% pentru fete și -30,66% pentru băieți).

Figura S54. Numărul minorilor - victime ale violenței domestice, pe sexe, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 16 - Pace, justiție și instituții eficiente

S55. Victimele violenței domestice, după tipul de violență, astfel cum este înregistrat de către serviciile administrative

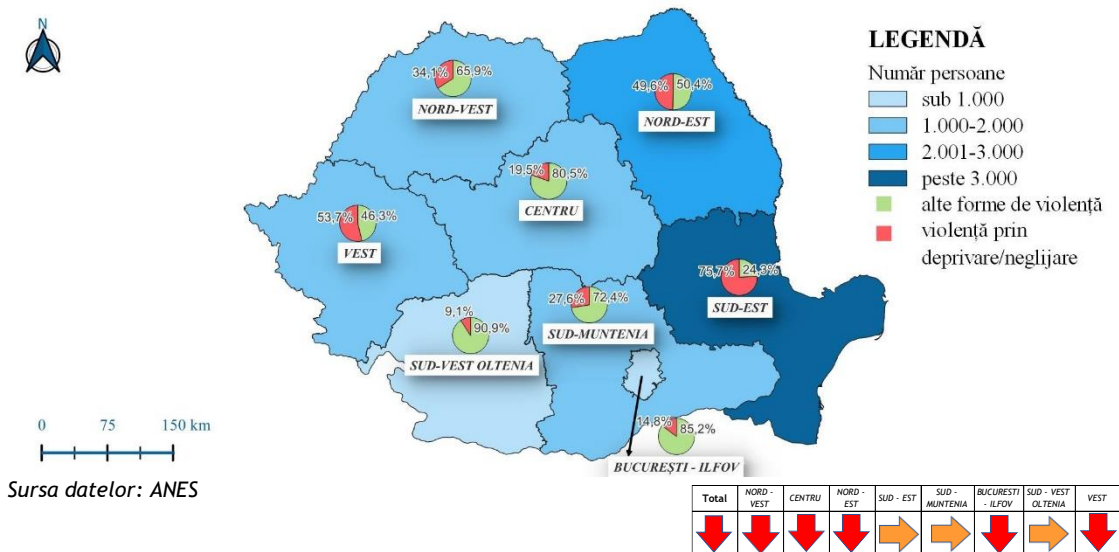
Violența domestică este cea mai întâlnită formă de violență, cu impact mare în rândul femeilor și minorilor, 86,2% din numărul victimelor fiind afectate de deprivare sau neglijare, violență fizică și violență psihologică în anul 2022.

După tipul de violență predominant, 46,2% dintre victime au fost supuse în anul 2022, deprivării sau neglijării. Fenomenul este ușor de înțeles, având în vedere că circa 80% dintre victimele violenței domestice sunt minori.

În anul 2022, din numărul total de victime ale violenței domestice din regiunea Nord-Est, 75,7% au fost afectate de deprivare sau neglijare și 24,3% de alte forme de violență. Alte regiuni cu ponderi însemnate ale numărului de victime ale violenței prin deprivare sau neglijare au fost regiunea Vest (53,7%), regiunea Nord-Est (49,6%), regiunea Nord-Vest (34,1%). În regiunea București-Ilfov preponderentă este violența psihologică (48,1%) iar în regiunea Sud-Vest Oltenia cea mai mare pondere a avut-o violența fizică (34%) în anul 2022.

Nici un factor nu poate explica de unul singur de ce anumite persoane sunt violente față de altele, de ce violența este mai frecventă în anumite regiuni decât în altele. Violența rezultă din interacțiunea factorilor individuali, relaționali, sociali, culturali și de mediu și este evident că trebuie acționat în continuare pentru stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor conform țintei SNDDR2030.

Figura S55. Victimele violenței domestice, după tipul de violență, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 16 - Pace, justiție și instituții eficiente

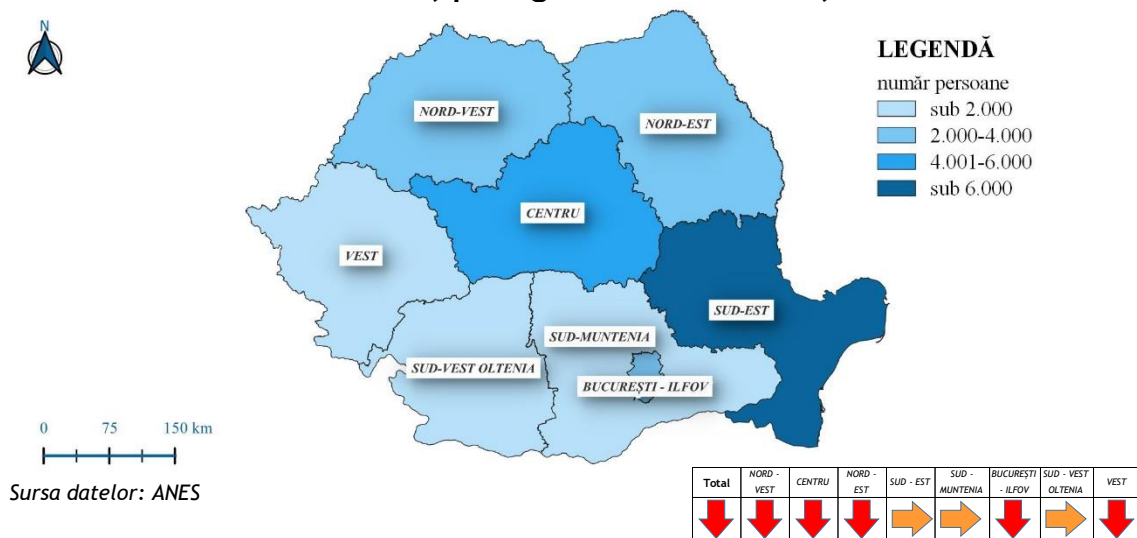
S56. Numărul victimelor violenței domestice după tipul serviciilor sociale acordate victimelor, astfel cum este înregistrat de către serviciile administrative

Cu toate că serviciile sociale sunt diversificate, bazate pe o legislație clară, numărul victimelor violenței domestice este mare și adesea subevaluat, victimele apelând prea puțin la servicii de protecție socială. În anul 2022, 12.940 de victime au accesat 42.645 servicii. Peste 70% din numărul de victime ale violenței domestice care au beneficiat de servicii sociale în anul 2022, au fost înregistrate în 4 regiuni: Sud-Est (26,8%), Nord-Est (16,7%), Vest (13,8%) și Nord-Vest (13,3%). Cele mai puține victime au accesat servicii sociale în regiunea Sud-Vest Oltenia (3,6%).

În perioada 2016-2022, regiunea Sud-Vest Oltenia a înregistrat rate medii anuale de creștere negative pentru toate tipurile de servicii de consiliere - primară, socială, psihologică, juridică (-84,30%, de la 3.583 servicii în 2016 la 836 în 2022). Cele mai mari rate medii anuale de creștere au fost în regiunea București-Ilfov 63,09% (de la 1.252 servicii în 2016 la 2.774 în 2022) și în regiunea Vest 93,53% (de la 635 servicii în 2016 la 1.669 în 2022).

Violența domestică are consecințe imediate însă majoritatea cu efecte de durată influențând viața femeilor și copiilor lor, uneori prin afectarea stării de sănătate, emoțională, materială, financiară, fiind necesară dezvoltarea permanentă a serviciilor sociale și creșterea gradului de sensibilizare și implicare a populației.

Figura S56. Numărul victimelor violenței domestice care au beneficiat de servicii sociale de consiliere, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 17 - Parteneriate pentru realizarea obiectivelor

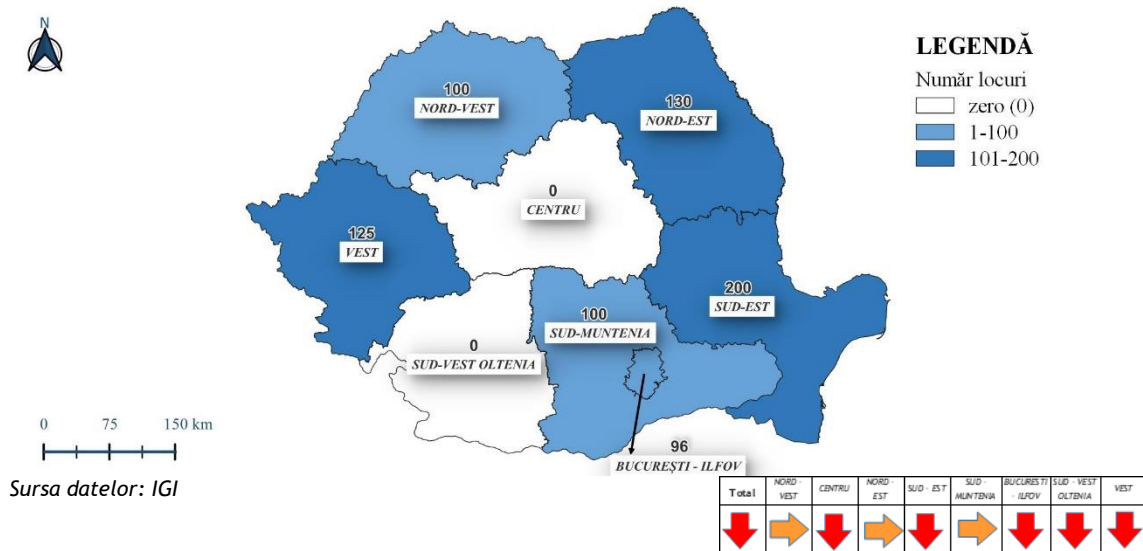
S57. Numărul centrelor de preluare a imigranților solicitanți de protecție și date privind capacitatea acestora

În perioada 2008-2021, numărul centrelor de preluare a imigranților solicitanți de protecție era egal repartizat între 6 regiuni de dezvoltare (câte unul în fiecare), în majoritatea regiunilor de dezvoltare existând centre de preluare imigranți încă din anul 2008, în timp ce în regiunea Sud-Muntenia un astfel de centru a fost deschis în anul 2012. În regiunile Centru și Sud-Vest Oltenia nu au existat centre de preluare imigranți în perioada 2008-2021.

Numărul locurilor disponibile în centrele de preluare a solicitanților de protecție a scăzut în perioada 2008-2021 cu o rată medie anuală de creștere de -2,33% la nivel național, de la 1.020 de locuri la 751 de locuri. În anul 2021, față de anul 2008, numărul de locuri a scăzut în regiunile București-Ilfov (-224), Vest (-125), Sud-Est (-50), în principal ca urmare a faptului că au fost demarate lucrări de renovare care au indisponibilizat capacitățile de cazare ale acestora. Numărul locurilor a crescut în anul 2021 față de anul 2008 în regiunile Sud-Muntenia (+100) și Nord-Est (+30), în timp ce în regiunea Nord-Vest a rămas constant (100).

În vederea sprijinirii obiectivului de consolidare a mijloacelor de implementare și revitalizare a parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă, prin SNDDR 2030 România trebuie să-și susțină angajamentele internaționale, printre care se numără și adaptarea politicilor la particularitățile migranților, prevăzând măsuri specifice atunci când este necesar. Politicile mai coerente asigură un tratament egal pentru migranți, accelerează incluziunea acestora și le asigură contribuția la dezvoltarea locală.

Figura S57. Capacitatea centrelor de preluare a imigranților solicitanți de protecție acestora, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2021

Obiectivul 1 - Fără sărăcie

M1. Numărul de intervenții ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, pe medii de rezidență și județe

Activitatea IGSU a crescut în perioada 2008-2022 cu o rată medie anuală de creștere de 14,78%, ajungând la peste 600.000 de intervenții în anul 2022, de 6,9 ori mai multe decât în anul 2008.

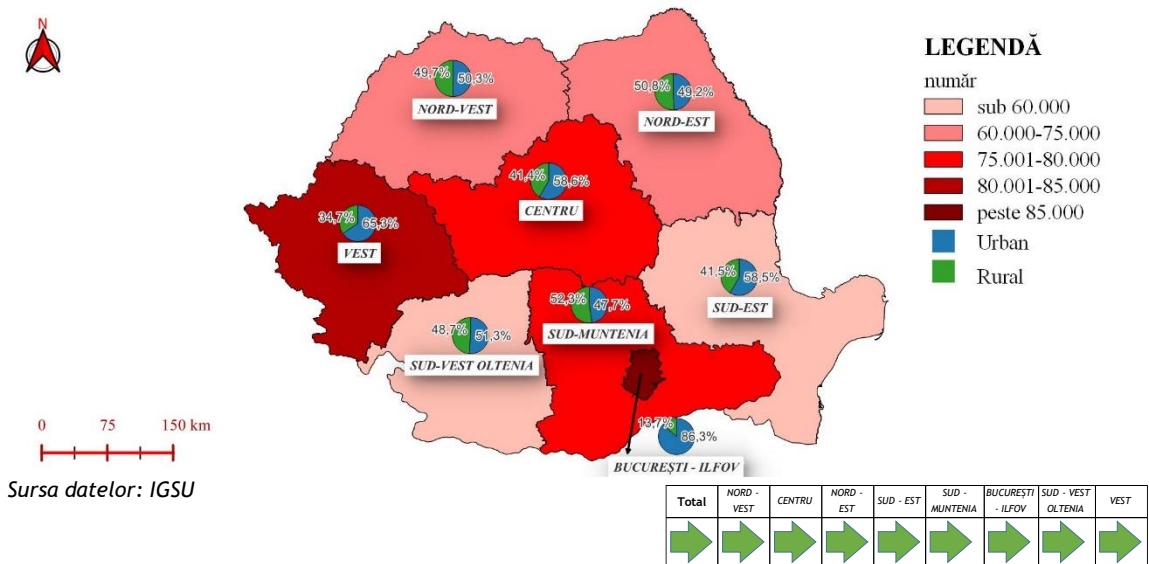
În toate regiunile țării numărului intervențiilor IGSU a crescut semnificativ în perioada 2008-2022, cea mai mică dinamică fiind înregistrată la nivelul regiunii Centru (de 5,5 ori mai mare în anul 2022 față de anul 2008, de la 14.233 în anul 2008 la 77.772 în anul 2022), iar cea mai mare în regiunea Sud-Vest Oltenia (de 10,0 ori mai mare în anul 2022 față de anul 2008, de la 4.846 în anul 2008 la 48.431 în anul 2022).

Cel mai mare număr de intervenții ale IGSU în anul 2022 a fost în regiunea București-Ilfov, unde au fost înregistrate peste 125.000 de intervenții, de 2,6 ori mai mare față de numărul înregistrat în regiunea Sud-Vest Oltenia, unde au fost înregistrate cele mai puține intervenții (48.432 intervenții).

Regiunile în care numărul de intervenții ale IGSU au avut rata medie anuală de creștere mai mare decât cea înregistrată la nivelul întregii țări au fost regiunile Sud-Muntenia (16,30%), Sud-Est (16,34%), Vest (17,65%) și Sud-Vest Oltenia (17,87%).

Creșterea semnificativă a numărului de intervenții ale IGSU între anii 2008-2022 reflectă importanța acestui serviciu pentru societate. Schimbările climatice și dezvoltarea urbană au generat riscuri noi precum dezastre naturale sau incidente industriale, care necesită intervenții de urgență.

Figura M1. Numărul de intervenții ale IGSU, pe regiuni de dezvoltare și medii de rezidență, în anul 2022

Obiectivul 1 - Fără sărăcie

M2. Numărul de salariați ai Inspectoratului General pentru Situații de Urgență

În perioada 2008-2022, numărul de salariați ai IGSU a scăzut cu 4.545, cu o rată medie anuală de creștere de -1,12%, ajungând la 26.486 persoane.

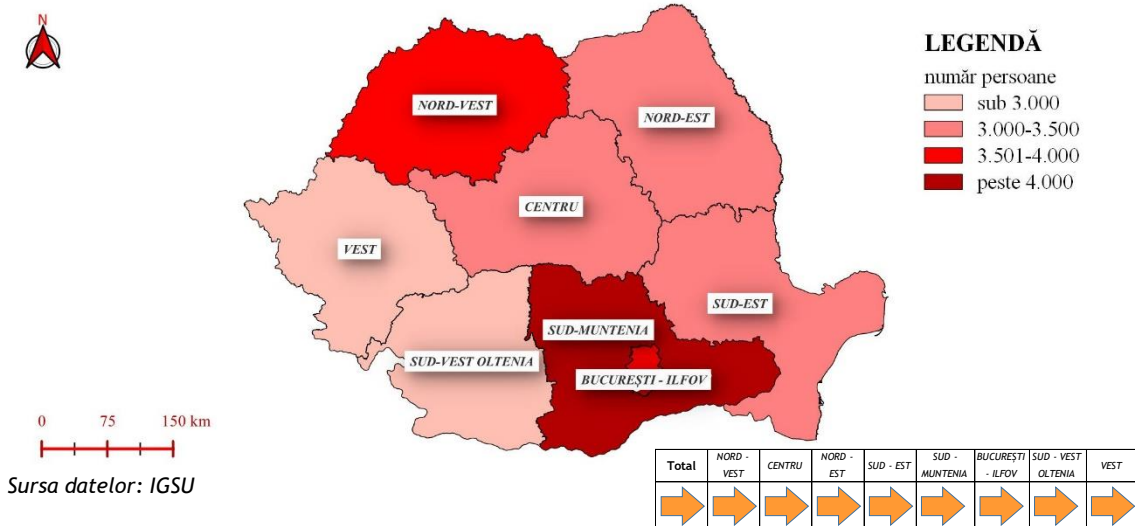
În toate regiunile țării au fost înregistrate reduceri ale numărului de salariați ai IGSU, cea mai mare fiind în regiunea Sud-Muntenia, de la 5.610 salariați în anul 2008 la 4.298 salariați (-23,4%), cu o rată medie anuală de creștere de -1,88% în perioada 2008-2022. IGSU a înregistrat cea mai mică reducere a numărului de salariați în regiunea Centru, de la 3.531 în anul 2008 la 3.274 în anul 2022 (-7,3%).

În regiunea Vest, IGSU a avut cel mai mic număr de salariați în anul 2022, de 2.663 persoane, în scădere de la 3.065 în anul 2008. Cel mai mare număr de salariați ai IGSU era înregistrat în anul 2022 în regiunea Sud-Muntenia, de 4.298 persoane, respectiv 16,2% din numărul total de salariați ai IGSU.

Reducerea numărului de salariați poate duce la o presiune suplimentară asupra personalului rămas și la scăderea capacității de răspuns la situații de urgență, afectând timpul de intervenție și eficiența operațiunilor de salvare.

Scăderea numărului de salariați ai IGSU în toate regiunile țării reprezintă o provocare importantă în condițiile creșterii numărului de intervenții. Este important ca numărul efectivilor să fie optim dimensionat pentru ca IGSU să poată răspunde eficient la situațiile de urgență și să asigure siguranța cetățenilor.

Figura M2. Numărul de salariați ai IGSU, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

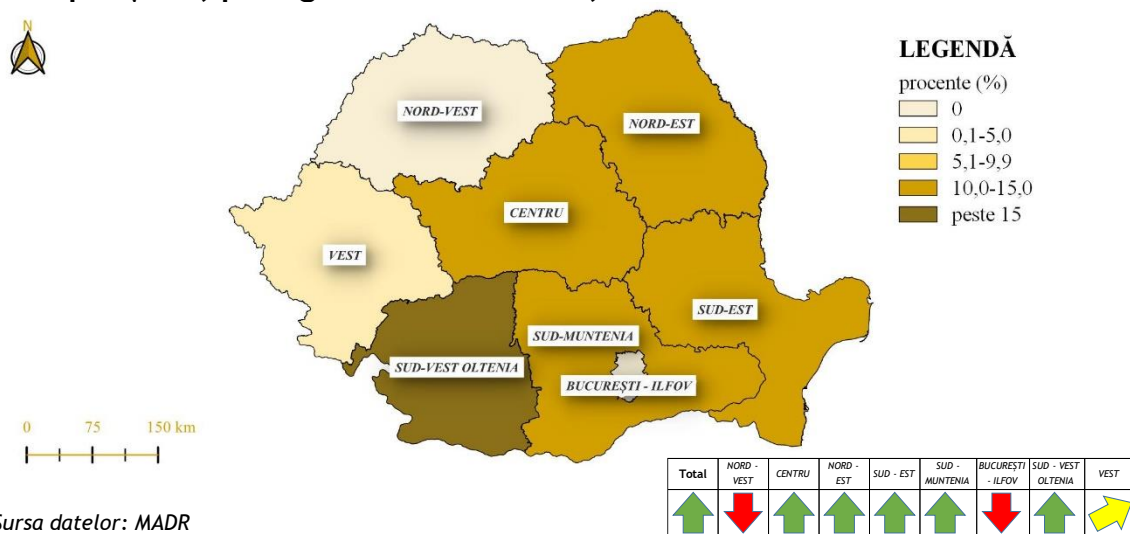
Obiectivul 2 - Foamete zero

M3. Suprafața protejată cu sisteme antigrindină și de creștere a precipitațiilor

Sistemul Național Antigrintină și de Creștere a Precipitațiilor acționează ca un mecanism de prevenție și protecție ex-ante și este important pentru dezvoltarea durabilă a tuturor regiunilor României, pentru că asigură nu doar protecția culturilor agricole, ci și a comunităților locale și a bunurilor publice și private din zonele de intervenție. Suprafața protejată cu sisteme antigrindină și de creștere a precipitațiilor a fost de 2.277 mii hectare în anul 2022 (9,6% din suprafața țării), în creștere de 16,5 ori față de anul 2008, când erau protejate doar 138 mii hectare (sub 1% din suprafața țării). Rata medie anuală de creștere a suprafeței protejate cu sisteme antigrindină în România, în perioada 2008-2022, a fost de 22,17%. Păstrând această rată medie anuală de creștere, până în anul 2030 suprafața protejată cu sisteme antigrindină și de creștere a precipitațiilor ar putea fi de circa 11,3 milioane de hectare, ceea ce ar reprezenta peste 47% din suprafața totală a țării.

La nivel regional, în anul 2022, regiunile Sud-Vest Oltenia și Sud-Est aveau cele mai mari suprafețe protejate cu sisteme antigrindină și de creștere a precipitațiilor (529 mii hectare în fiecare regiune). La polul opus se aflau regiunile Nord-Vest și București-Ilfov, care nu erau protejate deloc cu aceste sisteme. Regiunea Sud-Vest Oltenia deținea, în anul 2022, cel mai mare procent din suprafața totală a fondului funciar protejată cu aceste sisteme (18,1%), cu 8,6 p.p. peste procentul înregistrat la nivel de țară (9,6% în 2022) și cu 13,8 p.p. peste cel înregistrat în regiunea Vest (4,3% în 2022).

Figura M3. Suprafața protejată cu sisteme antigrindină și de creștere a precipitațiilor, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 7 - Energie curată și la prețuri accesibile

M4. Număr de vehicule electrice și hibride înmatriculate

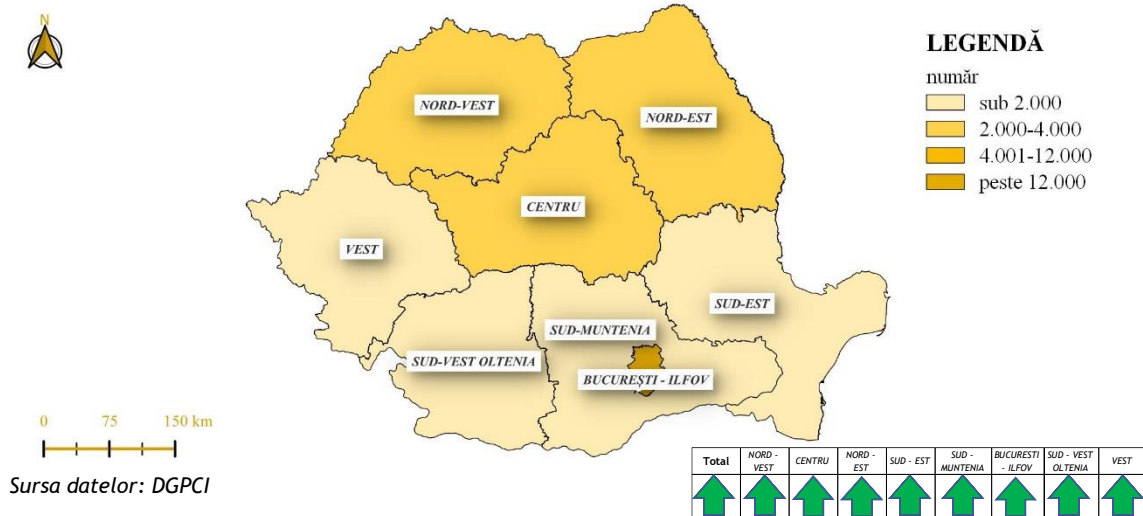
Mașinile cu zero emisii au început să cucerească tot mai mulți români, sub impactul exploziei prețurilor la combustibili și a costului mai mic de întreținere decât în cazul modelelor cu ardere internă. Astfel, în perioada 2008-2022, numărul de vehicule electrice înmatriculate în România a avut o rată medie anuală de creștere de 96,82%, ajungând la 26.182 la finalul anului 2022.

În anul 2022, a fost înregistrat cel mai mare număr de vehicule electrice (12.886 vehicule), de 1,9 ori mai mult decât în anul 2021 (6.896 vehicule).

La nivel teritorial, 69,1% din numărul de vehicule electrice înregistrate până la sfârșitul anului 2022 a fost concentrat în trei regiuni de dezvoltare: regiunea București-Ilfov (46,6%), regiunea Nord-Vest (12,6%) și regiunea Centru (10,0%). Regiunea Sud-Vest Oltenia a avut cel mai mic număr de vehicule electrice înregistrate până la sfârșitul anului 2022 (1.225, reprezentând 4,7% din total).

Anul 2030 va fi un an extrem de important pentru industria auto din lume. Cei mai mulți producători de automobile vor construi și comercializa doar mașini electrice începând cu acel an. Evoluția numărului de vehicule electrice, la nivel național, este strâns legată de modul în care industria, în ansamblul ei, abordează în continuare problema anxietății consumatorilor legate de autonomie, în special în cazul celor care nu au garaj sau al celor care călătoresc pe distanțe lungi. Soluțiile implică eforturi comune ale producătorilor de vehicule electrice, furnizorilor de energie electrică, guvernelor și proprietarilor de centre comerciale, complexe rezidențiale, spații de cazare turistică etc.

Figura M4. Număr de vehicule electrice, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 7 - Energie curată și la prețuri accesibile

M5. Numărul de clădiri rezidențiale reabilitate termic

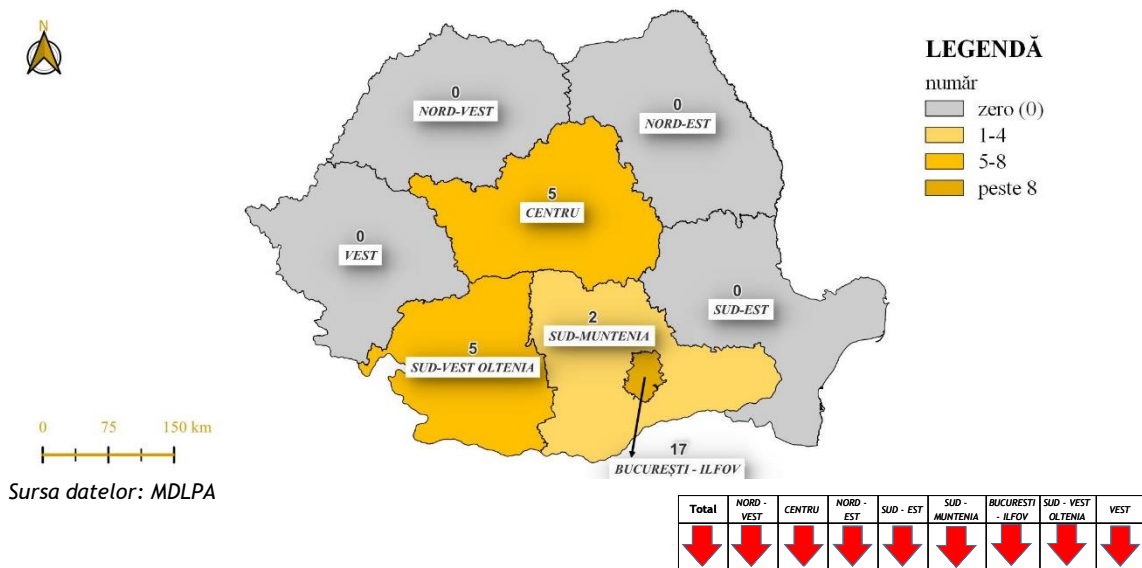
Creșterea performanței energetice a locuințelor, prin reabilitare termică, vizează reducerea consumului de energie pentru încălzirea blocurilor de locuințe având ca rezultat diminuarea efectelor schimbărilor climatice, prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea independenței energetice, reducerea consumului de combustibil utilizat la prepararea agentului termic pentru încălzire, precum și ameliorarea aspectului urbanistic al localităților.

În anul 2022, la nivel național, au fost reabilitate termic 29 de clădiri rezidențiale. Față de anul 2009, numărul de clădiri rezidențiale reabilitate termic prin Programul național multianual privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe (derulat conform OUG nr.18/2009, cu modificările și completările ulterioare), a avut o scădere de peste 90,0%, atât pe fondul modificărilor legislative, cât și al reducerii fondurilor aprobate pentru acest program. Comparativ cu anul precedent, în anul 2022, numărul de clădiri rezidențiale reabilitate termic s-a redus cu 58,6%.

La nivel teritorial, 58,6% dintre clădirile rezidențiale reabilitate termic în anul 2022, au fost în regiunea București-Ilfov.

În regiunile Nord-Vest și Sud-Est nu a fost reabilitată termic nicio clădire în anul 2022, situație valabilă deasemenea atât pentru regiunea Nord-Est în perioada 2020-2022, cât și pentru regiunea Vest, în perioada 2021-2022.

Figura M5. Numărul de clădiri rezidențiale reabilitate termic, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: MDLPA

Obiectivul 9 - Industrie, inovație și infrastructură

M6. Forța de muncă din industria prelucrătoare ca proporție din forța de muncă totală

Forța de muncă din industria prelucrătoare, ca proporție din forța de muncă totală, a avut un trend descendent, de la 19,4% în anul 2008, la 17,5% în 2020.

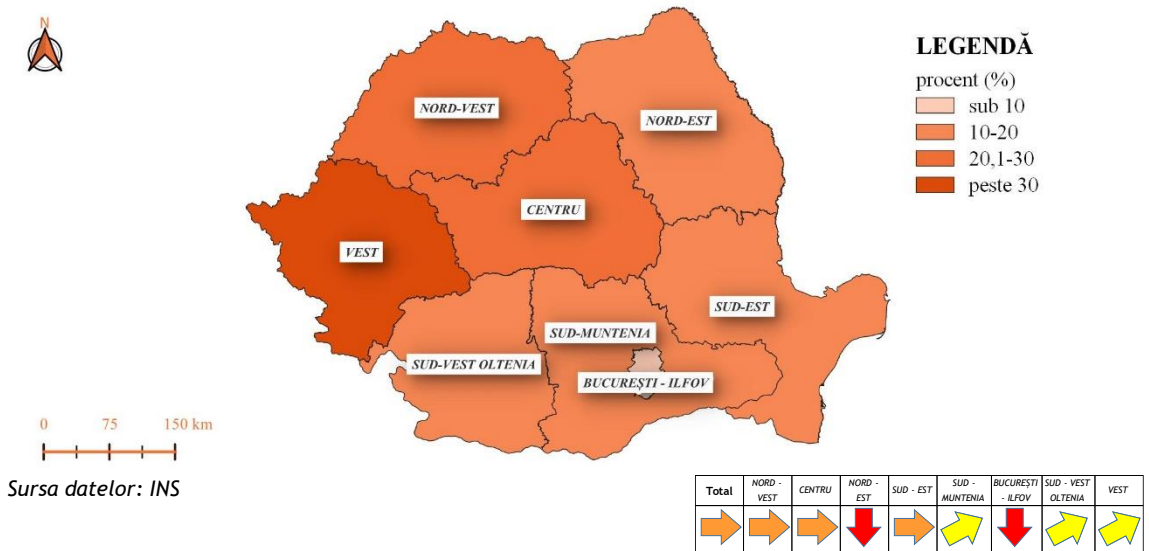
În această perioadă s-au înregistrat creșteri în regiunile Vest (+3,3 p.p.), Sud-Vest Oltenia (+0,6 p.p.) și Sud-Muntenia (+0,5 p.p.). La polul opus s-au aflat regiunile București-Ilfov (-5,9 p.p.), Centru (-2,8 p.p.) și Nord-Vest (-2,7 p.p.).

În anul 2020, regiunea Vest a înregistrat cel mai ridicat procent (33,9%), iar regiunea București-Ilfov cel mai scăzut (7,2%).

Industria prelucrătoare joacă un rol important în dezvoltarea durabilă, este un factor cheie pentru cercetare, inovare, productivitate, crearea de locuri de muncă, având un impact semnificativ în comunitățile locale și economiei în ansamblul ei.

Pentru ca impactul asupra mediului să fie cât mai mic, în industria prelucrătoare sunt necesare măsuri privind adoptarea tehnologiilor moderne din punct de vedere energetic, implementarea proceselor de reciclare, re folosire a materialelor și a unor modele de economie circulară, cercetarea și dezvoltarea continuă a tehnologiilor inovatoare.

Figura M6. Forța de muncă din industria prelucrătoare ca proporție din forța de muncă totală, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2020

Obiectivul 9 - Industrie, inovație și infrastructură

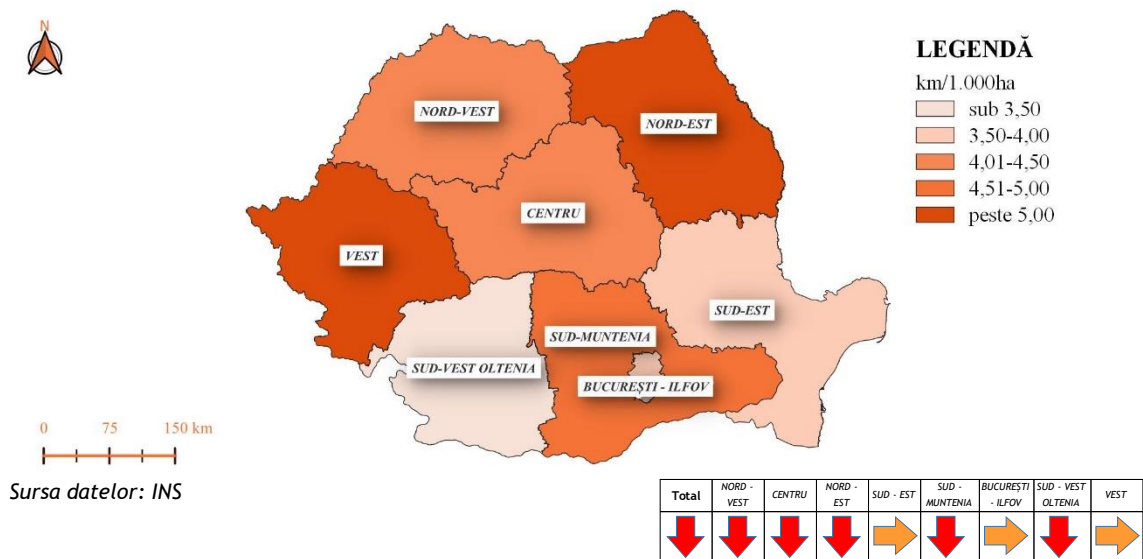
M7. Raportul dintre lungimea drumurilor forestiere și suprafața fondului forestier

Raportul dintre lungimea drumurilor forestiere și suprafața fondului forestier a scăzut de la 5,2 km/1000 ha în anul 2010, la 4,5 km/1000 ha în anul 2022 (-13,3%), cu o rată medie anuală de creștere de -1,18%. Dacă aceasta se va menține până în anul 2030, se estimează că raportul dintre lungimea drumurilor forestiere și suprafața fondului forestier va ajunge la 4,1 km/1000 ha.

La nivel regional, în perioada 2010-2022, s-au înregistrat scăderi în majoritatea regiunilor, cea mai mare fiind în regiunea Centru (-30,7%), iar cea mai mică în regiunea Sud-Est (-0,5%). Regiunea București-Ilfov a înregistrat o creștere cu 7,7%. În anul 2022, raportul dintre lungimea drumurilor forestiere și suprafața fondului forestier a avut cele mai mari valori în regiunile Vest (5,5 km/1000 ha) și Nord-Est (5,2 km/1000 ha), iar cea mai mică a fost în regiunea Sud-Vest Oltenia (3,3 km/1000 ha).

Reducerea raportului dintre lungimea drumurilor forestiere și suprafața fondului forestier are un impact negativ asupra mediului, având în vedere că o condiție importantă pentru exploatarea durabilă a pădurilor este ca lungimea drumurilor forestiere să aibă o tendință crescătoare, în vederea eficientizării procesului de gestionare a fondului forestier.

Figura M7. Raportul dintre lungimea drumurilor forestiere și suprafața fondului forestier, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 9 - Industrie, inovație și infrastructură

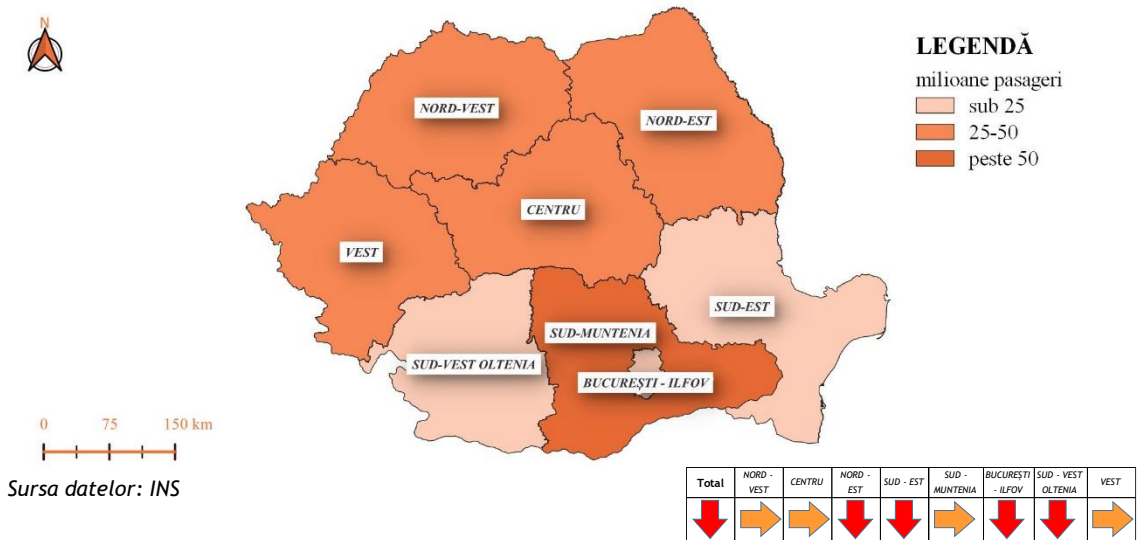
M8. Numărul de pasagerii și mărfuri (tone), pe moduri de transport

Transportul rutier de pasageri s-a diminuat de la 297 milioane pasageri în anul 2008, la 278 milioane pasageri în 2022 (-6,4%). În anul 2020, an afectat de restricțiile pandemiei de COVID-19, se observă o scădere puternică a transportului rutier de pasageri (-23,1% față de 2019), urmată de o creștere lentă până în 2022 (1,7% față de 2020).

În același timp, există discrepanțe mari în dinamica transportului rutier de pasageri între regiunile de dezvoltare. Astfel, în perioada 2008-2022, regiunea Nord-Vest a înregistrat o creștere cu 44,4%, iar la polul opus s-a aflat regiunea Sud-Est cu o scădere de 46,1%.

Transportul rutier joacă un rol important în stimularea creșterii economice, contribuie la îmbunătățirea accesului la locurile de muncă, educație și servicii de sănătate, conectează zonele rurale sau izolate la centrele urbane și la infrastructura esențială. Pentru a se păstra un echilibru între dezvoltarea economică, socială și protecția mediului, este necesară promovarea soluțiilor de mobilitate cu emisii reduse, dezvoltarea urbană planificată în mod sustenabil, investiții în cercetare pentru realizarea unor tehnologii inovatoare în industria transporturilor.

Figura M8. Transportul rutier de pasageri, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 9 - Industrie, inovație și infrastructură

M9. Cheltuieli pentru protecția mediului ca procent în PIB

Cheltuielile pentru protecția mediului ale producătorilor specializați ca pondere în PIB a scăzut de la 1,5% în anul 2008, la 0,7% în anul 2020. Dacă rata medie anuală de creștere, de -6,99%, din perioada 2008-2020, se va menține până în anul 2030, se estimează că valoarea indicatorului va ajunge la 0,31%.

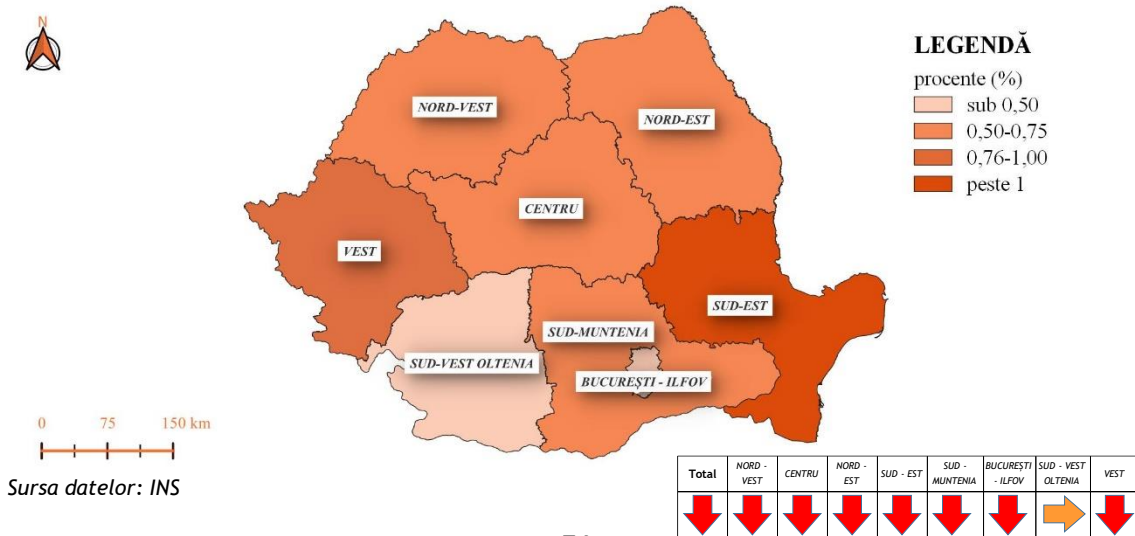
În perioada 2008-2020, au fost înregistrate scăderi în majoritatea regiunilor, cea mai mare fiind în regiunea Sud-Est (-3,5 p.p.), de la 4,9% în anul 2008, la 1,4% în anul 2020. Doar în regiunea Vest a fost înregistrată o creștere (+0,1 p.p.), ajungând la 0,8% în anul 2020. La nivel regional, în anul 2020, au fost discrepanțe mari, astfel ponderea în PIB a cheltuielilor pentru protecția mediului ale producătorilor specializați din regiunea unde s-a înregistrat cea mai mare valoare (Sud-Est cu 1,4%) a fost de 3,4 ori mai mare decât cea din regiunea cu cea mai mică valoare (Sud-Vest Oltenia cu 0,4%).

În anul 2020, cheltuielile pentru protecția mediului ale producătorilor nespecializați ca pondere în PIB au fost de 0,6%, în scădere cu 0,2 p.p. față de anul 2008.

În perioada 2008-2020, au fost înregistrate scăderi în cinci regiuni și creșteri în trei regiuni. Cea mai mare scădere a fost în regiunea București-Ilfov (-0,8 p.p.), de la 1,6% în anul 2008 la 0,8% în anul 2020, cu o rată medie anuală creștere de -5,55%, iar cea mai mare creștere a fost în regiunea Sud-Vest Oltenia (+0,6 p.p.), de la 1,0% în 2008 la 1,6% în 2020, cu o rată medie anuală de creștere de 3,79%.

Scăderea acestor categorii de cheltuieli atât la producătorii specializați cât și la cei nespecializați are un impact negativ asupra țintei privind reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice.

Figura M9. Ponderea în PIB a cheltuielilor pentru protecția mediului ale producătorilor specializați, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2020

Obiectivul 11 - Orașe și comunități durabile

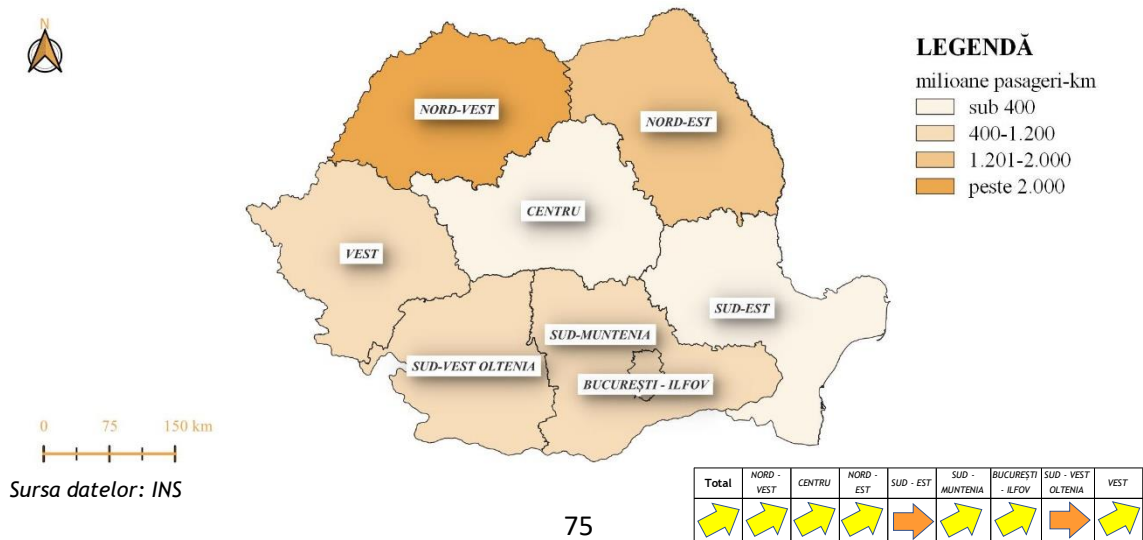
M10. Pasageri-km parcurși cu autobuze și microbuze, tramvaie, troleibuze și metrou

Transportul public de pasageri a scăzut în perioada 2008-2022, de la 14.637 milioane pasageri-km în anul 2008, la 10.755 în anul 2022, rata medie anuală de creștere din această perioadă fiind de -2,18%.

Comparativ cu anul 2008, în anul 2022, regiunile București-Ilfov și Nord-Vest au avut cele mai mari scăderi, de 1.088, respectiv 860 milioane pasageri-km, înregistrând medii anuale de creștere de -1,18%, respectiv -2,99%. La polul opus se situează regiunile Sud-Muntenia și Centru, unde au fost înregistrate scăderi de 66, respectiv 163 milioane pasageri-km. În anul 2022, cea mai mare valoare a transportului public de pasageri a fost înregistrată în regiunea București-Ilfov (6.000 milioane pasageri-km), urmată de regiunea Nord-Vest (1.624 milioane pasageri-km). La polul opus se situează regiunea Sud-Vest Oltenia (350 milioane pasageri-km) și regiunea Centru (396 milioane pasageri-km).

Transportul durabil este integrat în mai multe obiective de dezvoltare durabilă, în special cele legate de securitatea alimentară, sănătate, energie, creștere economică, infrastructură, orașe și așezări umane. Transportul durabil contribuie la creșterea economică respectând în același timp mediul. Dezvoltarea transportului durabil realizează o mai bună integrare a economiei, încurajând zonele rurale prin întărirea legăturilor urban-rural. Totodată, contribuie la îmbunătățirea echității sociale, a sănătății cetățenilor prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a rezilienței orașelor.

Figura M10. Pasageri-km parcurși cu autobuze și microbuze, tramvaie, troleibuze și metrou, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 11 - Orașe și comunități durabile

M11. Numărul de activități de informare preventivă în domeniul situațiilor de urgență

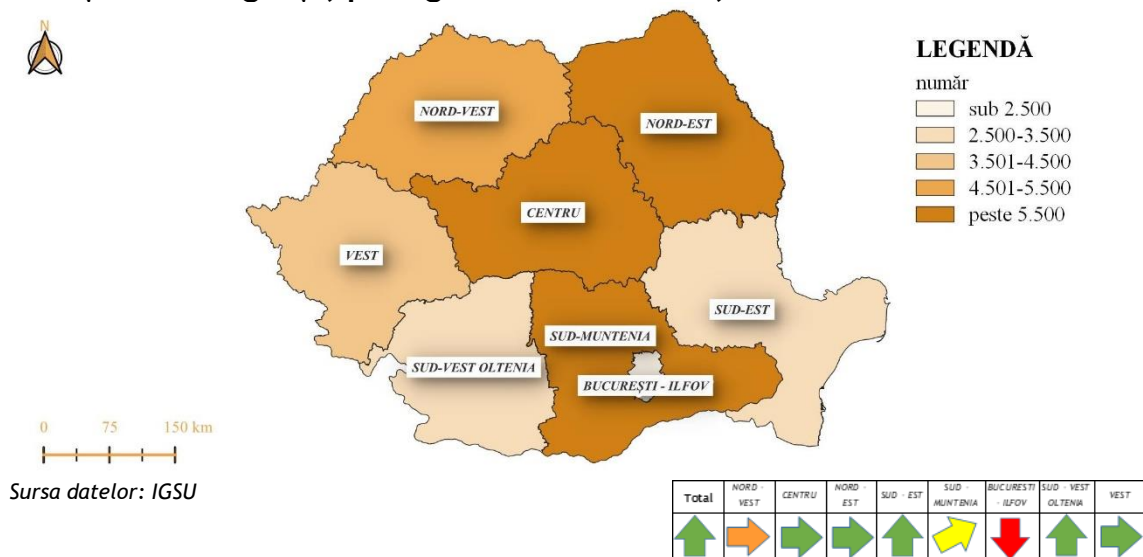
În perioada 2017-2022, numărul activităților de informare preventivă în domeniul situațiilor de urgență a avut o tendință crescătoare. Cel mai mare număr de acțiuni de informare a fost înregistrat în anul 2022 (68.170 de acțiuni) de trei ori mai mare comparativ cu anul 2017 (22.116 de acțiuni).

În profilul teritorial numărul activităților de informare preventivă în domeniul situațiilor de urgență a avut o evoluție ascendentă în toate regiunile de dezvoltare cu excepția regiunii București-Ilfov care a înregistrat scăderea acestor activități de la 121 în anul 2019 la 60 acțiuni în anul 2022. Totuși, între regiunile de dezvoltare cu numărul acțiunilor de informare preventivă în domeniul situațiilor de urgență în creștere, există discrepanțe astfel, în regiunea Nord-Est numărul acestor activități a fost de 9 ori mai mare decât cel din regiunea Sud-Est, în anul 2022.

Cele mai importante creșteri ale numărului activităților de informare preventivă au fost înregistrate în regiunile Nord-Est (de 8,6 ori), Vest (de 8,2 ori), Centru (de 4,7 ori) și Sud-Est (de 2,2 ori), în anul 2022 față de anul 2017.

Activitățile de informare preventivă în domeniul situațiilor de urgență au un rol important pentru conștientizarea cetățenilor asupra pericolelor la care se pot expune și pentru reducerea impactului negativ, prin informarea populației în ceea ce privește modul de comportare în caz de incendiu și în alte situații de urgență.

Figura M11. Numărul de activități de informare preventivă în domeniul situațiilor de urgență, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 11 - Orașe și comunități durabile

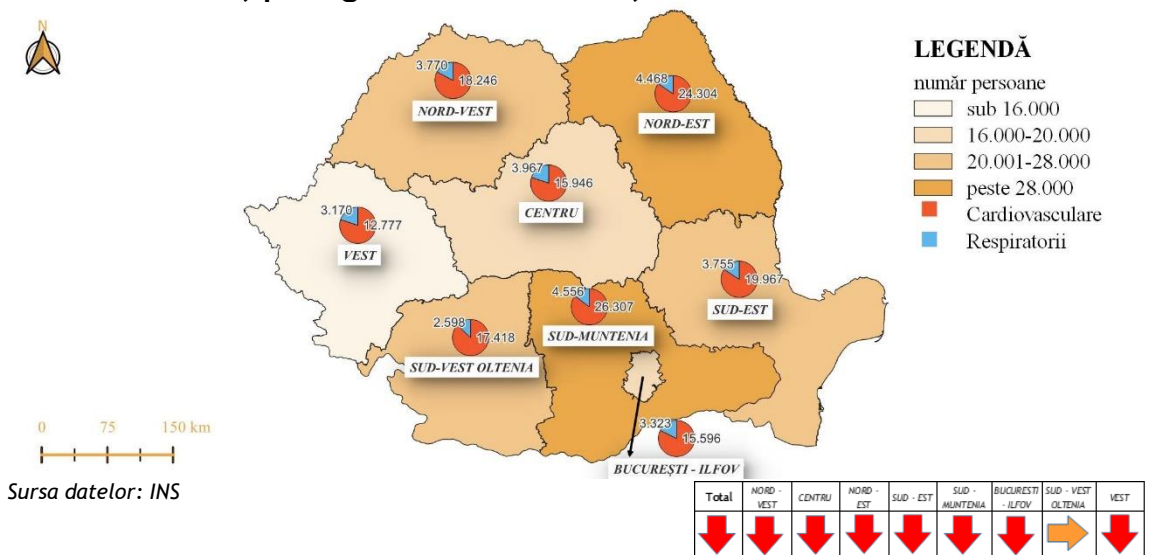
M12. Numărul deceselor cauzate de afecțiuni respiratorii și cardiovasculare

Conform Organizației Mondiale a Sănătății, afecțiunile respiratorii reprezintă o problemă severă de sănătate în rândul populației, 5 dintre aceste afecțiuni făcând parte din cele 30 de cauze principale de deces la nivel global. Afecțiunile cardiace, numite comun și boli cardiovasculare, reprezintă un grup de sindroame care afectează atât cordul, cât și vasele de sânge și care se află pe prima poziție în topul cauzelor deceselor la nivel mondial.

Numărul deceselor cauzate de afecțiuni respiratorii a ajuns la 29.607 în anul 2022 în creștere cu 17.297 față de anul 2008, dar în scădere cu 35.910 față de anul 2021. Aceeași tendință de creștere s-a înregistrat și la nivelul regiunilor de dezvoltare, cea mai mare rată medie anuală de creștere fiind înregistrată în regiunea București-Ilfov (8,96%), iar cea mai mică în regiunea Sud-Vest Oltenia (4,52%). Între regiunile de dezvoltare nu sunt diferențe semnificative, numărul deceselor cauzate de afecțiuni respiratorii fiind de numai 1,8 ori mai mare în regiunea Sud-Muntenia față de regiunea Vest.

Numărul deceselor cauzate de afecțiuni cardiovasculare a scăzut de la 153.137 în anul 2008 la 150.561 în anul 2022, cu o rată medie anuală de creștere de -0,12%. La nivel regional s-au înregistrat atât scăderi (regiunile Nord-Vest, Centru, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia și Vest) cât și creșteri (regiunile Nord-Est, Sud-Est și București Ilfov) în anul 2022 față de 2008. Între regiunile de dezvoltare se observă discrepanțe, astfel, în regiunea Sud-Muntenia numărul deceselor cauzate de afecțiuni cardiovasculare a fost de 2 ori mai mare decât în regiunea Vest, în anul 2022.

Figura M12. Numărul deceselor cauzate de afecțiuni respiratorii și cardiovasculare, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 11 - Orașe și comunități durabile

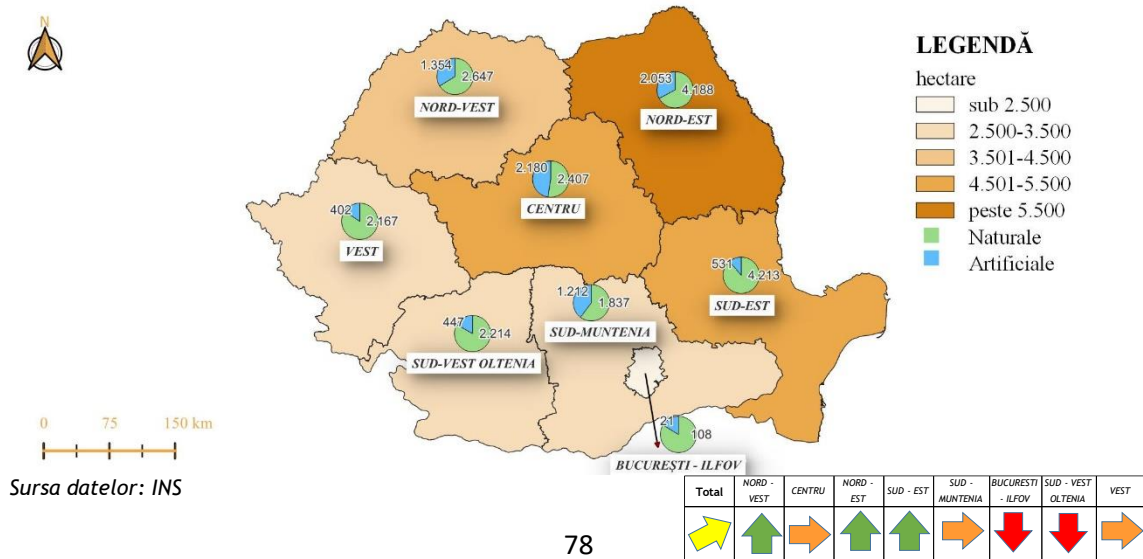
M13. Suprafața terenurilor pe care s-au executat regenerări pe categorii de regenerări

Trecerea la o nouă generație de arbori se realizează prin procesul de regenerare fie naturală din lăstari sau prin germinarea semințelor ajunse în mod natural pe sol, fie artificială (împădurire), prin lucrări de plantare sau însămânțare a suprafețelor de teren cu scopul de a se crea noi arborete.

Suprafața totală regenerată natural și artificial la nivel național a înregistrat o rată medie anuală de creștere de 1,35% în perioada 2008-2022, ajungând la 27.981 ha în anul 2022 de la 23.184 ha în anul 2008. La nivel regional se observă discrepanțe între regiuni: cele mai mari rate medii anuale de creștere s-au înregistrat în regiunile Sud-Est (4,55%) și Nord-Est (2,41%), iar cele mai mici în regiunile București-Ilfov (-5,55%) și Sud-Vest Oltenia (-2,08%). Suprafața regenerată natural a cunoscut o tendință crescătoare în toate regiunile de dezvoltare, cu o rată medie anuală de creștere la nivel național de 3,67%, în timp ce suprafața regenerată artificial a înregistrat descreștere cu 3044 ha și o rată medie anuală de creștere de -2,23%, în perioada 2008-2022. La nivel regional suprafața regenerată artificial a înregistrat rate medii anuale de creștere pozitive numai în regiunile Nord-Vest (0,89%), Centru (0,41%) și Sud-Muntenia (0,04%).

Pădurea contribuie la întreținerea vieții pe pământ (prin producerea oxigenului și absorbția dioxidului de carbon), filtrează aerul de impurități, constituie o veritabilă barieră biologică împotriva poluării, contribuie la ionizarea aerului, asigură calitatea apei, atenuază extremele climatice și reduce viteza vântului, contribuind la creșterea calității vieții.

Figura M13. Suprafața terenurilor pe care s-au executat regenerări pe categorii de regenerări, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Obiectivul 11 - Orașe și comunități durabile

M14. Suprafața spațiilor verzi pe județe

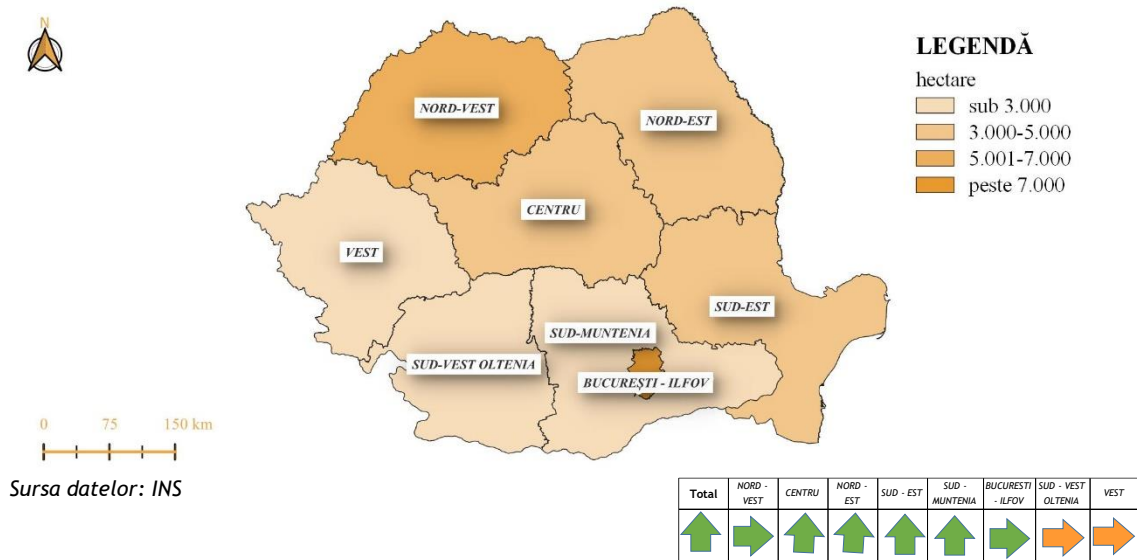
Spațiile verzi îmbunătățesc calitatea aerului, reduc zgomotul și conservă biodiversitatea, mențin temperaturi moderate în perioadele caniculare și zone răcoroase și umbrite în interiorul aglomerărilor urbane. Comunitățile locale folosesc spațiul verde pentru exerciții fizice și interacțiuni sociale, precum și pentru relaxare și sănătate mentală.

În anul 2022 la nivel național, suprafața spațiilor verzi era de 31.508 ha, în creștere atât față de anul 2008 (+49,9%) cât și față de anul 2021 (+0,6%). Rata medie anuală de creștere în perioada 2008-2022 a fost de 2,93%, tendință care se menține în toate regiunile de dezvoltare, regiunea Nord-Vest având cea mai mare rată medie anuală de creștere (5,96%), iar regiunea Vest cea mai mică rată medie anuală de creștere (0,88%). La nivel național, în anul 2022, suprafața spațiilor verzi crește cu numai 189 ha comparativ cu anul anterior, cele mai mari creșteri înregistrându-se în regiunile Centru (150 ha) și Vest (91 ha), iar scăderi în regiunile Sud-Muntenia (-94 ha) și Nord-Est (-25 ha).

Peste 50% din suprafața spațiilor verzi era înregistrată, în anul 2022, de regiunile de dezvoltare București-Ilfov (23,0%), Nord-Vest (17,3%) și Nord-Est (11,8%). La polul opus, regiunile care au cele mai reduse suprafețe cu spații verzi sunt Sud-Muntenia (8,5%), Sud-Vest Oltenia (8,9%) și Vest (9,1%).

Între regiunile de dezvoltare există discrepanțe, în regiunea București-Ilfov suprafața spațiilor verzi fiind de 2,7 ori mai mare decât suprafața din regiunea Sud-Muntenia, în anul 2022.

Figura M14. Suprafața spațiilor verzi, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 12 - Consum și producție responsabile

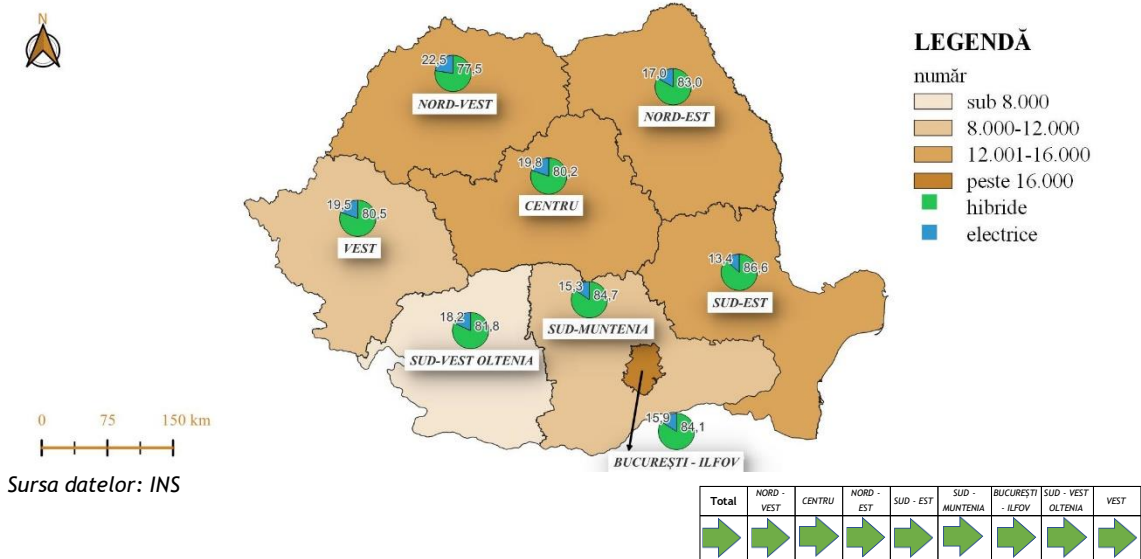
M15. Numărul de vehicule electrice și hibride înmatriculate

Numărul vehiculelor electrice și hibride înmatriculate în perioada 2008-2022 a crescut, de la 439 în anul 2008, la 154.080 în anul 2022, rata medie anuală de creștere din această perioadă fiind de 51,99%.

În anul 2022 au fost înregistrate cele mai multe vehicule electrice și hibride (154.080), din care 26.182 electrice și 127.898 hibride. La nivel de regiuni, cele mai multe vehicule electrice și hibride înmatriculate au fost înregistrate în regiunea București-Ilfov (76.811) și regiunea Nord-Vest (14.641). Cele mai puține vehicule electrice și hibride au fost înmatriculate în regiunea Sud-Vest Oltenia (6.732).

În anul 2022, numărul vehiculelor hibride înmatriculate (cu o pondere de 83,0% în totalul vehiculelor electrice și hibride înmatriculate) este cu mult mai mare decât cel al vehiculelor electrice (cu o pondere de 17,0%). Numărul de vehicule electrice înmatriculate a avut o rată medie anuală de creștere de 96,82%, iar numărul vehiculele hibride a avut o rată medie anuală de creștere de 50,03%.

Figura M15. Numărul de vehicule electrice și hibride înmatriculate, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Obiectivul 12 - Consum și producție responsabile

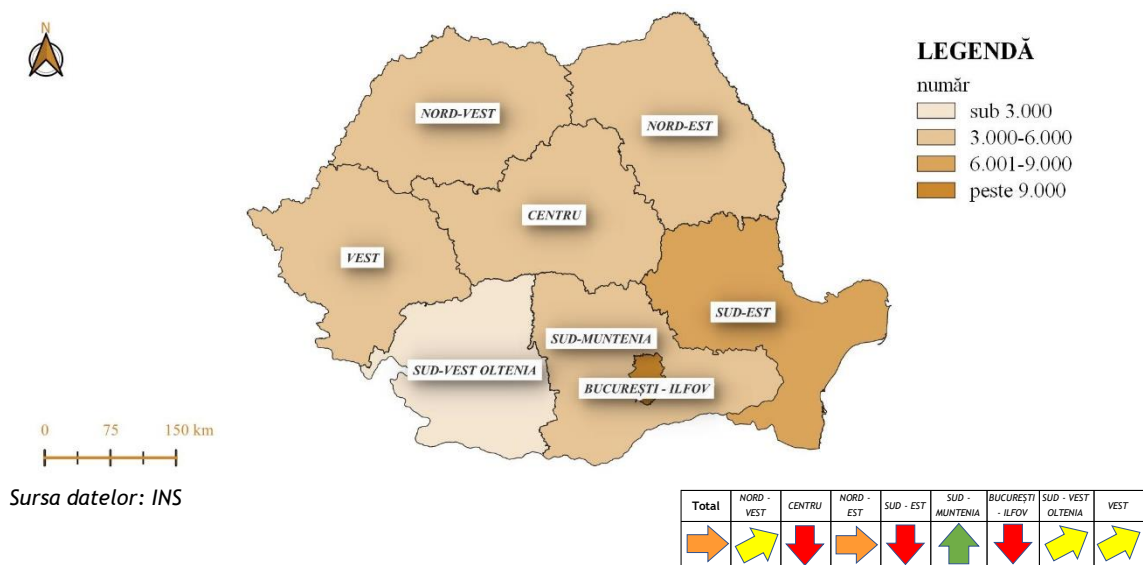
M16. Număr de angajați în sectorul bunuri și servicii de mediu

Numărul angajaților în sectorul bunurilor și serviciilor de mediu din categoria specializați de mediu a scăzut în perioada 2016-2021, de la 44345 persoane echivalent normă întregă în anul 2016, la 41035 în anul 2021, rata medie anuală de creștere din această perioadă fiind de -1,54%.

Regiunea Sud-Muntenia a avut cea mai mare rată medie anuală de creștere în perioada 2016-2021, de 2,93%, numărul de angajați în sectorul bunurilor și serviciilor de mediu crescând cu 15,5%. La polul opus se situează regiunea București-Ilfov, cu cea mai scăzută rată medie anuală de creștere, de -5,41%, numărul de angajați în sectorul bunurilor și serviciilor de mediu scăzând cu 24,3%.

În anul 2021, cei mai mulți angajați în sectorul bunurilor și serviciilor de mediu, categoria specializați de mediu au fost înregistrați în regiunea București-Ilfov (10215 persoane echivalent normă întregă), urmată de regiunea Sud-Est (6323 persoane echivalent normă întregă)

Figura M16. Număr de angajați în sectorul bunuri și servicii de mediu, categoria specializați de mediu, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2021

Obiectivul 13 - Acțiune în domeniul schimbărilor climatice

M17. Valoarea pagubelor produse de evenimentele hidro-meteorologice periculoase

Valoarea pagubelor produse de evenimentele hidro-meteorologice periculoase a scăzut cu 41,5%, de la 2.227,9 milioane lei în anul 2018, la 1.303,6 milioane lei în anul 2022. Rata medie anuală de creștere, din perioada 2018-2022, a fost de -12,54%.

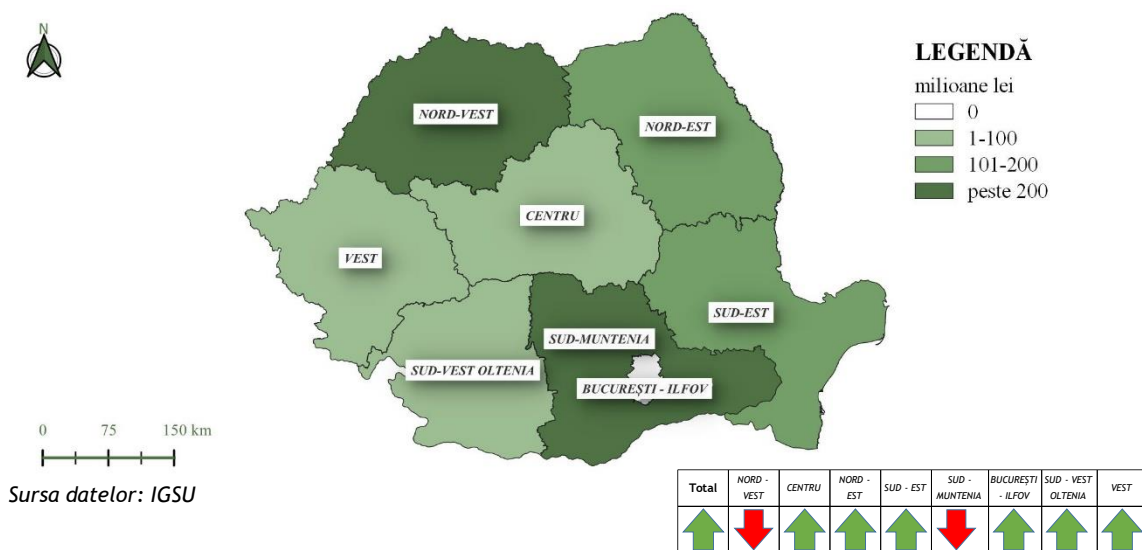
În profil teritorial, în perioada analizată, au fost înregistrate scăderi în șase regiuni și creșteri în două regiuni. Cea mai mare scădere a valorii pagubelor produse de evenimentele hidro-meteorologice periculoase fiind în regiunea Nord-Est (-90,4%), de la 1383,0 milioane lei în anul 2018, la 133,0 milioane lei în anul 2022. Regiunea Nord-Vest a avut cea mai mare creștere (de 14,3 ori), de la 30,3 milioane lei în anul 2018, la 433,9 milioane lei în 2022.

În regiunea București-Ilfov, între anii 2019 și 2022, nu s-au înregistrat pagube produse de evenimente hidro-meteorologice periculoase.

La nivel de țară, valoarea cumulată a pagubelor, din perioada 2018-2022, a fost de 8.212,7 milioane lei. Pe regiuni, 66,7% din valoarea totală a pagubelor, din perioada 2018-2022, a fost înregistrată în regiunile: Nord -Est (29,1%), Nord-Vest (21,0%) și Sud-Muntenia cu 16,6%. Cele mai mici valori au fost în regiunea Vest (4,3%) și în regiunea București-Ilfov (sub 0,1%).

Indicatorul măsoară impactul cauzat de evenimentele hidro-meteorologice periculoase și ajută la evaluarea capacității de adaptare la riscurile legate de climă și dezastre naturale.

Figura M17. Valoarea pagubelor produse de evenimente hidro-meteorologice periculoase, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 13 - Acțiune în domeniul schimbărilor climatice

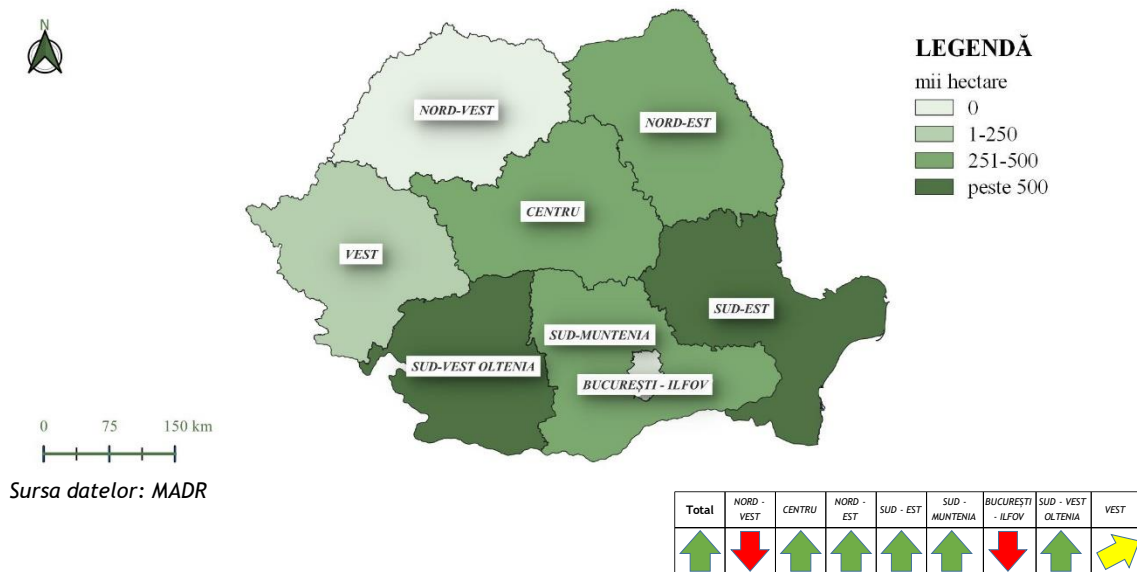
M18. Suprafața protejată cu sisteme antigrindină și de creștere a precipitațiilor

Suprafața protejată cu sisteme antigrindină și de creștere a precipitațiilor, la nivel național, a fost de 2.277 mii hectare în anul 2022, în creștere atât față de anul 2021 (+43,5%), cât și comparativ cu anul 2008 (de 16,5 ori). Rata medie anuală de creștere, în perioada 2008-2022, a fost de 22,17%. Dacă aceasta se va menține până în anul 2030, se estimează că suprafața protejată cu sisteme antigrindină și de creștere a precipitațiilor va ajunge la 11.300 mii hectare.

La nivel teritorial, în anul 2022, 46,5% din suprafața totală protejată cu sisteme antigrindină și de creștere a precipitațiilor se afla în regiunile Sud-Vest Oltenia (529 mii hectare) și Sud-Est (529 mii hectare). Regiunea Vest a avut cea mai mică suprafață (138 mii hectare în anul 2022), reprezentând 6,1% din suprafața totală, iar în regiunile București-Ilfov și Nord-Vest, în perioada 2008-2022, nu au fost înregistrate suprafețe protejate cu sisteme antigrindină și de creștere a precipitațiilor.

Sistemul național antigrindină și de creștere a precipitațiilor asigură protecția populației și a economiei de efectele și pagubele provocate de căderile de grindină și a secetei severe.

Figura M18. Suprafața protejată cu sisteme antigrindină și de creștere a precipitațiilor, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 13 - Acțiune în domeniul schimbărilor climatice

M19. Numărul de intervenții ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, cauzate de producerea unor fenomene meteorologice periculoase și/sau asociate

Numărul intervențiilor IGSU, cauzate de producerea unor fenomene meteorologice periculoase, a avut o evoluție oscilantă între anii 2008-2022, cel mai mare număr fiind înregistrat în anul 2017 (1.615 intervenții), iar cel mai mic în 2009 (230 intervenții).

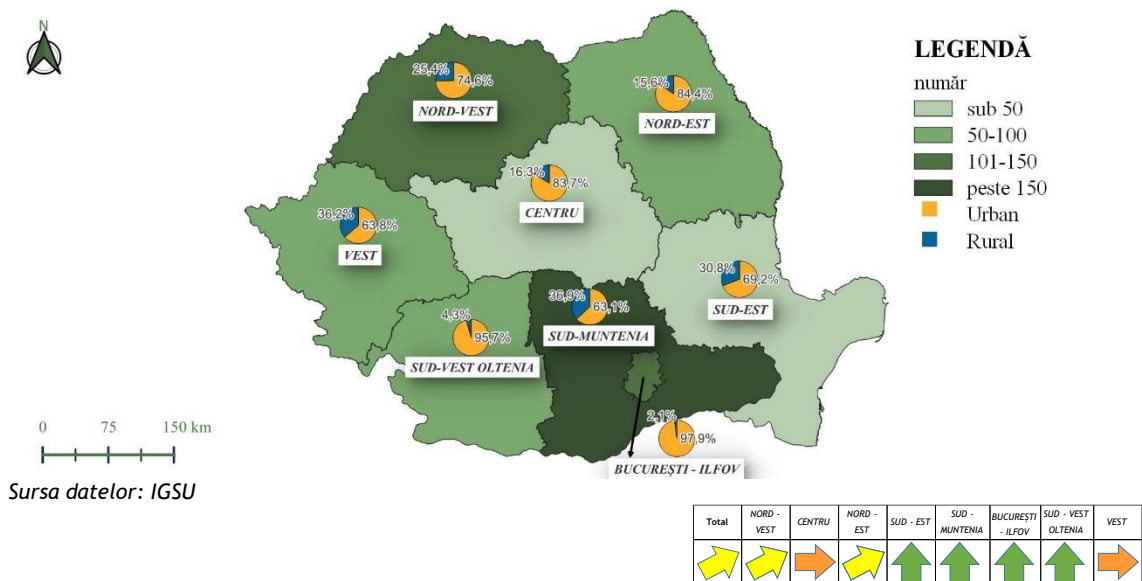
În anul 2022 au fost înregistrate 778 de intervenții, de 2,3 ori mai multe față de anul 2008. Rata medie anuală de creștere, în perioada analizată, a fost de 6,11%.

Pe regiuni, comparativ cu nivelul național, rata medie anuală de creștere a fost mai mare în regiunea Sud-Vest Oltenia (11,52%), regiunea București-Ilfov (10,19%), regiunea Sud-Muntenia (9,30%) și regiunea Sud-Est (8,16%).

În perioada 2008-2022, numărul total de intervenții ale IGSU cauzate de producerea unor fenomene meteorologice periculoase a fost de circa 12000, înregistrându-se discrepanțe mari la nivel regional. Cel mai mare număr de intervenții ale IGSU a fost în regiunea Sud-Muntenia (3.020 intervenții), de 9,7 ori mai mare decât cel din regiunea Sud-Vest Oltenia (310 intervenții), unde au fost cele mai puține intervenții.

Intensificarea și eficientizarea acțiunilor de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență asigură îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomenele meteorologice periculoase și menținerea sub control a riscurilor generate de aceste fenomene, care au un impact negativ asupra mediului.

Figura M19. Numărul de intervenții ale IGSU, cauzate de producerea unor fenomene meteorologice periculoase, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 13 - Acțiune în domeniul schimbărilor climatice

M20. Temperatura medie anuală la nivelul României

Temperatura medie anuală, la nivelul României, a fost de 10,6°C în anul 2022, în creștere cu 0,3°C față de anul 2008 și cu 0,7°C față de anul 2021. În perioada 2008-2022, cea mai ridicată temperatură medie anuală s-a înregistrat în anul 2019 (11,2°C), iar cea mai scăzută în anul 2011 (9,4°C).

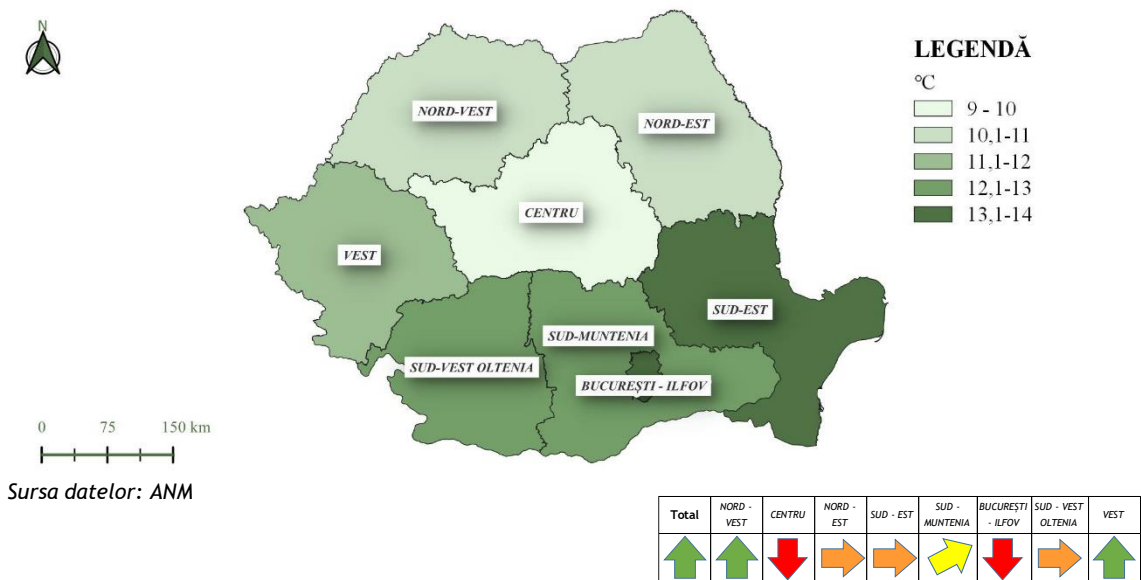
În profil teritorial, în anul 2022, temperatura medie anuală a crescut în toate regiunile, atât față de anul 2008 cât și comparativ cu anul 2021.

Cea mai ridicată temperatură medie anuală, din perioada 2008-2022, a fost înregistrată în regiunea București-Ilfov (13,9°C în anul 2022), iar cea mai scăzută în regiunea Centru (7,7°C în anul 2011).

Creșterea temperaturii medii anuale reprezintă principalul efect al schimbărilor climatice, ducând la intensificarea frecvenței fenomenelor meteorologice extreme, precum valurile de căldură, incendiile, inundațiile, grindina de mari dimensiuni, vântul puternic și descărcările electrice.

Din această perspectivă, unul dintre obiectivele Acordului de la Paris privind schimbările climatice este de a limita creșterea temperaturii globale cu 1,5°C.

Figura M20. Temperatura medie anuală, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: ANM

Obiectivul 13 - Acțiune în domeniul schimbărilor climatice

M21. Cantitatea anuală de precipitații la nivelul României

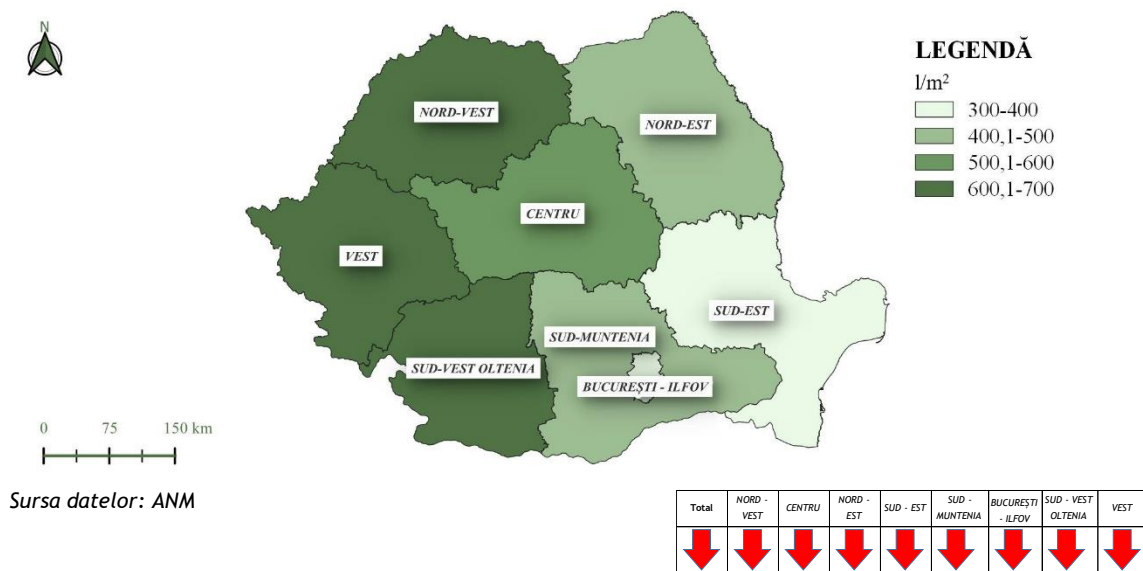
Cantitatea anuală de precipitații, la nivel național, a fost de 553,2 l/m² în anul 2022, în scădere cu 20,9% față de anul 2021 și cu 13,8% comparativ cu anul 2008. Cea mai ridicată cantitate de precipitații, în perioada 2008-2022, s-a înregistrat în anul 2010 (842,2 l/m²), iar cea mai scăzută în anul 2011 (482,2 l/m²).

La nivel teritorial, în anul 2022, comparativ cu anul 2021, cantitatea de precipitații a scăzut în toate regiunile de dezvoltare, cele mai mari scăderi fiind în regiunile Sud-Est (-45,6%) și București-Ilfov (-43,7%), în același timp cele mai mici scăderi au fost în regiunile Vest (-6,2%) și Sud-Vest Oltenia (-9,9%). De asemenea, în anul 2022, majoritatea regiunilor au avut scăderi ale cantității anuale de precipitații și față de cele înregistrate în anul 2008.

În perioada 2008-2022, cea mai ridicată cantitate anuală de precipitații a fost în regiunea Sud-Vest Oltenia (1.109 l/m² în anul 2014) și cea mai scăzută în regiunea Sud-Est (307 l/m² în anul 2022).

Scăderea cantității anuale de precipitații are un impact negativ asupra mediului, deoarece conduce la reducerea nivelului apei râurilor și al pânzei freatice, la scăderea calității aerului, favorizează incendiile forestiere și degradarea habitatelor naturale.

Figura M21. Cantitatea anuală de precipitații, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 13 - Acțiune în domeniul schimbărilor climatice

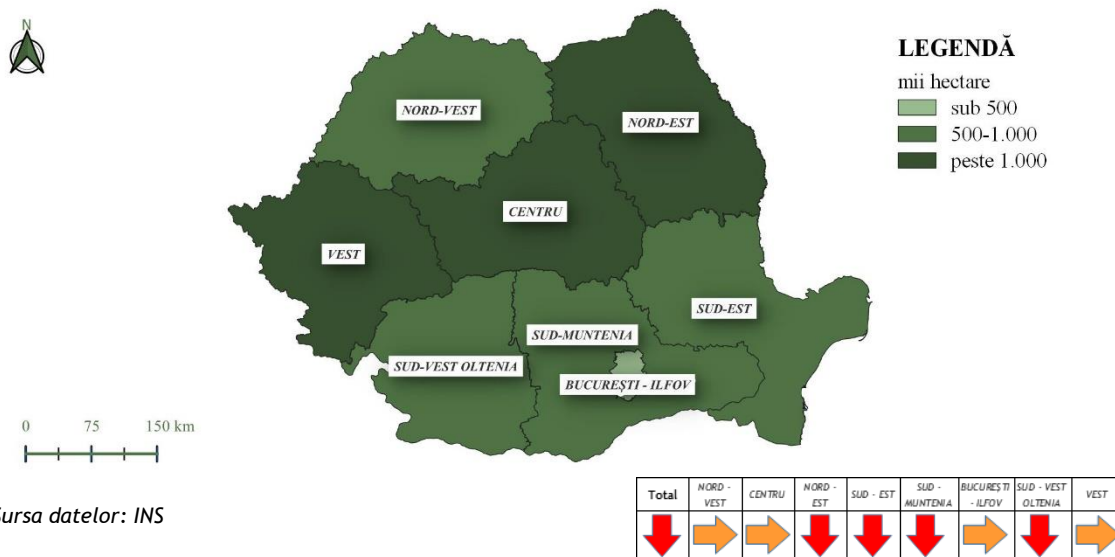
M22. Suprafața pădurii, din care împădurită anual

Suprafața pădurilor, la nivel de țară, a fost în anul 2022 de 6.456,7 mii hectare, în creștere cu 147,9 mii hectare față de anul 2008 (2,3%). Dacă se va menține rata medie anuală de creștere, de 0,17%, din perioada 2008-2022, se estimează că în anul 2030 suprafața pădurii va ajunge la 6.542,8 mii hectare. La nivel regional, comparativ cu anul 2008, în anul 2022 au fost înregistrate creșteri în toate regiunile, cu valori cuprinse între 0,6% în regiunea de Sud-Muntenia și 4,5% în regiunea de Vest.

Distribuția pădurilor pe regiuni, în anul 2022, indică o concentrare în regiunile Centru (19,4% din suprafața pădurii), Nord Est (18,2%) și Vest (16,3%). Regiunea București-Ilfov deține cea mai mică suprafață de păduri, respectiv 0,4%. În perioada analizată, suprafața împădurită anual a scăzut la nivel de țară de la 11.244 hectare în anul 2008, la 8.200 hectare în anul 2022 (-27,1%), cu o rată medie anuală de creștere de -2,23%. La nivel regional, au fost înregistrate scăderi la cinci regiuni (Sud-Vest Oltenia, Vest, Sud-Est, Sud-Muntenia, Nord-Est) și creșteri la trei regiuni (Nord-Vest, Centru, București-Ilfov), cea mai mare scădere fiind în regiunea Sud-Vest Oltenia (-81,5%) și cea mai mare creștere în regiunea Nord-Vest (12,1%).

Creșterea suprafeței pădurilor are un impact pozitiv asupra mediului, asigură reducerea concentrației de gaze cu efect de seră din atmosferă prin captarea dioxidului de carbon, protejează bazinele hidrografice, previne eroziunea solului și diminuează efectele schimbărilor climatice.

Figura M22. Suprafața pădurilor, pe regiuni dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Obiectivul 15 - Viața terestră

M23. Suprafața terenurilor din fondul forestier parcursă cu tăieri (pe tipuri de tăieri)

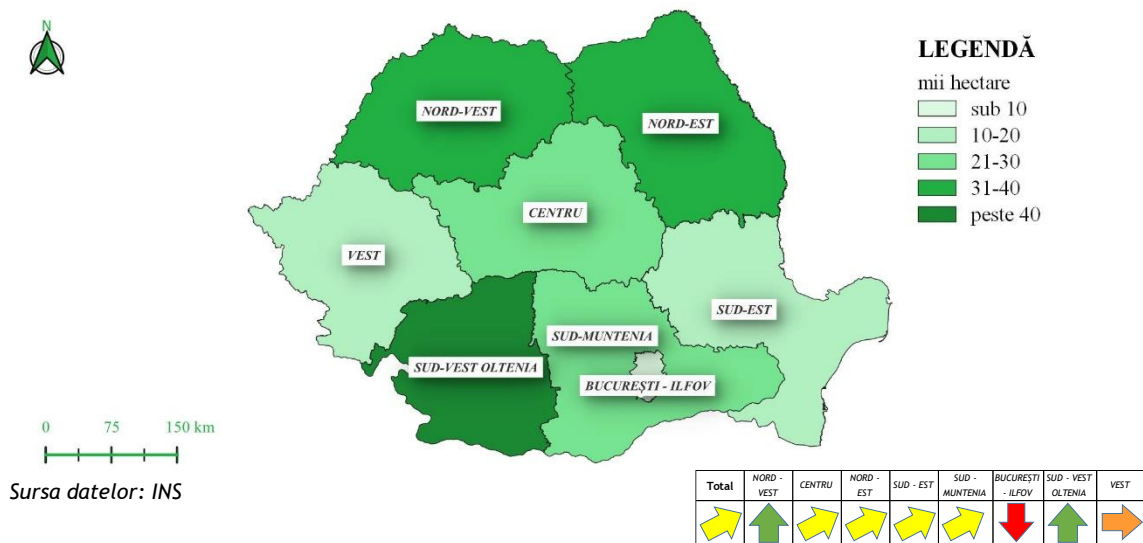
Comparativ cu anul 2008, suprafața terenurilor din fondul forestier parcursă cu tăieri pentru regenerarea pădurii a crescut în anul 2022 de 2,4 ori (de la 85.740 mii hectare la 205.629 mii hectare).

În profil teritorial, în perioada 2008-2022, cele mai mari creșteri s-au înregistrat în regiunile: Nord-Vest (de 5,7 ori), Sud-Muntenia (de 3,2 ori) și Sud-Vest Oltenia (de 3,5 ori). În același interval de timp, creșteri moderate s-au înregistrat în regiunile Vest (+22,1%) și Centru (+55,9%). Singura regiune care a înregistrat scăderi ale suprafețelor din fondul forestier parcurse cu tăieri a fost București-Ilfov (-52,6%).

Suprafețele terenurilor din fondul forestier parcurse cu tăieri de regenerare reprezintă un aspect important în contextul gestionării durabile a pădurilor, eliminării defrișărilor abuzive, contribuind la menținerea și îmbunătățirea biodiversității și ecosistemelor forestiere.

Politicile specifice din domeniu urmăresc echilibrarea necesităților economice cu cele ecologice și sociale, asigurând astfel că pădurile continuă să ofere beneficii pe termen lung pentru societate și mediu.

Figura M23. Suprafața terenurilor din fondul forestier parcursă cu tăieri de regenerare, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 15 - Viața terestră

M24. Suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de irigații și suprafața agricolă irigată

Suprafața agricolă irigată cu cel puțin o udare a fost în anul 2022 de 526 mii hectare, reprezentând doar 17,2% din suprafața amenajată pentru irigații. Față de anul 2008, suprafața agricolă irigată cu cel puțin o udare s-a dublat în 2022.

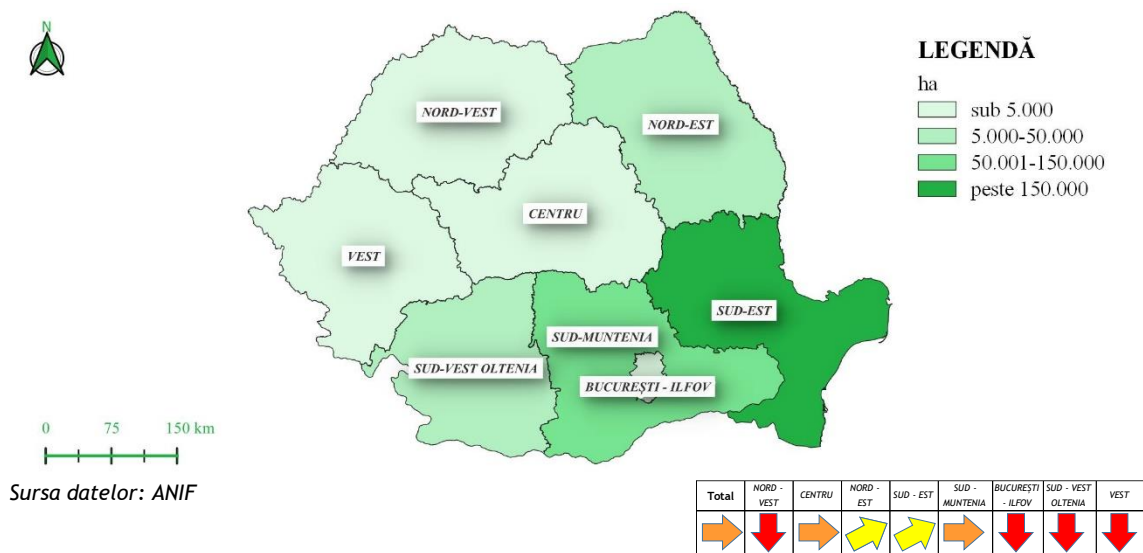
La nivelul regiunilor de dezvoltare, cele mai mari creșteri s-au înregistrat în regiunile: Nord-Est (de 12,6 ori) și Sud-Muntenia (de 2,7 ori). După regiunea București-Ilfov, care nu a avut suprafață irigată, în anul 2022, cele mai mici suprafețe irigate cu cel puțin o udare s-au înregistrat în regiunile Nord-Vest (250 ha) și Centru (2.108 ha).

Singura regiune care a înregistrat o scădere a suprafețelor irigate, în anul 2022, față de 2008, este Sud-Vest Oltenia (-46,5%).

Prin mărirea suprafețelor irigate, se pot înregistra creșteri ale randamentelor culturilor agricole, cu efecte economice semnificative asupra viabilității economice a fermelor. Utilizarea eficientă a apei prin intermediul sistemelor de irigații are o importanță deosebită în combaterea eroziunii solului și a deșertificării, ajută la menținerea ecosistemelor naturale în jurul zonelor agricole oferind habitate pentru diverse specii de plante și animale.

Prin furnizarea apei în mod controlat se pot evita scurgerile excesive de substanțe chimice și nutrienți în ecosistemele acvatice, reducând astfel poluarea difuză și degradarea habitatelor.

Figura M24. Suprafața agricolă irigată, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 15 - Viața terestră

M25. Suprafața terenurilor pe care s-au executat regenerări pe categorii de regenerări

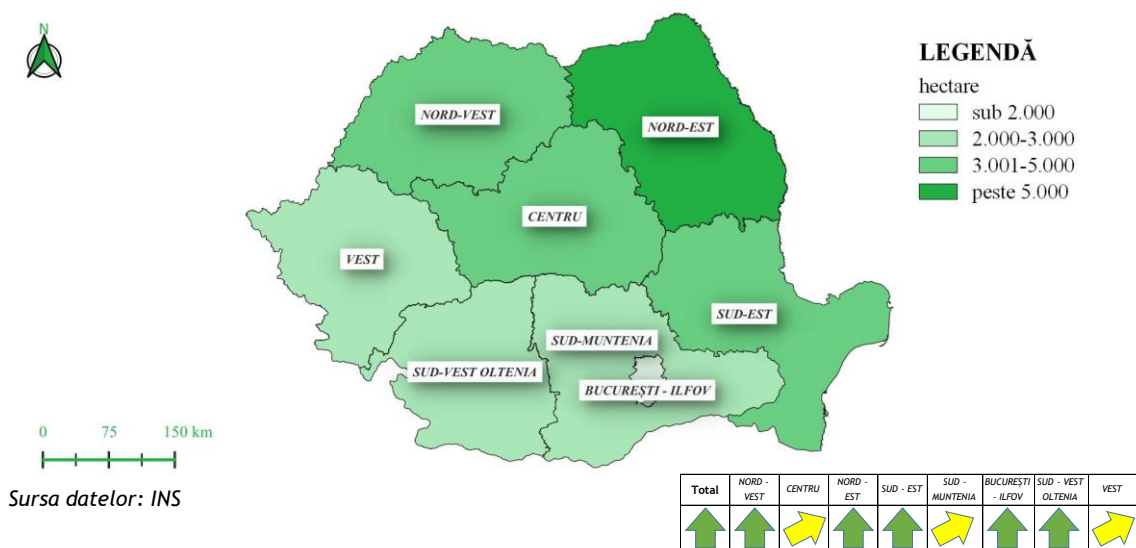
Suprafața terenurilor pe care s-au executat regenerări în fond forestier a crescut în perioada 2008-2022 cu 31,5%, de la 21,1 mii hectare în 2008, la 27,8 mii hectare în anul 2022, cu o rată medie anuală de creștere de 1,97%.

Aceeași tendință de creștere se observă și la nivelul regiunilor de dezvoltare, în intervalul 2008-2022, cea mai mare înregistrându-se în regiunea Sud-Est (+85,4%), iar cea mai scăzută în regiunea Vest (+3,1%). Ratele medii anuale de creștere au variat între 0,22% (regiunea Vest) și 4,51% (regiunea Sud-Est).

Creșterea suprafețelor terenurilor pe care s-au realizat regenerări contribuie la dezvoltarea infrastructurii verzi, păstrarea biodiversității și folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale. De asemenea, refacerea suprafețelor despădurite, prin regenerare naturală și artificială, menține capacitatea pădurilor de fixare a dioxidului de carbon, factor esențial în reducerea impactului provocat de gazele cu efect de seră.

Regenerarea naturală are prioritate, deoarece contribuie în cea mai mare măsură la promovarea speciilor autohtone valoroase, la menținerea acoperirii solului, asigurându-se astfel exercitarea continuă a funcțiilor multiple, ecologice, economice și sociale ale pădurii în ansamblul ei.

Figura M25. Suprafața terenurilor pe care s-au executat regenerări în fond forestier, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 15 - Viața terestră

M26. Suprafața pădurii ca procent în suprafața totală a țării

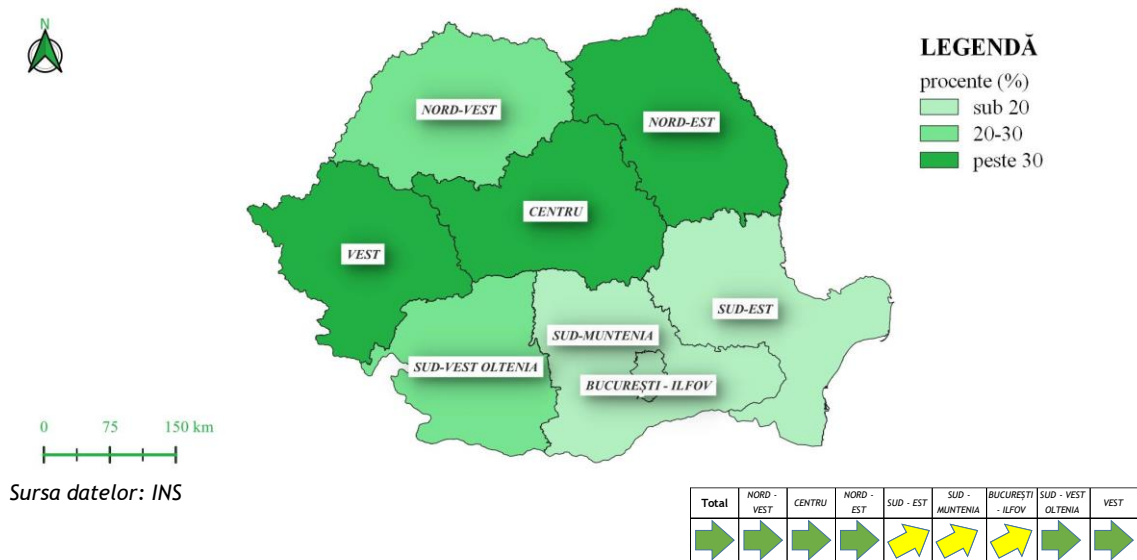
Ponderea suprafeței pădurii în suprafața totală a României a crescut de la 26,5%, în anul 2008, la 27,1%, în anul 2022.

La nivelul regiunilor de dezvoltare, cele mai mari ponderi ale suprafeței pădurilor, în anul 2022, au fost în regiunile Centru (36,70%) și Vest (32,8%), iar cele mai scăzute în București-Ilfov (14,0%) și Sud-Est (14,7%).

În perioada 2008-2022, s-au înregistrat creșteri ale suprafeței pădurii ca procent din suprafața totală a țării în toate regiunile de dezvoltare, cea mai mare fiind în regiunea Vest (+1,4 p.p.), iar cea mai mică în regiunea Sud-Muntenia (+0,1 p.p.).

Creșterea suprafeței pădurilor, protejarea și gestionarea durabilă a acestora este esențială pentru un viitor sustenabil. Pădurile stochează cea mai mare parte a dioxidului de carbon, după oceane, reducând cantitatea de gaze cu efect de seră din atmosferă.

Figura M26. Suprafața pădurii ca procent în suprafața totală a țării, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Sursa datelor: INS

Obiectivul 15 - Viața terestră

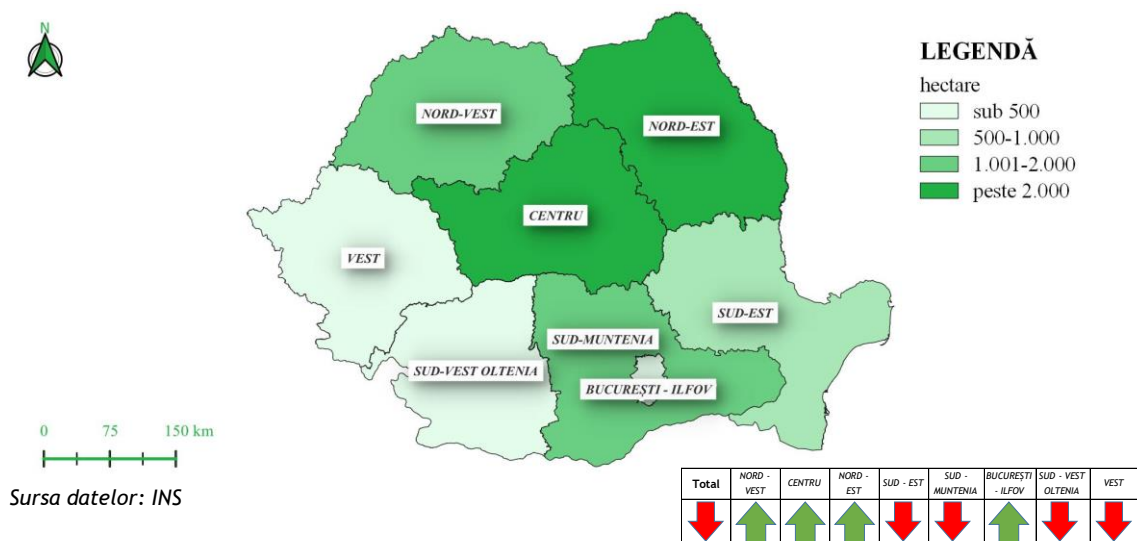
M27. Suprafața terenurilor pe care s-au executat regenerări pe categorii de regenerări

Suprafața terenurilor pe care s-au executat regenerări artificiale în fondul forestier a fost de 7.984 hectare în anul 2022, în scădere cu 13,1% față de anul 2008.

La nivel teritorial, se observă discrepanțe mari între regiunile de dezvoltare, cele mai mari creșteri din perioada 2008-2022, înregistrându-se în regiunile Nord-Vest (+10,8%) și Nord-Est (+9,4%). Scăderi importante au fost în regiunile Sud-Est (-57,4%) și Sud-Vest Oltenia (-53,8%). Ratele medii anuale de creștere au variat între -5,91% (regiunea Sud-Est) și 0,73% (regiunea Nord-Vest).

În anul 2022, peste 80% din suprafețele pe care s-au executat regenerări au fost în regiunile: Centru (27,2%), Nord-Est (25,7%), Nord-Vest (16,5%) și Sud-Muntenia (13,6%). Regenerarea artificială poate fi realizată prin plantarea puietilor crescuți în pepiniere forestiere. Aceasta este o metodă eficientă de a asigura regenerarea fondului forestier, deoarece permite controlul asupra speciilor de arbori și a densității acestora. În plus, această metodă poate fi utilizată pentru a îmbunătăți calitatea fondului forestier prin plantarea de specii mai valoroase sau mai rezistente la boli și dăunători.

Figura M27. Regenerări artificiale în fondul forestier, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 15 - Viața terestră

M28. Valoarea exportului și importului de lemn, cărbune de lemn și articole din lemn, pe zone intra-UE și extra-UE

În anul 2022, valoarea exportului de lemn, cărbune de lemn și articole din lemn a fost de 2,3 miliarde de euro, cu 62,8% mai mult decât în 2011. Importul a avut o valoare de 1,1 miliarde de euro, în anul 2022, de trei ori mai mare decât în 2011.

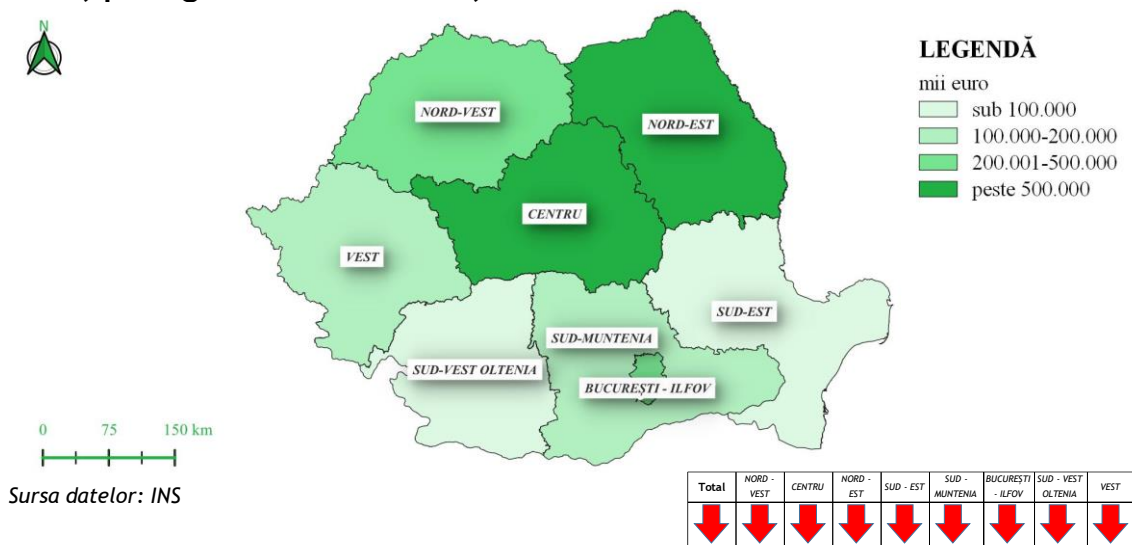
Soldul balanței comerciale a fost de 1,2 miliarde de euro în anul 2022, în creștere cu 14,5%, față de 2011.

La nivel teritorial, în anul 2022, cele mai mari valori ale exportului s-au înregistrat în regiunile Centru (669 milioane de euro) și Nord-Est (510 milioane de euro), iar cele mai scăzute în regiunile Sud-Vest Oltenia (36 milioane de euro) și Sud-Est (62 milioane de euro).

Exportul de lemn, cărbune de lemn și articole din lemn trebuie gestionat cu responsabilitate și respect pentru mediul înconjurător, fără exploatarea excesivă a resurselor forestiere, asigurându-se conservarea biodiversității și managementul durabil al pădurilor.

Exportul de produse cu grad ridicat de prelucrare, în defavoarea exportului de lemn brut, generează venituri și locuri de muncă în sectorul forestier și în industria lemnului, contribuind la dezvoltarea economică a țării. De asemenea, poate avea și un efect pozitiv asupra mediului, procesarea locală reducând emisiile de carbon și alte impacturi asociate transportului de lemn (poluarea apelor, degradarea ecosistemelor, terenurilor, peisajului etc.).

Figura M28. Valoarea exportului de lemn, cărbune de lemn și articole din lemn, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 15 - Viața terestră

M29. Suprafața terenurilor din fondul forestier parcursă cu tăieri (pe tipuri de tăieri)

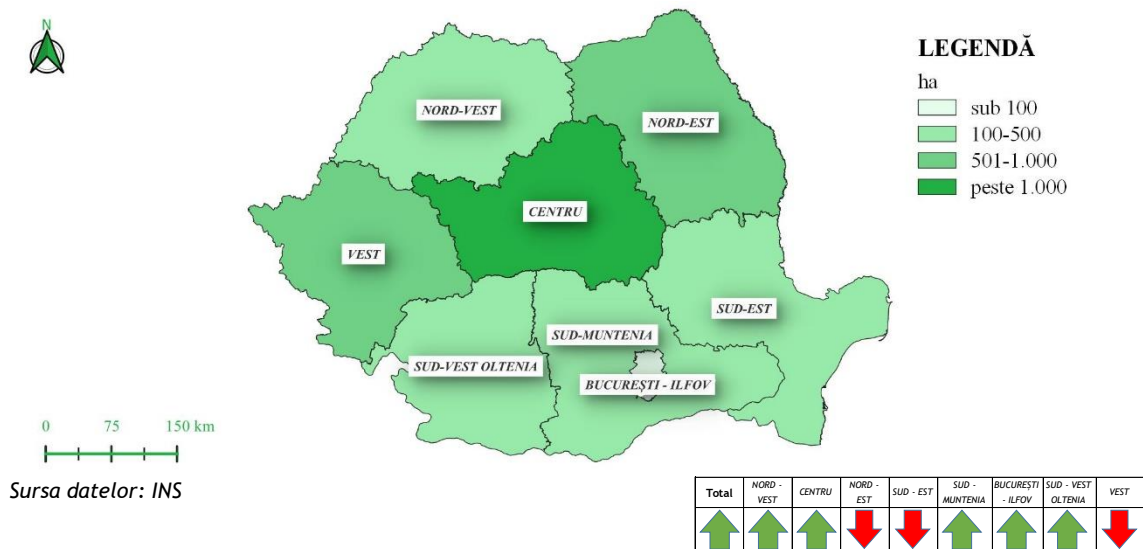
Suprafața parcursă cu tăieri pentru regenerare în codru - tăieri rase a scăzut în anul 2022 cu 2,9% față de 2008, de la 4.314 hectare la 4.187 hectare. Fenomenul a avut o evoluție oscilantă pe întreaga perioadă, între un maxim de 4.940 ha în 2014 și un minim de 3.435 ha în 2018.

În intervalul 2008-2022, doar trei regiuni de dezvoltare au înregistrat creșteri ale suprafețelor parcurse cu tăieri pentru regenerare în codru-tăieri rase: Nord-Est (de 2,5 ori), Vest (+37,7%) și Sud-Est (+33,8%). Cele mai importante scăderi au fost în regiunile: București-Ilfov (-80%) și Nord-Vest (-41,2%).

Indicatorul pune în evidență necesitatea refacerii capitalului natural, sănătatea și vigoarea pădurilor, prin care se asigură integritatea ecosistemelor forestiere.

Cuantificarea suprafețelor din fondul forestier parcurse cu tăieri facilitează găsirea celor mai bune metode de restabilire a echilibrului natural și de tranziție la o economie circulară.

Figura M29. Suprafața terenurilor din fondul forestier parcursă cu tăieri de regenerare în codru-tăieri rase, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 15 - Viața terestră

M30. Suprafața cu păduri de protecție a solului

În anul 2022, suprafața cu păduri cu rol de protecție a solului a fost de 1.213 mii hectare, în scădere cu 1,8% față de 2020.

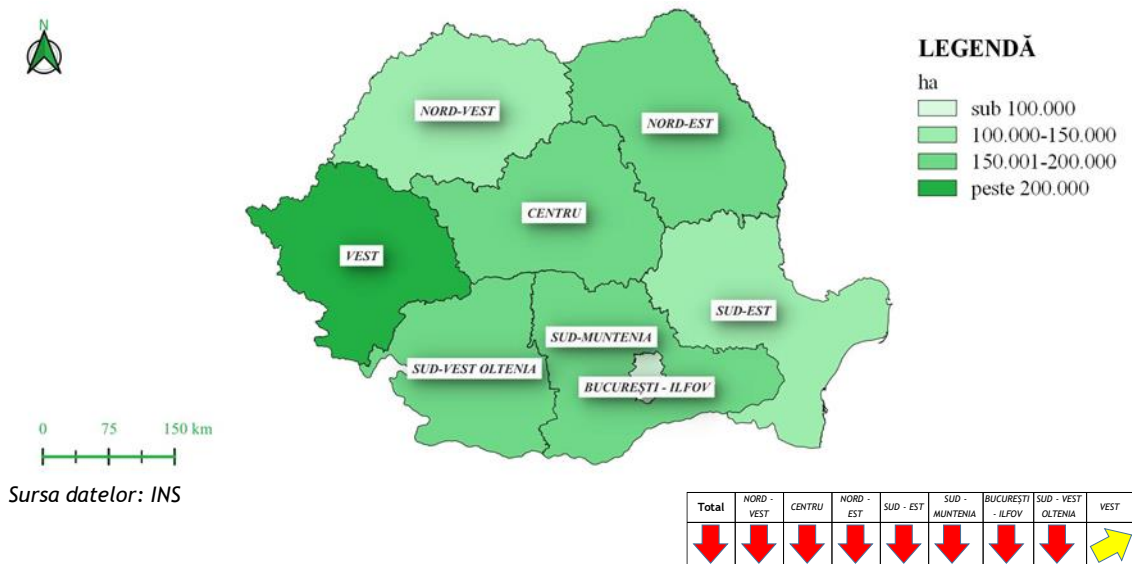
Cele mai mari suprafețe cu păduri cu rol de protecție a solului se găsesc în regiunile Vest (246 mii hectare) și Sud-Vest Oltenia (197 mii hectare), iar cele mai scăzute în regiunile București-Ilfov (0,6 mii hectare) și Nord-Vest (119 mii hectare).

În perioada 2020-2022, singura regiune în care suprafața pădurilor cu rol de protecție a solului a crescut este regiunea Vest (1,3%). În toate celelalte regiuni s-au înregistrat scăderi, cuprinse între -5,5% (Sud-Est) și -1,0% (București-Ilfov).

Pădurile cu rol de protecție a solului au o contribuție deosebită în fixarea acestuia, în combaterea deșertificării, a eroziunii hidrologice și eoliene, a salinizării și compactării solului.

De asemenea, protejează solul împotriva eroziunii și previn alunecările de teren, cresc capacitate de a reține și înmagazina apă, funcționează ca filtre naturale, purificând apa și menținând calitatea acesteia. Creșterea suprafeței ocupate de păduri și de vegetație forestieră conduce la menținerea și ameliorarea biodiversității.

Figura M30. Suprafața cu păduri de protecție a solului, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 15 - Viața terestră

M31. Suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de ameliorare și combaterea eroziunii solului, pe categorii de folosință a terenurilor

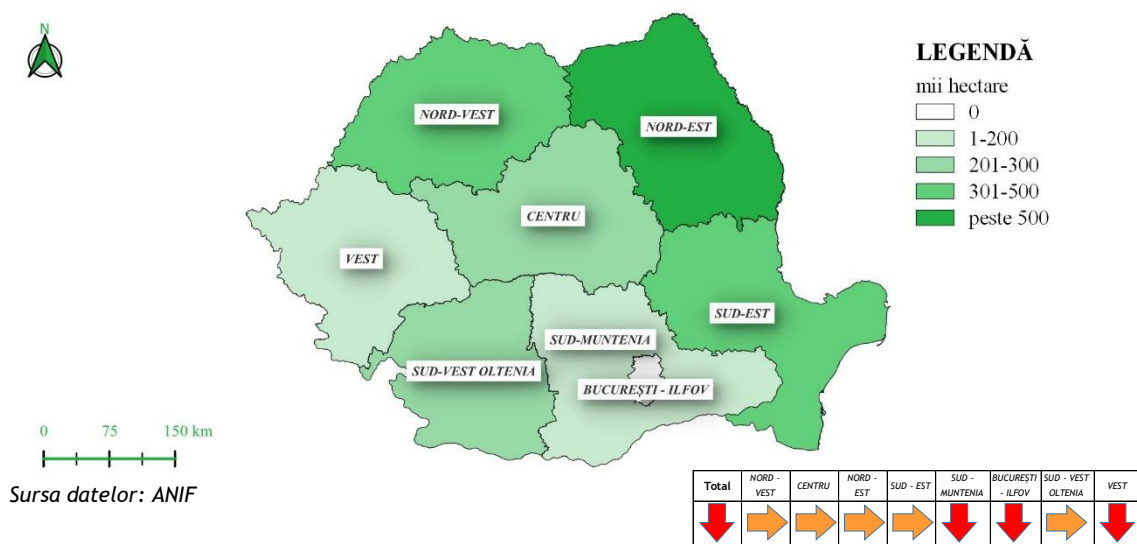
Suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de ameliorare și combaterea eroziunii solului a fost în anul 2022 de 2.280 mii hectare, în scădere cu 2,4 mii hectare față de anul 2008.

La nivel teritorial, două regiuni de dezvoltare și-au păstrat constante suprafețele, în perioada 2008-2022, respectiv regiunea Nord-Est (642 mii hectare) și regiunea Sud-Est (358 mii hectare). În același interval de timp, suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de ameliorare și combaterea eroziunii solului a înregistrat cea mai mare creștere în regiunea Nord-Vest (+6,0 mii hectare) și o diminuare semnificativă în regiunea Vest (-12,9 mii hectare).

Prin prevenirea degradării și eroziunii, terenurile amenajate pot susține o agricultură mai productivă, sustenabilă pe termen lung și rezistentă la efectele schimbărilor climatice. De asemenea, diminuarea eroziunii solului contribuie la gestionarea eficientă a resurselor de apă, reducând riscul de inundații și contribuind la reîncărcarea acviferului, cu efect benefic asupra protejării și conservării biodiversității și a ecosistemelor.

Suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de ameliorare și combaterea eroziunii solului reprezintă un pilon important în promovarea dezvoltării durabile, cu un impact semnificativ asupra mediului, economiei și calității vieții.

Figura M31. Suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de ameliorare și combaterea eroziunii solului, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 16 - Pace, justiție și instituții eficiente

M32. Ponderea persoanelor care au transmis prin internet formulare completate la autoritățile publice, în ultimele 12 luni

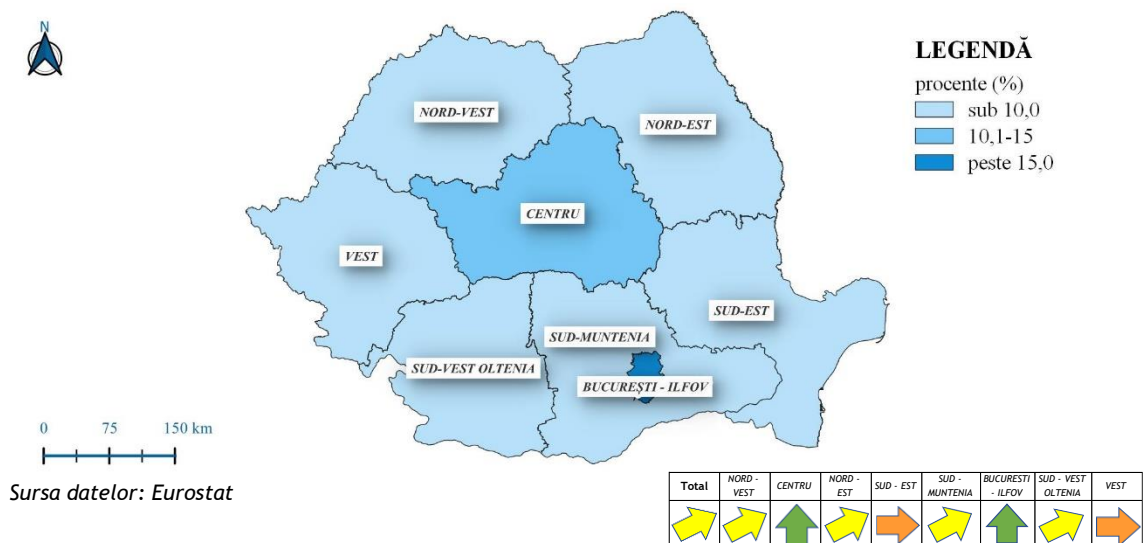
În anul 2021, 9,0% dintre persoanele cu vârste cuprinse între 16 și 74 de ani care au transmis formulare către autorități au făcut acest lucru prin intermediul internetului. Ponderea persoanelor care au transmis prin internet formulare completate la autoritățile publice a crescut în anul 2021 cu 4,1 p.p., față de anul 2015 (4,9 p.p). Din punct de vedere regional, utilizarea internetului pentru completarea formularelor în anul 2021 a variat de la 5,5% în regiunea Sud-Muntenia până la 18,0% în regiunea București-Ilfov.

Regiunea București-Ilfov a avut cea mai mare creștere (+7,4 p.p.), de la 10,7% în anul 2015 la 18,0% în anul 2021. Regiunea cu cea mai mică creștere a fost în regiunea Nord-Vest (+0,7 p.p.), de la 5,0% în anul 2015 la 5,7% în anul 2021.

Aceasta indică faptul că există diferențe semnificative în gradul de adoptare a tehnologiei în diferite regiuni ale țării.

Deși indicatorul a avut o rată medie anuală de creștere de 10,59% în perioada 2015-2021, sunt necesare măsuri suplimentare pentru adoptarea tehnologiilor digitale la nivelul administrației publice, în vederea consolidării și eficientizării instituțiilor publice centrale și locale.

Figura M32. Ponderea persoanelor care au transmis prin internet formulare completate la autoritățile publice, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2021

Obiectivul 16 - Pace, justiție și instituții eficiente

M33. Ponderea persoanelor care au interacționat prin internet cu autoritățile publice, în ultimele 12 luni

Ponderea persoanelor cu vârste cuprinse între 16 și 74 de ani care au interacționat prin internet cu autoritățile publice a crescut de la 10,8% în anul 2015 la 14,7% în anul 2021, înregistrându-se o rată medie anuală de creștere de aproximativ 5,26% între anii 2015 și 2021.

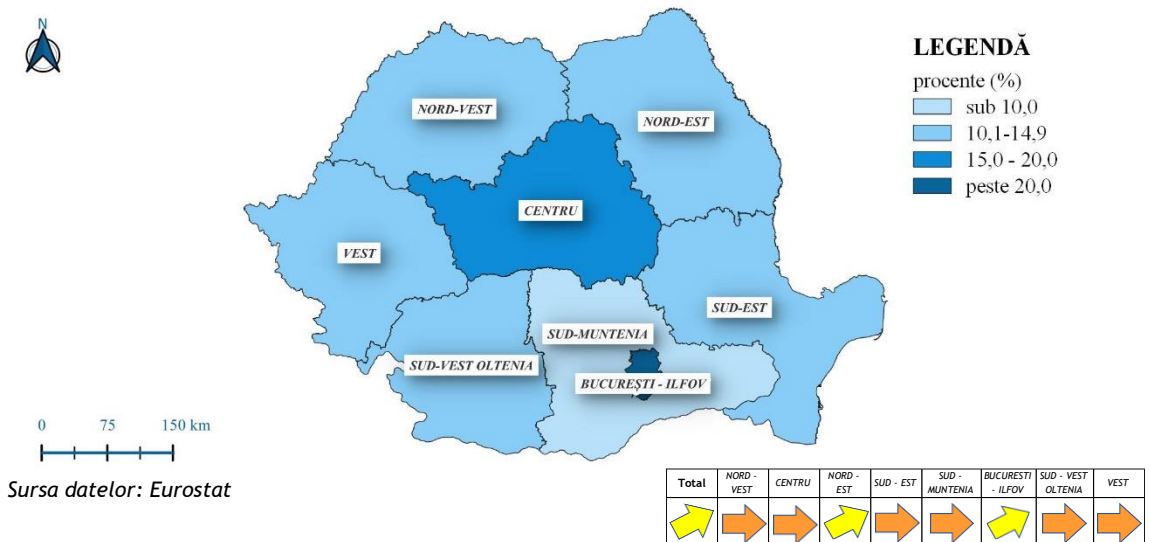
Creșterea cea mai mare a fost evidențiată în regiunea Nord-Est (+5,9 p.p.), de la 6,2% în anul 2015 la 12,1% în anul 2021. Regiunea Vest a avut cea mai mică creștere, de +0,9 p.p., de la 10,7% în anul 2015 la 11,6% în anul 2021.

București-Ilfov a fost regiunea cu cea mai însemnată pondere în anul 2021, de 27,7% din totalul persoanelor cu vârste cuprinse între 16 și 74 de ani care au interacționat prin internet cu autoritățile publice.

Datele statistice indică o utilizare a internetului pentru interacțiunea cu autoritățile publice în creștere, dar cu unele variații între regiuni de dezvoltare.

Încurajarea cetățenilor să interacționeze prin internet cu autoritățile poate avea multiple beneficii, inclusiv eficientizarea proceselor administrative, economisirea de timp și resurse, dar și facilitarea accesului la servicii publice. Sunt necesare strategii viabile care să contribuie la creșterea adoptării interacțiunilor online cu autoritățile, facilitând accesul cetățenilor la servicii publice într-un mod eficient și convenabil.

Figura M33. Ponderea persoanelor care au interacționat prin internet cu autoritățile publice, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2021

Obiectivul 2 - Foamete zero

E1. Suprafața terenurilor intabulate pe categorii de folosință

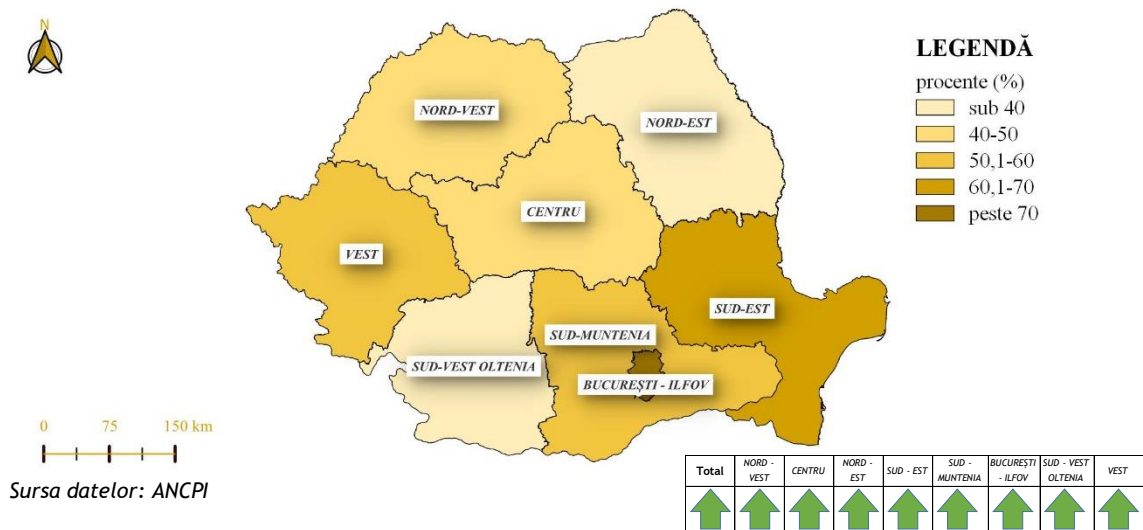
Ponderea suprafeței intabulate în suprafața totală a României a fost de 47,5% în anul 2022, iar rata medie anuală de creștere din perioada 2009-2022 a fost de 23,66%. Păstrând această rată medie anuală de creștere, până în anul 2025 ar putea să fie intabulată întreaga suprafață a României. În anul 2022 suprafața terenurilor intabulate a fost de 15,8 ori mai mare față de suprafața intabulată în anul 2009.

La nivel regional, cea mai mare pondere a suprafeței intabulate se înregistrează în regiunea București-Ilfov (87,4% în 2022), cu 52,8 p.p. peste procentul înregistrat în regiunea Nord-Est (34,6%) și cu 39,9 p.p. peste procentul calculat la nivel de țară (47,5%). Ratele medii anuale de creștere, pentru perioada 2009-2022, la nivel de regiuni, sunt de peste 20%, astfel că până în anul 2030 ar putea fi intabulate toate suprafețele regiunilor țării, dacă se păstrează aceste rate medii anuale.

Cea mai mare suprafață intabulată în anul 2022 era înregistrată în regiunea Sud-Est (312,3 mii ha), iar cea mai mică în regiunea București-Ilfov (4,4 mii ha).

Intabularea terenurilor contribuie la creșterea și dezvoltarea socială a regiunilor, facilitează dezvoltarea infrastructurii și promovează incluziunea socială prin ansamblul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniul protecției sociale (ocuparea forței de muncă, educație, sănătate etc.). Având proprietatea înregistrată, populația din aceste zone va putea beneficia de îmbunătățirea condițiilor economice și sociale.

Figura E1. Suprafața terenurilor intabulate, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

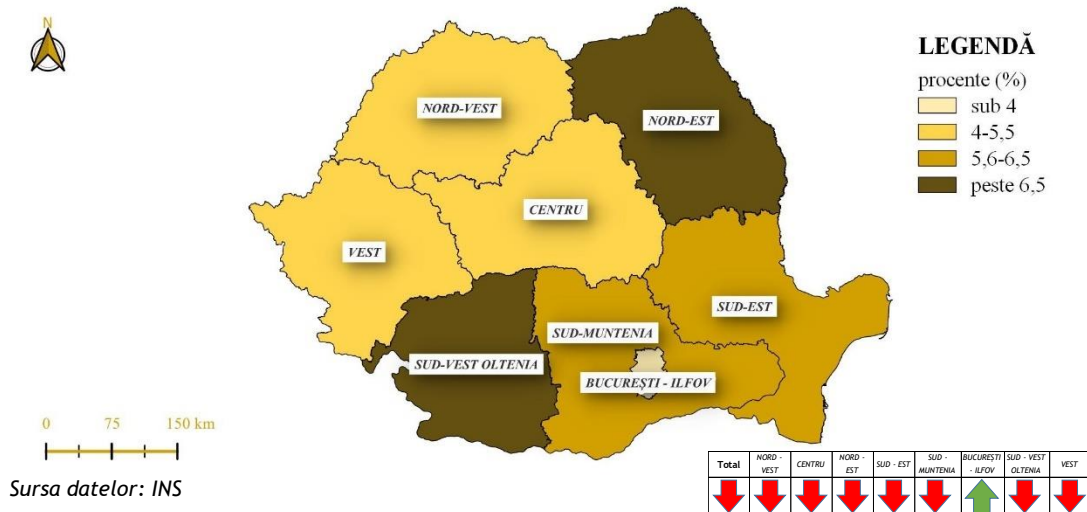
Obiectivul 2 - Foamete zero

E2. Ponderea agriculturii în PIB

În România ponderea agriculturii în PIB s-a situat peste nivelul UE, care a variat între 1,5% și 1,7% în perioada 2008-2020. Ponderea maximă a agriculturii în PIB în România a fost înregistrată în anii 2008 și 2011 (6,3%), iar cea minimă, de 4,2%, în anul 2020. În anul de referință 2018, ponderea agriculturii în PIB a fost de 4,6%, ceea ce înseamnă că până în anul 2030 ponderea agriculturii în PIB ar trebui să ajungă la 9,2%, țintă greu de atins, având în vedere că în perioada 2008-2020 rata medie anuală de creștere a fost -3,32%. Atingerea țintei în anul 2030 se poate realiza printr-o rată medie anuală de creștere de 8,16% a ponderii agriculturii în PIB, în perioada 2021-2030.

La nivel regional situația este similară, cu excepția regiunii București-Ilfov, în care rata medie anuală de creștere a fost de 7,32%, în perioada 2008-2020. Păstrând această rată medie anuală de creștere, ținta de dublare a ponderii agriculturii în PIB ar fi atinsă în anul 2025 la nivelul acestei regiuni. În toate celelalte regiuni ponderea agriculturii în PIB a fost în scădere în perioada 2008-2020, cele mai mari scăderi înregistrându-se în regiunile Sud-Est (-4,9 p.p.), Nord-Est (-3,2 p.p.) și Sud-Muntenia (-3,2 p.p.). Ponderea agriculturii în PIB aferentă regiunilor Nord-Est și Sud-Vest Oltenia (6,8% în 2020) este cu 6,1 p.p. mai mare decât cea înregistrată în regiunea București-Ilfov (0,7% în 2020), și cu 2,6 p.p. mai mare decât media pe țară (4,2% în 2020). Diferențele foarte mari dintre regiuni sunt determinate de potențialul agricol al fiecărei regiuni. Deși agricultura ocupă un loc important în economia României, având perspective considerabile de dezvoltare, în context european, datorită condițiilor pedoclimatice favorabile și potențialului dezvoltării producției ecologice, contribuția agriculturii la formarea PIB național înregistrează o continuă scădere.

Figura E2. Ponderea agriculturii în PIB pe regiuni de dezvoltare, în anul 2020

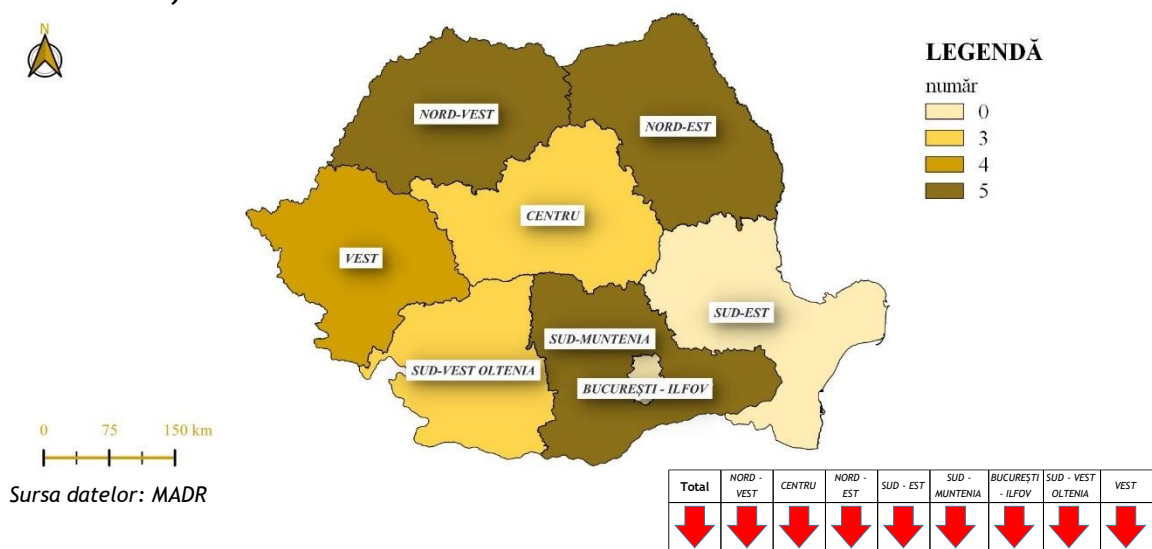
Obiectivul 2 - Foamete zero

E3. Produse atestate la nivel național (tradițional) și la nivel european

Numărul de produse înscrise în Registrul de atestare a produselor tradiționale a înregistrat un trend accentuat descendent în perioada 2014-2022, astfel că, în anul 2022, comparativ cu anul 2014, atestarea produselor tradiționale a scăzut de 11,1 ori (de la 277 de produse în anul 2014, la numai 25 de produse atestate în anul 2022). Această scădere a fost cauzată și de faptul că înregistrarea unui produs tradițional nu este o procedură simplă, printre altele ea oferind consumatorilor siguranța calității în acest tip de produse. Rata medie anuală de creștere din perioada 2014-2022 a fost de -25,97% și, dacă se menține această rată medie anuală până în 2030, numărul produselor atestate tradițional va fi ne semnificativ. Pe regiuni de dezvoltare, în perioada 2014-2022, cele mai multe produse atestate tradițional provin din regiunile Centru (34,9%), Nord-Vest (19,1%) și Nord-Est (16,6%). Cele mai mari scăderi la nivel regional, în anul 2022 comparativ cu anul 2014, s-au înregistrat în regiunile: Centru (-105 produse), Nord-Vest (-56 produse) și Nord-Est (-33 produse). La nivel regional, în anul 2022, nu s-au atestat mai mult de 5 produse, existând și regiuni în care nu s-a înregistrat niciun produs (Sud-Est și București-Ilfov).

Produsele tradiționale trebuie susținute în continuare, aceasta fiind una dintre soluțiile de creștere a competitivității sectorului agricol. Totodată, această creștere determină mărirea numărului de producători (asociații) de astfel de produse, dezvoltarea economică a regiunii prin utilizarea produselor specifice și prin recunoașterea și extinderea produselor pe piața națională și internațională.

Figura E3. Produse atestate la nivel național (tradițional), pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 2 - Foamete zero

E4. Evoluția randamentului agricol

Randamentul agricol la cereale boabe a crescut de la 3.229 kg/ha în 2008 la 3.635 kg/ha în 2022 (+12,6%). Această creștere indică un progres semnificativ al productivității agricole la nivel național, cu impact direct asupra economiei.

Regiunile Centru și Sud-Muntenia se evidențiază drept cele mai prospere regiuni în ceea ce privește creșterea randamentului agricol la cereale pentru boabe. Regiunea Centru a înregistrat o creștere semnificativă de 2,32% pe an, în timp ce Regiunea Sud-Muntenia a avut o rată medie anuală de creștere de 1,72%.

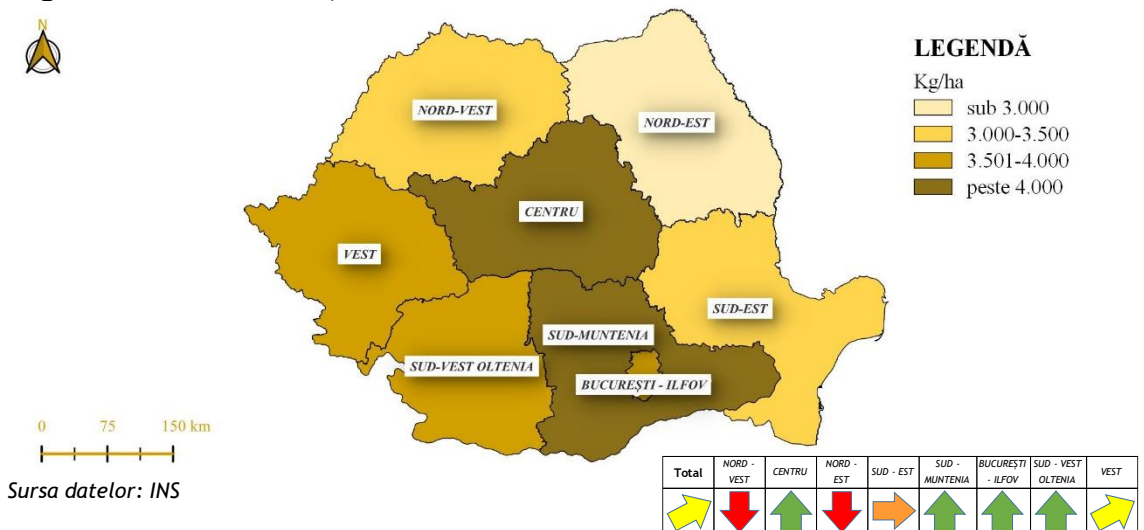
Regiunile Sud-Vest Oltenia, București-Ilfov și Vest au fost, de asemenea, regiuni cu o creștere semnificativă a randamentului agricol la cereale pentru boabe, cu rate medii anuale de creștere cuprinse între 0,95% și 2,01%. Aceste regiuni au cunoscut o dezvoltare importantă în domeniul agriculturii.

Regiunea Sud-Est a înregistrat o creștere moderată a randamentului agricol, de 0,11%, ceea ce indică un potențial de creștere în viitor.

Cea mai mare scădere a randamentului agricol la cereale pentru boabe a fost înregistrată în Regiunea Nord-Est (rată medie anuală de creștere negativă de -1,20%), în această regiune fiind necesare investiții pentru a revitaliza agricultura.

Creșterea randamentului agricol la cereale boabe este esențială pentru dezvoltarea durabilă, deoarece are un impact pozitiv asupra securității alimentare, economiei, mediului și bunăstării umane. Aceasta poate contribui la atingerea obiectivelor globale de dezvoltare durabilă, cum ar fi eliminarea foametei, reducerea sărăciei și combaterea schimbărilor climatice.

Figura E4. Evoluția randamentului agricol la cereale pentru boabe, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 2 - Foamete zero

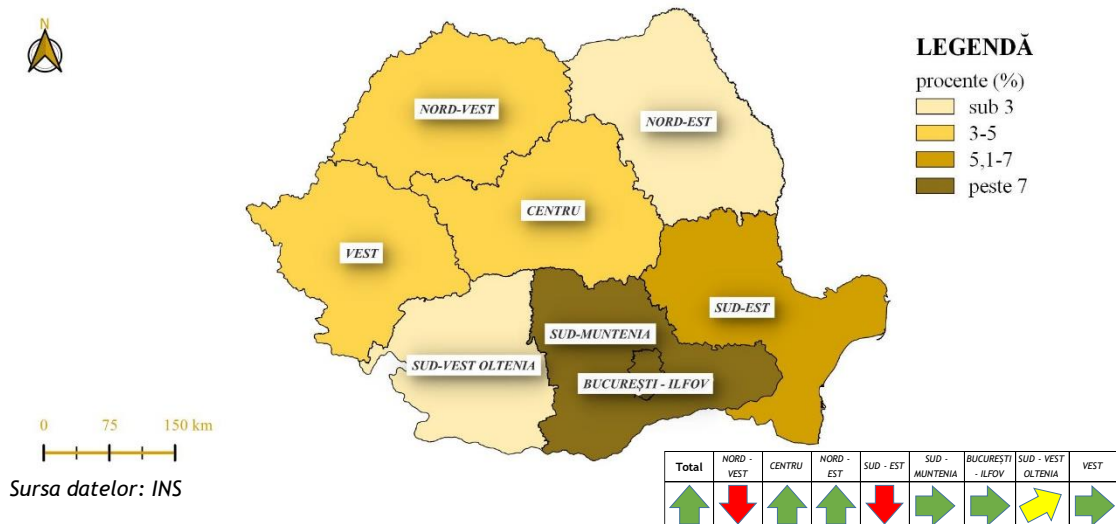
E5. Ponderea exportului și importului României de produse agroalimentare în PIB, pe zone intra-UE și extra-UE

Ponderea exportului și importului României în PIB a crescut de la 6,1% în anul 2011 la 7,2% în anul 2020. Majoritatea regiunilor de dezvoltare din România au înregistrat creșteri ale ponderii exportului și importului de produse agroalimentare în PIB, indicând o tendință de deschidere economică și integrare în comerțul internațional. Cu toate acestea, există variații semnificative între regiuni.

La nivelul regiunii București-Ilfov ponderea exportului și importului în PIB în anul 2011 a fost semnificativ mai mare decât media națională (11,7%), în anul 2020 ajungând la 13,4%. Această regiune se remarcă prin faptul că deține cea mai mare pondere a exportului și importului în PIB, reflectând caracteristica de centrul de afaceri al țării. Regiunea Sud-Muntenia a înregistrat cea mai mare creștere a ponderii exportului și importului în PIB (+3,1 p.p.), indicând o dezvoltare economică semnificativă în regiune. Regiunile Centru, Nord-Est, Sud-Vest Oltenia și Vest au înregistrat creșteri moderate ale ponderii exportului și importului de produse agroalimentare în PIB în perioada 2011-2020, cuprinse între 0,1 p.p. și 0,9 p.p. În cazul a două regiuni a fost înregistrată scăderea ponderii exportului și importului de produse agroalimentare în PIB, respectiv regiunea Nord-Vest (-1,1 p.p.) și regiunea Sud-Est (-0,6 p.p.).

Creșterea ponderii exportului și importului de produse agroalimentare în PIB contribuie la creșterea economică, securitatea alimentară, conservarea resurselor naturale, echitatea socială și susținerea unei agriculturi durabile. Cu toate acestea, este important să se monitorizeze și să se gestioneze această creștere în mod responsabil, pentru a evita efectele negative potențiale asupra mediului și a comunităților locale.

Figura E5. Ponderea exportului și importului României de produse agroalimentare în PIB în anul 2020, pe regiuni de dezvoltare

Obiectivul 2 - Foamete zero

E6. Valoarea producției ramurii agricole

Creșterea valorii producției ramurii agricole în perioada 2008-2021 (+55,1%) reflectă o performanță pozitivă în sectorul agricol, evidențiind potențialul acestui sector de a contribui la dezvoltarea economică durabilă a țării.

Majoritatea regiunilor României au înregistrat creșteri semnificative ale valorii producției agricole în perioada menționată.

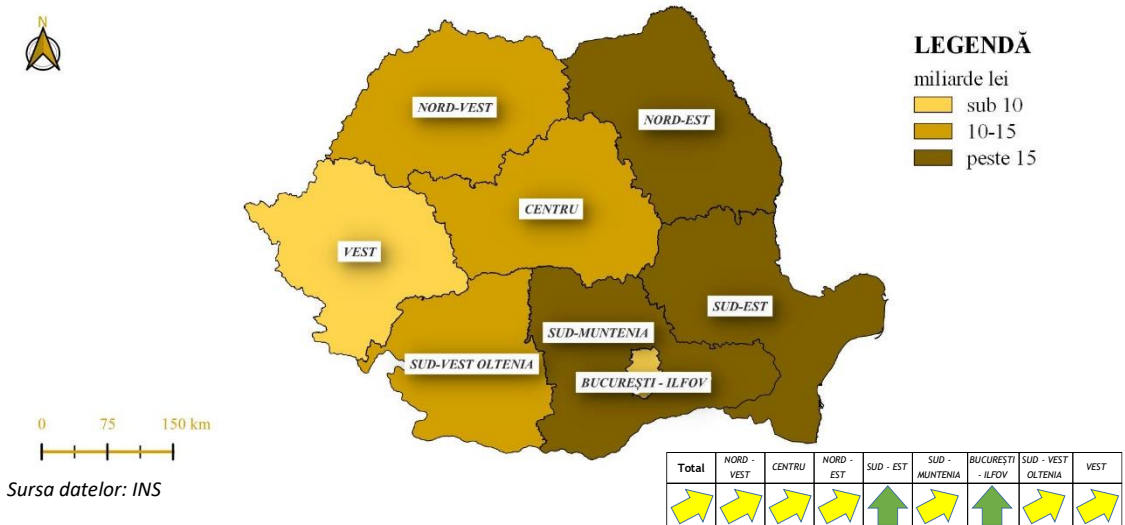
Regiunea Sud-Est a înregistrat cea mai mare creștere procentuală (+80,6%) a valorii producției agricole în anul 2021 față de anul 2008, reflectând potențialul semnificativ al acestei zone pentru reducerea disparităților economice și la dezvoltarea rurală.

Regiunea București-Ilfov, deși preponderent urbană, a contribuit semnificativ la creșterea producției agricole, evidențiind diversificarea economică și integrarea agriculturii în economia locală.

Regiunea Nord-Est a înregistrat, de asemenea, o creștere semnificativă de +48,6%, în timp ce regiunile Nord-Vest, Centru, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia și Vest au avut creșteri cuprinse între +32,2% și +65,6%. Aceste evoluții reflectă eforturile de dezvoltare a agriculturii în diverse regiuni ale țării.

Creșterea valorii producției ramurii agricole evidențiază creșterea economică, contribuția la securitatea alimentară, crearea de locuri de muncă și dezvoltarea rurală. Este esențial ca această creștere să fie gestionată în mod responsabil pentru a asigura sustenabilitatea și pentru a minimiza impactul negativ asupra mediului.

Figura E6. Valoarea producției ramurii agricole, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2021

Obiectivul 2 - Foamete zero

E7. Producția de fructe de pădure, plante medicinale, aromatice, condimente

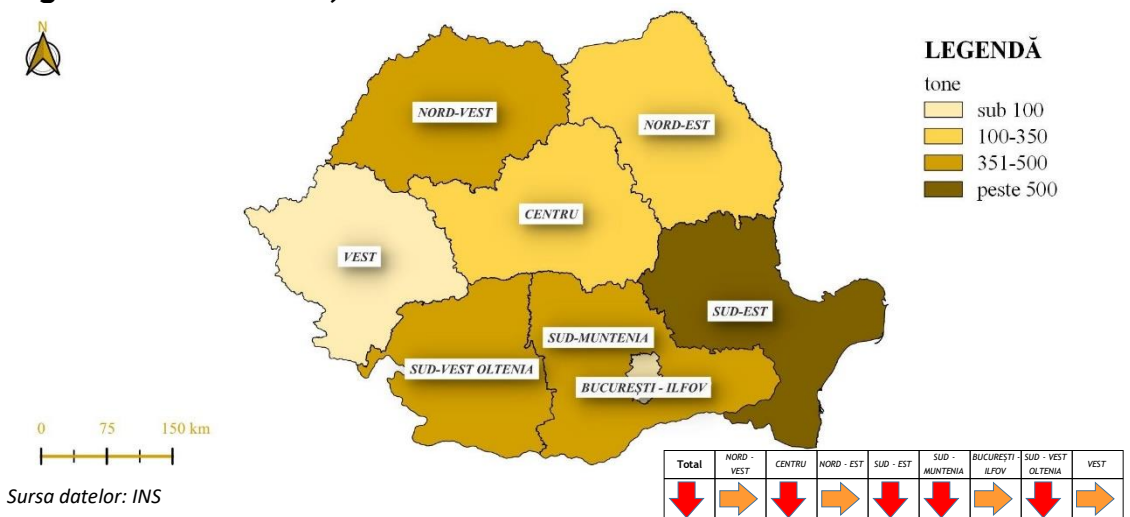
Producția de plante medicinale, aromatice și condimente este semnificativă pentru dezvoltarea durabilă și are implicații importante pentru sănătate, mediu și economie. În perioada 2008-2021, producția de plante medicinale, aromatice și condimente a scăzut de la 7.496 tone la 3.314 tone, înregistrând o rată medie anuală de creștere negativă de -6,09%.

Regiunile Sud-Muntenia și Sud-Est au înregistrat cele mai mari scăderi, cu rate anuale de creștere negative de -11,57% și, respectiv, de -8,63%. Aceste scăderi pot fi atribuite unor factori precum schimbările climatice, utilizarea excesivă a resurselor naturale sau schimbările în preferințele consumatorilor.

În majoritatea regiunilor de dezvoltare producția de plante medicinale a scăzut semnificativ, cu excepția regiunii București-Ilfov, care a înregistrat o creștere de 27,3 ori și regiunii Nord-Vest, cu o creștere importantă de 20,4 ori.

Evoluția negativă a producției de plante medicinale indică posibile provocări în ceea ce privește conservarea biodiversității și utilizarea durabilă a resurselor naturale. De asemenea, poate reflecta schimbări în preferințele consumatorilor și pe piața plantelor medicinale. Pentru dezvoltarea durabilă este important să se abordeze această problemă prin conservarea plantelor medicinale sălbatice, promovarea practicilor agricole durabile și asigurarea sustenabilității producției de plante medicinale în conformitate cu principiile conservării mediului înconjurător.

Figura E7. Producția de plante medicinale, aromatice, condimente, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2021

Obiectivul 4 - Educație de calitate

E8. Populația în vârstă de 30-34 ani cu nivel superior de instruire

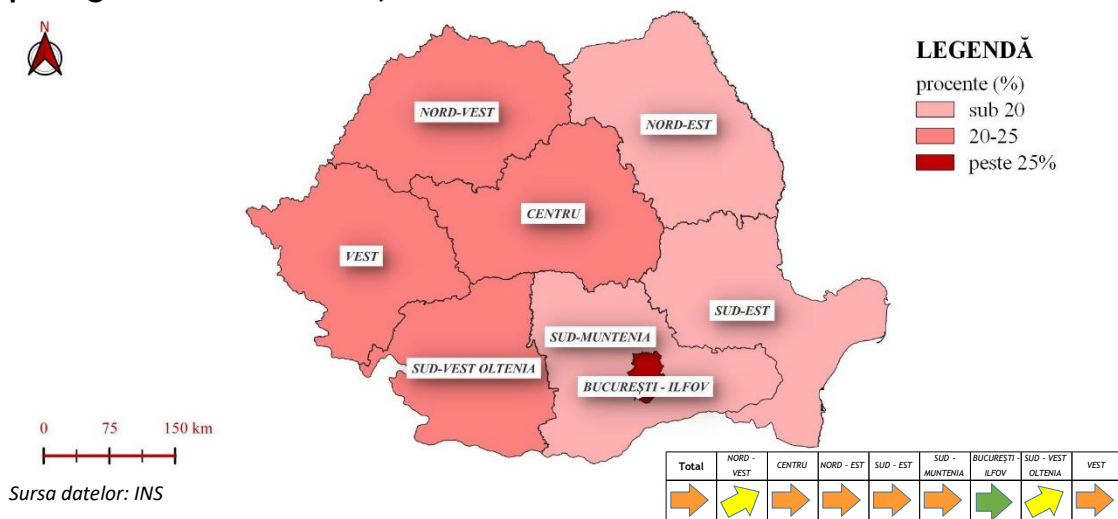
Gradul de educație superioară a populației cu vârsta de 30-34 de ani a crescut semnificativ, de la 20,3% în 2011 la 26,3% în 2022, reprezentând o diferență de 6,0 p.p., iar rata medie anuală de creștere a fost de 2,38%. Dacă această rată se menține, se estimează că în 2030, 31,8% din populația din această grupă de vârstă va avea nivel superior de instruire, cu 1,0 p.p. sub nivelul UE din anul 2022.

Cea mai mare pondere a populației în vârstă de 30-34 ani cu nivel superior de instruire în anul 2022 a fost înregistrată în regiunea București-Ilfov, de 54,2%, în creștere cu 10,2 p.p. față de anul 2011 și cu 27,9 p.p. peste media la nivel de țară. Această regiune este singura care depășește nivelul UE din anul 2022, de 42,8%.

Cele mai reduse ponderi în anul 2022 au fost la nivelul regiunilor Sud-Est și Nord-Est, de 18,7% și, respectiv, 18,0%, cu rate anuale de creștere de 1,03 și, respectiv, 0,52% în perioada 2011-2022.

În toate regiunile au fost înregistrate creșteri ale gradului de educație superioară a populației în vârstă de 30-34 de ani în perioada 2011-2022. Aceasta reflectă eforturile de promovare a învățământului superior și de dezvoltare a capitalului uman. Cu toate acestea, există diferențe semnificative între regiuni, iar la nivelul unora dintre acestea sunt necesare eforturi continue pentru a atinge nivelul UE. Educația superioară este esențială pentru dezvoltarea unei forțe de muncă bine pregătite și adaptabile, care contribuie la creșterea economică și inovare.

Figura E8. Populația în vârstă de 30-34 ani cu nivel superior de instruire, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 7 - Energie curată și la prețuri accesibile

E9. Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor

În România, țara cu a doua cea mai mare producție de gaze naturale din UE, un procent semnificativ din populație se încălzește în condiții primare, în general la sobe cu lemne, care afectează sănătatea utilizatorilor și poluează mediul. Dincolo de problema costurilor ridicate pentru extinderea rețelei de conducte, accesul la gaze naturale are beneficii majore: creșterea confortului și a sănătății celor nevoiți acum să utilizeze lemnul sau cărbunele, accesul la resurse cât mai diversificate, contribuind astfel la dezvoltare economică și la diminuarea sărăciei energetice.

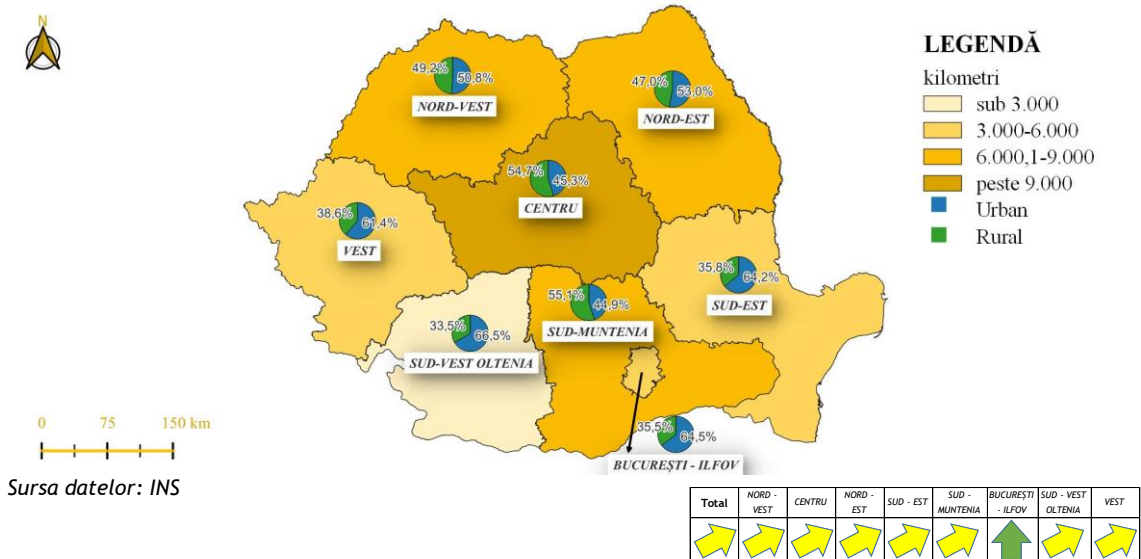
Programele naționale de investiții în domeniul gazelor naturale au dus la creșterea lungimii conductelor de distribuție a gazelor la nivel național cu o rată medie anuală de 2,86% iar la nivel regional, cu rate medii anuale cuprinse între 5,46% în regiunea Nord-Est și 1,27% regiunea Centru, în perioada 2008-2022.

La sfârșitul anului 2022, lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor naturale era de 47.397,2 km, în creștere cu 4,3% (+1.952,3 km) față de anul 2021, din care +568,8 km (29,1%) în regiunea Nord-Est și 67,5 km (3,5%) în regiunea Centru.

Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor existentă la finalul anului 2022 în regiunea Centru (9.474,4 km) reprezenta 20,0% din lungimea totală a conductelor de distribuție la nivel național și era de 3,2 ori mai mare față de cea din regiunea Sud-Vest Oltenia (2.964,8 km).

Din lungimea totală a rețelei de conducte înregistrată la sfârșitul anului 2022, 53,7% se afla în mediul urban și 46,3% în mediul rural (în creștere cu 6,6 p.p. în 2022 față de 2008).

Figura E9. Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

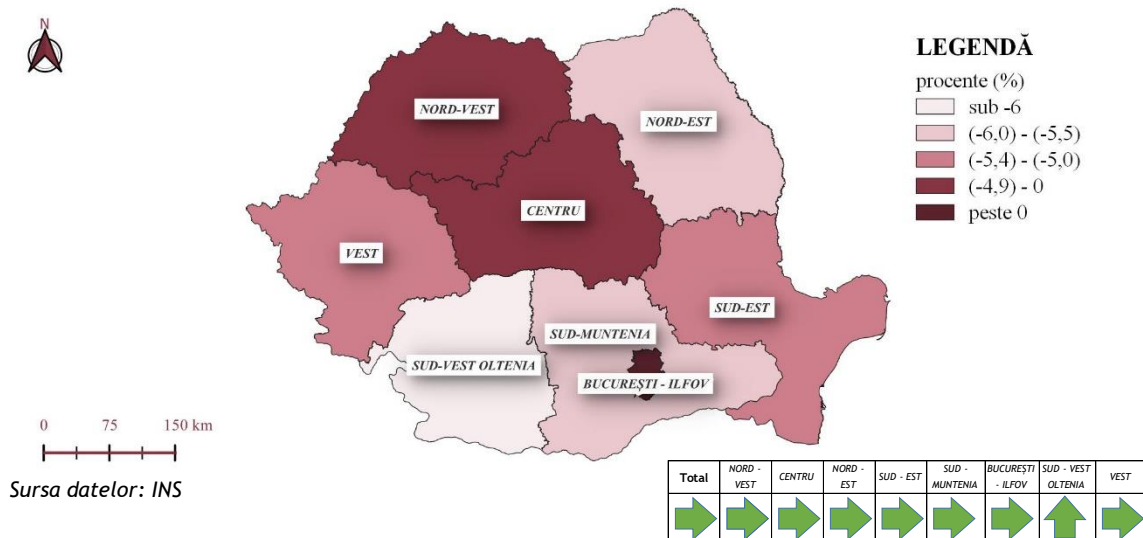

Obiectivul 8 - Muncă decentă și creștere economică

E10. Rata anuală de creștere a PIB real pe cap de locuitor

În perioada 2013-2020, România a înregistrat cea mai mare rată anuală de creștere a PIB real pe cap de locuitor în anul 2017, (8,8%) și cea mai mică în anul 2020 (-3,1%), scădere cauzată de pandemia de COVID-19. Începând cu anul 2013 și până în 2020, rata anuală de creștere a PIB real pe cap de locuitor pentru România a reușit să depășească nivelul UE cu peste 1,3 p.p. În anul 2020 rata anuală de creștere a PIB real pe cap de locuitor calculată pentru România (-3,1 p.p.) a fost cu 2,6 p.p. peste nivelul UE din același an (-5,7%). Majoritatea regiunilor din România au înregistrat rate anuale mai mari decât nivelul UE în anul 2020, excepție făcând regiunea Sud-Vest Oltenia, pentru care rată anuală de creștere a PIB real pe cap de locuitor a fost de -7,6%, cu 1,9 p.p. sub nivelul UE. Rata anuală de creștere a PIB real pe cap de locuitor din regiunea București-Ilfov (1,3% în anul 2020) a fost singura în creștere în acel an de criză, cu 7,0 p.p. peste rata înregistrată la nivelul UE (-5,7% în anul 2020) și cu 4,4 p.p. peste rata calculată la nivelul României (-3,1% în anul 2020). La nivel global, economia României a fost rezilientă la perturbările lanțului de aprovizionare mondial manifestate în timpul celor două crize economice majore (2009 și 2020). În cazul acestui indicator, apropierea României de nivelul mediei UE nu este benefică, România situându-se pe o poziție favorabilă în comparație cu majoritatea statelor membre UE.

Figura E10. Rata anuală de creștere a PIB real pe cap de locuitor, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2020

Obiectivul 8 - Muncă decentă și creștere economică

E11. Rata de creștere a productivității muncii pe persoană ocupată

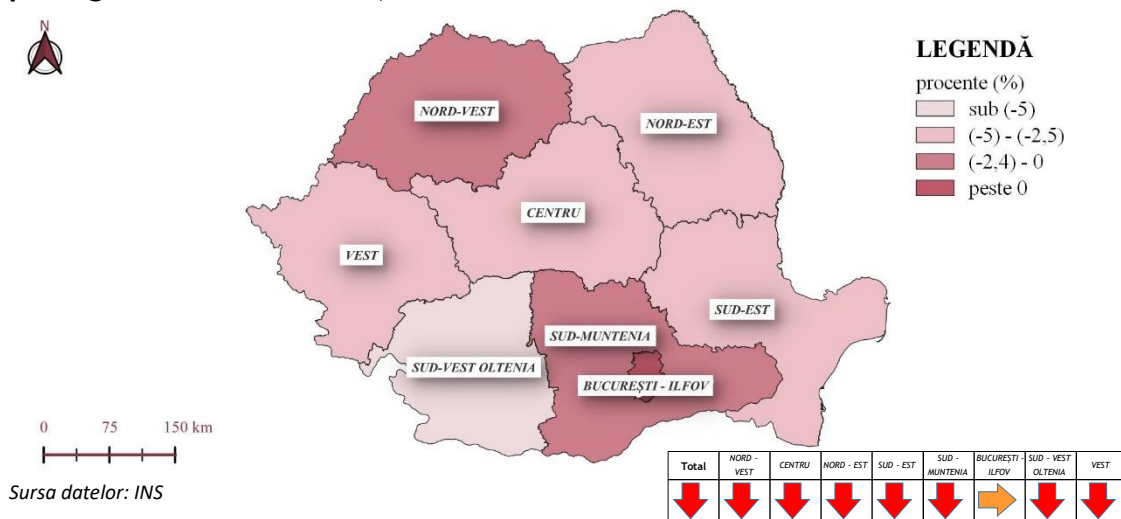
Rata de creștere a productivității muncii pe persoană ocupată a scăzut în perioada 2008-2020, de la 10,8% la -1,7%. Diferența este de -12,5 p.p., ceea ce reprezintă o schimbare semnificativă în direcție negativă.

Regiunea București-Ilfov a avut în 2008 o rată mare de creștere a productivității muncii (24,8%), însă în 2020 s-a înregistrat o creștere foarte mică de doar 1,3%, cu o diferență de -23,5 p.p. Și în regiunea Vest, rata de creștere a productivității muncii a scăzut puternic, de la 12,9% la -4,2%, cu o diferență de -17,1 p.p.

În intervalul 2008-2020, în toate regiunile s-au înregistrat scăderi semnificative ale ratei de creștere a productivității muncii pe persoană ocupată. În detaliu, în Sud-Vest Oltenia, aceasta a evoluat de la 4,3% la -6,5%, în Sud-Est de la 6,3% la -3,9%, în Sud-Muntenia de la 7,1% la -2,0%, în Nord-Est de la 4,2% la -4,2%, în Centru de la 2,8% la -3,6%, iar în Nord-Vest de la 4,0% la -0,5%.

Scăderea ratei de creștere a productivității muncii pe persoană ocupată în perioada 2008-2020 poate reprezenta un semn al unor schimbări economice și sociale importante și necesită eforturi pentru îmbunătățirea productivității muncii în aceste regiuni. Creșterea productivității muncii pe persoană ocupată este un aspect crucial pentru dezvoltarea economică și socială a regiunilor din România. Relevanța acestei creșteri nu poate fi subestimată, deoarece are impact asupra calității vieții, dezvoltării economice și a nivelului de trai al populației.

Figura E11. Rata de creștere a productivității muncii pe persoană ocupată, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 8 - Muncă decentă și creștere economică

E12. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, pe tipuri de structuri

Numărul total de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică a crescut semnificativ, de la 4.840 la 12.201 (+7.361 de unități) în perioada 2008-2022. Aceasta reprezintă o creștere de 2,5 ori. Rata medie anuală de creștere a fost de 6,83%, indicând o expansiune rapidă a sectorului turistic.

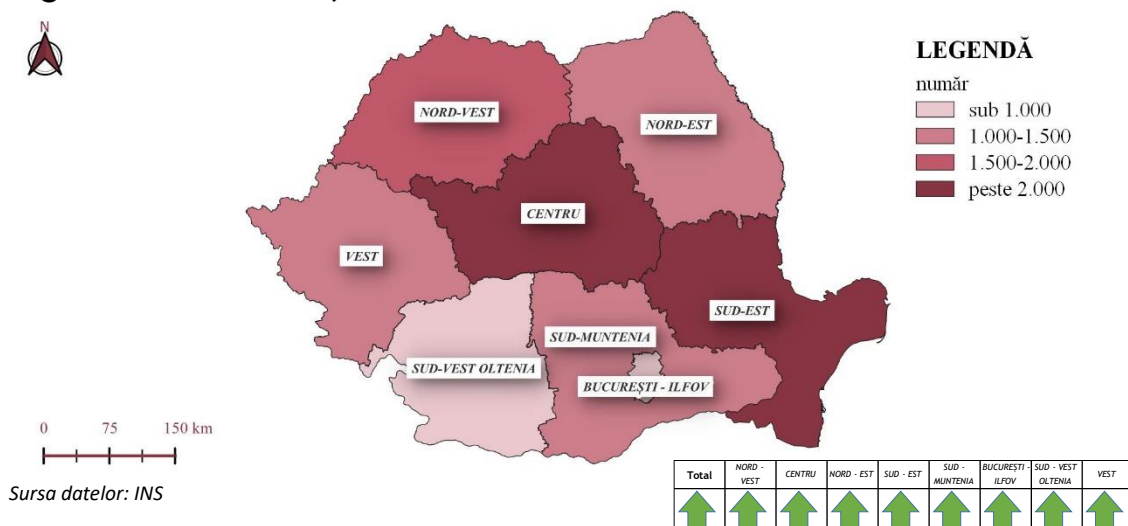
Cele mai importante creșteri ale numărului de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică au fost la nivelul regiunilor Centru (+1.786 unități), cu o rată medie anuală de creștere de 6,48% în perioada 2008-2022 și Nord-Vest (+1.367 unități), cu o rată medie anuală de creștere de 8,99%.

Regiunea Nord-Est a înregistrat, de asemenea o rată de creștere semnificativă, de 8,64%, numărul structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică crescând de la 463 în 2008 la 1478 în 2022. Și în regiunea Sud-Vest Oltenia numărul unităților a crescut de la 255 la 836, cu o rată medie anuală de creștere de 8,85% în perioada 2008-2022.

În anul 2022, regiunea Centru a avut cele mai multe structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică (3.054 unități), urmată de regiunea Sud-Est (2.418 unități) și Nord-Vest (1.952 unități).

Creșterea semnificativă a sectorului turistic, dezvoltarea sa puternică în majoritatea regiunilor, poate fi atribuită creșterii cererii atât din partea turiștilor români cât și a celor străini, precum și eforturilor de promovare și investiții în infrastructura turistică. Dezvoltarea acestui sector are un impact pozitiv asupra economiei, creând locuri de muncă și generând venituri pentru comunități și regiuni.

Figura E12. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 9 - Industrie, inovație și infrastructură

E13. Pondere drumuri modernizate în total rețea drumuri

Ponderea drumurilor modernizate în totalul rețelei de drumuri publice, la nivel național, a crescut de la 28,0% în anul 2008, la 48,2% în anul 2022 (+20,2 p.p.), cu o rată medie anuală de creștere de 3,96%. Dacă aceasta se va menține până în anul 2030, se estimează că valoarea indicatorului va ajunge la 65,7%.

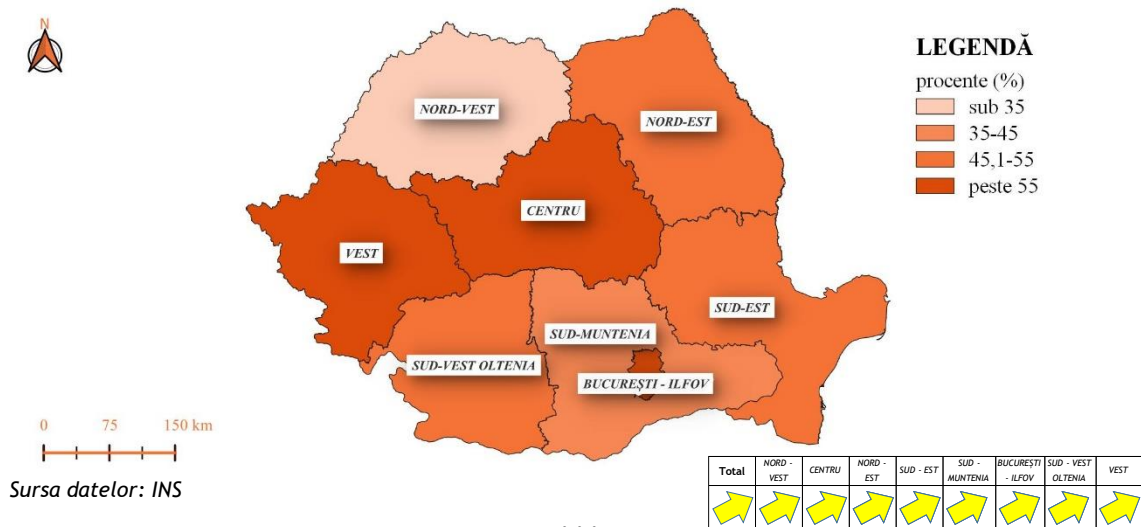
La nivel regional, în anul 2022, cea mai mare pondere a drumurilor modernizate în totalul rețelei de drumuri publice a fost în regiunea București-Ilfov (57,6%), cu 23,3 p.p. mai mult față de cea mai mică valoare a indicatorului (34,3% în regiunea Nord-Est). În perioada 2008-2022, au fost creșteri în majoritatea regiunilor, cea mai mare fiind în Regiunea Sud-Est (+29,2 p.p.), cu o rată medie anuală de creștere de 6,28%.

Pe categorii de drumuri, în anul 2022, ponderea drumurilor modernizate a fost de 95,6% în rețeaua de drumuri naționale și de 36,1% la drumurile județene și comunale. Prin menținerea ratei medii anuale de creștere a ponderii drumurilor modernizate în rețeaua de drumuri județene și comunale, de 8,18%, din perioada 2008-2022, se estimează că în anul 2030 valoarea indicatorului la această categorie va ajunge la 67,7%.

Pe regiuni, la drumuri naționale, ponderea drumurilor modernizate a fost de 100% în regiunea București-Ilfov (încă din anul 2008), iar cea mai mică pondere a fost înregistrată în regiunea Sud-Vest Oltenia (91,4% în 2022). La drumurile județene și comunale valorile au fost mult mai mici, fiind cuprinse între 20,2% în regiunea Nord-Vest și 45,4% în regiunea Vest, în anul 2022.

O infrastructură de transport modernizată constituie suportul pentru dezvoltarea economico-socială, creșterea competitivității și modernizarea economiei.

Figura E13. Pondere drumurilor modernizate în totalul rețelei de drumuri publice, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 9 - Industrie, inovație și infrastructură

E14. Cheltuieli totale pentru activitatea de cercetare-dezvoltare în sectorul public și în sectorul privat ca procent în PIB

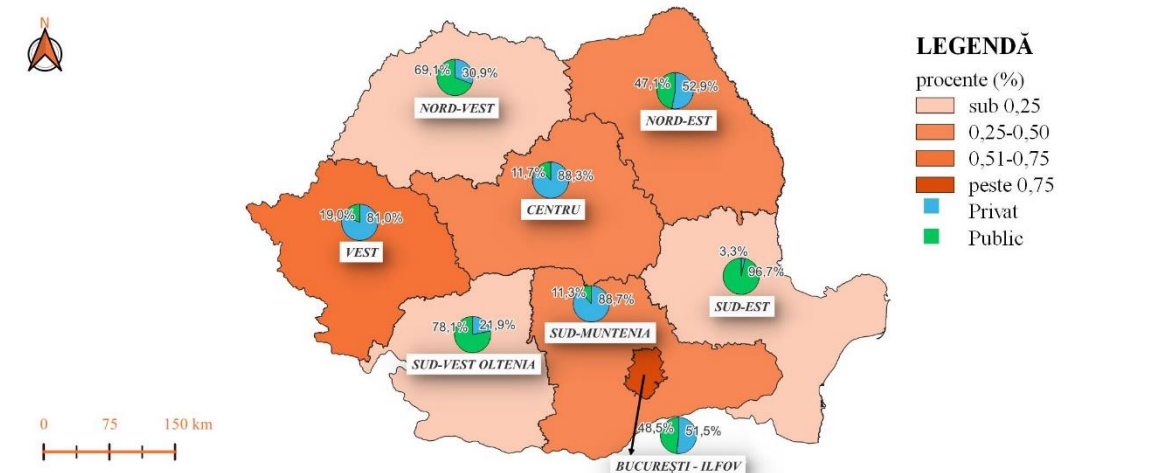
Ponderea cheltuielilor pentru activitatea de cercetare-dezvoltare în PIB a scăzut de la 0,57% în anul 2008, la 0,47% în anul 2020. Rata medie anuală de creștere, în perioada 2008-2020, a fost de -1,59%. Pe sectoare economice, în anul 2020, ponderea în PIB a cheltuielilor de cercetare-dezvoltare a fost de 0,19% în sectorul public și de 0,28% în sectorul privat.

În perioada analizată, au fost scăderi ale cheltuielilor în șase regiuni (București-Ilfov, Nord-Vest, Sud-Vest Oltenia, Sud-Est, Sud-Muntenia, Nord-Est) și creșteri în două regiuni (Vest și Centru), cea mai mare scădere fiind în regiunea București-Ilfov (-0,46 p.p.) și cea mai mare creștere în regiunea Vest (+0,33 p.p.).

La nivel regional se înregistrează discrepanțe mari, astfel în regiunea București-Ilfov, unde indicatorul a avut cea mai mare valoare (0,93% în 2020), ponderea cheltuielilor pentru activitatea de cercetare-dezvoltare în PIB a fost cu 0,84 p.p. mai mare decât cea din regiunea Sud-Est, în care a fost cea mai mică pondere (0,09% în 2020).

Activitatea de cercetare-dezvoltare are un rol important în generarea unei creșteri economice inteligente și durabile, precum și în crearea de locuri de muncă. În anul 2020, România se afla pe ultimul loc între statele membre UE în ceea ce privește cheltuielile pentru cercetare și dezvoltare ca pondere în PIB, pentru a ajunge în anul 2030 la nivelul UE din anul 2020 (2,3%) este necesară o rată medie anuală de creștere de 17,21%.

Figura E14. Ponderea în PIB a cheltuielilor pentru activitatea de cercetare-dezvoltare, în sectorul public și în sectorul privat, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2020

Sursa datelor: INS

Total	NORD - VEST	CENTRU	NORD - EST	SUD - EST	SUD - MUNTENIA	BUCUREȘTI - ILFOV	SUD - VEST OLTENIA	VEST
↓	↓	→	↓	↓	↓	↓	↓	→

Obiectivul 9 - Industrie, inovație și infrastructură

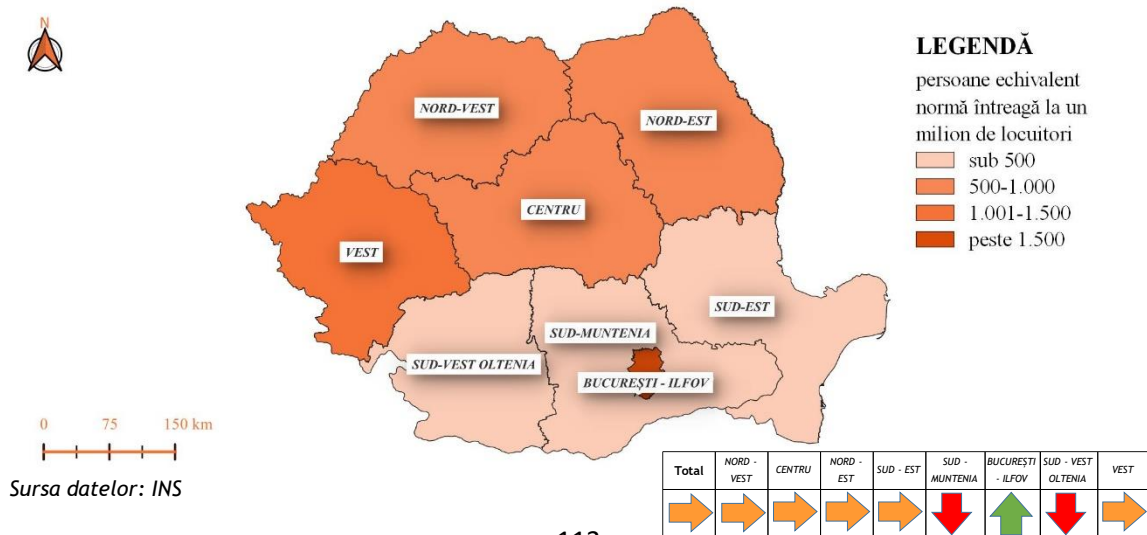
E15. Cercetători în activitatea de cercetare-dezvoltare la un milion de locuitori

Numărul cercetătorilor din activitatea de cercetare-dezvoltare la un milion de locuitori a crescut de la 908 în anul 2014, la 1.004 în anul 2021 (+10,6%). Rata medie anuală de creștere, în perioada 2014-2021, a fost de 1,45%, ceea ce reprezintă un progres insuficient având vedere că în România numărul cercetătorilor din activitatea de cercetare-dezvoltare la un milion de locuitori a fost în toată perioada analizată de patru ori mai mic decât cel înregistrat la nivelul UE.

La nivel teritorial, în anul 2021, comparativ cu 2014, șase regiuni au înregistrat creșteri ale numărului de cercetători din activitatea de cercetare-dezvoltare la un milion de locuitori, iar două regiuni au avut scăderi. Cea mai mare rată medie anuală de creștere a fost în regiunea Sud-Est (5,76%) și cea mai mică în regiunea Sud-Vest Oltenia (-9,23%). În ceea ce privește disparitățile la nivel regional, analiza datelor pe cele opt regiuni arată un nivel ridicat al decalajului. Astfel, numărul de cercetători la un milion de locuitori din regiunea București-Ilfov (4.313 în anul 2021), regiunea cu cel mai mare număr, a fost de 4,3 ori mai mare decât cel înregistrat la nivel național și de 18,5 ori mai mare față de cel din regiunea Sud-Vest Oltenia (233 în anul 2021), care a avut cel mai mic număr de cercetători.

Dezvoltarea unei activități de cercetare performante presupune asigurarea unei evoluții rapide și sustenabile, numerice și calitative a resurselor umane din cercetare, dezvoltare și inovare. Cu cât numărul de cercetători în sectorul de cercetare-dezvoltare este mai mare, cu atât aportul cercetării creează premisele unei economii moderne, viabile și eficiente.

Figura E15. Cercetători în activitatea de cercetare-dezvoltare la un milion de locuitori, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2021

Obiectivul 9 - Industrie, inovație și infrastructură

E16. Valoarea adăugată a industriei prelucrătoare ca pondere din PIB și pe cap de locuitor

Ponderea valorii adăugate brute din industria prelucrătoare în PIB, la nivel național, a fost de 15,9% în anul 2020, în scădere cu 6,1 p.p. față de anul 2008. Dacă se va menține rata medie anuală de creștere, de -2,63%, din perioada 2008-2020, se estimează că în anul 2030 valoarea indicatorului va ajunge la 12,2%.

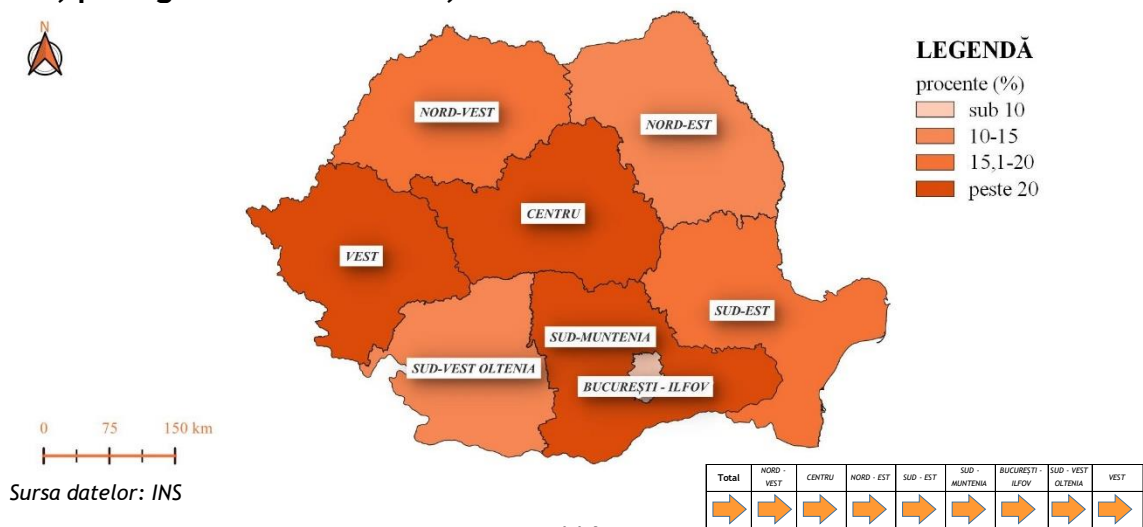
În perioada analizată, s-au înregistrat scăderi în toate regiunile, cea mai mare fiind în regiunea Sud-Muntenia (-7,3 p.p.) și cea mai mică în regiunea Vest (-4,3 p.p.).

Pe regiuni, în anul 2020, comparativ cu valoarea indicatorului la nivel național, au fost valori mai mari în regiunile Centru (23,7%), Vest (22,5%), Sud-Muntenia(22,3%) și Nord-Vest (18,7%). Cea mai mică pondere a valorii adăugate brute din industria prelucrătoare în PIB a fost în regiunea București-Ilfov (7,5% în 2020).

Valoarea adăugată brută a industriei prelucrătoare pe cap de locuitor, la nivel național, a crescut de la 6.589 lei/persoană în anul 2012, la 8.780 lei/persoană în anul 2020 (+33,2%). Rata medie anuală de creștere, din perioada 2012-2020, a fost de 3,65%. Dacă aceasta se va menține până în anul 2030, se estimează că valoarea adăugată brută din industria prelucrătoare pe cap de locuitor va ajunge la 12.570 lei/persoană.

În perioada 2012-2020, au fost înregistrate creșteri în toate regiunile, cea mai mare fiind în regiunea Nord-Vest (+49,7%), iar cea mai mică în regiunea Sud-Est (+12,0%). La nivel regional sunt discrepanțe mari, astfel în regiunea Vest (12.499 lei/persoană în 2020) valoarea adăugată brută din industria prelucrătoare pe cap de locuitor a fost de 2,4 ori mai mare decât cea înregistrată în regiunea Nord-Est (5.244 lei/persoană în 2020).

Figura E16. Ponderea valorii adăugate brute a industriei prelucrătoare în PIB, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2020

Obiectivul 9 - Industrie, inovație și infrastructură

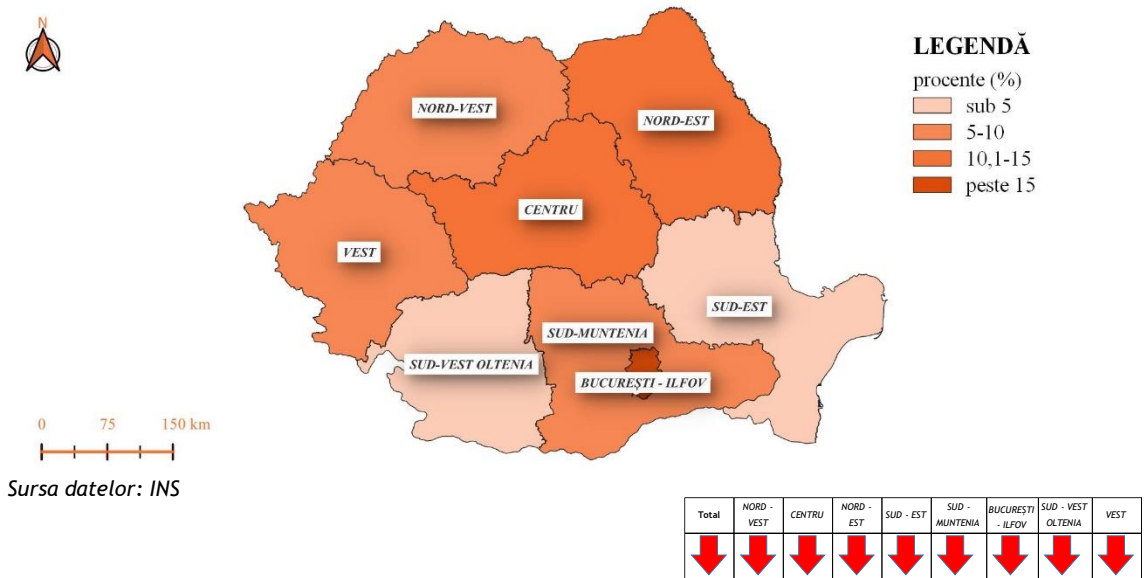
E17. Întreprinderi inovatoare ca pondere în total întreprinderi

Ponderea întreprinderilor inovatoare în total întreprinderi a fost de 10,7% în anul 2020, în scădere cu 22,6 p.p. față de anul 2008. Dacă rata medie anuală de creștere, din perioada 2008-2020, de -9,03%, se menține, se estimează că în anul 2030 valoarea indicatorului va ajunge la 4,2%.

În perioada analizată, au fost înregistrate scăderi în toate regiunile de dezvoltare, cea mai mare fiind în regiunea Sud-Est (-41,0 p.p.), iar cea mai mică a fost în regiunea Vest (-14,0 p.p.). În anul 2020, erau discrepanțe mari pe regiuni, cea mai mare pondere a întreprinderilor inovatoare fiind în regiunea București-Ilfov (20,3%), cu 16,7 p.p. peste procentul înregistrat în regiunea Sud-Est (3,6%), care avea cea mai mică pondere.

În România, în anul 2020, comparativ cu nivelul UE (52,7%), ponderea întreprinderilor inovatoare în total întreprinderi a fost cu 42,0 p.p. mai mică, situându-se pe ultimul loc în rândul statelor membre UE. Prin urmare, este nevoie de eforturi și măsuri suplimentare pentru ca întreprinderile inovatoare să se poată dezvolta în cadrul economiei, inovarea presupune dezvoltarea capacității firmelor de a absorbi tehnologie de ultimă generație și de a adapta aceste tehnologii la nevoile piețelor deservite.

Figura E17. Ponderea întreprinderilor inovatoare în total întreprinderi, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2020

Obiectivul 9 - Industrie, inovație și infrastructură

E18. Cheltuieli totale pentru activitatea de cercetare-dezvoltare în sectorul public ca pondere în PIB

Ponderea în PIB a cheltuielilor pentru activitatea de cercetare-dezvoltare în sectorul public a înregistrat o scădere de la 0,40% în anul 2008, la 0,19% în anul 2020, cu o rată o rată medie anuală de creștere de -6,02%.

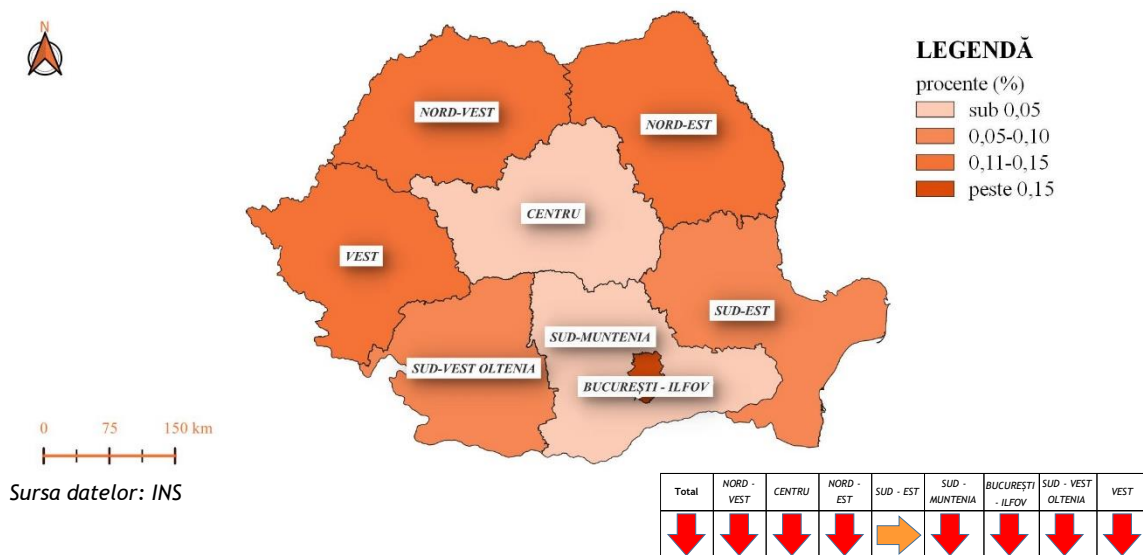
La nivel regional, în perioada 2008-2020, s-au înregistrat scăderi în majoritatea regiunilor, cea mai mare fiind în regiunea București-Ilfov (-0,59 p.p.), iar cea mai mică în regiunea Sud-Muntenia (-0,01 p.p.). Regiunea Sud-Est a înregistrat o creștere mică, de la 0,08% în anul 2008, la 0,09% în anul 2020.

Ponderea în PIB a cheltuielilor pentru activitatea de cercetare-dezvoltare din sectorul public, în anul 2020, a avut cea mai mare valoare în regiunea București-Ilfov (0,45%), iar cea mai mică a fost în regiunile Centru și Sud-Muntenia (0,04%).

În anul 2020, România se afla pe ultimul loc între statele membre UE în ceea ce privește ponderea în PIB a cheltuielilor pentru cercetare și dezvoltare în sectorul public, pentru a ajunge în anul 2030 la nivelul UE din anul 2020 (0,77%), este necesară o rată medie anuală de creștere de 15,02%.

Activitatea de cercetare-dezvoltare are potențialul de a contribui la o dezvoltare sustenabilă a economiei, poate aduce contribuții importante nu numai în sectorul privat, cât și în cel public, care joacă un rol social și economic esențial ca furnizor de servicii, angajator și instanță de reglementare.

Figura E18. Ponderea în PIB a cheltuielilor pentru activitatea de cercetare-dezvoltare în sectorul public, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2020

Obiectivul 10 - Inegalități reduse

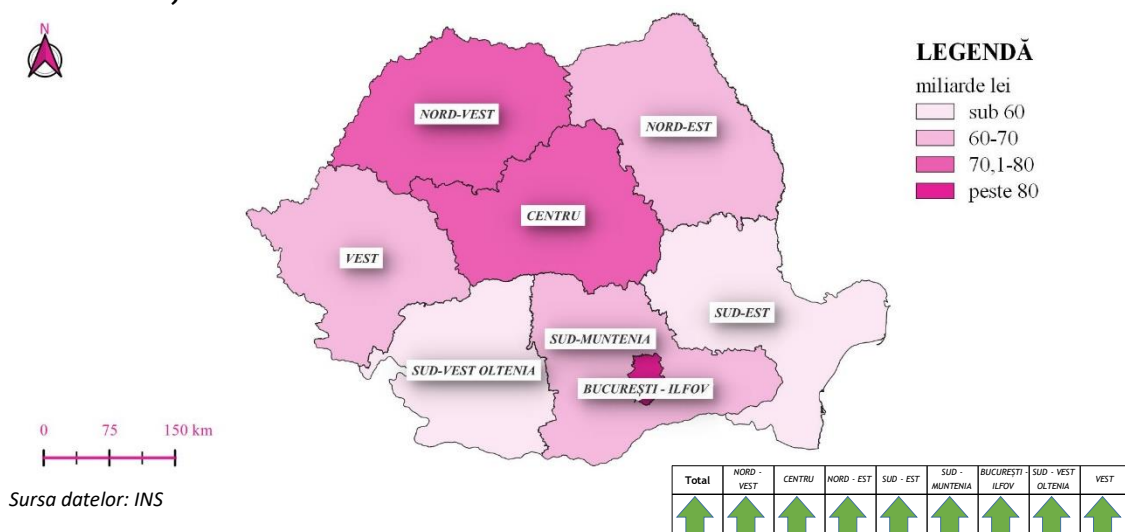
E19. Venitul disponibil net al gospodăriilor populației, pe regiuni de dezvoltare

Venitul disponibil net al gospodăriilor populației a înregistrat o creștere semnificativă în perioada 2008-2020, de 1,9 ori, de la 313.908,6 milioane lei la 603.549,1 milioane lei. Rata medie anuală de creștere de 5,60% indică o îmbunătățire semnificativă a situației financiare a gospodăriilor populației în această perioadă.

În toate regiunile de dezvoltare venitul disponibil net al gospodăriilor populației a crescut în perioada 2008-2020 (1,7 ori și 2,1 ori). Regiunile Nord-Vest și București-Ilfov au înregistrat aceeași dinamică în anul 2020 față de anul 2008, de 2,1 ori, deși nivelul venitului disponibil net al gospodăriilor populației în Regiunea București-Ilfov a fost dublu față de cel din Regiunea Nord-Vest (152.678,0 milioane lei față de 77.870,2 milioane lei). Aceste două regiuni au cele mai ridicate venituri disponibile nete ale gospodăriilor populației.

Creșterea semnificativă a veniturilor disponibile nete ale gospodăriilor populației în toate regiunile de dezvoltare reflectă o îmbunătățire semnificativă a situației financiare a gospodăriilor. Cu toate acestea, există inegalități semnificative între regiuni, cu regiunea București-Ilfov înregistrând cele mai mari venituri disponibile nete, în timp ce regiunile Vest și Sud-Vest Oltenia înregistrează niveluri mai scăzute de venituri disponibile nete, de 60.407,7 milioane lei și, respectiv, 45.922,6 milioane lei în anul 2020. Este important să se continue eforturile de reducere a inegalităților și de promovare a dezvoltării economice echilibrate în întreaga țară.

Figura E19. Venitul disponibil net al gospodăriilor populației, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2020

Obiectivul 14 - Viața acvatică

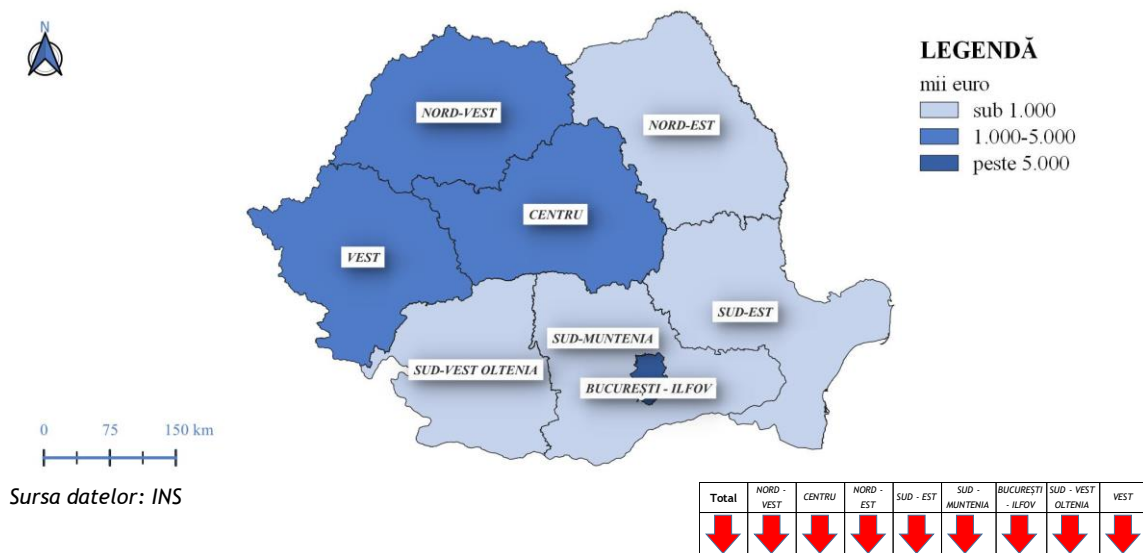
E20. Valoarea exportului și importului de pești și crustacee, moluște și alte nevertebrate acvatice

În perioada 2011-2022, importurile de pești și crustacee, moluște și alte nevertebrate acvatice s-au triplat, ajungând la 309,3 milioane euro, iar exporturile au crescut de 2,6 ori, ajungând la o valoare de 35,9 milioane euro. Deficitul comercial a crescut de 3,3 ori, în perioada analizată, ajungând la 273,4 milioane euro.

În același interval de timp, la nivel teritorial, cea mai mare creștere a importurilor s-a înregistrat regiunea Sud-Vest Oltenia (de 17,4 ori), iar cea mai mică în regiunea București-Ilfov (de 2,6 ori). În ceea ce privește exporturile, cea mai mare creștere a avut-o regiunea Nord-Vest (de 8,8 ori), în timp ce în regiunea Sud-Est s-a înregistrat o diminuare considerabilă (-70,9%).

Importul și exportul de pește contribuie la creșterea economică prin crearea de locuri de muncă în industria piscicolă și în sectoarele conexe. Pentru diminuarea deficitului comercial este necesară creșterea exporturilor prin adoptarea unor strategii care să promoveze utilizarea responsabilă a resurselor piscicole și să minimizeze impactul asupra mediului.

Figura E20. Valoarea exportului de pești și crustacee, moluște și alte nevertebrate acvatice, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Obiectivul 17 - Parteneriat pentru realizarea obiectivelor

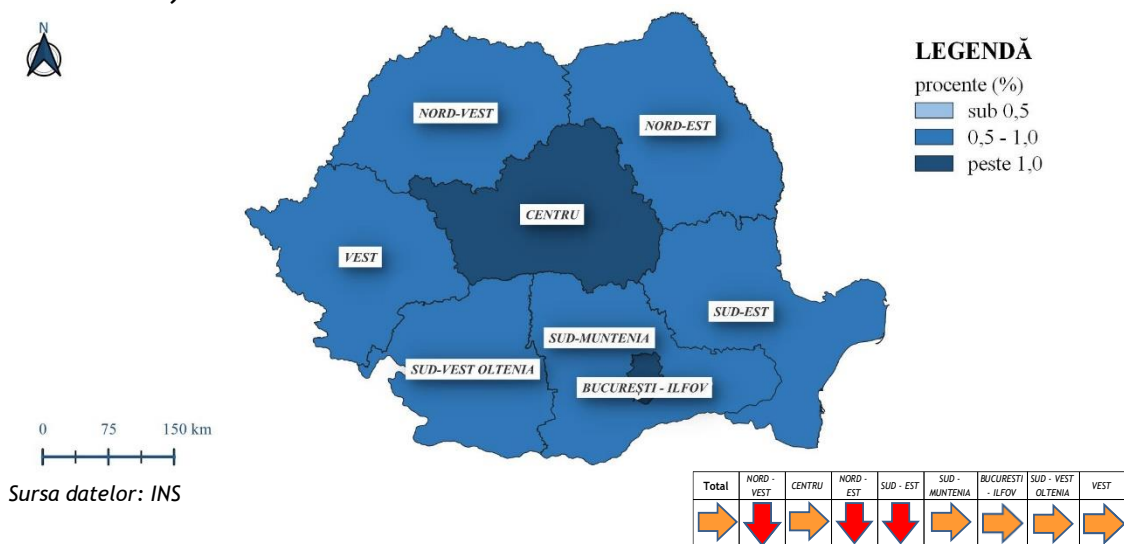
E21. Ponderea întreprinderilor inovatoare cu acorduri de cooperare cu parteneri situați în afara țării, în total întreprinderi

Colaborarea întreprinderilor inovatoare cu alte țări poate contribui la creșterea competitivității, extinderea piețelor și îmbunătățirea inovației prin schimbul de cunoștințe și tehnologii.

Ponderea întreprinderilor inovatoare cu acorduri de cooperare cu parteneri situați în afara țării în total întreprinderi (inovatoare și non-inovatoare), în perioada 2018-2020, a crescut cu 0,2 p.p., de la 0,8% la 1,0%. În această perioadă, indicatorul a înregistrat variații semnificative între regiunile de dezvoltare, cu ponderi în creștere în regiunile Centru (+0,9 p.p.), București-Ilfov (+0,5 p.p.), Sud-Vest Oltenia și Vest (+0,3 p.p. fiecare) și Sud-Muntenia (+0,1 p.p.). Ponderi ale întreprinderilor inovatoare cu acorduri de cooperare cu parteneri situați în afara țării în total întreprinderi în scădere în anul 2020 față de anul 2018 au fost înregistrate în regiunile Nord-Vest și Sud-Est (-0,4 p.p. fiecare) și Nord-Est (-0,1 p.p.) .

Cu cât ponderea întreprinderilor inovatoare cu acorduri de cooperare cu parteneri situați în afara țării este mai mare, cu atât șansa obținerii unor produse la standarde de calitate superioară este mai mare, ceea ce conduce la dezvoltare economică. Prin urmare, este necesară identificarea factorilor care stau la baza evoluțiilor diferite între regiunile țării și dezvoltarea de strategii pentru încurajarea inovării, extinderea și consolidarea cooperării internaționale a întreprinderilor inovatoare.

Figura E21. Ponderea întreprinderilor inovatoare cu acorduri de cooperare cu parteneri situați în afara țării, în total întreprinderi, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2020

Sursa datelor: INS

Analiza indicatorilor de dezvoltare durabilă la nivelul regiunilor de dezvoltare, a evidențiat câteva aspecte deosebit de importante pentru societatea și economia României, chiar dacă aceasta s-a realizat pe baza unui set redus de indicatori de dezvoltare durabilă disponibil la nivel teritorial. Evoluția acestor indicatori relevă un progres însemnat în direcția îndeplinirii ODD din SNDDR 2030:

- La nivel teritorial se înregistrează progrese variate în realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă, reflectând diferențele în infrastructură, resurse și priorități locale.
- Zonele urbane au rezultate mai bune privind accesul la servicii și infrastructură, în timp ce regiunile mai puțin urbanizate se pot confrunta cu provocări legate de accesibilitate și protecția mediului.
- Între regiunile de dezvoltare există inegalități semnificative în ceea ce privește sărăcia, oportunitățile de ocupare a forței de muncă și accesul la educație și servicii sociale. Cooperarea între regiuni are un rol important în maximizarea eficienței resurselor și în abordarea problemelor comune, sprijinind dezvoltarea sustenabilă la nivel național.
- Promovarea inovației și a tehnologiilor durabile este esențială pentru stimularea creșterii economice și pentru abordarea provocărilor specifice fiecărei regiuni. Implicarea sectorului privat în parteneriate pentru dezvoltare este crucială pentru generarea de investiții și pentru crearea de locuri de muncă, contribuind astfel la sustenabilitatea economică.

Din perspectiva **pilonului social** de dezvoltare durabilă, principalele concluzii ale analizei indicatorilor în profil teritorial sunt următoarele:

- Rata sărăciei relative a înregistrat o scădere semnificativă în perioada supusă analizei, atingând un minim în ultimii 10 ani. Există disparități regionale importante, regiunea București-Ilfov prezentând cea mai mică rată de sărăcie. Cu toate acestea, există provocări mari în regiunile Nord-Est, Sud-Est și Vest, unde rata sărăciei relative a crescut, îndepărtându-se de ținta strategiei.
- Rata obezității a crescut în România, acest fenomen necesitând monitorizare și acțiuni în domeniul sănătății publice. Regiunea București-Ilfov și regiunea de Vest au înregistrat rate mai scăzute de obezitate, evidențiind nevoia de abordare regională în politicile de sănătate.
- Creșterea ratei mortalității cauzate de boli cardiovasculare, diabet și boli respiratorii în majoritatea regiunilor de dezvoltare reprezintă o provocare pentru sistemul național de sănătate, manifestându-se nevoia unei abordări integrate, orientată către prevenție, în toate politicile de sănătate.

- Redresarea învățământului profesional după anul 2010 este notabilă, dar eforturile trebuie menținute pentru a asigura niveluri ridicate de educație specifică în toate regiunile de dezvoltare. Creșterea numărului de absolvenți contribuie la reducerea șomajului și îmbunătățirea ratei de ocupare.
- Rata de ocupare a populației este în creștere, dar există o discrepanță semnificativă între nivelul național și media UE. La nivel teritorial, regiunea București-Ilfov se evidențiază prin rate mai ridicate de ocupare.
- Rata șomajului a înregistrat fluctuații în perioada analizată, regiunea Sud-Vest Oltenia prezentând cea mai mare rată a șomajului.
- Venitul mediu lunar pe gospodărie a crescut, dar inegalitățile între regiuni persistă. Este necesară continuarea eforturilor de reducere disparităților regionale, pentru a asigura creșterea economică sustenabilă în toate regiunile de dezvoltare.
- Au fost înregistrate progrese în conectarea la sistemele de apă potabilă, însă sunt necesare mai multe acțiuni pentru a atinge ținta de 90% până în 2030. Există discrepanțe mari între regiunile de dezvoltare, București-Ilfov atingând deja ținta stabilită.

Din perspectiva **pilonului de mediu**, următoarele concluzii oferă o perspectivă generală asupra progresului înregistrat, precum și asupra provocărilor identificate în analiza datelor prezentate:

- Creșterea numărului de intervenții ale IGSU reflectă importanța acestui serviciu în contextul schimbărilor climatice și dezvoltării urbane. Regiunile cu o creștere a numărului de intervenții mai mare decât media națională arată necesitatea adaptării IGSU la noile riscuri și provocări. Scăderea numărului de salariați ai IGSU în condițiile creșterii intervențiilor reprezintă o provocare majoră, evidențiind necesitatea optimizării efectivelor.
- Creșterea numărului de activități de informare preventivă în domeniul situațiilor de urgență reflectă eforturile de conștientizare a cetățenilor asupra pericolelor și comportamentului în situații de urgență.
- Creșterea suprafeței protejate cu sisteme antigrindină și de creștere a precipitațiilor indică preocuparea pentru protecția culturilor agricole și a comunităților locale. Diferențele regionale privind suprafețele protejate reflectă necesitatea de a echilibra și extinde aceste tehnologii pentru a asigura securitatea alimentară la nivel național.
- Creșterea semnificativă a numărului de vehicule electrice evidențiază schimbările în preferințele consumatorilor și nevoia de a dezvolta infrastructura pentru aceste vehicule în toate regiunile de dezvoltare.

- Scăderea numărului de clădiri rezidențiale reabilite termic, atât la nivel național cât și regional, indică necesitatea revitalizării programelor de eficiență energetică și alocării resurselor adecvate.
- Transportul public de pasageri a scăzut în special în regiunea București-Ilfov, evidențiind necesitatea adoptării și implementării unor soluții de mobilitate durabilă și conectarea urban-rural.
- Tendința descendentă a numărului de decese cauzate de afecțiuni cardiovasculare este un aspect pozitiv, dar persistă o preocupare sporită în ceea ce privește numărul crescut de decese cauzate de afecțiuni respiratorii. Regiunile de dezvoltare ar trebui să acorde atenție disparităților în sănătate și să implementeze măsuri pentru a îmbunătăți calitatea aerului și a reduce impactul asupra sănătății populației.
- Temperatura medie anuală a crescut, reflectând schimbările climatice, iar scăderea cantității anuale de precipitații poate amplifica riscul de secetă în anumite regiuni și alte fenomene asociate.
- Creșterea suprafeței pădurilor este un semnal pozitiv pentru mediul înconjurător, dar regenerarea lor necesită atenție, având în vedere scăderea ratei anuale de împădurire. Suprafețele parcurse cu tăieri și regenerarea artificială au avut evoluții divergente, evidențiind provocări în gestionarea durabilă a pădurilor în majoritatea regiunilor de dezvoltare.
- Creșterea valorii exportului de lemn arată o industrie forestieră din ce în ce mai activă, dar gestionarea durabilă este crucială pentru a evita exploatarea excesivă a resurselor forestiere.
- Scăderea suprafeței cu păduri de protecție a solului afectează biodiversitatea și funcțiile ecosistemelor forestiere în ceea ce privește protecția solului. Totodată, reducerea suprafeței amenajate cu lucrări de combatere a eroziunii indică necesitatea intensificării măsurilor de ameliorare a solului pentru a preveni degradarea acestuia.

Concluziile analizei indicatorilor de dezvoltare durabilă din perspectiva **pilonului economic** oferă o privire generală asupra evoluției economiei la nivelul regiunilor de dezvoltare și pot constitui baza pentru identificarea direcțiilor strategice și a priorităților în implementarea obiectivelor de dezvoltare durabilă:

- Ponderea suprafeței intabulate în România a crescut, regiunea București-Ilfov evidențiindu-se cu cea mai mare pondere, depășind media națională. Creșterea gradului de intabulare a terenurilor contribuie la dezvoltarea socială și economică regională și la îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației.

- Ponderea agriculturii în PIB a scăzut sub nivelul UE în perioada supusă analizei. Atingerea ODD 2 "Foamete zero" implică o creștere semnificativă a ponderii agriculturii în PIB până în 2030. Diferențele între regiuni reflectă potențiale de dezvoltare agricolă diferite precum și necesitatea unor strategii specifice.
- Creșterea ponderii exportului și importului de produse agroalimentare în PIB indică un grad ridicat de deschidere economică și integrarea pe lanțurile valorice internaționale.
- Deși numărul produselor atestate tradițional a scăzut, susținerea acestora poate contribui la creșterea competitivității agricole și la dezvoltarea economică regională.
- Creșterea valorii producției agricole reflectă performanța pozitivă a sectorului agricol și contribuția la dezvoltarea economică. Randamentul la cereale boabe a crescut, reflectând progrese semnificative în productivitatea agricolă. Diferențele regionale evidente indică potențialul diferit de creștere și necesitatea de investiții în regiunile cu scăderi ale randamentului.
- România a avut o rată variată de creștere a PIB real pe locuitor, fiind rezilientă la perturbările economice. Regiunea București-Ilfov a înregistrat cea mai bună performanță în 2020.
- Ponderea întreprinderilor inovatoare a scăzut, la fel rata de creștere a productivității muncii în toate regiunile, fiind necesară încurajarea inovării în mediul de afaceri și sporirea eforturilor pentru îmbunătățirea performanței economice.
- Creșterea numărului de structuri turistice reflectă dezvoltarea rapidă a sectorului turistic în toate regiunile, având impact pozitiv asupra economiei locale și a dezvoltării regionale prin crearea de locuri de muncă și generarea de venituri.
- Ponderea drumurilor modernizate la nivel național a crescut, având impact pozitiv asupra infrastructurii și dezvoltării economice. Discrepanțele regionale sunt notabile, cea mai mare pondere fiind înregistrată în regiunea București-Ilfov și cea mai mică în regiunea Nord-Est.
- Venitul disponibil net al gospodăriilor a crescut semnificativ în perioada analizată, reflectând o îmbunătățire a situației financiare a populației. Există inegalități între regiuni, București-Ilfov având cele mai mari venituri iar regiunile Vest și Sud-Vest Oltenia, cele mai mici. Eforturile de reducere a inegalităților și promovarea dezvoltării echilibrate trebuie să continue la nivelul întregii țări.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

**Titlul proiectului: "România Durabilă" - Dezvoltarea cadrului strategic și instituțional
pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030**

Cod proiect: SIPOCA 613/MySMIS 127545

Denumirea Beneficiarului: SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

Data publicării: Decembrie 2023

**Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială
a Uniunii Europene sau a Guvernului României**